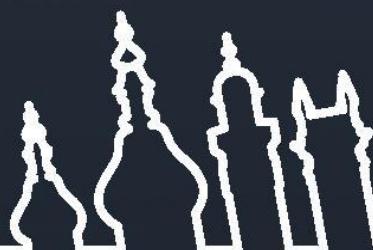

BANSKÁ
BYSTRICA

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

MESTA BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2021 - 2027

Mesto Banská Bystrica
2020

PRÍHOVOR PRIMÁTORA MESTA

Vážení Banskobystricčania,

život si nevyberá, život proste plynne a sprevádzajú ho radosti i starosti. Neriadi sa pravidlami a často so sebou prináša situácie, ktoré človek nedokáže či nevládze vyriešiť bez pomoci druhých. Mnohí sa obracajú na svojich najbližších – rodinu a priateľov. Tých však nemá po svojom boku každý, a preto som rád, že aj samospráva dokáže ľuďom v núdzi podať pomocnú ruku. Sociálne služby v našom meste sú dlhodobo vnímané ako jedny z najlepších v rámci celého Slovenska. Máme dobre vybudovanú sieť rôznych foriem bývania v čase krízy či v odkázanosti na pomoc.

Starnutie je prirodzenou súčasťou nášho života, a práve seniori patria k najzraniteľnejším skupinám obyvateľstva. Aj preto sme počas predchádzajúcich rokov venovali zvýšenú pozornosť projektom na rozvoj aktívneho starnutia, a usilovali sme sa tiež skvalitňovať podmienky v zariadeniach pre Banskobystricčanov, ktorí prežívajú jeseň svojho života.

Za uplynulé obdobie sa toho veľa podarilo, no nechceme stagnovať. Ako krajské mesto hodláme v rozvoji sociálnych služieb naďalej napredovať. Radi by sme preto v tejto oblasti rozvinuli ďalšie formy služieb, a vytvorili tak efektívny a funkčný systém pre všetkých, ktorí takúto pomoc potrebujú.

Dôkazom toho, že naša samospráva nielen chce, ale aj má záujem poskytovať kvalitné sociálne služby, je aj obsah strategického dokumentu, ktorý práve držíte v rukách. Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2021 – 2027 podporuje komplexný rozvoj v sociálnej oblasti pre všetkých obyvateľov, pričom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby. Ponúka odpovede na často kladené otázky, akými sú napríklad rozsah a druh poskytovaných sociálnych služieb v súčasnosti, aké ľudské, materiálne a finančné zdroje máme a čo musíme do budúcnosti vytvoriť či zlepšiť.

Komunitný plán sociálnych služieb je aj prostriedkom na optimalizáciu výdavkov v sociálnej oblasti. Vďaka nemu budeme môcť adresnejšie a efektívnejšie vynakladať finančné prostriedky mestského rozpočtu s cieľom skvalitniť sociálne služby tam, kde je to potrebné a dôležité. Predstavuje spoločnú víziu mesta, poskytovateľov sociálnych služieb, zástupcov štátnej správy na našom území či samotných prijímateľov – obyvateľov Banskej Bystrice... Pretože len ľudia, ktorí v meste pod Urpínom žijú či pôsobia vedia priamo pomenovať miestne problémy a navrhnuť ich reálne riešenia. Vedia, aké majú potreby či to, aké sú potreby ich rodičov, starých rodičov alebo známych. Každý človek má svoj názor, no vždy je potrebná diskusia. Vďaka nej sme zistili, čo obyvateľom skutočne chýba, čo potrebujú, čoho je v našom meste nedostatok a čo naopak nie je až tak potrebné. Cieľom komunitného plánovania je najmä posilňovanie sociálnej solidarity obyvateľov, a tiež prevencia pred vylúčením jednotlivcov i skupín zo spoločnosti. Ak je komunita jednotná, skrýva sa v nej sila.

Kvalita nového komunitného plánu sociálnych služieb na roky 2021 – 2027 spočíva najmä v spolupráci. Ďakujem preto všetkým, ktorí sa na vytvorení tohto plánu podieľali – členom a vedúcim pracovných skupín, ale aj všetkým obyvateľom mesta, ktorí tento dokument svojimi pripomienkami a podnetmi pomáhali vytvárať. Našou snahou a záväzkom je, aby sme v ďalšom období postupne zabezpečovali určené úlohy a ciele. S pokorou a spoločne.

Ján Nosko
primátor mesta Banská Bystrica

OBSAH

PRÍHOVOR PRIMÁTORA MESTA	1
ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK	5
ZOZNAM GRAFOV A TABULIEK	7
1 VYMEDZENIE PROBLEMATIKY	9
1.1 ZÁKLADNÁ TERMINOLÓGIA	9
1.2 KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A JEHO CIELE	13
1.2.1 PROCES KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA V BANSKEJ BYSTRICI	15
1.2.2 ÚČASTNÍCI PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA	16
1.3 STRATEGICKÉ DOKUMENTY NA NÁRODNEJ A MEDZINÁRODNEJ ÚROVNI A ZÁKLADNÝ LEGISLATIVNÝ RAMEC V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	18
2 ANALÝZA POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PODĽA JEDNOTLIVÝCH DRUHOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, FORIEM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V ÚZEMNOM OBVODE MESTA BANSKÁ BYSTRICA	24
3 ANALÝZA DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV A SOCIÁLNEJ SITUÁCIE V ÚZEMNOM OBVODE MESTA BANSKÁ BYSTRICA	32
3.1 ZÁKLADNÉ CHARAKTERISTIKY MESTA BANSKÁ BYSTRICA	32
3.2 PREHĽAD O POČTE, POHYBE A SKLADBE OBYVATEĽOV MESTA BANSKÁ BYSTRICA 33	33
3.3 PREHĽAD O NEZAMESTNANOSTI V MESTE BANSKÁ BYSTRICA	39
4 ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ďALŠÍCH OBYVATEĽOV V ÚZEMNOM OBVODE MESTA BANSKÁ BYSTRICA NA ROZVOJ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PODĽA JEDNOTLIVÝCH DRUHOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, FORIEM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A CIEĽOVÝCH SKUPÍN	43
4.1 PRÍJMY A VÝDAVKY MESTA BANSKÁ BYSTRICA	44
4.2 CIEĽOVÁ SKUPINA - SENIORI	47
4.3 CIEĽOVÁ SKUPINA - OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM	58
4.4 CIEĽOVÁ SKUPINA – RODINA, DETI MLÁDEŽ SKUPINU RODINY S DEŤMI A MLÁDEŽ	66
4.5 CIEĽOVÁ SKUPINA - MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY	85
4.6 ĎALŠIE POŽIADAVKY Z PRACOVNÝCH SKUPÍN	90
5 STRATEGICKÁ ČASŤ	92
5.1 STRATEGICKÝ CIEĽ 1. - PODPORIŤ AKTÍVNE STARNUTIE OBYVATEĽOV MESTA	92
5.2 STRATEGICKÝ CIEĽ 2. - ZAPÁJAŤ OBČANOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM DO BEŽNÉHO ŽIVOTA	99
5.3 STRATEGICKÝ CIEĽ 3. - VYTVORIŤ ROVNOŠŤ PRÍLEŽITOSTÍ PRE RODINY S DEŤMI A PRE MLÁDEŽ Z RÓZNORODÉHO PROSTREDIA	103
5.4 STRATEGICKÝ CIEĽ 4. - VYTVORIŤ PRÍLEŽITOSTI NA RÝCHLY NÁVRAT DO BEŽNÉHO ŽIVOTA PRE OBČANOV V KRÍZE	107
5.5 STRATEGICKÝ CIEĽ 5. - VYTVORIŤ PRIESTOR PRE DÔSTOJNÝ ŽIVOT OBČANOV MRK 110	110
5.6 STRATEGICKÝ CIEĽ 6. - INFORMOVANOSŤ OBČANOV A PRACOVNÍKOV MESTA O MOŽNOSTIACH A ROZVOJI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	112
6 IMPLIMENTÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU MESTA BANSKÁ BYSTRICA	115
6.1 ČASOVÝ HARMONOGRAM IMPLEMENTÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU	115
6.2 MERATEĽNÉ UKAZOVATELE HODNOTENIA KPSS	123
7 HODNOTENIE A MONITOROVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU MESTA BANSKÁ BYSTRICA, PODMIENKY A SPÔSOB JEHO ZMENY A AKTUALIZÁCIE	134
7.1 ČASOVÝ PLÁN HODNOTENIA A MONITOROVANIA KPSS:	136
7.2 SPÔSOB ZMENY A AKTUALIZÁCIE KPSS	137

8 ZÁVER.....	138
PRÍLOHY.....	141

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

ADOS – agentúra domácej ošetrovateľskej služby
CS – cieľová skupina
CDR – Centrum pre deti a rodinu
DNZS – dieťa s nepriaznivým zdravotným stavom
DSS – Domov sociálnych služieb
DvHN – dávka v hmotnej nûdzi
EU – Európska únia
EŠIF – Európske štrukturálne a investičné fondy
FO – fyzická osoba
KI – krízová intervencia
KPSS – Komunitný plán sociálnych služieb
ĽBD – ľudia bez domova
MC – materské centrum
MPSVR SR – Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MRK - marginalizované rómske komunity
MVO – mimovládne organizácie
MsR – mestská rada
MsÚ – mestský úrad
MsZ – mestské zastupiteľstvo
MZ SR – Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
NP – národná priorita
NRS – náhradná rodinná starostlivosť
OP – oprávnený príjemca
OOPZ – Obvodné oddelenie Policajného zboru
OSL – opatrovateľská služba
OSV-SKI – oddelenie sociálnej a krízovej intervencie
OZZ – osoby so zdravotným znevýhodnením
PAS – Poruchy autistického spektra
PnD – príspevok na dieťa
PSB – podpora samostatného bývania
PSS – prijímateľ sociálnych služieb
RP – rodinné prídavky
RPSP – Rada pre poradenstvo v sociálnej práci
RÚVZ – Regionálny úrad verejného zdravotníctva
SČK ÚzS BB – Slovenský Červený kríž Územný spolok Banská Bystrica
SKCH – Slovenská katolícka charita
SPOD – Sociálno-právna ochrana detí
SPODaSK - Sociálno-právna ochrana detí a sociálna kuratela
SMH - Slovenské misijné hnutie
SP – Sociálna poisťovňa
SPOSA BB – Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom Banská Bystrica

SR – Slovenská republika

ŠR – štátny rozpočet

ŠZ – Špecializované zariadenie

ŠZ PAd – Špecializované zariadenie, ktorého cieľová skupina sú fyzické osoby s Parkinsonovou chorobou, Alzheimerovou chorobou alebo demenciou rôzneho typu etiológie.

TSS – terénna sociálna služba

ŽZP – ťažko zdravotne postihnutý

UMB – Univerzita Mateja Bella

UoZ – uchádzač o zamestnanie

ÚPSVR - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

ÚS – ústavná starostlivosť

VÚC – Vyšší územný celok

VZN – Všeobecne záväzné nariadenie

ZOS – Zariadenie opatrovateľskej služby

ZPB – Zariadenie podporovaného bývania

ZPMP – Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím

ZpS – Zariadenie pre seniorov

ZSS – zariadenie sociálnych služieb

Z. z. – Zbierka zákonov

ZOZNAM GRAFOV A TABULIEK

<i>Graf 1 Poskytovatelia sociálnych služieb v meste Banská Bystrica - rozdelenie podľa typu poskytovateľa. Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb</i>	24
<i>Graf 2 Stav trvale bývajúceho obyvateľstva mesta Banská Bystrica v rokoch 2010 – 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica, 2020. https://egov.banskabystrica.sk/.....</i>	33
<i>Graf 3 Prirodzený úbytok a prírastok obyvateľov mesta Banská Bystrica v rokoch 2010 – 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica, 2020. https://egov.banskabystrica.sk/.....</i>	34
<i>Graf 4 obyvatelia mesta Banská Bystrica podľa vekových skupín a pohlavia v roku 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica, 2020. https://egov.banskabystrica.sk/.....</i>	34
<i>Graf 5 percentuálne rozdelenie obyvateľov mesta Banská Bystrica podľa vekových skupín v roku 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica, 2020. https://egov.banskabystrica.sk/.....</i>	35
<i>Graf 6 prehľad demografického vývoja okresu Banská Bystrica 2010 – 2019. Zdroj: STATDAT, Štatistický úrad SR.....</i>	36
<i>Graf 7 Prehľad miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Banská Bystrica v rokoch 2009 – 2019. Zdroj: DATAcube, Štatistický úrad SR.....</i>	39
<i>Graf 8 Percentuálny prehľad o štruktúre uchádzacov o zamestnanie podľa doby trvania nezamestnanosti v meste Banská Bystrica k 31. 12. 2019. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica</i>	41
<i>Graf 9 Výdavky mesta Banská Bystrica na sociálnu oblasť v rokoch 2017 - 2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.....</i>	45
<i>Graf 10 Počet obyvateľov mesta Banská Bystrica 65+ v rokoch 2010 - 2020. Zdroj: STATDAT, Štatistický úrad SR, MsÚ Banská Bystrica</i>	48
<i>Graf 11 Predpokladaný počet osôb 65+ potrebujúcich podporu a pomoc v meste Banská Bystrica. Zdroj: Prepočet pre mesto Banská Bystrica na základe: Obce, města, regiony a sociální služby. Socioklub, Praha 1997. A novšie Višek-Průša: Optimalizace sociálnych služeb. 2012.....</i>	49
<i>Graf 12 Rozdelenie rómskeho obyvateľstva v rámci rómskych osád na území Banskej Bystrice. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica</i>	87
<i>Tabuľka 1 Účastníci procesu komunitného plánovania</i>	16
<i>Tabuľka 2 Prehľad o celkovom počte zariadení a počte miest v zariadeniach sociálnych služieb podľa druhov sociálnych služieb a podľa zriaďovateľov v meste Banská Bystrica ku dňu 30. 6. 2020. Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb a MsÚ Banská Bystrica.....</i>	26
<i>Tabuľka 3 Prehľad o počte poskytovateľov sociálnych služieb poskytovaných ambulantnou a terénou formou k 30. 6. 2020 v meste Banská Bystrica. Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb a MsÚ Banská Bystrica</i>	27
<i>Tabuľka 4 Prehľad o počte prijímateľov sociálne služby, ktorým bola služba poskytnutá alebo zabezpečená u iného poskytovateľa poskytovateľom mestom Banská Bystrica. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.....</i>	29
<i>Tabuľka 5 Prehľad o počte občanov, ktorým bola služba poskytnutá. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica... ..</i>	29
<i>Tabuľka 6 Prehľad o počte občanov a aktivít v komunitných centrách zdroj: MsÚ Banská Bystrica..</i>	30
<i>Tabuľka 7 Prognozovaný vývoj obyvateľov v okrese Banská Bystrica. Zdroj: Šprocha B., Vaňo, B., Bleha, B. (2013). Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035.....</i>	36
<i>Tabuľka 8 Prehľad počtu pôberateľov dôchodkov v okrese Banská Bystrica v roku 2019. Zdroj: Sociálna poisťovňa. 2020.</i>	37
<i>Tabuľka 9 Ukazovatele nezamestnanosti v meste a okrese Banská Bystrica. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.</i>	41
<i>Tabuľka 10 Celkové príjmy mesta Banská Bystrica a príjmy mesta Banská Bystrica za sociálnu oblasť za roky 2017-2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.</i>	44
<i>Tabuľka 11 Celkové výdavky mesta Banská Bystrica a výdavky mesta Banská Bystrica na sociálnu oblasť za roky 2017-2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.</i>	45
<i>Tabuľka 12 Prehľad vydaných rozhodnutí mesta Banská Bystrica o odkázanosti v rokoch 2017 - 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.</i>	50

<i>Tabuľka 13 Prehľad žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby v rokoch 2017 - 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.....</i>	51
<i>Tabuľka 14 Predpokladaná miera závislosti osôb 65+ mesta Banská Bystrica. Zdroj: Prepočet pre mesto Banská Bystrica na základe: Obce, města, regiony a sociální služby. Socioklub, Praha 1997. A novšie Višek-Průša: Optimalizace sociálnych služeb. 2012.....</i>	52
<i>Tabuľka 15 Návrh doporučených normatívov vybavenosti miestami v zariadeniach pre seniorov v meste Banská Bystrica. Zdroj: Prepočet pre mesto Banská Bystrica na základe: Obce, města, regiony a sociální služby. Socioklub, Praha 1997. A novšie Višek-Průša: Optimalizace sociálnych služeb. 2012</i>	52
<i>Tabuľka 16 Počet ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Banská Bystrica. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.....</i>	59
<i>Tabuľka 17 Potreba služieb podľa etáp životného cyklu. Zdroj: Nezávislá platforma SOCIOFÓRUM, vlastné doplnenia.....</i>	60
<i>Tabuľka 18 Predpokladaný počet obyvateľov mesta Banská Bystrica s daným druhom zdravotného postihnutia. Zdroj: Prepočet pre mesto Banská Bystrica na základe: Obce, města, regiony a sociální služby. Socioklub, Praha 1997. A novšie Višek-Průša: optimalizace sociálnych služeb. 2012.....</i>	62
<i>Tabuľka 19 Počet poberateľov dávok (kompenzácií na TZP) pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Banská Bystrica v roku 2019. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.....</i>	63
<i>Tabuľka 20 Analýza služby zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku spracovaná zo štatistických údajov zariadenia a prehľad o bežných výdavkoch a príjmoch podľa jednotlivých rokov 2015 -2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.....</i>	67
<i>Tabuľka 21 Prehľad poberateľov dávok v meste Banská Bystrica v rokoch 2017 -2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.....</i>	68
<i>Tabuľka 22 Prehľad poberateľov dávok pre rodiny v definovaných životných situáciach v meste Banská Bystrica v rokoch 2017 -2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.....</i>	69
<i>Tabuľka 23 Prehľad o osobitom príjemcovi dávok v meste Banská Bystrica v rokoch 2017 -2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.....</i>	69
<i>Tabuľka 24 Prehľad o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele v okrese Banská Bystrica v rokoch 2017 -2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica a ÚPSVaR Banská Bystrica.....</i>	70
<i>Tabuľka 25 Prehľad detí v ÚS, ktoré dovršia plnoletosť v jednotlivých rokoch pochádzajúce z mesta Banská Bystrica pred umiestnením do CDR. Zdroj: Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie odboru sociálnych vecí, MsÚ BB.....</i>	72
<i>Tabuľka 26 Predpokladaný počet ohrozených rodín s deťmi a ohrozených detí v meste Banská Bystrica. Zdroj: Prepočet pre mesto Banská Bystrica na základe: Obce, města, regiony a sociální služby. Socioklub, Praha 1997. A novšie Višek-Průša: Optimalizace sociálnych služeb. 2012.....</i>	78
<i>Tabuľka 27 Zdroje, aktivity a výstupy komunitného plánovania.....</i>	138

1 VYMEDZENIE PROBLEMATIKY

1.1 ZÁKLADNÁ TERMINOLÓGIA

Deinštitucionalizácia – jeden zo základných prostriedkov prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť, ktorý v rámci viacerých spojených procesov predpokladá úplné zatvorenie a zrušenie inštitucionálnych služieb starostlivosti a zároveň vytvorenie, rozvoj a podporu efektívnej siete nových alebo existujúcich alternatívnych komunitných služieb pre obyvateľov daného územného spoločenstva. Deinštitucionalizácia je proces prechodu od inštitucionálnej starostlivosti ku komunitným službám, ktoré zabezpečujú jednotlivcovi nezávislý život, aktivitu a sociálnu participáciu.¹

Ďalšie činnosti – činnosti realizované pri poskytovaní sociálnych služieb, medzi ktoré patrí utváranie podmienok na prípravu stravy, výdaj stravy a potravín, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, poskytovanie osobného vybavenia, prepravy, nevyhnutného ošatenia a obuvi, upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva, úschova cenných vecí, vzdelávanie, záujmovú činnosť, donáška stravy, požičiavanie pomôcok.²

Forma sociálnej služby – sociálna služba sa poskytuje ambulantnou, terénnou, pobytovou alebo inou formou.²

Inštitúcia – každé prostredie, v ktorom osoby s postihnutím, seniori alebo deti žijú spolu mimo svojej rodiny; prostredie, kde nemajú ľudia kontrolu nad vlastným životom a každodennými aktivitami.³

Inštitucionálna starostlivosť - každý typ pobytovej služby, kde: prijímatelia sociálnej služieb sú izolovaní od širšieho spoločenstva a/alebo sú nútení k spoločnému žitiu, prijímatelia sociálnych služieb nemajú dostatočnú moc nad svojimi životmi a nad rozhodnutiami, ktoré sa ich týkajú, požiadavky samotnej organizácie majú tendenciu byť nadradené nad individuálne potreby jednotlivých prijímateľov služieb.⁴

Inštitucionálna kultúra – súbor negatívnych vplyvov pôsobiacich na osoby žijúce v inštitúcii, ktorej hlavnými znakmi sú: depersonalizácia – odňatie osobného vlastníctva, znakov a symbolov vlastnej jedinečnosti a ľudskosti, rigidné a stereotypné a rutinné aktivity- pevne stanovený čas a štruktúra aktivít, nerešpektovanie osobných potrieb a preferencií, paušalizované liečebné a odborné postupy – s ľuďmi sa pracuje hromadne, bez rešpektovania súkromia a individuality, sociálny odstup a paternalizmus – ten predstavuje odlišné postavenie

¹ Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. 2011. MPSVR SR

² Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

³ World Health Organisation, The World Bank. (2011). World report on disability. s. 305

⁴ Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. 2011. MPSVR SR

personálu a klientov, nevyvážený vzťah moci, segregovanosť od lokálnej komunity – excentrická poloha zariadení sociálnych služieb, odstup od lokálnej komunity a koncentrácia služieb na jednom mieste, naučená pasivita – získané pasívne správanie ľudí a ich bezmocnosť, nedostatočne rozvinuté sociálne vzťahy.⁵

Komunita – spoločenstvo ľudí, ktorí žijú alebo kooperujú v jednej inštitúcii alebo v jednej lokalite⁶.

Komunitný plán - dokument, ktorý je výsledkom rokovaní medzi všetkými účastníkmi procesu, reaguje na miestne sociálne problémy, navrhuje kroky k riešeniu.⁷ Vytvára krátkodobé aj dlhodobé ciele a priority rozvoja sociálnych služieb v danej obci (meste, regióne).

Komunitné plánovanie – participatívny proces tvorby a realizácie komunitného plánu. Je to jeden z nástrojov plánovania verejných politík na území samosprávy (či už obcí, miest alebo vyšších územných celkov) s cieľom vytvárania trvalého partnerstva v oblasti zabezpečovania a uspokojovania potrieb všetkých obyvateľov daného územného obvodu.

Komunitná práca - v oblasti poskytovania sociálnych služieb je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.

Komunitná rehabilitácia - v oblasti poskytovania sociálnych služieb je zabezpečenie spolupráce subjektov, ktorími sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti.⁸

Komunitné služby - súbor vzájomne prepojených a koordinovaných služieb poskytovaných v územne ohraničenej komunite, ktoré reagujú na potreby členov komunity a neavia znaky inštitucionálnej starostlivosti.⁹

Krízová intervencia – sociálne služby krízovej intervencie sa poskytujú na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) § 2 ods. 2 písm. a), b), d), g) až i).

⁵ Národný akčný plán prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť v systéme sociálnych služieb na roky 2016 – 2020

⁶ MATOUŠEK, O.. 2003. *Slovník sociálnej práce*. Portal

⁷ MATOUŠEK, O.: 2007. *Sociální služby*, Portal Praha

⁸ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

⁹ Stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike. 2011. MPSVR SR

Krízová sociálna situácia - ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.¹⁰

Nepriaznivá sociálna situácia – ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z rôznych dôvodov.¹⁰

Nízkoprahový charakter sociálnej služby – služba, ktorá je pre fyzickú osobu ľahko dostupná najmä vzhľadom na miesto, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava, a na výšku úhrady za sociálnu službu; poskytuje sa anonymne bez preukazovania identity dokladom totožnosti a bez ohľadu na prejavy požitia návykovej látky; cieľom je uľahčiť fyzickej osobe kontakt so sociálnym prostredím, prístup k sociálnym službám alebo k podpore a pomoci, a tým podporiť jej začlenenie do spoločnosti.¹⁰

Odborné činnosti – činnosti realizované pri poskytovaní sociálnych služieb, medzi ktoré patrí napríklad základné a špecializované sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, sociálna rehabilitácia, preventívna aktivita, rozvoj pracovných zručností, pomoc pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej osoby, ošetrovateľská starostlivosť a ďalšie.¹⁰

Obslužné činnosti – činnosti realizované pri poskytovaní sociálnych služieb, medzi ktoré patrí ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie, údržba bielizne a šatstva a poskytovanie vecných plnení spojených s poskytovaním ambulantnej sociálnej služby v spoločných priestoroch.¹⁰

Partnerstvo - zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií fyzických osôb alebo na riešenie týchto situácií a projekty alebo programy komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou.¹⁰

Poskytovateľ sociálnej služby – fyzická alebo právnická osoba, ktorá poskytuje sociálne služby. Poskytovateľov sociálnych služieb rozdeľujeme na:

Verejný poskytovateľ sociálnej služby - (obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou, právnická osoba zriadená alebo založená vyšším územným celkom)

Neverejný poskytovateľ sociálnej služby - (fyzická alebo právnická osoba, napr. občianske združenie, nezisková organizácia, cirkevná organizácia, obchodné spoločnosti).¹⁰

¹⁰ Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Prevencia – súbor opatrení, ktorými sa predchádza sociálnemu zlyhaniu, a to hlavne tým typom zlyhania, ktoré ohrozujú základné hodnoty spoločnosti¹¹.

Preventívna aktivita – odborná činnosť zameraná na predchádzanie rizikovému správaniu fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a na predchádzanie rizikovým situáciám a na ich prekonanie alebo riešenie.¹²

Prijímateľ sociálnej služby – fyzická osoba, ktorej sa poskytuje sociálna služba za podmienok ustanovených zákonom.¹²

Sociálna služba – odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viest' samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny, zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.¹²

Sociálne poradenstvo – odborná činnosť zameraná na pomoc fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii. Vykonáva sa na úrovni základného sociálneho poradenstva a špecializovaného sociálneho poradenstva.¹²

Zabezpečenie nevyhnutných podmienok - uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby podľa §2 zákona o sociálnych službách je zabezpečenie ubytovania, stravy, nevyhnutného ošatenia, obuvi a nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.¹²

¹¹ MATOUŠEK, O. 2003. *Slovník sociálnej práce*. Portal. Praha.

¹² Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

1.2 KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A JEHO CIELE

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) v § 80 upravuje pôsobnosť obcí, miest. Medzi ich základné povinnosti patrí aj utváranie podmienok na podporu komunitného rozvoja a vypracovanie komunitného plánu sociálnych služieb vo svojom územnom obvode. V súlade s § 83 obec, mesto spracováva komunitný plán v súlade s platnými Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb, pričom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby občanov v oblasti sociálnych služieb. Dokument určuje rozvoj sociálnych služieb a ďalšie podmienky s tým súvisiace – personálne, finančné, prevádzkové a organizačné. Je spracovaný v spolupráci s inými poskytovateľmi sociálnych služieb a s ich prijímateľmi a predkladaný na verejnú diskusiu. Komunitný plán následne schvaľuje obecné, mestské zastupiteľstvo a do 15 dní ho obec, mesto predkladá príslušnému vyššiemu územnému celku.

Systém sociálnej starostlivosti pre občanov v nepriaznivej životnej situácii v Slovenskej republike tvoria tri základné oblasti – podpora formou štátnych sociálnych dávok, sociálno-právna ochrana a kuratela a sociálne služby. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica sa v rámci plánovania venuje prioritne oblasti sociálnych služieb, ale pri jej tvorbe boli zohľadňované aj ďalšie oblasti systému sociálnej starostlivosti pre občanov.

Aktuálne východiská sociálnych služieb je potrebné vnímať aj v kontexte viacerých ľudsko-právnych dokumentov, Ústavy Slovenskej republiky a Národných priorit rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 - 2020.

Základné východiská je možné ďalej vidieť v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý Slovenská republika ratifikovala v roku 2010 a je súčasťou našej legislatívy. V súlade s týmto Dohovorom sa následne upravujú viaceré legislatívne dokumenty a ním je aj výrazne ovplyvnený zákon o sociálnych službách. Ústava Slovenskej republiky a aj viaceré medzinárodné dokumenty určujú základné východisko pre poskytovanie sociálnych služieb, a tým je ľudsko-právny prístup. Ľudsko-právny prístup vníma občanov v nepriaznivej sociálnej situácii ako súčasť rovnakej spoločnosti a prisudzuje im rovnaké práva a povinnosti ako všetkým ostatným občanom v spoločnosti.

Hlavné princípy ľudsko-právneho prístupu sú:

- Inklúzia
- Participácia
- Prístupnosť
- Nediskriminácia
- Rešpektovanie inakosti/rozdielnosti
- Rovnaké príležitosti
- Rešpekt pred prirodzenou dôstojnosťou

Práve tieto princípy sú kľúčové a základné v oblasti kvality sociálnych služieb a tvoria východiská zákona o sociálnych službách.

Poskytovanie sociálnych služieb v Slovenskej republike upravuje zákon o sociálnych službách. Ak sa pozrieme podrobnejšie na uvedený zákon, je možné uviesť, že slovenská legislatíva vníma sociálne služby ako odborné, obslužné a ďalšie činnosti, prípadne ich súbor, ktoré sú zamerané na prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity a jej riešenie alebo zmiernenie. Tieto dôvody vytvárajú základ pre definovanie cieľových skupín sociálnych služieb a aj vplývajú na rozdelenie kompetencií jednotlivých účastníkov vzťahov v oblasti sociálnych služieb a boli zohľadnené pri definovaní základných cieľových skupín v rámci prípravy komunitného plánu mesta Banská Bystrica.

Vychádzajúc už z uvedeného ľudsko-právneho prístupu sú v zákone o sociálnych službách definované základné práva prijímateľov sociálnych služieb, ktorí do týchto služieb vstupujú dobrovoľne a na základe svojej slobodnej vôle. V prípade, ak je prijímateľom sociálnej služby dieťa, má právo podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení samo alebo prostredníctvom svojho zákonného zástupcu alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu. S právami prijímateľa sociálnej služby idú ruka v ruke aj povinnosti poskytovateľa sociálnej služby.

Základné povinnosti sú: prihliadanie na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby, aktivizovanie prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností, poskytovanie sociálnej služby na odbornej úrovni a povinnosť spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa, sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou, do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednosťným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou a to so súhlasom prijímateľa sociálnej služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

Komunitné plánovanie je potrebné vnímať ako jeden z nástrojov plánovania verejných politík na území samosprávy (či už obcí, miest alebo vyšších územných celkov) s cieľom vytvárania trvalého partnerstva v oblasti zabezpečovania a uspokojovania potrieb všetkých obyvateľov daného územného obvodu. Medzi hlavné ciele komunitného plánovania patrí posilňovanie sociálnej súdržnosti všetkých obyvateľov územného obvodu mesta Banská Bystrica, predchádzanie sociálnemu vylučovaniu a sociálnej izolácii ohrozených obyvateľov alebo skupín a zapojenie do života komunity tých, ktorí stojí na jej okraji alebo sú v nepriaznivej životnej situácii.

1.2.1 PROCES KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA V BANSKEJ BYSTRICI

Mesto Banská Bystrica začalo s prípravami strategického dokumentu koncom roku 2019. V prípravej fáze bolo oslovených niekoľko organizácií za účelom odborného spracovania komunitného plánu a bol vybraný konkrétny spracovateľ. Následne boli navrhnutí členovia riadiaceho výboru, spracovaný časový harmonogram jednotlivých etáp realizácie procesu komunitného plánovania a definované cieľové skupiny:

1. Seniori
2. Osoby so zdravotným znevýhodnením
3. Rodina, deti a mládež
4. Osoby v nepriaznivých situáciách (krízová intervencia)
5. Osoby žijúce v marginalizovaných rómskych komunitách.

Podľa zamerania cieľovej skupiny boli oslovené konkrétnie subjekty pracujúce s konkrétnou skupinou, prijímateľia sociálnych služieb i verejnosť. Podľa prejaveného záujmu na participácii tvorby dokumentu bolo zostavených päť pracovných skupín.

Prvé stretnutia s obyvateľmi a členmi pracovných skupín boli naplánované na marec 2020, avšak pandémia koronavírusu COVID-19 práve túto časť procesu zabrzdila. Medzitým prebiehala komunikácia online formou medzi spracovateľom s pracovníkmi Odboru sociálnych vecí MsÚ v Banskej Bystrici. Postupne sa situácia upokojila a stretnutia pracovných skupín sa mohli uskutočňovať. Ťažisko práce spočívalo najmä na odbornej práci v skupinách.

Na úvodnom stretnutí boli predstavené základné zásady, princípy a význam tvorby KPSS. V piatich pracovných skupinách sa účastníci vyjadrovali k smerovaniu sociálnych služieb pre konkrétnie cieľové skupiny, menovali svoje vízie a návrhy s výhľadom na 10 rokov. Na ďalších stretnutiach vykonala každá pracovná skupina analýzu súčasného stavu sociálnych služieb, analýzu požiadaviek a celkovo zhodnotila sociálnu situáciu v meste pre každú cieľovú skupinu zvlášť. Podľa zhodnoteného stavu navrhla hlavné smerovanie sociálnych služieb na nasledujúce obdobie. Požiadavky, potreby cieľových skupín boli naformulované od poskytovateľov sociálnych služieb, ich prijímateľov i verejnosti. Tieto boli premietnuté do cieľov a opatrení s konkrétnymi aktivitami pre ich plnenie na obdobie rokov 2021-2027. Členovia každej pracovnej skupiny mali možnosť posielat návrhy na aktivity mailom alebo poštou do ďalšieho stretnutia počas celého procesu tvorby KPSS. Zároveň nadalej prebiehal zber údajov.

Na poslednom stretnutí boli predstavené verejnosti jednotlivé ciele a opatrenia s aktivitami pre každú cieľovú skupinu s možnosťou pripomienkať doteraz vytvorený materiál. Prítomní účastníci sa s výsledkami pracovných skupín stotožnili. Po diskusii schválili strategické ciele, špecifické ciele, opatrenia, aktivity a merateľné ukazovatele.

Na stránke mesta www.banskabystrica.sk boli priebežne zverejňované pozvánky na stretnutia k tvorbe KPSS mesta Banská Bystrica na roky 2021-2027, časový harmonogram procesu, zloženie riadiaceho tímu, čiastkové výstupy pracovných skupín.

1.2.2 ÚČASTNÍCI PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA

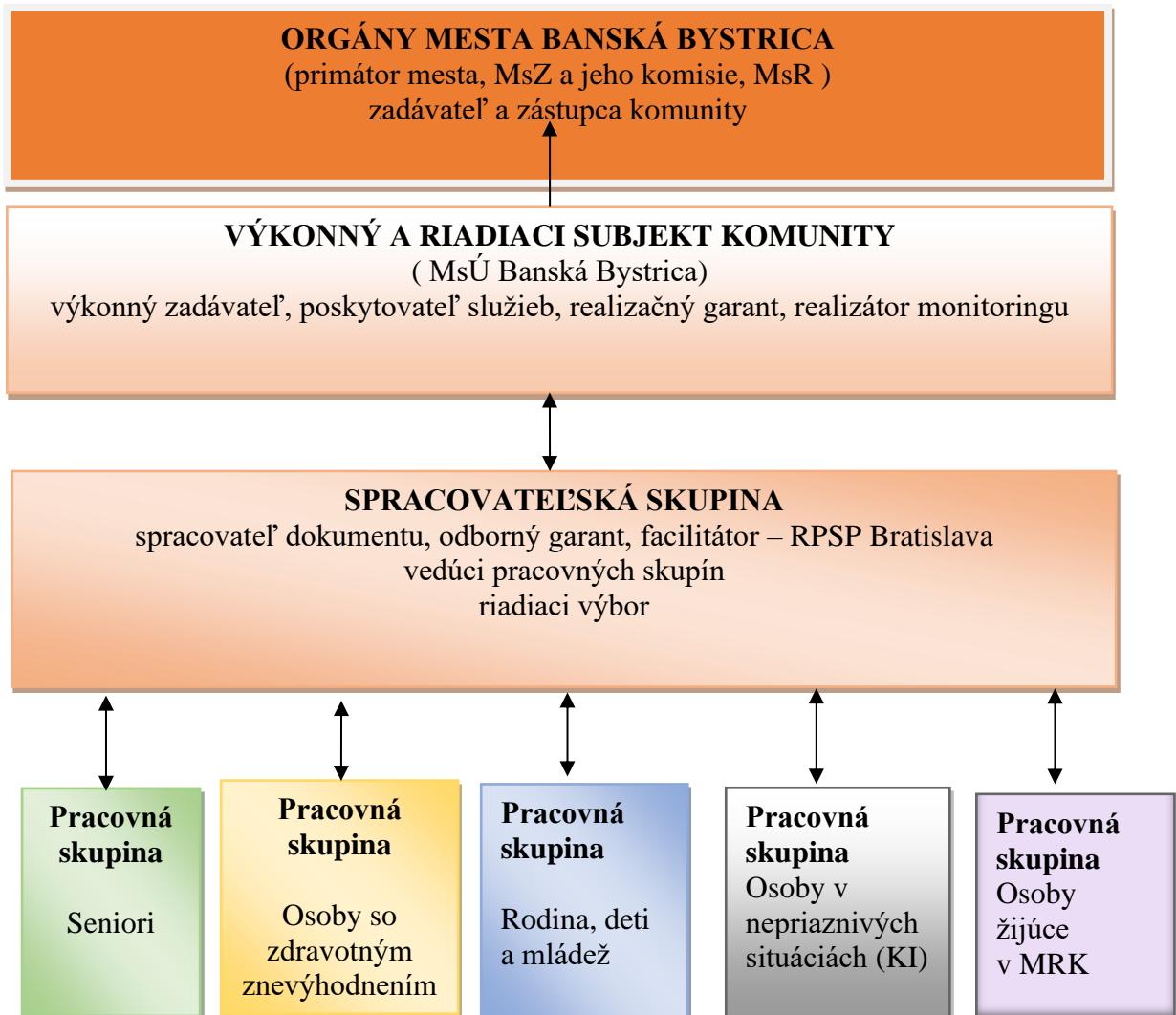
Celkovo sa procesu komunitného plánovania v meste Banská Bystrica zúčastňovalo pravidelne 97 účastníkov - zástupcov cieľových skupín a 10-členný projektový tím. Bolo navrhnutých a doručených 34 podnetov. Môžeme konštatovať, že o stretnutia pracovných skupín bol záujem. Zoznam účastníkov - Príloha č. 2.

Členovia pracovných skupín postupne riešili požiadavky a potreby zástupcov jednotlivých cieľových skupín, ktorú zastupovali. Úlohou riadiaceho tímu bolo odborné usmerňovanie a metodická pomoc na pracovných stretnutiach, facilitovanie a prepájanie čiastkových výstupov zástupcov skupín tak, aby boli riadne identifikované potreby prijímateľov sociálnych služieb, čo sú obyvatelia mesta Banská Bystrica. Dostatočná komunikácia a spolupráca medzi FO, subjektmi v pracovnej skupine i v celej organizačnej štruktúre plánovania, či už pri tvorbe alebo následne potom realizácií, vytvára hlavný predpoklad pre rozvoj sociálnych služieb a úspešné naplnenia vytýčených cieľov rozvoja sociálnej oblasti.

Účastník KP	Funkcie
Zadávateľ	zodpovedný za poskytovanie alebo zabezpečenie sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú miestnym potrebám: - Mesto Banská Bystrica obec v zmysle § 80 zákona č. 448/2008 Z. z.: vypracúva, schvaľuje <u>komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode</u>
Poskytovateľ sociálnej služby	verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb - obec, VÚC, fyzické osoby, právnické osoby, neziskové organizácie, občianske združenia, organizácie zriadené obcou apod.
Prijímateľ sociálnej služby	občania – obyvatelia mesta, komunity, ktorí potrebujú pomoc formou sociálnej služby
Verejnosť	občania – obyvatelia obce, komunity, ktorí mali záujem zapojiť sa aktívne alebo pasívne do procesu komunitného plánovania; mohli byť zapojení: - priamo (účasť na stretnutiach, zasielanie pripomienok a návrhov), - prostredníctvom zástupcov miestnych záujmových, profesijných organizácií orgány verejnej správy
Spracovateľ	Rada pre poradenstvo v sociálnej práci - plnila úlohu odborného a organizačného garanta, zabezpečovala logistiku, facilitovanie, vedenie pracovných stretnutí a pracovných skupín, finálne spracovanie dokumentu;

Tabuľka 1 Účastníci procesu komunitného plánovania

Organizačná štruktúra procesu komunitného plánovania mesta Banská Bystrica:

1.3 STRATEGICKÉ DOKUMENTY NA NÁRODNEJ A MEDZINÁRODNEJ ÚROVNI A ZÁKLADNÝ LEGISLATIVNY RAMEC V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Cieľom komunitného plánu sociálnych služieb mesta Banská Bystrica je vytvoriť efektívny, transparentný, dostupný a kvalitný nástroj na plánovanie, riadenie a poskytovanie sociálnych služieb v jeho územnom obvode, ktorý bude zohľadňovať potreby obyvateľov a možnosti mesta Banská Bystrica.

Predkladaný Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica predstavuje základný programový dokument, ktorý definuje a určuje ciele a smerovanie regionálnej politiky mesta v oblasti sociálnych služieb. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica vychádza z dostupných informácií o potrebách základných cieľových skupín sociálnych služieb v meste Banská Bystrica, národných, regionálnych a medzinárodných dokumentov v tejto oblasti s cieľom rozvoja kvalitných sociálnych služieb na území mesta.

Vychádzajúc už z uvedeného ľudsko-právneho prístupu sú v zákone o sociálnych službách definované **základné práva prijímateľov sociálnych služieb**, ktorí do týchto služieb vstupujú dobrovoľne a na základe svojej slobodnej vôle. Zákon definuje práva pri poskytovaní sociálnych služieb v §6, kde je okrem iného uvedené, že fyzická osoba má právo na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti; právo na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.

Zákon o sociálnych službách uvádza, že prednosť pri poskytovaní majú terénne a ambulantné služby, zároveň sa preferujú nízko kapacitné pobytové zariadenia. Tieto formy sociálnych služieb môžeme nazývať aj sociálne služby na komunitnej úrovni.

V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. delíme sociálne služby do piatich základných okruhov. V každom okruhu sú definované jednotlivé sociálne služby. Sociálne služby podľa druhu sú:

a) sociálne služby krízovej intervencie

1. terénna sociálna služba krízovej intervencie
2. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach, ktorými sú:
 - *nízkoprahové denné centrum,*
 - *integračné centrum,*
 - *komunitné centrum,*
 - *nocľaháreň,*
 - *útulok,*

- *domov na polcestie,*
 - *zariadenie núdzového bývania*
3. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu

b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa
2. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti
3. služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života
4. služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa
5. služba včasnej intervencie

c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu t'ažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovršenia dôchodkového veku

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovršili dôchodkový vek, ktorými sú:
 - *zariadenie podporovaného bývania,*
 - *zariadenie pre seniorov,*
 - *zariadenie opatrovateľskej služby,*
 - *rehabilitačné stredisko,*
 - *domov sociálnych služieb,*
 - *špecializované zariadenie,*
 - *denný stacionár*
2. domáca opatrovateľská služba,
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
5. tlmočnícka služba,
6. sprostredkovanie tlmočníckej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok

d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií

e) podporné služby

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v *dennom centre*,
4. podpora samostatného bývania,
5. poskytovanie sociálnej služby v *jedálni*,
6. poskytovanie sociálnej služby v *práčovni*,
7. poskytovanie sociálnej služby v *stredisku osobnej hygieny*

Volba poskytovania konkrétnych druhov sociálnych služieb na území mesta sa realizuje tak, aby sa čo najlepšie riešila nepriaznivá sociálna situácia občanov. Za týmto účelom sa môžu sociálne služby aj kombinovať a účelne a vhodne spájať.

Zákon o sociálnych službách definuje jednotlivých účastníkov pri poskytovaní sociálnych služieb, kde má hlavné miesto prijímateľ sociálnych služieb. Ďalej sú to poskytovatelia sociálnych služieb, ktorí môžu byť verejní a neverejní, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, vyššie územné celky, obce, partnerstvá a iné osoby, ktoré majú práva a povinnosti vo vzťahu k tomuto zákonom. Samostatné postavenie medzi účastníkmi sociálnych služieb má partnerstvo, ktoré je definované ako zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií alebo riešenie týchto situácií pomocou programov komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou.

Poskytovatelia sociálnych služieb majú povinnosť pri poskytovaní sociálnych služieb dodržiavať podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby, ktoré definuje príloha č. 2 zákona o sociálnych službách. Oblast kvality sociálnych služieb je aj národnou prioritou v oblasti rozvoja sociálnych služieb. Je nevyhnutné uviesť, že zodpovednosť za kvalitu sociálnej služby nesie najmä zriaďovateľ.

Vyššie uvedené princípy ľudsko-právneho prístupu sú viditeľné aj v jednom z určujúcich dokumentov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v oblasti sociálnych služieb, a to v **Národných prioritách rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020** (ďalej len „národné priority“). Národné priority predstavujú základné smerovanie a východiskové systémové záujmy, úlohy a opatrenia Slovenskej republiky v oblasti sociálnych služieb. Zákon o sociálnych službách určuje regionálnej a miestnej samospráve zohľadňovať uvedené národné priority v tvorbe komunitných plánov a koncepcíí rozvoja sociálnych služieb a rozpracovať ich vo svojich koncepčných materiáloch. Očakáva sa však nielen samotné plánovanie, ale aj to, aby regionálna a miestna samospráva realizovala uvedené národné priority pri samotnom výkone poskytovania sociálnych služieb vo svojom územnom obvode.

Cieľom národných priorít je pozitívne ovplyvniť rozvoj sociálnych služieb na Slovensku a zabezpečiť tak realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti, ale zároveň aj zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cielových skupín a komunity. Národné priority definujú nasledovné špecifické ciele:

- zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho a nediskriminačného prístupu a dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti
- zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cielových skupín a komunity
- zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby

- zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe
- deinštitucionalizovať sociálne služby
- presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti
- zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Národnými prioritami rozvoja na roky 2015 –2020 sú:

- 1. zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity**
- 2. podporiť prechod prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť**
- 3. podporiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby zotravávajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukowanej chudoby**
- 4. zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb**

V tomto kontexte je dôležité upozorniť na štvrtú národnú prioritu rozvoja sociálnych služieb – **zvyšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb.** Z hľadiska východísk kvality sociálnych služieb sú základné princípy definované vo viacerých medzinárodných dokumentoch (hlavne v Dobrovoľný Európsky rámec pre kvalitu v sociálnych službách¹³). Hlavné princípy kvality v sociálnych službách sú:

- Dostupnosť sociálnych služieb
- Prístupnosť sociálnych služieb
- Orientácia na človeka
- Orientácia na výsledky podpory
- Ekonomická dostupnosť sociálnych služieb
- Kontinuálnosť sociálnych služieb
- Ucelenosť a komplexnosť sociálnych služieb

Kvalitu v sociálnych službách je potrebné vnímať v kontexte kvality života prijímateľov sociálnych služieb. Kvalita života je závislá od osobných hodnôt, životných podmienok a osobnej spokojnosti. Vnímajúc tento aspekt osobnej kvality života je možné vo všeobecnosti zadefinovať kvalitu poskytovanej sociálnej služby, ako **súlad medzi ponukou sociálnych služieb v korelácii s potrebami a požiadavkami prijímateľa sociálnych služieb, ktorý sa nachádza v nepriaznivej sociálnej a životnej situácii.** Zákon o sociálnych službách určuje, pre ktoré druhy sociálnych služieb sa hodnotia podmienky kvality. Tieto sú podrobne rozpracované v prílohe 2, písmeno A zákona a poskytovatelia sociálnych služieb sú povinní ich plniť. Týkajú sa štyroch základných oblastí – **dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd, procedurálne podmienky, personálne podmienky a prevádzkové podmienky.** Všetky oblasti sú vzájomne úzko previazané a sú priamo orientované na prijímateľa sociálnych služieb a prostredie, v ktorom žije. Podmienky kvality v zákone o sociálnych službách obsahujú

¹³ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=SK&f=ST%2016319%202010%20INIT>

21 kritérií rozdelených už do spomínaných oblastí. Vo všeobecnosti indikátory kvality predstavujú kvalitatívne a kvantitatívne parametre vyjadrujúce nosné vlastnosti konkrétnej oblasti/časti sociálnej služby.

Implementovanie podmienok kvality v sociálnych službách v meste Banská Bystrica je potrebné zohľadňovať pri budovaní siete sociálnych služieb tak, aby táto sieť a služby, ktoré sú poskytované v meste Banská Bystrica boli kvalitné, efektívne, dostupné, prístupné a na človeka orientované.

Vyššie uvedené východiská a národné priority je nevyhnutné rešpektovať pri poskytovaní a budovaní nových a dlhodobo udržateľných sociálnych služieb v meste Banská Bystrica.

Medzi ďalšie národné a medzinárodné dokumenty, ktoré tvorili východisko pri tvorbe komunitného plánu patria:

- Stratégia deinstitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti v Slovenskej republike a nadväzujúce národné akčné plány tejto stratégie¹⁴
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020¹⁵
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020¹⁶
- Národný akčný plán na elimináciu a prevenciu násilia na ženách 2014 – 2019¹⁷
- Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 a nadväzujúce akčné plány tejto stratégie¹⁸
- Strategický rámec starostlivosti o zdravie pre roky 2014 – 2030¹⁹
- Národný program rozvoja duševného zdravia²⁰
- Koncepcia rozvoja sociálnych služieb Banskobystrického samosprávneho kraja

Tieto dokumenty vychádzajú a zohľadňujú medzinárodné ľudsko-právne dokumenty, ktoré sú záväzné aj pre Slovenskú republiku a ide predovšetkým o nasledovné:

- Európsky dohovor o ľudských právach²¹
- Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach²²
- Medzinárodný pakt o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach²³
- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím²⁴
- Dohovor OSN o právach dieťaťa²⁵

¹⁴ <https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/deinstitucionalizacia-socialnych-sluzieb.html>

¹⁵ <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/narodny-program-rozvoja-zivotnych-podmienok-osob-so-zdravotnym-postihnutim-roky-2014-2020.pdf>

¹⁶ <https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/rada-vlady-sr-prava-seniorov/narodny-program-aktivneho-starnutia-roky-2014-2020.html>

¹⁷ Národný akčný plán pre elimináciu a prevenciu násilia na ženách na roky 2014 – 2019

¹⁸ <https://www.minv.sk/?strategia-pre-integraciu-romov-do-roku-2020>

¹⁹ <http://www.health.gov.sk/Zdroje?/Sources/Sekcie/IZP/strategicky-ramec-starostlivosti-o-zdravie-2014-2030.pdf>

²⁰ <http://www.psychiatry.sk/cms/File/NPDZ.pdf>

²¹ https://www.echr.coe.int/Documents/Convention_SLK.pdf

²² <http://www.vop.gov.sk/files/File/Dokumenty/OPP.rtf>

²³ https://www.narodnostnemensiny.gov.sk/data/att/8848_subor.pdf

²⁴ <https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/kontaktne-miesto-prava-osob-so-zdravotnym-postihnutim/dohovor-osn-pravach-osob-so-zdravotnym-postihnutim-slovenska-republika.html>

²⁵ <https://www.employment.gov.sk/sk/ministerstvo/NKSpreRPNnD/dokumenty.html>

- Dohovor o odstránení diskriminácie žien²⁶
- a ďalšie dokumenty, ako Všeobecná deklarácia ľudských práv, Európska sociálna charta, Charta základných práv a základných slobôd Európskej únie, Európska stratégia pre oblasť zdravotného postihnutia pre roky 2010 – 20 s podtitulom Obnovený záväzok vybudovať Európu bez bariér, Európska charta práva a zodpovednosti starších ľudí odkázaných na dlhodobú starostlivosť, Európska charta rodinne opatrujúcich osôb.

Legislatívny rámec v oblasti sociálnych služieb dopĺňajú ďalšie právne predpisy:

- zákon č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej nôdze a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č.305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- vyhláška č. 103/2018 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov
- zákona č. 600/2003 Z. z. o prídatku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 532/2007 Z. z.,
- zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a o príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých predpisov
- zákon č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

²⁶ Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien.

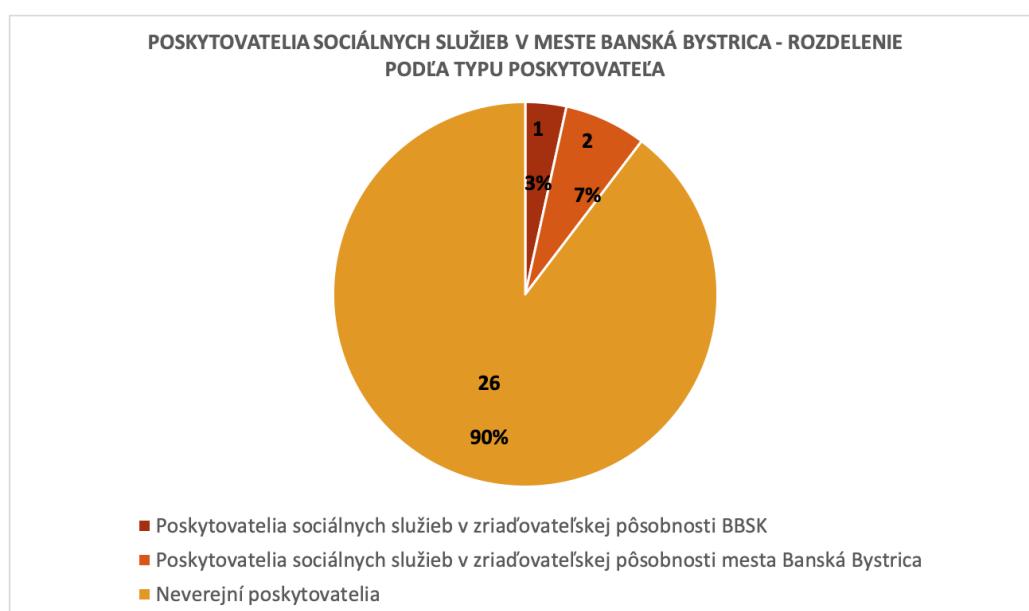
2 ANALÝZA POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PODĽA JEDNOTLIVÝCH DRUHOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, FORIEM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A POSKYTOVATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V ÚZEMNOM OBVODE MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Mesto Banská Bystrica sa nachádza v Banskobystrickom samosprávnom kraji (ďalej len BBSK). BBSK je v zmysle zákona o sociálnych službách regisračným orgánom v oblasti sociálnych služieb vo svojom obvode. Vedie register poskytovateľov sociálnych služieb kraja, v ktorom sú registrovaní všetci poskytovatelia sociálnych služieb v zmysle zákona o sociálnych službách. Aktuálny a kompletnejší register poskytovateľov sociálnych služieb je dostupný na webovom sídle BBSK www.bbsk.sk

Poskytovatelia sociálnej služby:

- verejný poskytovateľ sociálnej služby: obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou, právnická osoba zriadená alebo založená vyšším územným celkom
- neverejný poskytovateľ sociálnej služby: fyzická alebo právnická osoba, napr. občianske združenie, nezisková organizácia, cirkevná organizácia, obchodné spoločnosti.

K 30.6.2020 v meste Banská Bystrica pôsobí celkom **29 poskytovateľov sociálnych služieb**. Na základe rozdelenia poskytovateľov sociálnych služieb možno konštatovať, že z toho sú 3 poskytovatelia verejní – Mesto Banská Bystrica, právnická osoba zriadená mestom (Podnik medzitahu práce – Šanca pre všetkých, n.o., poskytovateľ v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja) a 26 neverejných poskytovateľov.

Graf 1 Poskytovatelia sociálnych služieb v meste Banská Bystrica - rozdelenie podľa typu poskytovateľa. Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb

Verejní aj neverejní poskytovatelia sociálnych služieb poskytujú rôzne druhy sociálnych služieb, pričom jeden poskytovateľ má registrovaných aj niekoľko druhov s rôznymi formami. Na území mesta Banská Bystrica sa poskytuje veľmi široké spektrum sociálnych služieb.

Prehľad poskytovaných sociálnych služieb v meste Banská Bystrica podľa druhu, formy a poskytovateľa k 30.6. 2020 vrátane kapacít uvádzajú nasledovné tabuľky:

Druh sociálnej služby	Pôsobnosť v zmysle zákona o sociálnych službách	Celková kapacita v ZSS / Kapacita v ZSS podľa poskytovateľov k 30.6. 2020			
		Celková kapacita	z toho		
			BBSK	Mesto Banská Bystrica	Neverejní poskytovatelia
Zariadenie pre seniorov / pobytová	Obec/mesto	311	20	177	114
Domov sociálnych služieb	BBSK	252	177	0	75
z toho: celoročný pobyt		142	107	0	35
týždenný pobyt		19	17	0	2
ambulantný pobyt		91	53	0	38
Špecializované zariadenie	BBSK	38	38	0	0
z toho: celoročný pobyt		38	0	0	0
týždenný pobyt		0	0	0	0
ambulantný pobyt		0	0	0	0
Zariadenie podporovaného bývania / pobytová	BBSK	17	0	13	4
Zariadenie opatrovateľskej služby	Obec/mesto	48	0	48	0
z toho: celoročný pobyt		24	0	24	0
týždenný pobyt		24	0	24	0
Rehabilitačné stredisko/pobytová, ambulantná	BBSK	0	0	0	0
Denný stacionár/ambulantná	Obec/mesto	9	0	9	0
Zariadenie núdzového bývania/ pobytová	BBSK	0	0	0	0
Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa /ambulantná	Obec/mesto	188	0	73	115
Domov na polceste/ pobytová, ambulantná	BBSK	0	0	0	0

Útulok/ pobytová	BBSK	149	0	28	121
Nocľaháreň/ pobytová	Obec/mesto	20	0	0	20
Nízkoprahové denné centrum	Obec/mesto	0	0	0	0

Tabuľka 2 Prehľad o celkovom počte zariadení a počte miest v zariadeniach sociálnych služieb podľa druhov sociálnych služieb a podľa zriaďovateľov v meste Banská Bystrica ku dňu 30. 6. 2020. Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb a MsÚ Banská Bystrica.

Druh /forma sociálnej služby	Pôsobnosť v zmysle zákona o sociálnych službách	Počet poskytovateľov k 30. 6. 2020			
		Spolu počet poskytovateľov	z toho		
			BBSK	Mesto Banská Bystrica	Neverejný poskytovateľia
Domáca opatrovateľská služba/terénna	Obec/mesto	4	0	1	3
Prepravná služba/terénna	Obec/mesto	1	0	1	0
Sprievodcovská služba a predčitatel'ská služba/terénna, ambulantná	-	0	0	0	0
Sprostredkovanie osobnej asistencie/terénna, ambulantná	-	0	0	0	0
Stredisko osobnej hygiény	-	1	0	0	1
Monitorovanie a signalizácia pomoci/ambulantná	-	1	0	1	0
Podpora samostatného bývania/terénna	BBSK	0	0	0	0
Denné centrum/ambulantná	Obec/mesto	11	0	11	0
Terénna sociálna služba krízovej intervencie/terénna	Obec/mesto	1	0	1	0
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií/ambulantná, iná	-	0	0	0	0
Tlmočnícka služba/terénna, iná	BBSK	0	0	0	0
Základné sociálne poradenstvo, špecializované	BBSK – špecializované	9	0	2	7

ané sociálne poradenstvo (ako samostatná činnosť)/terénna, ambulantná	né sociálne poradenstvo				
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa/terénna	Obec/mesto	0	0	0	0
Jedáleň/ambulantná, terénna	-	2	0	2	0
Požičiavanie pomôcok/terénna	-	1	0	1	0
Práčovňa/ambulantná	-	1	0	1	0
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu/ambulantná, terénna	Obec/mesto	5	0	5	0
Komunitné centrum/ambulantná, terénna	-	7	0	0	7
Integračné centrum /ambulantná, terénna	BBSK	0	0	0	0
Stredisko osobnej hygiény/ambulantná	-	0	0	0	0
Pomoc pri zabezpečovaní opatrovníckych práv a povinností/ambulantná	-	0	0	0	0
Odľahčovacia služba	Obec/mesto	1	0	1	0
Sprostredkovanie tlmočníckej služby/terénna, iná	-	0	0	0	0
Služba včasnej intervencie/terénna	BBSK	1	0	0	1
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a					

Tabuľka 3 Prehľad o počte poskytovateľov sociálnych služieb poskytovaných ambulantnou a terénnou formou k 30. 6. 2020 v meste Banská Bystrica. Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb a MsÚ Banská Bystrica.

Zákon o sociálnych službách určuje 37 druhov sociálnych služieb. Na území mesta sa ich poskytuje 23. Mesto Banská Bystrica ako zriaďovateľ a poskytovateľ sociálnych služieb pokrýva najväčší rozsah z týchto služieb. Samotné Mesto Banská Bystrica a ním zriadení poskytovatelia sociálnych služieb zabezpečujú až 17 rôznych druhov služieb, BBSK - 3 a neverejní poskytovatelia - 11. Môžeme skonštatovať, že mesto si v čo najväčšej miere plní svoje povinnosti v oblasti sociálnych služieb, avšak potrebuje aj ďalej rozširovať a skvalitňovať ním poskytované služby. Zároveň je potrebné uviesť, že mesto Banská Bystrica zabezpečuje poskytovanie služieb pre svojich občanov aj prostredníctvom iných neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, čo je možné sledovať aj v nasledujúcich tabuľkách.

Podrobnejší prehľad o poskytovaní sociálnych služieb Mestom Banská Bystrica je možné získať vo výročných správach o činnosti odboru sociálnych vecí.

Ako sme uviedli Mesto Banská Bystrica ako najväčší poskytovateľ sociálnych služieb poskytuje rôzne druhy sociálnych služieb a zároveň ich zabezpečuje aj u iných poskytovateľov:

Druh sociálnej služby	Počet prijímateľov sociálnej služby					
	Poskytnutá sociálna služba mestom Banská Bystrica			Zabezpečená sociálna služba iným poskytovateľom		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Terénnna sociálna služba krízovej intervencie	x	19	157	-	-	-
Útulok	244	225	228	-	-	-
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	8036	5934	6102	-	-	-
Služba na podporu zosúladčovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	72	71	65	-	-	-
Zariadenie podporovaného bývania	14	14	12	4	4	4
Zariadenie pre seniorov	141	147	151	117	119	117
Zariadenie opatrovateľskej služby	154	127	146	-	-	-
Denný stacionár	8	11	12	-	-	-
Domáca opatrovateľská služba	152	140	139	76	99	107
Prepravná služba	597	569	428	-	-	-
Požičiavanie pomôcok	93	96	68	-	-	-
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	12	12	10	-	-	-
Odlahčovacia služba	15	17	15	-	-	-
Denné centrum	1098	1058	1011	-	-	-

Jedáleň	186	120	146	-	-	-
Práčovňa	340	311	27	-	-	-

Tabuľka 4 Prehľad o počte prijímateľov sociálne služby, ktorým bola služba poskytnutá alebo zabezpečená u iného poskytovateľa poskytovateľom mestom Banská Bystrica. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že mesto Banská Bystrica prioritne poskytuje sociálne služby podľa pôsobnosti v zmysle zákona o sociálnych službách. Na základe rešpektovania práva prijímateľa na výber poskytovateľa mu túto zabezpečuje aj u iných poskytovateľov. Danú zákonnú možnosť využíva aj z dôvodu nedostatku kapacít v ZSS, nedostatku personálnych zdrojov s cieľom uspokojenia potreby a riešenia životnej situácie, v ktorej sa prijímateľ ocitol.

Mesto Banská Bystrica poskytuje podľa ich potrieb a záujmov nad rámec zákona o sociálnych službách aj ďalšie služby pre občanov. Sú to:

a) Regeneračno-rekondičné služby:

- ✓ služby poskytované terénnou a ambulantnou formou
- ✓ určené pre občanov postihnutých bolestou pohybového aparátu, chorobou, úrazom alebo ako prevencia uvedených zdravotných problémov
- ✓ vykonávajú sa najmä v ZSS zriadených mestom, aj individuálne v domácnosti klienta
- ✓ regeneračné-rekondičné procedúry:
 - masáž – klasická, chrbtice, horných a dolných končatín, celotelová, medová chrbta
 - parafín, ultrazvuk, bio-lampa, hydromasážna vaňa, vírivka, infračervená sauna
 - individuálny a kolektívny telocvik
 - dýchacia a cievna gymnastika, izotermické cvičenia, cvičenia na zvýšenie rozsahu pohybu kĺbov, nácvik sedenia, státia, držania tela nácvik sebestačnosti a sebaobsluhy
- ✓ možnosť posilňovania (bicikkel, bežiaci pás, fit-lopta).

Druh sociálnej služby / forma	Počet občanov, ktorým bola služba poskytnutá		
	2017	2018	2019
Regeneračno-rekondičné služby / ambulantné	1453	1381	1161
Regeneračno-rekondičné služby / terénne	19	16	10

Tabuľka 5 Prehľad o počte občanov, ktorým bola služba poskytnutá. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.

b) Ďalšie činnosti:

- ✓ sú zabezpečované za účelom zvyšovania kvality sociálnych služieb v ZSS zriadených mestom pre prijímateľov sociálnych služieb odkázaných na pomoc inej osoby podľa ich potrieb
- ✓ činnosti: služby – kadernícke, pedikérské; zabezpečenie - liekov, pomôcok a poukazov od ošetrujúcich lekárov, ošetrovateľských úkonov prostredníctvom ADOS apod.

c) Komunitné služby:

- ✓ služby poskytované v dvoch komunitných centrách
- ✓ zapájajú do komunitného diania deti, rodičov, seniorov, znevýhodnené skupiny, ostatných rodičov, rôzne organizácie a inštitúcie, ktoré majú záujem podieľať sa na komunitnom rozvoji
- ✓ aktívne prispievajú k prevencii sociálneho vylúčenia znevýhodnených skupín obyvateľstva
- ✓ podporujú aktivity členov miestnych komunít k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva
- ✓ poskytujú priestor na sebarealizáciu, neformálne vzdelávanie, organizovanie stretnutí, odborných, kultúrnych, relaxačných a voľnočasových aktivít
- ✓ centrá vytvárajú nekomerčný a neutrálny priestor pre aktívne občianstvo, na nadväzovanie pozitívnych medziľudských vzťahov, na motivovanie ku kvalitnejším susedským väzbám na sídlisku aj v komunite, na sietovanie partnerov, na podporu efektívnej medzigeneračnej komunikácie, na búraniu bariér a predsudkov, na prevenciu sociálno-patologických javov; priestor na spoluprácu jednotlivcov, rodiny, mesta, rôznych inštitúcií a organizácií.

Komunitné centrum	Počet občanov, ktorým bola služba poskytnutá			Počet zrealizovaných aktivít		
	2017	2018	2019	2017	2018	2019
Komunitné centrum Fončorda	1752	2085	3320	185	237	376
Komunitné centrum Sásová	3694	6229	5523	640	743	658

Tabuľka 6 Prehľad o počte občanov a aktivít v komunitných centrách zdroj: MsÚ Banská Bystrica.

d) Zariadenie dočasného bývania

- ✓ nižšia forma ubytovania slúžiaca na prestup do bývania v rámci bytovej politiky mesta Banská Bystrica, resp. k svojpomocnému zabezpečeniu bývania
- ✓ slúži ako postupový stupeň bývania (viď schéma kapitola 4.4)

- ✓ určené pre prijímateľov sociálnej služby - útulok (KOTVA IV, ktorým po splnení podmienok sa začnú poskytovať služby v Zariadení dočasného bývania (KOTVAI)) alebo pre klientov spĺňajúcich podmienky ubytovania v tomto stupni ubytovania
- ✓ pomoc určená pre rodiny s maloletými deťmi s trvalým pobytom v meste Banská Bystrica posledných 5 rokov alebo pracujúcich na území mesta posledné 3 roky pri trvaní pracovného pomeru
- ✓ ochrana maloletých detí v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. pred vyňatím z biologickej rodiny, ak dôvodom zlyhania je absencia bývania rodiny.

3 ANALÝZA DEMOGRAFICKÝCH ÚDAJOV A SOCIÁLNEJ SITUÁCIE V ÚZEMNOM OBVODE MESTA BANSKÁ BYSTRICA

3.1 ZÁKLADNÉ CHARAKTERISTIKY MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Poloha:	stredné Slovensko
Samosprávny kraj:	Banskobystrický
Okres:	Banská Bystrica
Región:	Pohronie
Rozloha:	103,4 km ²
Počet obyvateľov (2020):	75 934
Hustota obyvateľov na km ² :	756,51
Mestské časti:	19 ²⁷

Mesto Banská Bystrica je metropolou stredného Slovenska so vzdialenosťou 212 km od hlavného mesta Slovenska – Bratislava. Mesto Banská Bystrica – srdce stredného Slovenska leží vo Zvolenskej kotline, v údolí rieky Hron, medzi Kremnickými a Starohorskými vrchmi, a Poľanou. Mesto Banská Bystrica je známe aj ako „Mesto pod Urpínom“. Mesto Banská Bystrica má celkovú rozlohu 103,4 km² a skladá sa zo 16 mestských častí. Je spoločenským, kultúrnym a ekonomickým centrom Banskobystrického kraja.

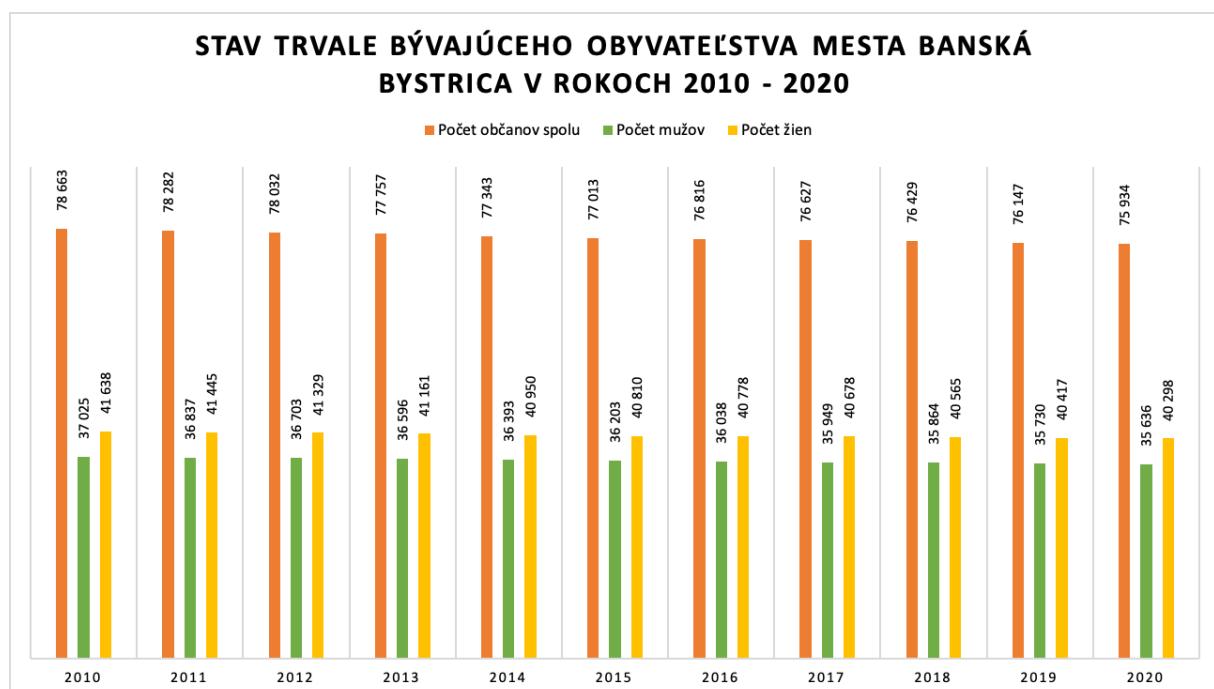
História mesta sa začala písat v 13. storočí. Z pôvodne Slovenskej osady Bystrice – zásluhou niekoľkých rodín saských kolonistov, ktorí na území dnešného mesta prirodzene vytvorili hospodársko-správnu a remeselnícku základňu banskej výroby v tejto oblasti. Ťažila sa hlavne med' , železo a striebro. Vtedajší uhorský kráľ Belo IV. v roku 1255 pridelil osade mestské privilégia a tak sa stala slobodným kráľovským mestom.

Mesto Banská Bystrica vzniklo 1.1.1991 zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a je sídlom Úradu samosprávneho kraja, ďalších inštitúcií regionálneho a celoštátneho významu, ako aj sídlom Univerzity Mateja Bela.

²⁷ 1. Banská Bystrica, 2. Iliaš, 3. Fončorda, 4. Jakub, 5. Kostiviarska, 6. Kráľová, 7. Kremnička, 8. Majer, 9. Podlavice, 10. Pršianska Terasa, 11. Radvaň, 12. Rakytovce, 13. Rudlová, 14. Sásová, 15. Senica, 16. Skubín, 17. Šalková, 18. Uhlisko, 19. Ul'anka

3.2 PREHĽAD O POČTE, POHYBE A SKLADBE OBYVATEĽOV MESTA BANSKÁ BYSTRICA

Mesto Banská Bystrica malo k 1. 7. 2020 celkovo **75 934** obyvateľov, z toho bolo 35 636 mužov a 40 298 žien²⁸. V meste Banská Bystrica je možné sledovať dlhodobý postupný trend klesajúceho počtu obyvateľov. Za posledných 10 rokov klesol počet obyvateľov mesta Banská Bystrica o 2.729 obyvateľov, čo predstavuje pokles o -3,45%.

Graf 2 Stav trvale bývajúceho obyvateľstva mesta Banská Bystrica v rokoch 2010 – 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica, 2020. <https://egov.banskabystrica.sk/>

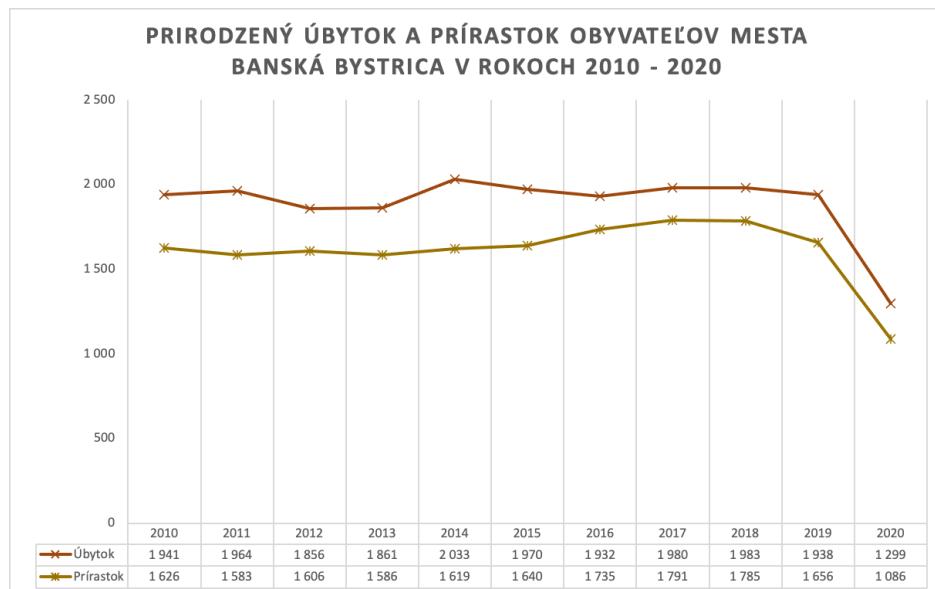
Postupný klesajúci trend trvale bývajúceho obyvateľstva je dlhodobý a upozorňoval naň aj Komunitný plán mesta Banská Bystrica na roky 2015 – 2020. Dôvodom je predovšetkým vyšší úbytok obyvateľstva ako je jeho ročný prírastok. Zároveň je dôležité uvedomiť si, že ide o podobný trend, ako má väčšina veľkých miest okolo, ktorých vznikajú tzv. „satelitné dediny“ kam sa sťahuje časť obyvateľov z týchto miest. Trend tejto migrácie a úbytku obyvateľstva v okrese Banská Bystrica potvrzuje aj *Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035*²⁹.

Z hľadiska prognóz sa ani v rámci celej Slovenskej republiky neočakáva, aj napriek mierнемu zvýšeniu prirodzeného prírastku a prírastku migráciou, že tieto dva faktory zásadne ovplyvnia trend starnutia obyvateľstva (jeden z najvyšších aj v rámci EU). Dôvodom pre túto skutočnosť je, že v roku 2035 sa do dôchodkového veku dostanú silné populačné ročníky 70tych a 80tych rokov. V meste Banská Bystrica sa tento fakt potvrzuje aj na tom, že od roku 2010 klesol

²⁸ Zdroj: Mesto Banská Bystrica. 2020. <https://egov.banskabystrica.sk/>

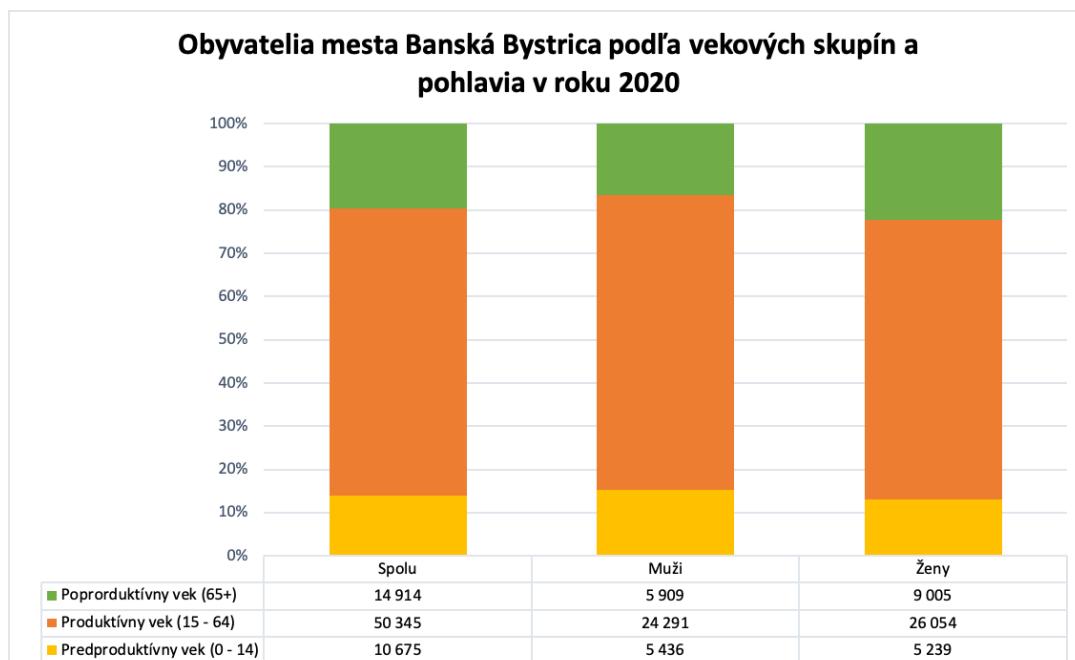
²⁹ ŠPROCHA B., VAŇO, B., BLEHA, B. (2013). *Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035*. Prognostický ústav Slovenskej akadémie vied, INFOSTAT - Výskumné demografické centrum, Katedra humánnnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Bratislava. ISBN 978-80-89019-25-0

prirodzený prírastok obyvateľov o -33,21%. Postupne klesajúci trend prirodzeného prírastku (aj keď s viacerými výkyvmi) je možné sledovať v nasledujúcim grafe.

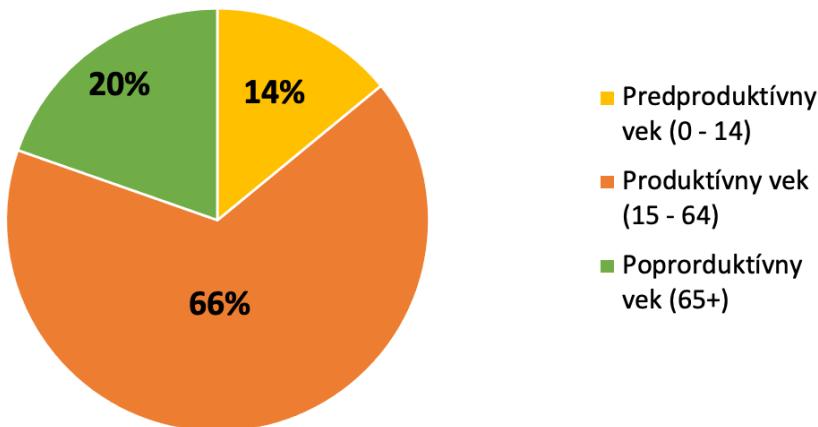
Graf 3 Prirodzený úbytok a prírastok obyvateľov mesta Banská Bystrica v rokoch 2010 – 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica, 2020. <https://egov.banskabystrica.sk/>

Dôležitými údajmi sú aj informácie o vekom zložení obyvateľov mesta Banská Bystrica, ktoré z hľadiska demografického vývoja nie je priaznivé. Už v súčasnosti je v meste Banská Bystrica vyšší podiel obyvateľov v poproductívnom veku (20%) ako v predproductívnom veku (14%). Vekové zloženie obyvateľov mesta Banská Bystrica uvádzame v nasledujúcich dvoch grafoch.

Graf 4 obyvatelia mesta Banská Bystrica podľa vekových skupín a pohlavia v roku 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica, 2020. <https://egov.banskabystrica.sk/>

Percentuálne rozdelenie obyvateľov mesta Banská Bystrica podľa vekových skupín v roku 2020

*Graf 5 percentuálne rozdelenie obyvateľov mesta Banská Bystrica podľa vekových skupín v roku 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica, 2020.
<https://egov.banskabystrica.sk/>*

Vyššie uvedené trendy je možné sledovať aj z hľadiska ekonomicko-demografických indexov v okrese Banská Bystrica³⁰. Pre plánovanie rozvoja sociálnych služieb v meste Banská Bystrica je dôležité sledovať index ekonomického zaťaženia³¹ v okrese Banská Bystrica.

Index ekonomického zaťaženia okresu Banská Bystrica bol v roku 2019 na úrovni **48,07%**.

Tak ako v celej Slovenskej republike aj v okrese Banská Bystrica je možné v posledných 10tich rokoch sledovať výrazne stúpajúci index ekonomického zaťaženia obyvateľov. Tento fakt potvrdzuje aj **index ekonomickej závislosti starých ľudí**³² v okrese Banská Bystrica, ktorý bol v roku 2019 na úrovni **27,62%** a **index ekonomickej závislosti mladých ľudí**³³, ktorý bol v roku 2019 na úrovni **20,45%**. V okrese Banská Bystrica výrazne stúpa **index starnutia**³⁴, ktorý stúpol od roku 2010 do roku 2019 z 98,59% na **135,07%**. Zároveň je možné sledovať aj stúpanie mediánového veku obyvateľov okresu Banská Bystrica, ktorý za posledných 10 rokov narásol z 39,30 na 43,40 roka. **Tieto údaje nám ukazujú hlavné demografické problémy v okrese Banská Bystrica, ktorými sú starnutie obyvateľstva, ekonomická migrácia**

³⁰ Okres je najmenšia jednotka, kde sa tento typ dát sleduje. Táto skutočnosť je dôvodom uvádzania dát za okres Banská Bystrica nie len za samotné mesto Banská Bystrica. Najaktuálnejšie dáta pre túto oblasť sú za rok 2019.

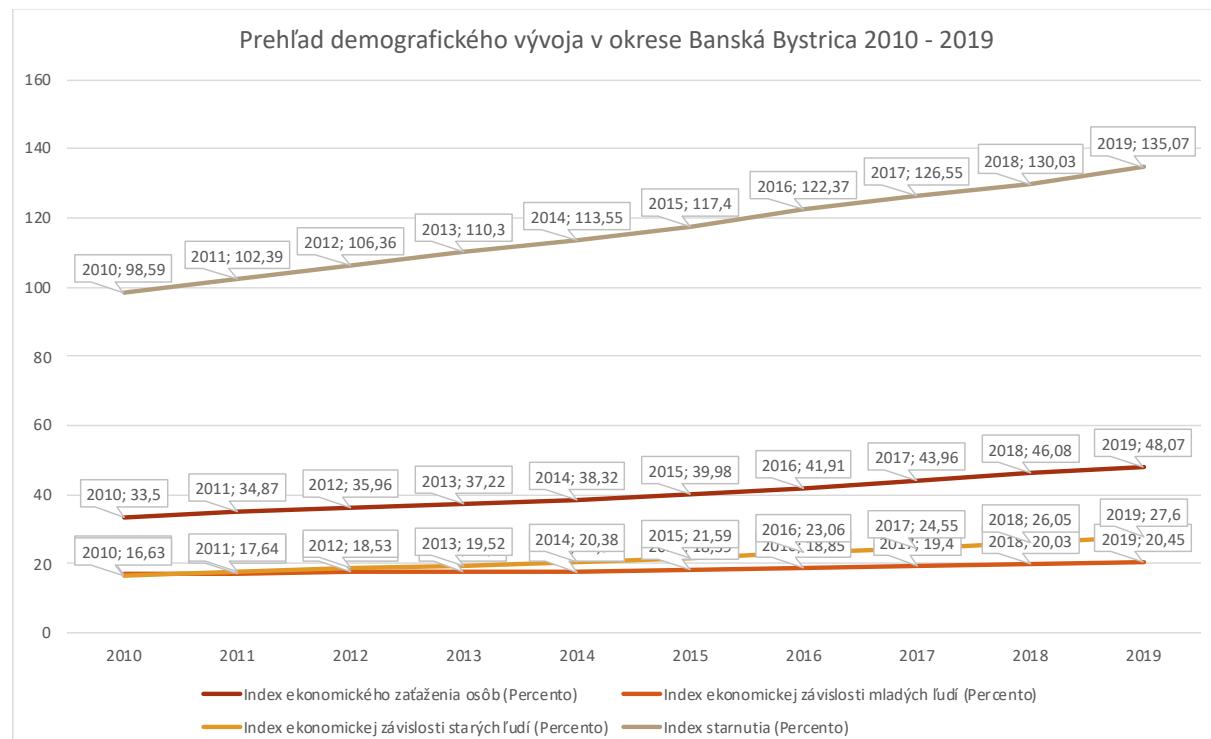
³¹ Index ekonomického zaťaženia – vyjadruje počet osôb v predprodukčnom veku (0 – 14 rokov) a poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov).

³² Index ekonomickej závislosti starých ľudí – vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku 65+ rokov na 100 osôb v produktívnom veku 15 – 64 rokov

³³ Index ekonomickej závislosti mladých ľudí – vyjadruje počet osôb v predprodukčnom veku 0 – 14 rokov na 100 osôb v produktívnom veku 15 – 64 rokov

³⁴ Index starnutia (Sauvyho index) – vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v predprodukčnom veku (0 – 14 rokov)

a ohrozenie chudobou. Postupný trend starnutia nám ukazujú sledované vyššie uvedené indexy v grafe 6.

Graf 6 prehľad demografického vývoja okresu Banská Bystrica 2010 – 2019. Zdroj: STATDAT, Štatistický úrad SR

Trend starnutia obyvateľstva v okrese Banská Bystrica potvrzujú aj prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 od autorov Šprocha, Vaňo a Bleha,³⁵ ktorí uvádzajú, že okres Banská Bystrica bude štvrtým okresom s najstarším obyvateľstvom v SR s priemerným vekom 48,51 roka. Okres Banská Bystrica bude zároveň patriť podľa tejto prognózy aj k okresom s najnižším populácnym potenciálom. Špecificky sa tejto téme venujeme v cielovej skupine seniori.

Autori tejto štúdia uvádzajú aj prognózu vývoja obyvateľstva v okrese Banská Bystrica do roku 2035 nasledovne:

Okres	2015	2020	2025	2030	2035	Zmena 2012 - 2035	
						Abs.	%
Banská Bystrica	111.591	111.785	110.829	109.414	107.568	-3.580	-3,71

Tabuľka 7 Prognózovaný vývoj obyvateľov v okrese Banská Bystrica. Zdroj: Šprocha B., Vaňo, B., Bleha, B. (2013). Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035.

Trend starnutia obyvateľstva bude jednou z hlavných výziev pre budovanie a plánovanie sociálnych služieb. Druhá výzva, ktorá vychádza z uvedených demografických

³⁵ Šprocha, Vaňo a Bleha. 2013. Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035. http://www.infostat.sk/vdc/pdf/Prognoza_okresy_SR_2035.pdf

predpokladov, je postupné celkové zvyšovanie ekonomickej závislosti mladých ľudí a aj seniorov na produktívnej časti obyvateľstva (graf 6), a to aj v kontexte migračných pohybov medzi jednotlivými okresmi.

Toto bude viesť k postupnému zvyšovaniu chudoby v regiónoch s vyššou mierou migrácie a malých obciach, čo bude mať za následok zvyšovanie potreby služieb krízovej intervencie. Všetky tieto faktory budú mať výrazný dopad aj na oblasť duševného zdravia obyvateľstva a predpokladá sa zvýšený dopyt po preventívnych a akútnejch službách v oblasti duševného zdravia, či už v sociálnej alebo zdravotnej oblasti.

Dôležitým údajom pre prípravu komunitného plánu aj prehľad o poberateľoch dôchodkových dávok v okrese³⁶ Banská Bystrica:

Počet poberateľov / k 31.12.2019 resp. mesačný priemer za rok 2019	
Druh dôchodku/dávky	Počet poberateľov
Starobný	24.500
Predčasný starobný	295
Invalidný do 70 %	1.702
Invalidný nad 70 %	1.236
Vdovský – sólo	505
Vdovecký – sólo	116
Sirotský	301
Sociálny (hradené štátom)	13

Tabuľka 8 Prehľad počtu poberateľov dôchodkov v okrese Banská Bystrica v roku 2019. Zdroj: Sociálna poisťovňa. 2020.

Z hľadiska národnostného zloženia obyvateľstva v okrese³⁶ Banská Bystrica je možné sledovať, že celkového počtu 110.716 obyvateľov je slovenskej národnosti 96.759 (87,39%), druhou najväčšou skupinou sú občania českej národnosti 927 (0,83%), treťou sú občania rómskej národnosti 562 (0,5%), štvrtými v poradí sú občania maďarskej národnosti 423 (0,38%). Zvyšok tvoria iné národnosti - hlavne poľská, ruská a nemecká národnosť.

V meste Banská Bystrica sa od 1.1.2018 do 31.3.2021 realizuje projekt KapaCITY – podpora integrácie cudzincov na lokálnej úrovni, ktorý je podporený Ministerstvom vnútra SR v rámci Fondu pre azyl, migráciu a integráciu. Cieľom projektu je široký rozvoj odborných kapacít samospráv, prenos dobrej praxe na lokálnej, regionálnej, národnej úrovni a so zahraničím, rozvoj komunikačných zručností samospráv. Zároveň zabezpečenie dobrého spolunažívania všetkých obyvateľov a predchádzaniu možného vzniku problémov. V rámci projektu bolo zistené, že v okrese Banská Bystrica bol k 31.1.2020 celkový počet štátnych príslušníkov tretích krajín a občanov EU 3032 - 1754 mužov a 1279 žien. Z toho bolo občanov EÚ 895 štátnych príslušníkov tretích krajín 2137, 1790 malo prechodný pobyt a 346 trvalý pobyt.

³⁶ Okres je najmenšia jednotka, kde sa tento typ dát sleduje. Táto skutočnosť je dôvodom uvádzania dát za okres Banská Bystrica nie len za samotné mesto Banská Bystrica. Najaktuálnejšie dáta pre túto oblasť sú za rok 2019.

Najčastejšie krajiny pôvodu cudzincov sú nasledovné: Ukrajina 977, Ruská federácia 354, Srbsko 242, Česká republika 229, Poľsko 142, Kazašská republika 83, Vietnam 76, Rumunsko 72, Čínska ľudová republika 70, Taliansko 63.

Uvedené údaje uvádzame aj z toho dôvodu, že cudzinci v zmysle platnej legislatívy SR v oblasti sociálnej politiky majú vo väčšine prípadov nárok na sociálne služby, dávky a pri mnohých nie je ani podmienkou trvalý pobyt na území mesta. Prijímateľmi sociálnych služieb v zmysle Zákona o sociálnych službách môžu byť občania EÚ a EHP a taktiež štátny príslušníci tretích krajín s trvalým aj prechodným pobytom. Ukazuje sa však, že cudzinci obvykle prijímateľmi týchto služieb nie sú. Jedným z dôvodov je, že cudzinci v Banskej Bystrici sú zvyčajne v takej socioekonomickej situácii, že na tieto služby odkázaní nie sú – ide predovšetkým o služby pre ľudí v sociálnej odkázanosti alebo sociálnej núdzi. Aj počet seniorov-cudzincov je relatívne nízky, predstavuje 260 cudzincov nad 60 rokov. Druhým dôvodom však môže byť, že o možnosti využívania týchto služieb nemajú cudzinci informácie. V rámci projektu KapaCITY boli realizované vzdelávacie aktivity pre zamestnancov mesta Banská Bystrica a poskytovateľov sociálnych služieb. Zároveň sa pre nich pripravujú rôzne informačné materiály obsahujúce aj informácie o národoch cudzincov v sociálnej oblasti a taktiež informačné materiály pre cudzincov samotných o poskytovaní sociálnych služieb v meste.

3.3 PREHĽAD O NEZAMESTNANOSTI V MESTE BANSKÁ BYSTRICA

Jedným z kľúčových problémov, ktoré sú dôvodom nepriaznivej životnej situácie vedúcej k potrebe sociálnej starostlivosti je ohrozenie chudobou a sociálnym vylúčením. Ohrozenie chudobou a sociálnym vylúčením sledujeme predovšetkým cez ukazovatele nezamestnanosti a príjmov súvisiacich s finančnou chudobou obyvateľstva. Tiež to ovplyvňuje aj materiálna deprivácia a vylúčenie z trhu práce, ktoré sa týka hlavne marginalizovaných skupín a osôb ohrozených chudobou. Miera evidovanej nezamestnanosti sa sleduje len na úrovni okresov. Podobne ako v celej Slovenskej republike aj v okrese Banská Bystrica je možné sledovať klesajúci trend evidovanej miery nezamestnanosti v posledných piatich rokoch.

Graf 7 Prehľad miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Banská Bystrica v rokoch 2009 – 2019. Zdroj: DATACUBE, Štatistický úrad SR

V okrese Banská Bystrica za posledných 10 rokov (predovšetkým posledných 5 rokov) klesala miera evidovanej nezamestnanosti z 8,43% v roku 2009 na 3,3% v roku 2019. Pandémia COVID-19 však tento trend postupného klesania evidovanej nezamestnanosti zastavila a od mesiaca máj 2020 je možné sledovať postupný opäťovný nárast evidovanej nezamestnanosti. V mesiaci máj 2020 to bolo 4,95% a v mesiaci jún 2020 to bolo 5%. Stúpajúci trend evidovanej miery nezamestnanosti bude potrebné dlhodobo sledovať aj v nadväznosti na ekonomickú situáciu v SR a v Banskej Bystrici v súvislosti s dopadmi pandémie. Pri výraznom zvýšení sa evidovanej miery nezamestnanosti je možné očakávať aj nárast sociálnych potrieb predovšetkým v oblasti krízovej intervencie v oblasti sociálnych služieb.

Práve tieto ohrozené skupiny sú alebo končia často v systéme sociálnych služieb a bežný „byrokratický“ systéme práce s nimi je pomerne neefektívny. Pre ich zamestnávanie a aktivizáciu je potrebné aplikovať všetky možné a dostupné aktívne opatrenia na trhu práce, ale aj budovať nové individualizované služby. Medzi takéto opatrenia patrí podporované zamestnávanie a aj sociálne podnikanie, kde v meste Banská Bystrica existujú už aj v súčasnosti príklady dobrej praxe.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené podrobnejšie dát o uchádzačoch o zamestnanie v meste Banská Bystrica.

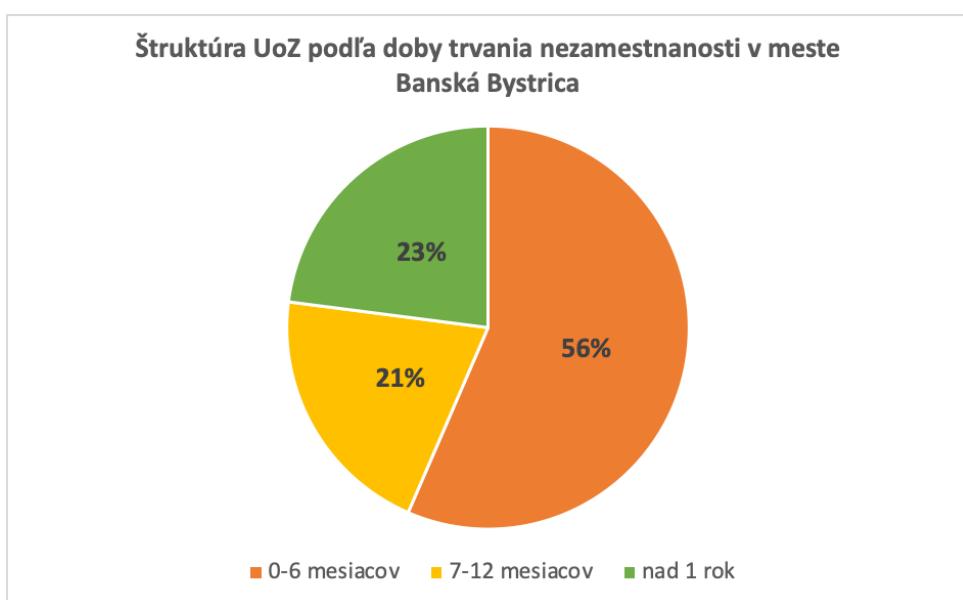
Ukazovatele nezamestnanosti k 31.12.2019/30. 6. 2020	Mesto Banská Bystrica
Uchádzači o zamestnanie v meste Banská Bystrica k 31. 12. 2019:	
UoZ spolu	1738
muž	806
žena	932
Štruktúra UoZ nedisponibilných	241
Dočasná pracovná neschopnosť	157
Výkon absolventskej praxe	11
Menšie obecné služby	9
Dobrovoľnícka práca	15
Rekvalifikácia §54	49
Štruktúra UoZ podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	1738
N/A - neurčené	4
10 - Neukončené základné vzdelanie	8
11 - Základné vzdelanie	161
12 - Nižšie stredné odborné vzdelanie	5
13 - Stredné odborné vzdelanie	327
14 - Úplné stredné odborné vzdelanie	625
15 - Úplné stredné všeobecné vzdelanie	102
16 - Vyššie odborné vzdelanie	67
17 - Vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa	58
18 - Vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa	352
19 - Vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa	29
Štruktúra UoZ podľa veku	1738
< 25 rokov	174
≥ 25 do < 55 rokov	1187
≥ 55 rokov	377
Štruktúra UoZ podľa doby trvania nezamestnanosti	1738
0-6 mesiacov	982
7-12 mesiacov	357
12-24 mesiacov	156
25-36 mesiacov	62
37-48 mesiacov	36
49-72 mesiacov	61
nad 72 mesiacov	84
Štruktúra znevýhodnených UoZ podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z.z.	1250
a) absolvent školy	83
i) pokles schopnosti od 20% do 40%	1
b) občan starší ako 50 rokov veku	556
c) dlhodobo nezamestnaný občan	409
d) občan - vzdelanie nižšie ako str. odb.	174
e) občan - 12 kal. mes. nemal pravidelne plat. zam.	846

g) osamelý občan – starostlivosť o odkázanú osobu/starajúci sa o dieťa	4
h) občan so zdravotným postihnutím	59

Tabuľka 9 Ukažovatele nezamestnanosti v meste a okrese Banská Bystrica. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

Z hľadiska zamestnávania bol v meste Banská Bystrica v roku 2019 celkový počet disponibilných uchádzačov o zamestnanie 1738, čo je 2,22% z celkovej populácie mesta Banská Bystrica a 4,34% zo všetkých ekonomicke aktívnych obyvateľov kraja.

Podobné rozloženie je možné sledovať aj v percentuálnom počte ekonomicke aktívneho obyvateľstva, kde je počet celkovo ekonomicke aktívnych obyvateľov 40057, čo je 51,3% z celkového počtu obyvateľov. Dôležitým faktorom je aj dosiahnuté vzdelanie. Ako je možné sledovať v tabuľke 9, tak väčšinu UoZ tvoria občania so stredoškolským alebo nižším vzdelaním. Pozitívnym faktom je to, že viac ako polovica UoZ (982 osôb) je nezamestnaných kratšie ako 6 mesiacov a 357 osôb je nezamestnaných kratšie ako 1 rok a dlhšie ako 7 mesiacov. 399 občanov mesta Banská Bystrica je nezamestnaných dlhšie ako 1 rok. Percentuálny prehľad o štruktúre UoZ podľa doby trvania v meste Banská Bystrica je uvedený v grafe 8.

Graf 8 Percentuálny prehľad o štruktúre uchádzačov o zamestnanie podľa doby trvania nezamestnanosti v meste Banská Bystrica k 31. 12. 2019. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica

Dôležitou informáciou pre plánovanie sociálnych služieb je podrobnejšia štruktúra znevýhodnených UoZ podľa § 8 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorých je v meste Banská Bystrica 1250 osôb z celkového počtu 1730 uchádzačov o zamestnanie. Až 556 z nich je starších ako 50 rokov a 409 z nich spadá do kategórie dlhodobo nezamestnaných občanov. Celkovo 846 z týchto občanov nemalo pravidelný plat zamestnanca dlhšie ako 1 rok. Z celkového počtu všetkých evidovaných znevýhodnených UoZ je len 59 občanov s ťažkým zdravotným postihnutím. *Z hľadiska sociálnych služieb je potrebné upozorniť aj na skutočnosť, že veľká časť osôb so zdravotným postihnutím nie je evidovaná ako uchádzači o zamestnanie na ÚPSVR. Podobne sú na tom aj*

nezamestnaní obyvateľa, ktorí boli z rôznych dôvodov vyradení z evidencie ÚPSVR. Preto je potrebné zohľadňovať určitú negatívnu odchýlku od validity týchto dát.

4 ANALÝZA POŽIADAVIEK PRIJÍMATEĽOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A ĎALŠÍCH OBYVATEĽOV V ÚZEMNOM OBVODE MESTA BANSKÁ BYSTRICA NA ROZVOJ SOCIÁLNYCH SLUŽIEB PODĽA JEDNOTLIVÝCH DRUHOV SOCIÁLNYCH SLUŽIEB, FORIEM SOCIÁLNYCH SLUŽIEB A CIEĽOVÝCH SKUPÍN

Špecifická analýza potrieb podľa cieľových skupín poukazuje na aktuálny stav poskytovania sociálnych služieb v meste Banská Bystrica.

Špecifická analýza sa bude venovať piatim cieľovým skupinám v sociálnych službách:

- Seniori
- Osoby so zdravotným znevýhodnením
- Rodina, deti a mládež
- Osoby v nepriaznivých situáciach (krízová intervencia)
- Osoby žijúce v marginalizovaných rómskych komunitách.

Podpora týchto sociálnych služieb môže byť zabezpečovaná širokým spektrom sociálnych služieb, ktoré definuje aj zákon o sociálnych službách. V uvedených analýzach sa venujeme všetkým relevantným druhom sociálnych služieb, bez ohľadu na to, ako sú dané kompetencie mesta Banská Bystrica, ale aj Banskobystrického samosprávneho kraja. Pri tvorbe a spracovaní analýz potrebných kapacít jednotlivých druhov sociálnych služieb sme vychádzali z odborných českých a slovenských dokumentov v oblasti komunitného plánovania a z metódy kvalifikovaného odhadu a prevalencie/výskytu jednotlivých cieľových skupín a sociálnych javov v populácii.

V Slovenskej republike stále prevláda poskytovanie tradičných inštitucionálnych pobytových sociálnych služieb, ktoré v súčasnosti veľmi často nespĺňajú požiadavky na kvalitné a efektívne sociálne služby. Na druhej strane sa nové formy a druhy komunitných sociálnych služieb sa v praxi implementujú veľmi pomaly. Uvedená situácia je jedným z dôvodov, že dlhodobo pretrváva dopyt po tradičných inštitucionálnych sociálnych službách, keďže k nim v súčasnosti neexistuje a nie je vybudovaná reálna alternatíva. V praxi nemajú záujemcovia o sociálne služby dostatok informácií o nových druhoch sociálnych služieb a ich novom spôsobe poskytovania a informácie o iných alternatívach. Výrazným problémom a ohrozením v budovaní nových komunitných sociálnych služieb (aj napriek tomu, že je to prvá národná priorita) je fakt, že súčasný systém financovania sociálnych služieb zo strany MPSVR SR prináša stabilitu financovania hlavne pre pobytové zariadenia a je ohrozujúci pre ambulantné a terénne sociálne služby, a zároveň systémovo nerieši poskytovanie sociálnych služieb krízovej intervencie a poskytovanie a zabezpečovanie prevencie pred sociálnym vylúčením a ohrozením, či už na národnej, ale aj lokálnej úrovni. Toto je však vo výraznom kontraste so záujmom občanov a obcí, ktoré sa nám na základe komunitných stretnutí pri tvorbe Komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb v meste Banská Bystrica ukazujú. Zo strany obyvateľov, ale aj relevantných aktérov v oblasti sociálnych služieb, je výraznejší záujem práve o služby preventívneho, terénneho a ambulantného charakteru a o pobytové služby

komunitného nízko kapacitného charakteru. Avšak tieto v systéme absentujú a sú nedostatočne podporované. Mesto Banská Bystrica je však z celoslovenského pohľadu výnimka, vzhľadom na dlhoročné komunitné plánovanie a podporu komunitných služieb.

PRÍJMY A VÝDAVKY MESTA BANSKÁ BYSTRICA

V nasledujúcich tabuľkách a grafe uvádzame prehľad príjmov a výdavkov mesta Banská Bystrica v rokoch 2017 – 2019 za celé mesto a špecificky aj za sociálnu oblasť. Celkové výdavky mesta Banská Bystrica v roku 2019 boli vo výške **55 566 981,02 €** z čoho **4 116 522,73 €** bolo na sociálnu oblasť. Výdavky na sociálnu oblasť tvoria **7,41%** z celkových výdavkov mesta Banská Bystrica.

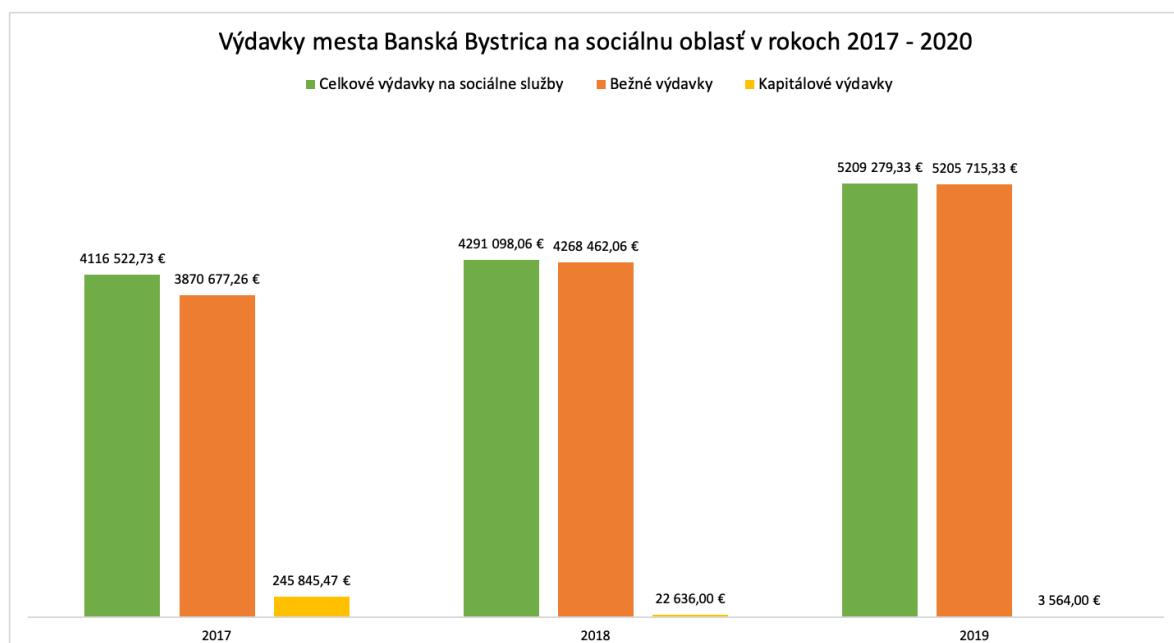
Príjmy mesta na sociálnu oblasť za roky 2017-2019			
Rozpočet mesta Banská Bystrica	Mesto spolu	Sociálna oblasť	
	EUR	EUR	%
2017			
Príjmy z rozpočtu spolu	59 185 640,75 €	2 207 369,26 €	3,73%
Bežné príjmy	55 624 046,57 €	2 207 369,26 €	3,97%
Kapitálové príjmy	2 088 019,71 €	0,00 €	0,00%
Finančné operácie	1 473 574,47 €	0	0,00%
2018			
Príjmy z rozpočtu spolu	73 193 623,49 €	2 322 234,23 €	3,17%
Bežné príjmy	62 362 956,59 €	2 322 234,23 €	3,72%
Kapitálové príjmy	4 422 411,38 €	0,00 €	0,00%
Finančné operácie	6 408 255,52 €	0	0,00%
2019			
Príjmy z rozpočtu spolu	75 686 992,96 €	2 575 003,57 €	3,40%
Bežné príjmy	68 446 367,26 €	2 575 003,57 €	3,76%
Kapitálové príjmy	3 202 887,24 €	0,00 €	0,00%
Finančné operácie	4 037 738,46 €	0	0,00%

Tabuľka 10 Celkové príjmy mesta Banská Bystrica a príjmy mesta Banská Bystrica za sociálnu oblasť za roky 2017-2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.

Výdavky mesta na sociálnu oblasť za roky 2017-2019			
Rozpočet mesta Banská Bystrica	Mesto spolu	Sociálna oblasť	
	EUR	EUR	%
2017			
Výdavky z rozpočtu spolu	55 566 981,02 €	4 116 522,73 €	7,41%
Bežné výdavky	49 854 375,37 €	3 870 677,26 €	7,76%
Kapitálové výdavky	3 588 024,19 €	245 845,47 €	6,85%

Finančné operácie	2 124 581,46 €	0	0,00%
2018			
Výdavky z rozpočtu spolu	67 374 441,08 €	4 291 098,06 €	6,37%
Bežné výdavky	58 183 468,73 €	4 268 462,06 €	7,34%
Kapitálové výdavky	5 668 723,90 €	22 636,00 €	0,40%
Finančné operácie	3 522 248,45 €	0	0,00%
2019			
Výdavky z rozpočtu spolu	71 987 203,62 €	5 209 279,33 €	7,24%
Bežné výdavky	64 329 448,32 €	5 205 715,33 €	8,09%
Kapitálové výdavky	4 336 696,19 €	3 564,00 €	0,08%
Finančné operácie	3 321 059,11 €	0	0,00%

Tabuľka 11 Celkové výdavky mesta Banská Bystrica a výdavky mesta Banská Bystrica na sociálnu oblasť za roky 2017-2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.

Graf 9 Výdavky mesta Banská Bystrica na sociálnu oblasť v rokoch 2017 - 2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.

Z uvedených dát vyplýva to, že mesto Banská Bystrica vynakladá na celkové výdavky pre sociálnu oblasť v priemere od 6 – 7% výdavkov z celkových výdavkov rozpočtu mesta Banská Bystrica. Za posledné tri roky je možné sledovať nárast výdavkov na sociálnu oblasť o 26,54%. Tento trend sa predpokladá aj do budúcnosti, kde sa indikatívny rozpočet na sociálnu oblasť v meste Banská Bystrica plánuje zvyšovať³⁷. Z uvedených informácií a dát o financovaní sociálnych služieb z verejných zdrojov rozpočtu mesta Banská Bystrica a aj plánovaného financovania do najbližšieho obdobia nasvedčuje o skutočnosti, že potreby rozvojových

³⁷ <https://www.banskabystrica.sk/oznamy-mesta/2020/schvaleny-programovy-rozpoct-mesta-banska-bystrica-na-rok-2020-2022/>

programov a cieľov sociálnych služieb definované v komunitnom pláne a v pracovných skupinách nebude možné zabezpečiť len z verejných zdrojov rozpočtu mesta.

Ako sme už uviedli vyššie, podiel výdavkov na sociálne služby z rozpočtu mesta udržuje na približne rovnakej úrovni. Zároveň vzhľadom na demografický vývoj v meste Banská Bystrica bude potreba výdavky určite zvyšovať.

Vychádzajúc z týchto údajov a predpokladov je potrebné uviesť, že:

- zabezpečenie pokrycia bežných výdavkov na prevádzku súčasných existujúcich služieb, pripravovaných a postupne realizovaných projektov by malo byť prioritnou úlohou rozpočtu mesta Banská Bystrica,
- prostriedky rozpočtu mesta Banská Bystrica (hlavne kapitálové) nebudú dostatočné na zvládnutie financovania nových rozvojových programov definovaných v komunitnom pláne,
- bude potrebné hľadať a využívať aj mimorozpočtové zdroje pre sociálnu oblasť.

Pri pohľade na priemerný výdavok v oblasti sociálnych služieb na jedného obyvateľa mesta Banská Bystrica na rok, tiež môžeme vidieť stúpajúci trend. V roku 2017 priemerný výdavok v oblasti sociálnych služieb na jedného obyvateľa na rok sa pohyboval na úrovni 53,72 EUR, v roku 2018 na úrovni 56,14 EUR a v roku 2019 to bolo 68,41 EUR. Podľa údajov EUROSTATU by mali byť výdavky na úrovni 100 – 125 € v porovnatelných mestách vyspelých krajín EU. Tento fakt potvrdzuje potrebné zvyšovanie rozpočtu na sociálne služby v najbližších rokoch, čo však bude ovplyvnené aj súčasnou ekonomickej situáciou a výrazným starnutím obyvateľstva v meste Banská Bystrica. Z tohto dôvodu je nevyhnutné zamerať sa hlavne na preventívne aktivity a rozvoj terénnych a ambulantných služieb v meste, tak aby dokázalo mesto efektívne hospodáriť a finančné zvládlo náročnú demografickú a finančnú situáciu, ktorú má pred sebou.

4.1 CIEĽOVÁ SKUPINA - SENIORI

CHARAKTERISTIKA CIEĽOVEJ SKUPINY - SENIORI

Cieľová skupina seniori patrí do skupiny občanov, ktorí dosiahli vek rozhodný pre priznanie starobného dôchodku a vyšší a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, nakoľko túto podporu a pomoc nemôžu získať iným štandardným spôsobom. Ide o osoby vo veku 65 a viac rokov.

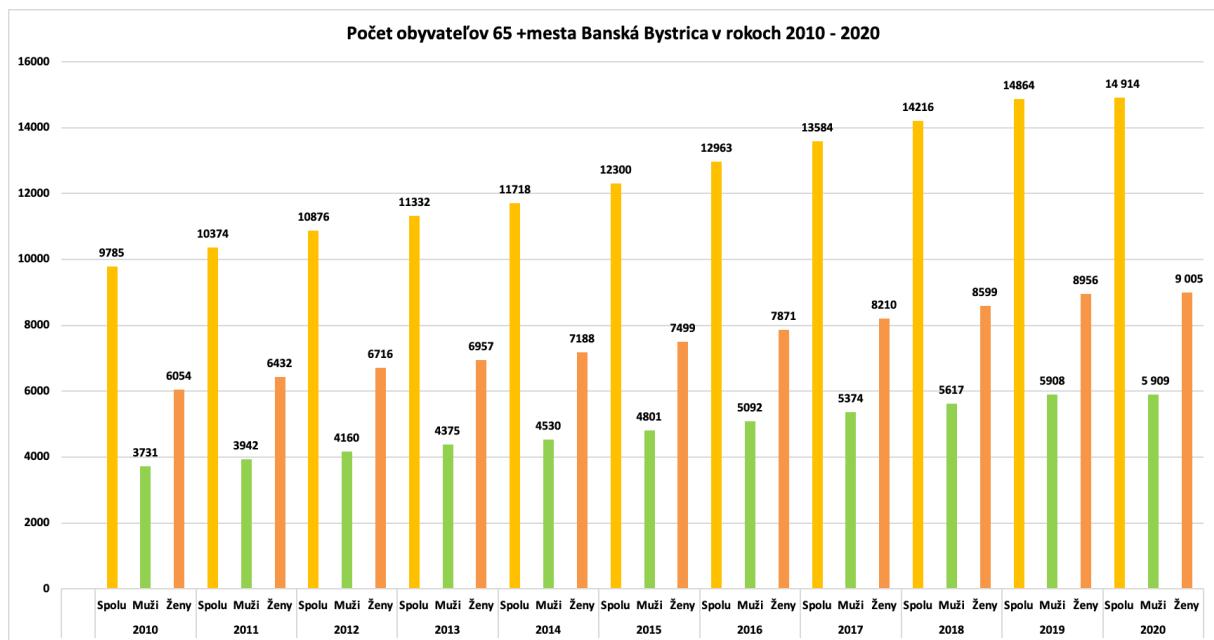
Príčinou sociálneho vylúčenia seniorov môže byť: nepriaznivý zdravotný stav, zanedbanosť, psychické problémy, nedostatok finančných prostriedkov, nízke dôchodky, ceny liekov a zdravotníckych pomôcok, prístupové bariéry u lekárov a verejných inštitúciách, nedostatočná informovanosť napr. o dostupných sociálnych službách, sociálnej pomoci a sociálnych dávkach.

Špecifické princípy pre poskytovanie sociálnych služieb seniorom by mali vychádzať z nasledovných východísk:

- prednostné poskytovanie a podporovanie pomoci v prirodzenom sociálnom prostredí (domáca opatrovateľská služba, príspevok za opatrovanie),
- prednostné poskytovanie terénnej, prípadne ambulantnej formy sociálnej služieb, pred pobytovou formou sociálnej služby pre seniorov,
- potreba finančnej a priestorovej dostupnosti predovšetkým terénnych a ambulantných sociálnych služieb (výška úhrad, rozmiestnenie a bezbariérovosť),
- potreba dostatočnej kapacity v zodpovedajúcej kvalite pobytových sociálnych služieb (služba musí reagovať na meniace sa potreby seniorov, možnosť využitia pobytových sociálnych služieb v regióne, z dôvodu umožnenia lepšieho kontaktu s rodinnými príslušníkmi).

ANALÝZA CIEĽOVEJ SKUPINY SENIORI A ANALÝZA ICH SOCIÁLNYCH POTRIEB

Starnutie obyvateľstva predstavuje v súčasnosti v Slovenskej republike jeden z najvýraznejších sociálnych problémov. V meste Banská Bystrica žilo v roku 2020 celkovo **14 914 obyvateľov vo veku nad 65 rokov** (ďalej len 65+), z toho bolo 5 909 mužov a 9 005 žien. Za ostatných 10 rokov stúpol počet obyvateľov mesta Banská Bystrica 65+ z 9 785 na 14 914 obyvateľov, čo je nárast o 52,42% (5 129 obyvateľov). Trend nárastu obyvateľov v meste Banská Bystrica 65+ bude aj ďalej pokračovať. Uvedené údaje sú jedným z hlavných dôvodov, prečo cieľová skupina seniori je jednou z hlavných priorít komunitného plánu sociálnych služieb mesta Banská Bystrica. Podľa údajov zo Sociálnej poisťovne bolo v okrese Banská Bystrica v roku 2019 (k 31. 12. 2019) celkovo 24 500 poberateľov starobného dôchodku a 259 poberateľov predčasného starobného dôchodku z toho je v meste Banská Bystrica už uvedených 14 914 obyvateľov vo veku 65+. Vdovský/vdovecký dôchodok poberalo 621 obyvateľov okresu Banská Bystrica. Je možné predpokladať to, že časť obyvateľov odkázaných na sociálne služby z iných obcí Banskobystrického okresu poberá (predovšetkým pobytové) sociálne služby v meste Banská Bystrica.

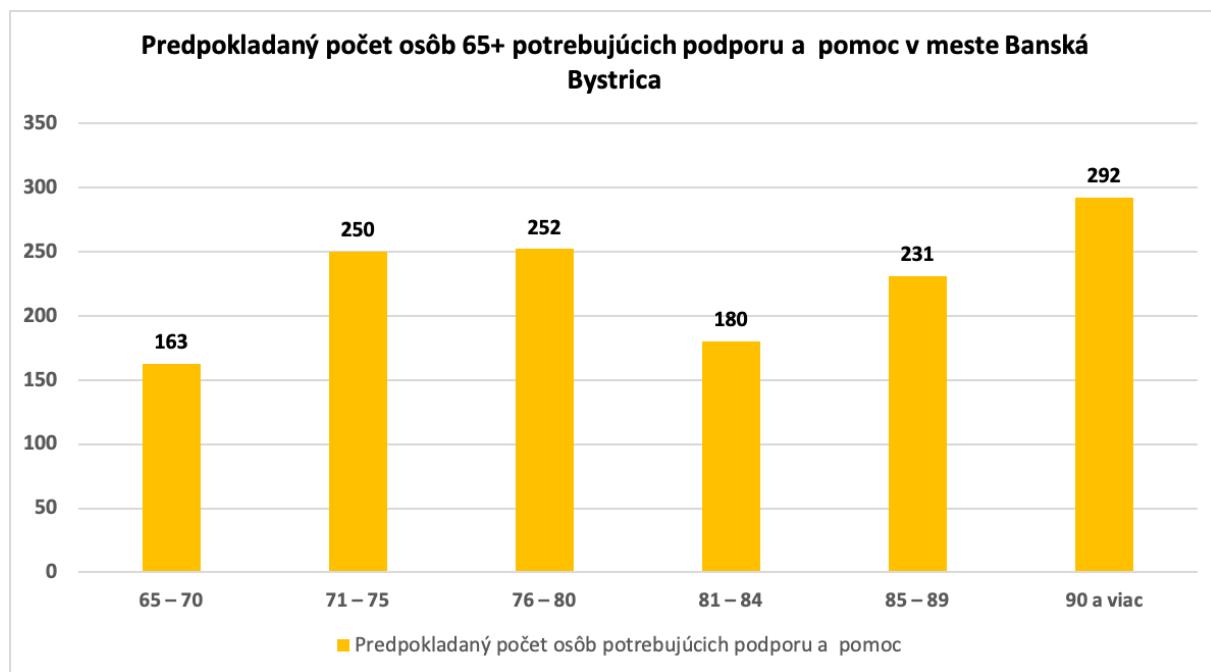

Graf 10 Počet obyvateľov mesta Banská Bystrica 65+ v rokoch 2010 - 2020. Zdroj: STATDAT, Štatistický úrad SR, MsÚ Banská Bystrica.

Starostlivosť a podpora seniorov je primárne kompetencia obecnej samosprávy, ale vybrané druhy sociálnych služieb (predovšetkým špecializované zariadenie) sú aj v kompetencii samosprávnych krajov. Pri zabezpečovaní služieb pre seniorov patria medzi základné sociálne služby – domáca opatrovateľská služba (terénnna forma), denný stacionár (ambulantná forma), zariadenia pre seniorov (pobytová forma), zariadenia opatrovateľskej služby (pobytová forma) – všetky tieto sú primárne v kompetencii obcí a miest. Medzi podporné služby pre oblasť seniorov patria ďalej aj jedáleň, denné centrum, práčovňa a prepravná služba, ktoré by mali byť poskytované v súlade s princípom subsidiarity, a čo najbližšie k prirodzenému prostrediu obyvateľov v obciach a mestách.

Z hľadiska potrebnej podpory a pomoci pre obyvateľov 65+ mesta Banská Bystrica je možné na základe kvalifikovaných prepočtov predpokladať, že približne **1.397 obyvateľov mesta Banská Bystrica vo veku nad 65 rokov potrebuje určitú formu sociálnej podpory a pomoci (pozrite graf 11)**³⁸. Čím vyšší je vek týchto obyvateľov, tým viac z nich potrebuje pomoc a podporu. Veľká časť týchto obyvateľov má v súčasnosti podporu zabezpečenú prostredníctvom sociálnych služieb alebo neformálnej podpory (príspevok na opatrvanie).

³⁸ Do tejto skupiny patria aj ľudia s diagnózami demencia.

Graf 11 Predpokladaný počet osôb 65+ potrebujúcich podporu a pomoc v meste Banská Bystrica. Zdroj: Prepočet pre mesto Banská Bystrica na základe: Obce, města, regiony a sociální služby. Socioklub, Praha 1997. A novšie Višek-Průša: Optimalizace sociálnych služeb. 2012

Pri podrobnejšom pohľade na predpokladaný počet osôb 65+, ktoré potrebujú sociálnu podporu a pomoc, je možné vidieť, že **približne 547 obyvateľov³⁹ potrebuje intenzívnu podporu a pomoc, ktorá sa zabezpečuje najčastejšie v pobytových sociálnych službách a prostredníctvom neformálnej domácej starostlivosti (príspevok na opatrovanie)**. Podľa údajov ÚPSVaR Banská Bystrica je v meste 175 opatrovanych osôb (príspevok na opatrovanie) vo veku nad 60 rokov. Z uvedeného je možné predpokladať, že potreba približne 320 obyvateľov mesta Banská Bystrica potrebuje intenzívnu podporu a pomoc v pobytových sociálnych službách. Tento fakt je potrebné vidieť v nadväznosti na celkový počet pobytových miest v sociálnych službách v meste Banská Bystrica, kde je v zariadeniach pre seniorov, zariadeniach opatrovateľskej služby a ŠZ PAd kapacita 397 miest, z toho je **38 miest v špecializovaných zariadeniach⁴⁰**. Do tejto kapacity nie sú započítané aj miesta v pobytovej službe domov sociálnych služieb, kde je tiež časť prijímateľov vo veku 65+. Zároveň však tento počet je potrebné vnímať v kontexte zvyšujúceho sa počtu obyvateľov 65+ v meste Banská Bystrica a treba predpokladať, že tento počet odkázaných obyvateľov bude nadálej rásť.

V nadväznosti na cielovú skupinu Seniori je potrebné uviesť aj to, že mesto Banská Bystrica od účinnosti zákona o sociálnych službách 1. 1. 2009 je orgánom, ktorý rozhoduje o odkázanosti na sociálne služby v nasledovných druhoch sociálnych služieb: zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár a na opatrovateľskú službu.

³⁹ Ide o obyvateľov, ktorým sú poskytované služby v zariadeniach pre seniorov, zariadeniach opatrovateľskej služby a v bývalých penziónoch dôchodcov. PSS v týchto druhoch sociálnych služieb majú vyšší stupeň odkázanosti na sociálnu službu, čo znamená, že podpora a starostlivosť musí byť intenzívnejšia ako je v domácej opatrovateľskej službe alebo zariadeniach opatrovateľskej služby.

⁴⁰ Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb.

V prvej polovici roku 2020 vydalo mesto Banská Bystrica 522 rozhodnutí o odkázanosti na uvedené druhy sociálnych služieb v roku 2019 vydalo mesto Banská Bystrica celkovo 1 377 rozhodnutí a v roku 2018 ich vydalo celkovo 1 424, v roku 2017 ich vydalo celkovo 1336. Počet vydaných rozhodnutí je v posledných rokoch stabilný a nesledujeme tam zásadné zvyšovanie alebo znižovanie počtu vydaných rozhodnutí pre jednotlivé druhy sociálnych služieb.

Mesto Banská Bystrica	Rok	Druh sociálnej služby			
		Zariadenie pre seniorov	Zariadenie opatrovateľskej služby	Denný stacionár	Opatrovateľská služba
	2020 ⁴¹	180	170	15	157
	2019	474	457	27	419
	2018	488	432	20	484
	2017	460	412	25	439

Tabuľka 12 Prehľad vydaných rozhodnutí mesta Banská Bystrica o odkázanosti v rokoch 2017 - 2020. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.

Z pohľadu odkázanosti je dôležité pozrieť sa aj na to, pre ktoré ďalšie druhy sociálnych služieb sa žiadalo vydanie rozhodnutia o odkázanosti v posledných dvoch rokoch. Orgánom, ktorý rozhoduje o odkázanosti ďalších služieb je Banskobystrický samosprávny kraj. Z údajov zverejnených v Koncepcii rozvoja sociálnych služieb v Banskobystrickom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2025 sa konštatuje postupný nárast vydaných posudkov hlavne pre druh – špecializované zariadenie. Súvisí to aj s navyšovaním kapacít tohto druhu sociálnych služieb, ale aj demografickými procesmi v spoločnosti. Výrazné starnutie obyvateľstva v posledných rokoch vedie k tomu, že bude potrebné budovať a zabezpečovať komunitné sociálne služby pre ľudí s demenciou ⁴². Podľa údajov Inštitútu zdravotnej politiky bolo v roku 2018 v Banskobystrickom samosprávnom kraji celkovo **4 134⁴³** pacientov s diagnózami rôznych typov demencií. Toto číslo iba potvrdzuje potrebu riešenia špecializovaných služieb pre seniorov.

Z pohľadu žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach mesta Banská Bystrica, je možné sledovať, že väčšina žiadostí v posledných dvoch rokoch bola vybavená kladne. Dôležité je pozrieť sa na jednotlivé štyri druhy sociálnych služieb, ku ktorým vydáva mesto Banská Bystrica rozhodnutie o odkázanosti.

⁴¹ Údaje sú len za prvý polrok roku 2020 k 30. 6. 2020

⁴² V územnom obvode BBSK sú registrované a poskytujú sociálne služby špecializované zariadenia. Väčšina týchto špecializovaných zariadení má zadefinovanú cieľovú skupinu – fyzické osoby s Parkinsonovou chorobou, Alzheimerovou chorobou a demenciami rôzneho typu etiológie. Vzhľadom na to, že Parkinsonova choroba nepatrí do skupiny chorôb typu demencie a neexistujú presné čísla počtu PSS s týmto ochorením v sociálnych službách (tvoria ale marginálnu časť PSS v tomto druhu sociálnej služby), vychádzame pri analýze potrieb a dostupnosti týchto služieb z údajov týkajúcich sa počtu ľudí s ochoreniami typu Alzheimerová choroba a demencie rôzneho typu etiológie. Dáta vychádzajú z presného počtu osôb s týmto typom diagnózy v BBSK z údajov Inštitútu zdravotnej politiky Ministerstva zdravotníctva SR. Pre špecializované zariadenia s touto cieľovou skupinou budeme v ďalšom texte používať skratku ŠZ PAd.

⁴³ Zdroj: Inštitút zdravotnej politiky Ministerstva zdravotníctva SR. 2019.

Celkovo dostalo mesto Banská Bystrica v čase od 1. 1. 2017 – 30. 6. 2020 1 916 žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby. V službe ***zariadenie pre seniorov*** boli v rokoch 2017 – 2020 podaných do zariadení mesta Banská Bystrica 508 žiadostí o zabezpečenie sociálnych služieb. V službe ***denný stacionár*** dostalo mesto Banská Bystrica v sledovanom období 42 žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby, v službe zariadenia opatrovateľskej služby 870 žiadostí a v opatrovateľskej službe 476 žiadostí. Prehľad podaných žiadostí podľa uvedených druhov sociálnych služieb v jednotlivých rokoch uvádzame v tabuľke 13.

Druh služby	2017	2018	2019	2020 ⁴⁴
Zariadenie pre seniorov	194	140	133	41
Zariadenie podporovaného bývania	8	5	4	3
Zariadenie opatrovateľskej služby	254	246	273	97
Denný stacionár	8	10	21	3
Opatrovateľská služba	112	152	137	75
Spolu	576	553	568	219

Tabuľka 13 Prehľad žiadostí o zabezpečenie sociálnej služby v rokoch 2017 - 2020.

Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.

Formálne je možné skonštatovať, že mesto Banská Bystrica má dostatočne rozvinutú siet' pobytových sociálnych služieb pre seniorov, ale do úvahy je potrebné brať fakt, že ide o krajské mesto, ktoré je spádové pre celý región. V praxi to znamená, že časť miest pre osoby 65+ v pobytových sociálnych službách v meste Banská Bystrica (predovšetkým tých, ktoré nie sú v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta) sú obsadené aj obyvateľmi z iných miest a obcí Banskobystrického kraja. Druhý významný faktor v tejto oblasti je rapídne starnutie obyvateľstva mesta Banská Bystrica a nárast osôb 65+ v posledných 10 rokoch až o 52,42%. Táto skutočnosť je základným dôvodom pre pravidelné prehodnocovanie a overovanie dostupnosti týchto služieb v meste. Podľa údajov z UPSVR Banská Bystrica je z celkového počtu poskytnutých príspevkov na opatrovanie, opatrovaných osôb v meste Banská Bystrica 297 opatrovaných. **Vo veku nad 60 rokov je opatrovaných 175 obyvateľov.** Uvedené dátá ukazujú to, že budúca potreba počtu pobytových miest pre seniorov nie je z hľadiska mesta Banská Bystrica dostatočná. Z tohto dôvodu je potrebné, aby si jednotliví poskytovatelia sociálnych služieb v rámci implementácie podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby analyzovali vnútorné rozloženie služieb, hlavne v zariadeniach pre seniorov a zariadeniach opatrovateľských služieb, ktoré často poskytujú svoje služby aj seniorom s demenciou, čo sa zvyčajne poskytuje v ŠZ PAd. V súčasnosti sa takto čiastočne vykrýva potreba pobytových služieb pre seniorov s PAd, ale je potrebná vnútorná obsahová transformácia a zmena týchto dvoch druhov sociálnych služieb tak, aby boli orientované na podporu ľudí s PAd. Zároveň je potrebné uviesť aj to, že tieto služby sú potrebné aj pre ďalšie cieľové skupiny seniorov.

V nasledujúcej tabuľke uvádzame počet obyvateľov 65+ v meste Banská Bystrica, ktorí sú odkázaní na podporu v oblasti sociálnych služieb.

⁴⁴ Údaje sú len za prvý polrok roku 2020 k 30. 6. 2020

Vek osoby	Celkom	Podľa miery odkázanosti na inej FO			
		Minimálna	Ľahká	Stredná	Ťažká
65 – 69	163	81	81	x	x
70 – 74	250	107	71	71	x
75 – 79	252	96	72	72	12
80 – 84	180	75	46	46	12
85 – 89	231	77	68	68	17
90 a viac	292	73	73	73	73

Tabuľka 14 Predpokladaná miera závislosti osôb 65+ mesta Banská Bystrica. Zdroj: Prepočet pre mesto Banská Bystrica na základe: Obce, města, regiony a sociální služby. Socioklub, Praha 1997. A novšie Víšek-Průša: Optimalizace sociálnych služeb. 2012

Návrh doporučených normatívov vybavenosti miestami (kapacita) v zariadeniach pre seniorov	Kapacita
Vybavenosť miestami v zariadeniach pre seniorov celkom	547
Z toho:	
V zariadeniach pre seniorov a špecializovaných zariadeniach	266
V zariadeniach pre seniorov s nižšou mierou odkázanosti (penzión pre seniorov)	95
V zariadeniach opatrovateľskej služby	186

Tabuľka 15 Návrh doporučených normatívov vybavenosti miestami v zariadeniach pre seniorov v meste Banská Bystrica. Zdroj: Prepočet pre mesto Banská Bystrica na základe: Obce, města, regiony a sociální služby. Socioklub, Praha 1997. A novšie Víšek-Průša: Optimalizace sociálnych služeb. 2012

Prehľad o existujúcom počte pobytových miest v sociálnych službách (zariadenia pre seniorov, zariadenia opatrovateľskej služby, špecializované zariadenia a domovy sociálnych služieb) nám ukazuje, že celkovo je v meste Banská Bystrica 649 miest. Tento počet je sa ukazuje ako vyvážený voči odhadovanej aktuálnej potrebe miest pre seniorov. Dôležité je však uviesť to, že mesto Banská Bystrica má relatívne dobre rozvinuté komunitné sociálne služby, ktoré podporujú seniorov v tom, aby mohli žiť čo najdlhšie v domácom prostredí. Na základe týchto údajov, ale aj postupného starnutia obyvateľov mesta Banská Bystrica je možné predpokladať potrebu budovania nových komunitných pobytových služieb v meste Banská Bystrica.

V meste Banská Bystrica sa v roku 2019 poskytovala opatrovateľská služba 352 prijímateľom sociálnych služieb a v prvej polovici roku 2020 bola poskytovaná táto sociálna služba 282 prijímateľom sociálnych služieb. Zároveň je v meste Banská Bystrica už vyššie uvedených 175 obyvateľov, ktorí poberajú príspevok na opatruvanie. Celkovo je formálne alebo neformálne opatruvanie v domácom prostredí zabezpečované pre približne 527 obyvateľov mesta Banská Bystrica.

Odhadovaný počet osôb, ktorým by mala byť poskytovaná **opatrovateľská služba je na úrovni cca. 510 ľudí, čo je vyššie ako aktuálny počet poskytovanej opatrovateľskej služby v meste Banská Bystrica, kde na základe predpokladanej prevalencie poskytujú 4 poskytovatelia sociálnych služieb opatrovateľskú službu pre 352 obyvateľov mesta Banská Bystrica.** Ako sme už uviedli vyššie časť obyvateľov odkázaných na túto sociálnu službu poberá neformálnu podporu prostredníctvom príspevku na opatrovanie, a to je 175 opatrovaných vo veku 60+. Z hľadiska potreby opatrovateľskej služby je táto služba relativne v aktuálnom období pokrytá. Vzhľadom na počet podaných žiadostí o odkázanost' na túto službu v rokoch 2017 – 2020 (poradovník - rok 2017/ 310, rok 2018/318, rok 2019/ 409, k 30.6. 2020/ 422 žiadostí do ZpS + ZOS) a aj predpokladaný výrazný trend starnutia obyvateľov mesta Banská Bystrica je potrebné počítať s postupným rozširovaním kapacít tejto sociálnej služby do budúcnosti.

V demografických údajoch uvádzame aj počet jedinečných pacientov s diagnózami demencií v Banskobystrickom samosprávnom kraji, ktorých bolo v roku 2017 - 4.134, čo je 3,72 % zo všetkých obyvateľov kraja 65+ a 0,64 % zo všetkých obyvateľov Banskobystrické samosprávneho kraja. Ak využijeme na predpoklad úroveň prevalencie počtu ľudí s demenciou v Banskobystrickom kraji a aplikujeme ju na mesto Banská Bystrica, tak môžeme odhadovať, že v meste žije 553 obyvateľov s diagnózou demencia. Z hľadiska potrieb obyvateľov s demenciou je možné, na základe odborných výskumov a odhadov prevalencie demencie, predpokladať, že **55-56% z nich je v počiatočnom štádiu demencie** (mild stage), **32% je v pokročilom štádiu demencie** (moderate stage) a **12% v závažnom štádiu demencie** (severe stage).⁴⁵ Vychádzajúc z týchto predpokladov je možné skonštatovať, že vyššiu mieru podpory osôb s demenciami potrebuje približne **44%** obyvateľov zo všetkých pacientov s demenciou v meste Banská Bystrica, t.j. **243 obyvateľov**. Podpora pre týchto ľudí sa môže zabezpečovať prostredníctvom sociálnych služieb (domáca opatrovateľská služba, zariadenia pre seniorov, špecializované zariadenia, domovy sociálnych služieb, zariadenia opatrovateľskej služby a ďalšie), ale aj formou neformálnej starostlivosti v domácnosti prostredníctvom – príspevku na opatrovanie. Veľká časť týchto ľudí ma podporu zabezpečenú práve prostredníctvom uvedených sociálnych služieb a neformálnej starostlivosti v domácnosti. Intenzívnu sociálno-zdravotnú starostlivosť (závažné štádium demencie) potrebuje **cca. 12% pacientov s demenciou, t.j. 66 ľudí**. Počet miest v špecializovaných zariadeniach so zameraním na Alzheimerovu chorobu, Parkinsonovu chorobu a demencie v súčasnosti dokáže pokryť túto potrebu v rámci mesta Banská Bystrica.

Vzhľadom k demografickému vývoju v Slovenskej republike, ale aj v meste Banská Bystrica je možné predpokladať, že potreba služieb pre seniorov sa bude do budúcnosti zvyšovať. Neznamená to automaticky, že všetci títo obyvatelia potrebujú celoročné pobytové sociálne služby, ale sociálna služba špecializované zariadenie so zameraním sa na tieto diagnózy a transformácia zariadení pre seniorov smerom k špecializovaným zariadeniam alebo zmene prístupu k podpore ľudí s demenciou bude v budúcnosti potrebná a bude musieť reagovať na

⁴⁵ Zdroje: <https://www.dementiastatistics.org/statistics/care-services/> a <https://www.dementiacarecentral.com/aboutdementia/facts/stages/>

regionálne potreby a rozloženie siete sociálnych služieb. Vzhľadom na prevalenciu ľudí s demenciou a starnutie obyvateľstva, je potrebné do budúcnosti rozmýšľať nad budovaním preventívnych služieb a komunitných služieb pre seniorov tak, aby bola zabezpečená ich dostatočná podpora, aby mohli žiť čo najdlhšie vo svojom prirodzenom prostredí, prípadne nemali zabezpečované komunitné pobytové služby ďaleko od ich bydliska, rodiny a blízkych osôb. Tento prístup je v súlade s ľudsko-právnym prístupom v sociálnych službách, ale aj z hľadiska ekonomickej sú preventívne a komunitné služby efektívnejšie riešenie tejto problematiky. **Tento fakt si bude vyžadovať úzku spoluprácu medzi mestom Banská Bystrica, Banskobystrickým samosprávnym krajom, okolitými samosprávami, verejnými a neverejnými poskytovateľmi a bude musieť byť riešení na regionálnej úrovni.**

Tiež je dôležité spomenúť aj to, že alternatívou k sociálnym službám pre zotrvanie seniorov v prirodzenom domácom prostredí sú aj kompenzácie v súlade so zákonom č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Konkrétnie ide o peňažný príspevok na opatrovanie, ktorý bol v roku 2020 zvýšený na max. 476,74EUR na opatrovanie jednej osoby a na max. 634,06EUR na opatrovanie dvoch osôb. Poberatelia tohto príspevku majú nárok na odľahčovaciu sociálnej služby. Avšak vzhľadom na nedostatočné personálne kapacity na trhu práce s predpísaným kvalifikačným vzdelaním pre prácu opatovateľiek, kapacitu v zariadeniach pre seniorov, špecializovaných zariadeniach a zariadeniach opatovateľskej služby je takmer nemožné túto službu získať a poskytovať, aj napriek tomu, že ide o jednu z najvýznamnejších a najpotrebnejších sociálnych služieb pre rodiny a blízkych ľudí, ktorí sa starajú o seniorov. S touto oblastou súvisí aj podpora prístupu subsidiarity pri zabezpečovaní sociálnych služieb pre seniorov a prevencia inštitucionalizácie seniorov a tiež aj podpora aktívneho starnutia. Významnú úlohu v tejto oblasti majú organizácie pre seniorov ktorá realizujú podporné a preventívne aktivity pre seniorov. Ide však hlavne o lokálne aktivity a celkovo nie je podpora seniorov riešená systematicky a koordinované medzi obcami a mestami, poskytovateľmi sociálnych služieb a samosprávnym krajom. Najviac ohrozenými sú potom osamelo žijúci seniori, ktorí potrebujú podporu a služby, predovšetkým v excentrických lokalitách. Z hľadiska rozvoja sociálnych služieb je preto potrebné zameriť sa na koordinovanú (obce a mestá, neverejný poskytovatelia, občianske združenia, samosprávny kraj) prevenciu a vyhľadávanie ohrozených a osamelo žijúcich seniorov. Na tieto aktivity sa dajú využívať viaceré druhy podporných služieb, ako sú sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií, jedálne, práčovne, denné centrá pre seniorov, denné stacionáre. Významnú rolu v tomto má aj poskytovanie základného a špecializovaného sociálneho poradenstva, či už verejnými inštitúciami (obce, mestá, kraj), verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v regiónoch. Nedostatočná informovanosť o možnostiach a službách sa ukazuje ako jeden z najčastejších problémov pri podpore seniorov. Aj napriek tomu, že služby pre seniorov sú primárne v kompetencií miest a obcí, samosprávny kraj zohráva dôležitú rolu v zabezpečovaní špecializovaných služieb pre seniorov a sám je aj zriaďovateľom zariadení pre seniorov, čo mu dáva legitimitu vstupovať do koordinovania a riešenia otázok súvisiacich so službami pre seniorov.

Na záver je nevyhnutné upozorniť aj na fakt, že aktuálne nastavenie financovania sociálnych služieb predstavuje riziko pre zabezpečenie sociálnych služieb pre seniorov (ale aj

ďalších skupín) a ak sa nebude riešiť systémovo, potom existuje riziko, že služby pre seniorov, predovšetkým opatrovateľská služba, budú pre obyvateľov ešte viac nedostupné ako je to v súčasnosti. Pre rozvoj sociálnych služieb pre seniorov je nevyhnutné, aby mesto Banská Bystrica prehlbovalo spoluprácu s rôznymi organizáciami, ktoré podporujú seniorov a tak dokázalo zvyšovať kvalitu života seniorov v meste Banská Bystrica.

SWOT ANALÝZA CIEĽOVÁ SKUPINA SENIORI

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • zo strany mesta poskytovanie sociálnych služieb v zmysle platnej legislatívy i nad rámec (podľa potrieb obyvateľov) • záujem mesta riešiť potreby seniorov • poskytovanie služieb v teréne: opatrovateľská služba prepravná služba stravovanie pre dôchodcov a ŤZP požičovňa pomôcok monitorovanie a signalizácia potreby pomoci práčovňa • existujúce pobytové sociálne služby v ZSS: zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár • poskytovanie kvalitného sociálneho poradenstva a vytvorenie špecializovaného pracoviska v rámci klientskeho centra MsÚ • možnosti stravovania pre seniorov na rôznych miestach v meste aj možnosť donásky stravy • informačný systém Cygnus a s ním spojená technická podpora ZSS • nárast záujmu o poskytovanie sociálnych služieb v domácnosti občanov • aktívne pracujúce organizácie seniorov v meste • fungujúci dotačný systém mesta pre neziskové organizácie (VZN) • poskytovanie priestorov v majetku mesta pre rôzne aktivity pre seniorov • 11 aktívnych denných centier • organizovanie voľnočasových aktivít, spoločenských podujatí pre seniorov • aktívny záujem seniorov o svoje zdravie, vzdelávanie, participáciu na dianí v meste • príspevky pre seniorov organizovaných v denných centrach 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočná kapacita existujúcich ZSS – zariadenie pre seniorov, špecializované zariadenie • nedostatok opatrovateľiek/opatrovateľov • chýbajú dostupné služby v domácnosti (pranie, žehlenie, upratovanie – nie na komerčnej báze) • nedostatočne rozvinutá spolupráca dobrovoľníkov a seniorov, budovanie dôvery • chýbajú aktivity medzigeneračnej spolupráce a odovzdávanie skúseností, informácií i vzájomná pomoc a pochopenie • málo zrozumiteľných informácií o možnostiach využiť potrebné sociálne služby a aktivity pre seniorov • denné centrá uzatvorené pred verejnosťou • chýbajúce nájomné byty, cenovo dostupné pre CS • absencia stretávania svojpomocných skupín pre občanov-seniorov s rôznymi formami demencie a ich rodiny (svojpomoc) • technické bariéry v meste • chýbajúce pravidelné vzdelávacie programy • nedostatok informácií pre rodiny so seniormi, ktorí trpia rôznymi formami demencie • málo pravidelných vzdelávacích aktivít

<ul style="list-style-type: none"> • fungujúca Rada Seniorov – poradný orgán primátora mesta • transparentnosť pri poskytovaní sociálnych služieb, určené kritéria pre poskytovanie pobytových sociálnych služieb • zabezpečovanie sociálnych služieb u iných poskytovateľov 	
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • aktívni seniori a ich záujem o riešenie problémov • participácia seniorov na riešení životných situácií • existujúce ZSS a zvyšovanie kvality • nové formy poskytovania služieb v domácnosti seniorov • spolupráca s RUVZ, ZUŠ, ZŠ, SŠ, VŠ • spolupráca všetkých partnerov pri riešení problematiky seniorov • prezentácia činností členov denných centier verejnosti • možnosť čerpania financií z rôznych zdrojov na rozvoj komunitných sociálnych služieb • spolupráca s dobrovoľníkmi – najmä Centrom dobrovoľníctva 	<ul style="list-style-type: none"> • demografický vývoj a zvyšovanie počtu obyvateľov v seniorskom veku • zvyšovanie náročnosti financovania ZSS • meniaca sa legislatíva a komplikovaná legislatíva pri zamestnávaní cudzincov v sociálnych službách • nedostatok kvalifikovaných pracovníkov na trhu práce (najmä opatrovateľky, sanitári) • nestabilné a nedostatočné financovanie sociálnych služieb zo strany štátu • rehabilitačné a zdravotnícke služby nie sú v dostatočnej miere prepojené v zmysle platnej legislatívy • nedostatok finančných zdrojov • cenovo neprístupné služby pre seniorov • problém s udržateľnosťou projektov

4.2 CIEĽOVÁ SKUPINA - OSOBY SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

CHARAKTERISTIKA CIEĽOVEJ SKUPINY – OSOBY SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím definuje zdravotné postihnutie ako vyvíjajúci sa koncept a výsledok interakcie medzi osobou s postihnutím a subjektívnymi a vonkajšími bariérami, ktoré bráňa v plnom a efektívnom začlenení sa do spoločnosti na rovnakom základe s inými. Takto definované zdravotné postihnutie pokrýva široké spektrum ľudí. Veľmi často sú osoby so zdravotným postihnutím aj v seniorskom veku, a preto sa nedajú úplne špecifikovať všetky sociálne služby, ktoré môžu byť poskytované pre osoby so zdravotným postihnutím. Poskytovanie sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím je dôležité sledovať v kontexte biodromálneho a holistického prístupu, a to preto, že túto skupinu tvoria všetky vekové kategórie obyvateľov. Osoby so zdravotným postihnutím majú podobne ako aj bežní ľudia rôznorodé potreby, ktoré sa v rôznych fázach ich života menia a tiež podobne ako bežná populácia potrebujú rôzne druhy podpory a kompenzácií v závislosti od ich individuálnej situácie. Poskytovanie a zabezpečovanie na mieru šitej a individualizovanej podpory pre ľudí so zdravotným postihnutím patrí medzi základné ľudské práva, a preto je nevyhnutné v jej plánovaní a poskytovaní postupovať v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Podľa klasifikácie Svetovej zdravotníckej organizácie a z hľadiska kritérií charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do nasledujúcich základných kategórií:

- Duševné poruchy
 - poruchy intelektu (mentálne poruchy)
 - psychiatrické poruchy
- Telesné postihnutie
 - poruchy zraku, sluchu a reči
 - poruchy pohybového aparátu
 - poruchy vnútorných orgánov
 - civilizačné ochorenia
- Kombinované postihnutia.

ANALÝZA CIEĽOVEJ SKUPINY OSOBY SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM A ANALÝZA ICH SOCIÁLNYCH POTRIEB

Podľa údajov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny žije v meste Banská Bystrica 4.807 ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím.

Počet osôb s ŤZP k 31.12.2019		Banská Bystrica - mesto
		4 807
Z toho	vo veku do 7 rokov	43
	vo veku od 8 – 17 rokov	147
	vo veku 18 - 44 rokov	811
	vo veku 45 - 60 rokov	1 093
	vo veku 61 - 70 rokov	1 315
	vo veku 71 - 80 rokov	861
	vo veku viac ako 81 rokov	537

Tabuľka 16 Počet ľudí s tiažkým zdravotným postihnutím v meste Banská Bystrica.

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

Nezávislá platforma SocioFórum spracovala základný prehľad o meniacich sa potrebách osôb so zdravotným postihnutím počas života aj s fókusom na zodpovednosť jednotlivých aktérov podpory a ciele tejto podpory tak, aby bola v súlade s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (pozrite tabuľka 17).

Etapy životného cyklu	Priorita služieb a podpory	Zodpovednosť	Ciel'
Ranný vek, detstvo 0 – 7 rokov	<ul style="list-style-type: none"> • Intenzívna zdravotná starostlivosť • Včasná intervencia • Špeciálnopedagogické poradenstvo • Kompenzačné pomôcky 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdravotnícke služby • Sociálne služby • Predškolské zariadenia • Špeciálne pedagogické poradne • Pediatri • ÚPSVaR – príspevky na pomôcky 	<ul style="list-style-type: none"> • Stimulácia komplexného rozvoja dieťaťa a príprava na jeho prechod z domáceho prostredia do vzdelávacieho systému
Adolescencia 7 – 15/18 rokov	<ul style="list-style-type: none"> • Inkluzívne vzdelávanie • Podporné sociálne služby • Kompenzačné pomôcky • Monitoring zdravotného stavu 	<ul style="list-style-type: none"> • Školy a špeciálne pedagogické poradne • Samosprávne kraje • ÚPSVaR – príspevky na pomôcky • Pediatri 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvládnuté zaradenie do školy • Rozvoj sociálnych zručností • Príprava na prácu
Dospelosť 19 – 30 rokov	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivizácia a zamestnávanie (aj podporované) • Podporné sociálne služby • Ďalšie vzdelávanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba so zdravotným postihnutím • ÚPSVaR – služby zamestnanosti, kompenzácie 	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora samostatného života • Aktivizácia a zamestnávanie

		<ul style="list-style-type: none"> • Samosprávne kraje 	
Stredný vek 30 – 60 rokov	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora nezávislého života (bývanie, práca, partnerské vzťahy) • Podporné sociálne služby 	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba so zdravotným postihnutím • Miestna samospráva • ÚPSVaR • Samosprávne kraje 	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora samostatného života a maximálnej miery sociálneho začlenenia do miestnej komunity
Starší vek 60+	<ul style="list-style-type: none"> • Sociálne a podporné sociálne služby pre seniorov • Zdravotná starostlivosť 	<ul style="list-style-type: none"> • Osoba so zdravotným postihnutím • Rodina • Miestna samospráva 	<ul style="list-style-type: none"> • Podpora samostatného života a zabezpečenie kvalitného prežitia seniorského veku

Tabuľka 17 Potreba služieb podľa etáp životného cyklu. Zdroj: Nezávislá platforma SOCIOFORUM, vlastné doplnenia.

Z hľadiska sociálnych služieb v kontexte biodromálneho a holistického modelu je prvá sociálna služba, ktorá sa v živote dieťaťa so zdravotným postihnutím objaví – **služba včasnej intervencie**. Od 1. 1. 2018 je táto služba v kompetencii **samosprávnych krajov**, ktoré majú povinnosť zabezpečovať jej financovanie. Služba včasnej intervencie má významný preventívny charakter voči neskoršej inštitucionalizácii ľudí so zdravotným postihnutím a pri jej systémovom zavedení môže v budúcnosti podporiť efektívnejšie využívanie komunitných sociálnych služieb pre ľudí so zdravotným postihnutím. V súčasnosti je táto sociálna služba v meste Banská Bystrica zabezpečovaná 1 neverejným poskytovateľom sociálnych služieb, ktorí ju ale poskytujú v celom Banskobystrickom samosprávnom kraji. Táto služba je u všetkých poskytovateľov poskytovaná terénou a aj ambulantnou formou. Vychádzajúc z analýz Asociácie poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie je podiel detí vo vekovej skupine 0 – 7 rokov, ktoré majú zdravotné postihnutie alebo rizikový vývin na úrovni 3,5 % všetkých detí v tomto veku.⁴⁶ To znamená, že približne **212 detí** v meste **Banská Bystrica** potrebuje, podľa prieskumov Asociácie poskytovateľov a podporovateľov včasnej intervencie, službu včasnej intervencie. Z hľadiska budúcnosti je potrebné pre plánovanie rozvoja siete včasnej intervencie v meste **Banská Bystrica** realizovať dostatočnú informovanosť a osvetu o tejto službe.

Poskytovanie sociálnych služieb hlavne v tradičných druhoch sociálnych služieb ako sú domovy sociálnych služieb, ale aj v iných druhoch pobytových sociálnych služieb ukazujú, že z hľadiska systematických zmien v tejto oblasti je potrebné venovať sa špecifikovaniu služieb pre túto cieľovú skupinu. Rôznorodosť prijímateľov sociálnych služieb v týchto tradičných zariadeniach vytvára výrazné limity v dodržiavaní ich základných ľudských práv a slobôd a zároveň aj limity v oblasti kvality poskytovaných sociálnych služieb. V meste Banská

⁴⁶https://asociaciavi.sk/wpcontent/uploads/2019/02/Spr%C3%A1va_o_stave_v%48Dasnej_intervencie_na_Slovensku_2018.pdf

Bystrica je celkovo **252 miest v domovoch sociálnych služieb** – z toho je 142 v celoročnom pobytu, 19 v týždenom pobytu a 91 v ambulantnom pobytu. Mesto Banská Bystrica má veľmi dobre rozvinutú službu **zariadenie podporovaného bývania**, kde má aktuálne celkovo vo verejných a neverejných zariadeniach 17 miest. Pri službe **zariadenie podporovaného bývania** bolo mestu Banská Bystrica v období 2017 – 2020 podaných 15 žiadostí o zabezpečenie sociálnych služieb. Poskytovanie sociálnych služieb pre osoby so zdravotným postihnutím v zariadeniach sociálnych služieb je primárne v kompetencii samosprávneho kraja. Z tohto dôvodu je dôležité, aby mesto v spolupráci s Banskobystrickým samosprávnym krajom rozvíjalo a podporovalo všetky druhy sociálnych služieb pre ľudí so zdravotným postihnutím.

Z hľadiska miestnej samosprávy je potrebné rozvíjať služby terénneho a ambulantného charakteru, a to predovšetkým opatrovateľskú službu, denné stacionáre, prepravnú službu a odľahčovaciu službu. Práve odľahčovacia služba je jedna z najviac požadovaných služieb zo strany rodinných príslušníkov osôb so zdravotným postihnutím (vo vyspelom zahraničí aj najviac využívaná). Členovia tejto PS ako zástupcovia CS upozorňovali na nutnú potrebu jej rozvíjania a podpory. Hľadať rôzne formy jej poskytovania, napr. aj pre tých, ktorí nemôžu svoje prirodzené prostredie z dôvodu svojho zdravotného stavu opustiť a využiť možnosť využitia odľahčovacej služby v ZSS. V rokoch 2017 – 2020 bola odľahčovacia služba poskytnutá 49 žiadateľom (predovšetkým v ZOS a formou OSL). Ďalšou formu, o ktorú bol prejavený záujem, je formou organizovania rôznych pobytov (tzv. táborov). Zároveň je potrebné hľadať možnosti finančnej dostupnosti pre poskytnutie služby pre opatrovaného, resp. jeho rodinu.

Medzi sociálne služby, ktoré v tejto oblasti dôležité podporovať, patria aj sprievodcovská služba a predčitateľská služba, sprostredkovanie tlmočníckej služby, sprostredkovanie osobnej asistencie.

Na podporu komunitných sociálnych služieb je potrebné v meste Banská Bystrica rozvíjať aj ďalšie komunitné služby, ktoré budú podporovať osoby so zdravotným postihnutím v tom, aby mohli zostať žiť čo najdlhšie vo svojom prirodzenom domácom prostredí, a zároveň mali zabezpečenú adekvátnu a primeranú podporu. Medzi takéto služby patrí primárne špecializované sociálne poradenstvo a sociálna rehabilitácia, ktoré je možné poskytovať ako samostatné odborné činnosti. Mesto Banská Bystrica túto službu zabezpečuje prostredníctvom svojich ZSS.

Novou veľmi perspektívou sociálnou službou komunitného charakteru, nielen pre ľudí so zdravotným postihnutím, je **podpora samostatného bývania**. V súčasnosti túto službu v meste Banská Bystrica neposkytuje žiadnen poskytovateľ sociálnych služieb. **Od 1. 1. 2018 je kraj povinný financovať túto sociálnu službu, ktorej cieľom je primárne podpora nezávislého života.** Podrobnejšie informácie o tomto druhu sociálnej služby je možné nájsť v publikácii – Sociálna služba – Podpora samostatného bývania.⁴⁷

⁴⁷ <https://www.socia.sk/wp-content/uploads/2019/01/PSB-prirucka.pdf>

Svetová správa o zdravotnom postihnutí predpokladá, že približne 15 % ľudí z populácie má nejakú formu zdravotného postihnutia. Odborné odhady hovoria, že v Slovenskej republike je prevalencia zdravotného postihnutia na úrovni 8 – 9 %. V nasledujúcej tabuľke uvádzame predpokladaný počet obyvateľov s daným druhom zdravotného postihnutia v meste Banská Bystrica. Týmto ľuďom sú poskytované sociálne služby a aj príspevky na kompenzáciu zdravotného postihnutia.

Druh zdravotného postihnutia	Predpokladaný počet obyvateľov mesta Banská Bystrica s daným druhom zdravotného postihnutia
Osoby so zrakovým postihnutím	445
z toho t'ažké	125
Osoby so sluchovým postihnutím	742
z toho t'ažké	113
Osoby s poruchami reči	445
Osoby s mentálnym postihnutím	2.225
Osoby s telesným postihnutím	2.233
Osoby odkázané na invalidný vozík	258
Osoby s ochorením diabetes (cukrovka)	3.943
z toho na inzulíne	515
Osoby s duševným ochorením	742
Osoby s ochorením epilepsia	1.039
Osoby s ochorením psoriáza	1.484
Deti s chronickými ochoreniami	4.092
Osoby s Alzheimerovou chorobou alebo demenciou	243

Tabuľka 18 Predpokladaný počet obyvateľov mesta Banská Bystrica s daným druhom zdravotného postihnutia. Zdroj: Prepočet pre mesto Banská Bystrica na základe: Obce, města, regiony a sociální služby. Socioklub, Praha 1997. A novšie Višek-Průša: optimalizace sociálnych služeb. 2012

V nasledujúcej tabuľke uvádzame prehľad poberateľov dávok pre podporu osôb s ŤZP v meste Banská Bystrica v roku 2019.

Počet poberateľov dávok za rok v meste Banská Bystrica	2017	2018	2019
PP na osobnú asistenciu	109	115	121
z toho vo veku 55+	39	44	48
PP na prepravu	26	27	23
z toho vo veku 55+	18	19	19
PP na kompenzáciu ZV			
Diétne stravovanie	500	483	463
Hygiena alebo opotrebovanie	666	667	641
Prevádzka OMV	324	346	358
Pes so špeciálnym výcvikom	1	1	1
PP na kúpu pomôcky	26	19	28
PP na kúpu zdvíhacieho zariadenia	7	10	5
PP na úpravu osobného motorového vozidla	7	2	3
PP na úpravu bytu, rodinného domu	2	3	4
PP na opravu pomôcky	15	6	17
PP na kúpu osobného motorového vozidla	25	11	15

Tabuľka 19 Počet poberateľov dávok (kompenzácií na ŤZP) pre osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v meste Banská Bystrica v roku 2019. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

Významnú úlohu pri podpore osôb so zdravotným postihnutím majú aj organizácie, ktoré zastupujú ich práva a rodičovské organizácie – ako sú napr. Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, ZPMP v SR, Slovenský zväz telesne postihnutých, Organizácia muskulárnych dystrofikov, SPOSA BB a ďalšie. Z hľadiska rozvoja sociálnych služieb je nevyhnutné, aby mesto Banská Bystrica prehlbovalo spoluprácu s takýmito organizáciami, a tak dokázalo presne zreálniť potreby cielovej skupiny ľudí so zdravotným postihnutím a zvyšoval aj ich kvalitu života v meste Banská Bystrica.

SWOT ANALÝZA CIEĽOVÁ SKUPINA OSOBY SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • aktívne pracujúce organizácie pre CS v meste • organizované aktivít, prednášky o duševnom zdraví • spolupráca s rodinami OZZ • finančná podpora organizáciám pracujúcim s CS zo strany mesta (VZN) a iné formy pomoci • existencia sociálnej služby v meste – služby včasnej intervencie a aktívna práca v Centre včasnej intervencie • záujem zo strany mesta riešiť problémy v meste • fungujúce terénné a ambulantné služby – prepravná služba, stravovanie, rekondično – regeneračné služby, monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, opatrovateľská služba, požičovňa pomôcok, práčovňa • existencia skupiny zamestnávateľov zamestnávajúcich osoby so zdravotným postihnutím • svojpomocné skupiny pre ľudí s postihnutím špecializované na rôzne druhy postihnutia • existujúce sociálne služby v ZSS zriadené mestom: denný stacionár, zariadenie podporovaného bývania • transparentnosť pri poskytovaní sociálnych služieb, určené kritéria pre poskytovanie pobytových sociálnych služieb • zo strany mesta poskytovanie sociálnych služieb v zmysle platnej legislatívy i nad rámec (podľa potrieb obyvateľov) • poskytovanie sociálneho poradenstva na MsÚ • dobrá spolupráca s BBSK, ÚPSVR, SP 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočne vytvorené podmienky pre aktivity, ďalšie vzdelávanie, soc. rehabilitáciu občanov s ŤZP a nepriaznivým zdravotným stavom • slabá informovanosť občanov o sociálnych službách, príspevkoch • väčšina obyvateľov mesta so závažnejším zdravotným znevýhodnením má zamedzený prístup na trh práce • nedostatok nájomných bytov • absencia sociálnej služby - podpora samostatného bývania pod. • nedostatočná prepojenosť sociálnej a zdravotnej siete • nízka dostupnosť odľahčovacej služby (finančná, personálna, formy poskytovania) • nedostatočná spolupráca a informovanosť medzi organizáciami pracujúcimi so OZZ • chýbajúce finančné zdroje na činnosť organizácií a ich rozvoj • nedostatok odborného a kvalifikovaného personálu pre danú oblasť • nedostatok ambulantných služieb pre občanov s demenciou • nízka bezbariérovosť v meste • absencia programov na podporu duševného zdravia • nedostatočná informovanosť o potrebách občanov so zdravotným znevýhodnením • nedostatok podporných tréningov pre rodiny so zdravotne znevýhodneným členom • existujúce organizácie nemajú vytvorené dostatočné podmienky pre činnosť • málo rozvinutá spolupráca dobrovoľníkov a rodín s ŤZP, budovanie dôvery • nespracovaný materiál s popisom potrieb občanov ŤZP pre dobrovoľníkov a odborný personál

	<ul style="list-style-type: none"> • malý počet integrovania detí so zdravotným postihnutím v školách a školských zariadeniach • málo ihrísk s hracími prvkami pre deti ŤZP, verejných priestranstiev pre rodinné aktivity • chýbajúca služba – podpora samostatného bývania
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • možnosť využiť finančné zdroje z VÚC a iných mimorozpočtových zdrojov • rôzne formy odľahčovacej služby • implementácia nových foriem sociálnych služieb • zvýšenie spolupráce medzi organizáciami a rodinami venujúcimi sa OZZ • záujem organizácií, rodín s ŤZP o participáciu riešenia situácií • zlepšenie informovanosti o činnosti organizácií • organizovanie aktivít v komunitných centrách • stretávania svojpomocných skupín pre občanov ŤZP aj ich rodiny • využitie bezbariérových priestorov v majetku mesta • spolupráca s občanmi (dobrovoľníkmi) a rodinnými príslušníkmi • programy a nástroje aktívnej politiky trhu práce • spolupráca s orgánmi verejnej štátnej správy 	<ul style="list-style-type: none"> • meniaca sa legislatíva v oblasti sociálnej politiky • meniace sa podmienky pre financovanie sociálnych služieb • cenovo neprístupné služby pre OZZ • pretrvávajúca bariérovosť vo vzťahu k zdravotne znevýhodneným občanom • zvyšovanie počtu obyvateľov ŤZP • nedostatok kvalifikovaných pracovníkov • problematická udržateľnosť realizácie projektov po ich skončení • existujúce organizácie nemajú vytvorené dostatočné podmienky na optimálne fungovanie

4.3 CIEĽOVÁ SKUPINA – RODINA, DETI A MLÁDEŽ

CHARAKTERISTIKA CIEĽOVEJ SKUPINY – RODINA, DETI A MLÁDEŽ

Cieľová skupina – Rodina, deti a mládež je široko koncipovaná skupina (mladé rodiny, viacdetné rodiny, neúplné rodiny, deti žijúce v nevyhovujúcim rodinnom prostredí apod.). Možnosti pomoci pre rodinu sú v zmysle zákona o sociálnych službách stanovené. Avšak pozornosť si zaslúži táto CS aj v zmysle ďalších právnych predpisov, v ktorých má mesto vymedzené povinnosti, ktoré je povinné plniť. Ide o zákon č. 417/2013 Z. z o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, niekoľko zákonov týkajúcich sa štátnych sociálnych dávok a najmä sa jedná o zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento stanovuje mestu vykonávať opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb. Zabezpečovanie podporných programov, preventívnych programov na predchádzanie aj na sanáciu zabezpečuje mesto na základe svojich interných nariadení v súčinnosti s akreditovaným MVO. Podporné mechanizmy pre rodiny s nižšími príjmami už v meste fungujú niekoľko rokov vo vzťahu k vzdelávaniu, avšak je potrebné túto pomoc rozšíriť aj na iné oblasti záujmov detí a mládeže, konkrétnie byť nápmocní pre talentované deti. Mesto poskytuje pomoc rodičom dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, samotným detom ako aj mladým dospelým a dospelým osobám, ktoré sa vyskytujú na území mesta a potrebujú pomoc. Širokospektrálnosť tejto CS sa dá jednoducho charakterizovať rozpätím – „od narodenia až po úmrtie“.

ANALÝZA CIEĽOVEJ SKUPINY RODINA, DETI A MLÁDEŽ

Z hľadiska existujúcich druhov sociálnych služieb pre mladé rodiny s deťmi je kľúčová služba - zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa, tzv. jasle. Mesto Banská Bystrica má túto službu zaregistrovanú a poskytuje ju pod názvom ROZPRÁVKOVÉ JASLIČKY. Zariadenie poskytuje ambulantnú formu starostlivosti o v súlade s § 32b zákona o sociálnych službách. Kapacita zariadenia je 73 miest + 3 miesta sú flexibilné. Zariadenie nemá právnu subjektivitu a je v priamej pôsobnosti Mesta Banská Bystrica, ktoré patrí pod odbor sociálnych vecí. Poskytuje služby obyvateľom mesta, ktorí potrebujú zladiť svoje rodičovské povinnosti a zabezpečiť tak životný štandard pre najmenších členov rodiny. Služba je poskytovaná deťom vo veku 1 – 3 roky (najdlhšie však do 31.08. bezprostredne nasledujúceho do dovršeného troch rokov veku dieťaťa). Výchovno-opatrovateľskú činnosť, zdravý duševný a telesný a vývoj dieťaťa zabezpečuje odborne kvalifikovaný personál. Flexibilná ambulantná služba pri starostlivosti o dieťa počas prevádzky zariadenia je nad rámec zákona o sociálnych službách. Ide o poskytnutie starostlivosti o dieťa v situáciach, keď je potrebné zabezpečiť starostlivosť nie pravidelne, ale v neurčitých krátkodobých intervaloch, napríklad pri využívaní flexibilných foriem práce u rodičov prípadne nepredvídateľnej životnej situácie a potreby rodičov, ktoré nevyžadujú

pravidelnú, kontinuálnu návštevu zariadenia. V nasledovnej tabuľke je uvedený štatistický prehľad o tejto službe.

ROK	2017	2018	2019
% využiteľnosť sociálnej služby	95,00%	96,40%	89 %
Priemerný počet zapísaných detí	71,5	71,3	65
Priemerný počet detí v zariadení nad 3 roky	11	13	5
Počet uzatvorených zmlúv	56 zmlúv	51 zmlúv	63 zmlúv
Počet detí v adaptačnej dobe	56 detí	51 detí	63 detí
Výška príspevku zák. zástupcovi z ÚPSVR	280,00 €	280,00 €	280,00 €
Finančné krytie výdavkov			
% podiel príjmov za poskytovanú službu od zák. zástupcu	78,77	68,10%	60,2 %
% podiel príspevkov poskytovateľa	21,23	31,90%	39,8 %

Tabuľka 20 Analýza služby zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku spracovaná zo štatistických údajov zariadenia a prehľad o bežných výdavkoch a príjmoch podľa jednotlivých rokov 2017 -2019. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica.

V rámci podpory tejto CS uvádzame aj prehľad poberateľov dávok za roky 2017 – 2019. Tieto dávky slúžia na podporu rodín, ktoré sú aj v nepriaznivej životnej situácii a pomoc im zabezpečuje na úrovni mesta predovšetkým oddelenia sociálnej a krízovej intervencie odboru sociálnych vecí Mestského úradu v Banskej Bystrici (ďalej len OSV-SKI).

Počet poberateľov dávok z ÚPSVR a MPSVR SR/ rok	2017	2018	2019
		Banská Bystrica - mesto	
Dávka a príspevky podľa zákona č. 417/2013 Z. z. §10	jednotlivec	732	554
	Jednotlivec s 1 – 4 deťmi	99	62
	Jednotlivec s viac ako 4 deťmi	1	0
	dvojica	17	16

	Dvojica s 1 – 4 deťmi	54	28	24
	Dvojica s viac ako 4 deťmi	7	5	4
Osobitný príspevok § 16		90	61	41
Náhradné výživné zákon č. 201/2008 Z. z.	Neplatené výživné	128	95	85
	Sirotský dôchodok	11	8	5
Dotácie zákon č. 544/2010 Z. z.	Dotácia na stravu (počet detí)	2044	1493	42817
	Dotácia na šk. potreby (počet detí)	497	354	276
	Dotácia na výkon osobitného príjemcu DvHN	1	1	1
	Dotácia na výkon osobitného príjemcu ŠSD	0	0	2

TABUĽKA 21 PREHĽAD POBERATEĽOV DÁVOK V MESTE BANSKÁ BYSTRICA V ROKOCH 2017 -2019. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

V nasledujúcej tabuľke je prehľad poberateľov dávok pre rodiny v definovaných životných situáciách.

Počet poberateľov štátnych sociálnych dávok	2017	2018	2019
	Banská Bystrica - mesto		
Príspevok pri narodení dieťaťa zákon č. 383/2013 Z. z.	750	755	745
Zvýšený príspevok pri narodení viac detí	13	11	13
Príspevok na viac súčasne narodených detí	2	2	2
Príspevok na pohreb zákon č. 238/1998 Z. z.	756	757	746
Príďavok na dieťa zákon č. 600/2003 Z. z.	9993	9916	9861
Príďavok na dieťa – počet detí	15152	15114	15089
Príplatok k príďavku na dieťa	36	31	29
Rodičovský príspevok zákon č. 571/2009 Z. z.	2333	2345	2427
	z toho rodičovský príspevok – dieťa s DNZS	79	66
Príspevok na starostlivosť o dieťa zákon č. 561/2008 Z. z.	282	282	251
Príspevok pri zverení do NRS zákon č. 627/2005 Z. z.	10	5	8
Príspevok pri zániku NRS	6	5	8

Opakovany príspevok diet'aťu	92	89	94
Opakovany príspevok náhradnému rodičovi	130	126	138
Odmena pestúna	130	126	138
Osobitný opakovany príspevok náhradnému rodičovi	0	0	0

TABUĽKA 22 PREHĽAD POBERATEĽOV DÁVOK PRE RODINY V DEFINOVANÝCH ŽIVOTNÝCH SITUÁCIÁCH V MESTE BANSKÁ BYSTRICA V ROKOCH 2017 -2019. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

ÚPSVR určuje osobitného príjemcu pomoci v hmotnej núdzi, štátnych sociálnych dávok (najmä PnD, RP), v prípadoch, keď dochádza k porušovaniu zákona, keď sa nedosahuje účel, na ktorý je konkrétna dávka určená. Zvyčajne je osobitným príjemcom Mesto Banská Bystrica, konkrétnie OSV-SKI, ktorý dávky vypláca vo vecnej alebo finančnej forme v prospech jednotlivca a rodiny, ktorým je určená.

Zvyčajne sa to týka rodín, v ktorých deti zanedbávajú školskú dochádzku, spáchali priestupok, sú nariadené zo strany ÚPSVR alebo súdu výchovné opatrenia apod.

Osobitný príjemca (OP)	2017	2018	2019
Počet detí porušujúcich ŠZ (za neospravedlnené hodiny)	39	35	21
Počet detí, nad ktorými boli ustanovené výchovné opatrenia	83	76	51
Počet vystavených poukazov spolu	834	678	545
Počet rodín, v ktorých sa vykonáva OP - PnD	93	67	62
Z toho počet rodín v ktorých sa vykonáva OP - PnD + DvHN P+RP	6	4	2

TABUĽKA 23 PREHĽAD O OSOBITOM PRÍJEMCOVI DÁVOK V MESTE BANSKÁ BYSTRICA V ROKOCH 2017 -2019. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

V zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov OSV-SKI poskytuje legislatívnu súčinnosť s centrami pre rodinu a ÚPSVR Banská Bystrica pri tvorbe a vyhodnocovaní Individuálneho plánu rozvoja diet'aťa (ďalej len IPROD) ako jeden z účastníkov, ktorý je povinný jedenkrát za 6 mesiacov aktualizovať IPROD. Pracuje s rodinami detí, nad ktorými je nariadená ústavná starostlivosť a sú umiestnené v centrach pre rodinu aj z dôvodu sanácie rodinného prostredia a zmeny pomerov v biologickej rodine. Zároveň sa nám v praxi javí potreba zvýšenej súčinnosti zo

strany CDR pri tvorbe plánu osamostatnenia sa mladého dospelého s OSV-SKI, čím by sa mohlo ešte viac napomôcť pri adaptácii mladého dospelého do bežného života.

Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela	Banská Bystrica - okres		
	2017	2018	2019
Počet detí v evidencii SPOD	4610	4759	5003
z toho do 7 rokov	1045	974	969
7 – 15 rokov	2494	2396	2395
Mladiství	1071	1389	1639
Deti a mladiství v náhradnej výchove	183	184	177
do 7 rokov	30	27	24
7 – 15 rokov	104	107	104
Mladiství	49	50	49
Sociálna kuratela	255	222	280
do 15 rokov	82	54	83
15 – 30 rokov	140	142	131
Viac ako 30 rokov	33	26	66
Počet detí, ktorým sú nariadené výchovné opatrenia orgánom SPOD a SK	24	23	18
Počet detí, ktorým sú nariadené výchovné opatrenia nariadené súdom	24	31	23
Deti, ktorým bol orgán SPOD ustanovený za kolízneho opatrovníka v trestnom konaní	5	10	26
Počet detí (mladistvých), ktorým bola ukončená starostlivosť v zariadení na výkon rozhodnutia súdu	9	10	14
Počet detí zverených do starostlivosti príbuzným	79	74	67
Počet detí zverených do pestúnskej starostlivosti	52	46	37

TABUĽKA 24 PREHLAD O SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANE DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELE V OKRESE BANSKÁ BYSTRICA V ROKOCH 2017 -2019. Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica.

Predchádzajúca tabuľka vyjadrovala stav minulých rokov na úseku SPOaSK. Údaje sú uvedené za celý okres Banská Bystrica. Pre prípravu nástrojov a plánovanie pomoci je potrebné poznať aj súčasný stav o počte detí, ktorým bola už nariadená ÚS, ktorá sa vykonáva v CDR priamo z mesta Banská Bystrica a predpoklad jej ukončenia v roku 2027.

ROK	Centrum pre deti a rodinu	Celkový počet detí
2020	SED, Horná 34, B. Bystrica DeD Sered', CDR Potôčik Moštenica, Lichardova 1, Slovenská Ľupča CDR Kollárova 29, BB	4
2021	CDR Valaská CDR Polomka	
2022	CDR „Maurícius“ Kremnica CDR Valaská	
2023	CDR Spišské Vlachy CDR Valaská	
2024	CDR „Maurícius“ Kremnica CDR Valaská SED Banská Bystrica CDR „Srdiečko“ Wolkerova 26, B. Bystrica CDR Valaská CDR Istebné CDR Kollárova 29, B. Bystrica CDR „Potôčik“ Moštenica	8
2025	CDR Škovránok, Hnúšťa, pracovisko Tisovec CDR Spišské Vlachy SED B. Bystrica SED B. Bystrica	
	CDR Valaská CDR Kollárova 29, B. Bystrica CDR Kollárova 29, B. Bystrica	
2026	CDR „Škovránok“ Moštenica CDR Valaská CDR „Srdiečko“ Wolkerova 26, B. Bystrica CDR Ružomberok	
2027	CDR Istebné CDR „Srdiečko“, Wolkerova 26, B. Bystrica CDR „Potôčik“, Moštenica CDR „Škovránok“ Hnúšťa, pracovisko Tisovec CDR Spišské Vlachy CDR „Slniečko“, Polomka SED B. Bystrica	7

TABUĽKA 25 PREHĽAD DETÍ V ÚS, KTORE DOVŕšIA PLNOLETOSŤ V JEDNOTLIVÝCH ROKOCH POCHÁDZAJÚCE Z MESTA BANSKÁ BYSTRICA PRED UMIESTNENÍM DO CDR. Zdroj: Oddelenie sociálnej a krízovej intervencie odboru sociálnych vecí, MsÚ BB

V rámci tejto CS Mesto Banská Bystrica spolupracuje aj s MVO a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb určených na podporu rodiny s deťmi, ktorí pracujú s rodinami, rodičmi detí a snaží sa ich v rámci možností aj podporovať. Tieto organizácie poskytujú členom CS rôzne služby, nielen v zmysle zákona o sociálnych službách, ale i iné, ktoré napomáhajú pri plnení ich rodičovských povinností, pri výchove detí, pri riešení rôznych životných situácií. Častokrát prienikoch vzájomnej spolupráce sú rôzne vzdelávacie aktivity a workshopy, sociálne poradenstvo, stretnutia s odborníkmi, vytváranie svojpomocných skupín. Táto vzájomná spolupráca medzi mestom, neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb a MVO sa javí veľmi dobre. Vhodne sa dopĺňajú služby poskytované v zmysle platných právnych predpisov prostredníctvom mesta, štátnej správy so službami neformálnejšieho charakteru zo strany MVO a neverejných poskytovateľov a je potrebné ju nadalej rozvíjať.

SWOT ANALÝZA CIELOVEJ SKUPINY RODINA, DETI, MLÁDEŽ

Sílne stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Aktívne fungujúce organizácie a združenia v meste pre CS • Starostlivosť o deti do 3 rokov veku - vyhovenie všetkým žiadostiam o umiestnenie v zariadení (jasle) • Existujúci systém podpory pre rodiny v hmotnej núdzi zo strany mesta aj štátu • Záujem mesta o podporu a pomoc pre CS • Vytvorené podmienky pre aktivity s CS • Záujem mesta o riešenie situácie v danej oblasti • Fungujúci dotačný systém v rámci MsÚ pre neziskové organizácie (VZN) • Organizovanie podujatí pre rodiny • Aktívne materské centrá - programy na rozvoj rodičovských kompetencií • Dobrá spolupráca s UMB, Centrom Návrat, MC • Činnosť nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu 	<ul style="list-style-type: none"> • málo organizácií vykonávajúcich preventívne aktivity, vzdelávacie programy • slabá komunikácie medzi organizáciami, ktoré pracujú s CS • nedostatok odborných pracovníkov poskytujúcich poradenstvo rodinám s problémami • poddimenzovaná terénnna sociálna práca • nepriaznivé situácie v rodinách vznikajúce v dôsledku agresívneho správania sa niektorých rodinných príslušníkov • chýba podpora a poradenstvo obetiam domáceho násilia • nedostatočná informovanosť o sociálnych službách, možnostiach riešenia životných situácií v rodine • nárast počtu rodín s príznakmi sociálno-patologických javov (alkoholizmus, rodiny v krízovej situácii, násilie v rodinách apod.) • slabý záujem o vzdelávanie u detí z málo podnetného prostredia • slabšia odborná informovanosť pre rodičov detí v MŠ, ZŠ v krízových situáciách, s poruchami správania sa • málo asistentov učiteľa v MŠ, ZŠ • finančná nedostupnosť voľnočasových aktivít pre nízkoprijmové rodiny • absentujúca podpora pre talentové deti a mládež zo sociálne slabšieho prostredia • málo ihrísk, verejných priestranstiev pre rodinné aktivity
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • sieťovanie inštitúcií, orgánov verenej a štátnej správy a spolupráca • motivačné programy pre CS • aktivity v komunitných centrach • priestor pre stretnávanie sa rodín, rodičov • rozvoj voľnočasových aktivít 	<ul style="list-style-type: none"> • migrácia mladých vzdelených ľudí a mladých rodín za prácou • výcestovanie za prácou mimo mesto dlhodobo, čím sa odlučujú rodičia od rodín • nízky príjem v rodine • závislosť na dávkach

• programy na zamedzovanie sociálno-patologických javov • zvýšenie osvetovej činnosti o vzťahoch v rodine, jej funkciách • zvyšovanie minimálnej mzdy • získavanie finančných prostriedkov z rôznych zdrojov • spolupráca s dobrovoľníkmi – najmä Centrom dobrovoľníctva	• nedostatočný záujem zákonných zástupcov pri riešení problémov detí • negatívny demografický vývoj • slabá podpora rodičov pri rozvíjaní talentu svojich detí

4.4 CIEĽOVÁ SKUPINA – OBČANIA V NEPRIAZNIVÝCH SITUÁCIÁCH

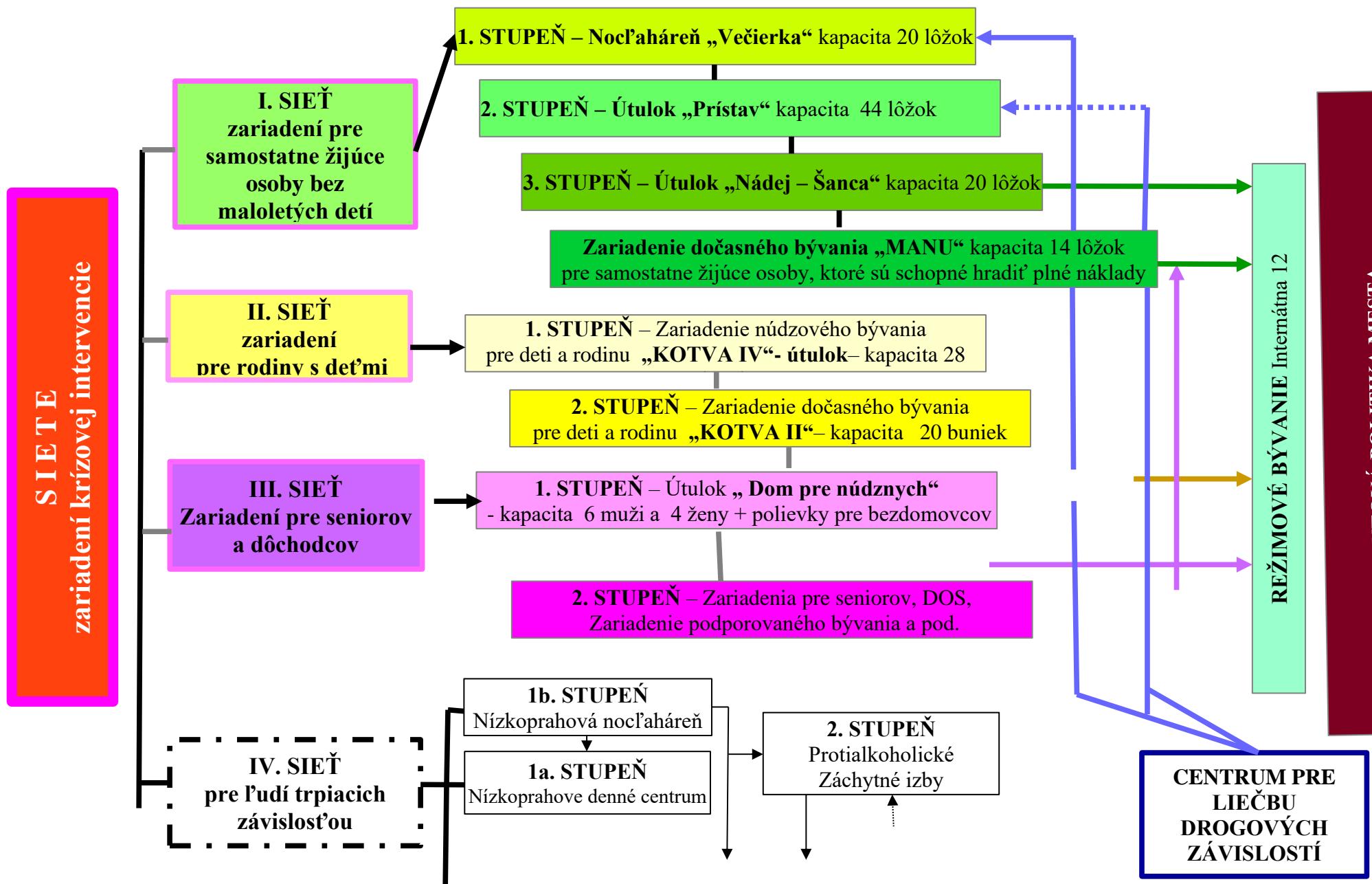
CHARAKTERISTIKA CIELOVEJ SKUPINY – OBČANIA V NEPRIAZNIVÁCH SITUÁCIÁCH

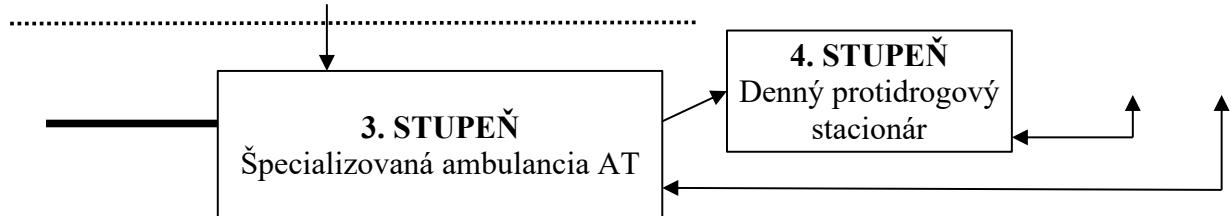
V meste Banská Bystrica sa riešenie situácií občanov v kríze delí podľa cieľových skupín (jednotlivci, rodina s deťmi, mladí dospelí, seniori a ŤZP). Zariadenia krízovej intervencie sú logicky prepojené na bytovú politiku mesta za predpokladu splnenia stanovených podmienok.

CS tvoria osoby, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej a krízovej situácii. Existuje množstvo dôvodov, ktoré môžu byť príčinou jej vzniku v živote ktoréhokoľvek človeka. Najčastejšie sú tými dôvodmi - ohrozenie rizikom chudoby, strata zamestnania, strata bývania, duševné ochorenie, neriešenie vlastných problémov, finančná zadlženosť, závislosť na alkohole alebo omamných látkach, strata blízkych osôb. Krízová intervencia je činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viest' samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti. Jej cieľom je, aby osoba, pár alebo rodina bola schopná samostatne žiť bez potreby intervencie. Pri tom je potrebné prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby, aktivizovať ho podľa jeho schopností a možností, poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni, spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou. Zároveň je nevyhnutným predpokladom aktívna spolupráca zo strany dotknutej osoby alebo rodiny.

Riešenie nepriaznivej sociálnej situácie je často prierezové a sociálne služby tvoria len časť systému, ktorý by mal zabezpečovať podporu pre túto CS. Okrem sociálnych služieb sa tejto oblasti venuje aj systém sociálno-právnej ochrany a sociálnej kurately, aktivity z rezortov zdravotníctva, školstva, spravodlivosti a vnútra. Pre efektívnu prácu je nevyhnutná multidisciplinárna spolupráca na úrovni mesta Banská Bystrica a organizácií pôsobiacich v danej oblasti. Základným prístupom pre riešenie a podporu občanov v kríze by mala byť prevencia, ktorá môže znižovať alebo eliminovať riziko výskytu nepriaznivých a krízových situácií. Prevencia musí byť preto komplexná a vzájomne prepájať rôzne rezorty na miestnej a aj regionálnej úrovni. V rámci riešenia podpory existuje na národnej úrovni viacero národných programov (Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe a ďalšie z nej vychádzajúce dokumenty a iné), ktoré ju majú riešiť, ale často ich prepojenie smerom k samotným občanom v nepriaznivej a krízovej situácii nie je dostatočné a bude potrebné tieto národné programy revidovať a zefektívniť.

Mesto Banská Bystrica má v oblasti KI dobre rozvinutý systém podpory a práce. Jeho nastavenie a následne aplikáciu zabezpečuje OSV-SKI. V prehľadnom grafe na ďalšej strane je zobrazená sieť zariadení KI v meste Banská Bystrica.

Pozn. Siete I.-III. uvedené v schéme sú v meste Banská Bystrica vybudované

Sieť IV. je potrebné/vhodné dobudovať v spolupráci s prepojením sa na rezort zdravotníctva. Dôvodom je to nevyhnutná prepojenosť na riešenie závislostí (predovšetkým na alkohole) v rámci tejto CS. Problematika závislostí je významným faktorom, ktorý ovplyvňuje poskytovanie a riešenie krízovej intervencie. Mesto Banská Bystrica v minulosti iniciovalo viacero stretnutí a rokovania aj s orgánmi štátnej správy v tejto oblasti avšak bez zásadných výsledkov zo strany dotknutých rezortov. Napriek tomu bude mesto Banská Bystrica pracovať na rozvoji tzv. MultiPaK-u v oblasti krízovej intervencie.

ANALÝZA CIELOVEJ SKUPINY OBČANIA V NEPRIAZNIVÁCH SITUÁCIÁCH A ANALÝZA ICH SOCIÁLNYCH POTRIEB

Mesto má poskytovať alebo zabezpečovať v zmysle zákona o sociálnych službách v rámci KI nasledovné druhy sociálnych služieb: nízkoprahové denné centrum, nocľaháreň, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu a terénnna sociálna služba krízovej intervencie. MPSVR SR od roku 2012 spolufinancuje konkrétnie zariadenia krízovej intervencie, ktoré sú zriadené obcami a neverejnými poskytovateľmi – nocľaháreň, útulok, domov na polceste, zariadenie núdzového bývania. **Podrobne informácie o poskytovaní sociálnej a krízovej intervencie v meste Banská Bystrica sú uvedené vo Výročnej správe o činnosti Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie odboru sociálnych vecí Mestského úradu v Banskej Bystrici⁴⁸.** Okrem uvedeného na území mesta SKCH v zariadení - Dom pre núdznych denne poskytujú polievku pre ľudí, ktorí sú na túto pomoc odkázani.

Poskytovatelia služieb pre CS pôsobiaci na území mesta spracovávajú správy o činnosti v zmysle platnej legislatívy, vedú rôzne prehľady a evidujú štatistické údaje. Tie sú zverejňované a dostupné na webových stránkach.

V nasledujúcej časti sa budeme venovať vybraným skupinám v rámci CS občania v kríze.

ŽENY ZAŽÍVAJÚCE NÁSILIE A ICH DETI

Sociálna skupina	Prepredoklad v meste Banská Bystrica
Rodiny s deťmi (0-18 rokov), ktoré potrebujú sociálno-právnu ochranu alebo iný druh sociálnej pomoci	u ktorých vznikne potreba v priebehu roka
	ktoré potrebujú trvalú pozornosť
Deti, ktoré sú ohrozené syndrómom CAN (týrané alebo zneužívané deti)	u ktorých vznikne potreba v priebehu roka
	ktoré potrebujú trvalú pozornosť

Tabuľka 26 Predpokladaný počet ohrozených rodín s deťmi a ohrozených detí v meste Banská Bystrica. Zdroj: Prepočet pre mesto Banská Bystrica na základe: Obce, města, regiony a sociální služby. Socioklub, Praha 1997. A novšie Víšek-Průša: Optimalizace sociálnych služeb. 2012

Vo vyššie uvedenej tabuľke môžeme sledovať predpokladanú prevalenciu ohrozených matiek s deťmi, násilím ohrozených rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc a podporu v meste Banská Bystrica.

⁴⁸ <https://www.banskabystrica.sk/zivot-v-meste/socialna-pomoc/socialna-a-krizova-intervencia/>

Z hľadiska sociálnych služieb sú pre obete násilia adekvátne predovšetkým dve nasledovné služby – **špecializované sociálne poradenstvo**, ktoré v súčasnosti v meste Banská Bystrica poskytuje 9 poskytovateľov sociálnych služieb, z nich ani jeden sa tejto CS nevenuje. Druhou sociálnou službou, ktorá je relevantná pre túto skupinu, je **zariadenie núdzového bývania**, patrí do kompetencie samosprávnych krajov. V meste Banská Bystrica takéto zariadenie neexistuje. Avšak v 6/2020 v meste začal pôsobiť neverejný poskytovateľ - Centrum sociálnych služieb Krupina, ktorý problematiku obetí násilia sa snaží riešiť komplexne, okrem sociálneho a právneho poradenstva, aj riešením otázky bývania.

Ministerstvo vnútra SR, v rámci Národného projektu Zlepšenie prístupu obetí trestných činov k službám a vytvorenie kontaktných bodov pre obete, zriadilo v roku 2018 kontaktný bod pre obete v Banskej Bystrici.⁴⁹ Z hľadiska potreby týchto žien potrebuje 27 % z nich morálnu podporu a porozprávať sa, **21 % potrebuje ochranu a 24 % potrebuje praktickú pomoc**⁵⁰. Výsledky výskumu Inštitútu pre výskum práce a rodiny odporúčajú, aby sa vo vybavenosti regiónov zriadila tiesňová linka pre obete násilia na národnej úrovni s 24 hodinovou prevádzkou (už je reálne aj zriadená) a 1 poradenské centrum na 50.000 obyvateľov. (t.j. 1 takéto poradenské centrum v meste Banská Bystrica). Treba však uviesť, že mesto Banská Bystrica tieto situácie rieši v rámci svojej bytovej politiky.

Návrh štandardov komplexnej vybavenosti podpory a ochrany žien zažívajúcich násilie⁵¹ uvádza, že zariadenie typu „bezpečný dom“ by malo mať kapacitu najviac 10 rodinných miest (t.j. 1 rodinné miesto = 1 žena + priemerný počet na 1 ženu, teda úhrnná plodnosť, t.j. približne 1,5, t.j. 2,51 miest), prípadne nie viac ako 25 – 35 žien s deťmi. Ide o optimálnu kapacitu zariadenia.

MLADÍ DOSPELÍ PO UKONČENÍ ÚSTAVNEJ STAROSTLIVOSTI

Výraznou skupinou v rámci riešenia nepriaznivej a krízovej situácie, ktorá sa ukázala aj počas diskusií na komunitných stretnutiach boli **mladí dospelí po ukončení ústavnej starostlivosti**. Podobne ako pri núdzovom bývaní aj táto skupina patrí primárne do originálnej pôsobnosti samosprávnych krajov. Ústavná starostlivosť v centrách pre deti a rodiny (bývalé detské domovy) je ukončená dosiahnutím dospelosti, alebo predĺžením starostlivosti do 19. roku. Prípadne môže CDR vytvoriť podmienky na predĺženie ÚS do ukončenia štúdia (najviac o 24 mesiacov alebo do 25. roku). Mladý dospelý pri odchode z CDR dostáva jednorazový finančný príspevok na osamostatňovanie sa vo výške 10-násobku životného minima pre nezaopatrené dieťa, čo je v súčasnosti 959,90 EUR. Podobne je to aj s deťmi a mladými dospelými, ktorí sú v náhradnej starostlivosti. V súlade s ich plánom prípravy na osamostatnenie, sú pripravovaní na nezávislý život. Ak sú mladí dospelí odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby (bud' mladí ľudia so zdravotným postihnutím, alebo duševným ochorením), sú často umiestňovaní do celoročných pobytových zariadení sociálnych služieb. Podľa výsledkov výskumu Inštitútu pre výskum práce a rodiny približne **9 %** týchto mladých dospelých rieši svoje bývanie v sociálnej

⁴⁹ <https://prevenciakriminality.sk/kontaktny-bod/>

⁵⁰ Zdroj: https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/NP/podpora_prevencie/dokument_standardy_komplexne_j_podpory_a_ochrany_zien_zazivajucich_nasilie.pdf

službe **domov na polceste**, **1,8 % v domovoch sociálnych služieb**, **1,6 % v zariadeniach podporovaného bývania**, **zariadeniach núdzového bývania a útulkoch**⁵¹. Časť týchto mladých dospelých končí ako LBD. Zo skupiny LBD tvoria mladí dospelí cca 7 % z ich celkového počtu⁵². Podľa prehľadu mesta Banská Bystrica o deťoch v ÚS dosiahne v priebehu rokov 2020 – 2027 **36** týchto **detí z Banskej Bystrice plnoletosť**. Mesto Banská Bystrica vedie v tejto oblasti podrobnej evidenciu a môže veľmi individuálne a cielene pripraviť podporu týchto detí pri dosiahnutí ich plnoletosti.

V územnom obvode mesta Banská Bystrica nie je registrovaných **žiadny poskytovateľ sociálnej služby domov na polceste**. Táto služba je v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. **v originálnej pôsobnosti samosprávneho kraja**. Neskôr po osamostatnení sa mladých dospelých je jednou z vhodných možností pre podporu tejto skupiny ľudí využívanie služby – **podpora samostatného bývania**. Napriek uvedenému OSV-SKI intenzívne pracuje s mladými dospelými po ukončení ÚS v rámci individuálneho plánovania a pomoci v procese osamostatnenia sa. V praxi sa nám javí potreba väčšej previazanosti medzi štátnej správou a mestom, ktorá by bola definovaná v legislatíve.

S touto oblasťou úzko súvisí aj problematika **nájomného a sociálneho bývania**, ktoré je **v meste Banská Bystrica** riešené v zmysle všeobecne nastavených kritérií. Z hľadiska presného definovania a nastavenia podpory je dôležité vypracovať samostatnú stratégiu boja proti chudobe v meste Banská Bystrica, ktorá bude zahŕňať aj túto oblasť.

LUDIA BEZ DOMOVA

Táto skupina ľudí sa začala sledovať už pri ostatnom **sčítaní obyvateľov, domov a bytov z roku 2011**. Pri stanovovaní tohto počtu sa vychádzalo z predpokladu, že formálne musí byť každý obyvateľ sčítaný v byte a byt v dome, t.j. z konceptu sekundárneho bezdomovectva, čo znamená, že sa sčítavali osoby, ktoré boli mimo bytového fondu, bez prístrešia, vo fiktívnom dome⁵³ a v hromadnom ubytovacom zariadení dočasného bývania (t.j. útulok, nocľaháreň, domov na polceste, komerčná ubytovňa a ďalšie zariadenia pre ľudí bez domova). Podľa údajov Štatistického úradu SR je na základe tejto metodiky v okrese Banská Bystrica **43 ľudí bez domova** (ďalej len LBD), **čo je extrémne poddimenzované číslo**. **Odhadovaná prevalencia počtu LBD v meste Banská Bystrica je 300 osôb** podľa evidencie a vykonávanej sociálnej práce OSV-SKI v teréne a v spolupráci s neverejnými poskytovateľmi služieb.

Nocľaháreň predstavuje jednu zo základných sociálnych služieb pre LBD. V územnom obvode mesta Banská Bystrica je celkovo **len 20 miest v tomto druhu sociálnej služby**. Službu poskytuje len jeden neverejný poskytovateľ. Orientačné štandardy vybavenosti miest a obcí sociálnymi službami⁵⁴ uvádzajú, že na 10.000 obyvateľov je potrebných 7 miest v sociálnej službe nocľaháreň, čo v meste Banská Bystrica predstavuje **potrebu cca 55 miest**.

⁵¹ Zdroj: https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2017/Fico/dd_iprod_zamestnanost.pdf

⁵² https://www.ceit.sk/IVPR/images/IVPR/vyskum/2015/Ondrusova/vu_ludia_bez_domova.pdf

⁵³ Fiktívny dom = ak osoba nebýva v byte alebo v dome

⁵⁴ BAUMRUKOVÁ, P. 1997. Obce, města, regiony a sociální služby, SOCIOPRESS, Praha. ISBN: 80-902260-1-9 a Optimalizace sociálních služeb, Petr Víšek, Ladislav Průša, Národní centrum sociálních studií, o.p.s., Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v.v.i., Praha. 2012

To znamená, že v meste Banská Bystrica chýba približne 35 miest v sociálnej službe nocľaháreň. Tento fakt ale treba sledovať v nadväznosti na počet miest v službe útulok. Zároveň je odporúčaný štandard vybavenosti pre mestá s počtom nad 20.000 obyvateľov minimálne 20 miest v službe nocľaháreň, čo znamená, že základná potreba je relatívne vykrytá. **Ako už bolo uvedené vyššie je dôležité upozorniť na to, že jeden zo zásadných aspektov tejto CS je problematika závislostí a predovšetkým alkoholových závislostí, ktoré zásadne vstupujú do možností riešenia nepriaznivej situácie.** Bez spolupráce zo strany rezortu zdravotníctva je riešenie individuálnych prípadov často zacyklené a bez výsledkov. Riešenie vidíme vo vybudovaní tzv. MultiPaK-u a prepojenia sa so systémom zdravotnej starostlivosti.

Druhou relevantnou sociálnou službou pre túto cieľovú skupinu je sociálna služba **útulok**, ktorý je v kompetencii samosprávneho kraja. Odporúčaná vybavenosť touto službou je na úrovni 7 miest na 10.000 obyvateľov⁵⁶, čiže podobne ako v prípade nocľahárne, aj tu je odhadovaná **potreba na úrovni cca. 55 miest**. V meste Banská Bystrica je celkovo **149 miest v tejto sociálnej službe**. Sociálna služba útulok je poskytovaná hlavne mestom Banská Bystrica (28 miest- určené pre rodiny s deťmi) a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb (121 miest, ÚzS SČK, jednotlivci - 64 miest, SKCH DCH, jednotlivci -10 miest, SMH Dom sv. Vincenta MD, dievčatá -30 miest, DEBORA, útulok pre matky s deťmi -17 miest). Práve počet miest v útulkoch v meste Banská Bystrica vykrýva nedostatok miest v sociálnej službe nocľahárne a čiastočne aj absenciu služby domov na polceste, ktorá v meste existovala, avšak predovšetkým aplikáciou platnej legislatívy v praxi sa ukázala pre mesto Banská Bystrica ako neefektívna. Problematiku LBD je nutné riešiť systematicky a komplexne, nielen zabezpečením základných sociálnych služieb, ako sú nocľaháreň a útulok. V riešeniach ich nepriaznivej životnej situácie je potrebné v prvom rade riešiť sociálne nájomné a dostupné bývanie. Následne ďalšiu podporu - zamestnávania. Jednou z možností, ktorá by mohla napomôcť pri riešení problematiky je sociálna služba – **podpora samostatného bývania**. S týmto súvisí potreba systémového riešenia problematiky **sociálnych nájomných bytov**, ktoré sú v rámci celej SR nedostatočné a nedostupné pre nízkoprijmové skupiny obyvateľstva. Medzi služby, ktoré je možné poskytovať aj tejto CS, patria špecializované sociálne poradenstvo a podporné služby (stredisko osobnej hygieny, práčovňa, jedáleň, podpora samostatného bývania).

Medzi ďalšie skupiny, ktoré patria do tejto oblasti, patria predovšetkým ľudia závislí na návykových látkach, osoby pracujúce v sex biznise, osoby po výkone trestu, osoby ohrozené moderným otroctvom, matky s deťmi, rodiny alebo jednotlivci v kríze, osoby ohrozené chudobou, ale aj ľudia s duševným ochorením v kríze. Pre tieto cieľové skupiny existuje v meste Banská Bystrica len minimálna špecializovaná podpora v sociálnych službách, a to hlavne prostredníctvom **špecializovaného sociálneho poradenstva**. Paradoxom je však, že pri tak nízkom počte sociálnych služieb venujúcim sa ľuďom so závislosťami je práve táto skupina jedna z najpočetnejších v sociálnych službách, či už krízovej intervencie, ale aj v pobytových službách. Často práve títo ľudia v prípade, že ich nepriaznivá životná situácia dospeje do krízy, sú im následne poskytované sociálne služby, či už v útulkoch, alebo v špecializovaných zariadeniach a domovoch sociálnych služieb, ktoré však často nevedia a nemajú skúsenosti s efektívnou podporou týchto obyvateľov. Táto situácia vedie k jednému z najmarkantnejších

problémov v pobytových sociálnych službách, a tým je veľká rôznorodosť (heterogenita) prijímateľov sociálnych služieb, čo vedie k tomu, že poskytovatelia služby nedokážu efektívne a špecificky reagovať na ich potreby a podporu. Závislosť na návykových látkach je často spojená aj s duševnými ochoreniami a potrebou špecializovanej psychiatrickej starostlivosti. No nielen ľudia so závislosťami, ale aj ľudia s duševnými ochoreniami sa často dostávajú do nepriaznivej a krízovej sociálnej situácie.

Až v roku 1784 bol alkoholizmus prvýkrát označený za duševnú chorobu. Lekári boli nútení v 19. storočí zoči-voči narastajúcemu alkoholizmu, najmä v radoch chudobných postaviť sa proti súdobej verejnej mienke (alkoholizmus ako nedostatok vôle a charakteru) a začať liečiť postihnutých. V roku 1857 bol v Bostonе otvorený prvý liečebný ústav. V Európe bol prvý ústav založený v roku 1850 v Linfforte pri Dusseldorfе. Britský parlament prerokovával už v roku 1870 zákon o dobrovoľnej a nútenej liečbe alkoholikov. Na Slovensku sa významnejšie poradne a liečebne otvárali až po roku 1949. V osemdesiatych rokoch minulého storočia bola v bývalom Československu vybudovaná siet záchytie, protialkoholických liečební, **AT ambulancí bolo 242**. V súčasnosti časť tohto systému nefunguje, hoci alkoholizmus napriek systematickému podchyteniu sa neznížil, boli humanizované jeho dopady na alkoholikov a ich najbližšie okolie. Od roku 1950 sa alkoholizmus dostał na pôdu Svetovej zdravotníckej organizácie WHO. Jedným z prvých konzultantov bol E. M. Jellinek, ktorý položil základy klinickej klasifikácie (1942), používanej s obmenami doteraz. WHO je doteraz orientačným pracoviskom pre terminológiu a definície v tejto oblasti.

Závislosti sú WHO uznané a indikované ako ochorenie so svojou diagnózou a preto sa do budúcnosti bez súčinnosti alebo prepojenosti nebude dať pomáhať tejto CS. S ňou súvisí aj rad neriešených disparít ako neplatenia poistenia, dlhy, exekúcie, ktoré znemožňujú pobytové riešenie tejto choroby. Z uvedeného dôvodu je dôležité a v dnešnej dobe až nutné previazanosť odbornej práce sociálneho pracovníka (práca s klientom, individuálny plán, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov apod.) s odbornou prácou zdravotníctva (liečebné postupy závislých klientov).

Uvedené situácie poukazujú, že sa vnútorne menia aj cieľové skupiny pobytových sociálnych služieb (pribúda počet ľudí s duševnými ochoreniami a znižuje sa počet ľudí s telesným, mentálnym, zmyslovým alebo kombinovaným postihnutím) a je potrebné riešiť problematiku **integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti aj v oblasti krízovej intervencie ako uvádzame už vyššie**. Toto sa týka všetkých CS sociálnych služieb – seniorov, ľudí so zdravotným postihnutím a aj ľudí v nepriaznivej a krízovej sociálnej situácii.

Okrem poskytovateľov sociálnych služieb je dôležité identifikovať aj ďalšie významné subjekty, ktoré majú vplyv a pôsobnosť v oblasti riešenia nepriaznivej a krízovej sociálnej situácie obyvateľov v meste. V prvom rade ide o **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny**, ale aj ďalšie relevantné subjekty.

SWOT ANALÝZA CIEĽOVÁ SKUPINA – OBČANIA V NEPRIAZNIVÝCH SITUÁCIÁCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • fungujúca siet sociálnych služieb zriadených mestom • záujem mesta na riešení problematiky CS • fungujúce organizácie a združenia v meste • aktívna práca s CS zo strany SČK • existujúce sociálne služby: nocľaháreň, útulok, komunitné centrum, TSS KI • poskytovanie sociálneho poradenstva • možnosti riešenia situácie občanov za ich aktívnej spolupráce • modelové a inovatívne riešenia pri práci s CS zo strany mesta • poskytované základné poradenstvo • existujúci systém podpory pre CS zo strany mesta aj štátu • poskytovanie jednorazovej dávky v hmotnej nûdzi (VZN) • podpora zo strany mesta pri organizovaní rôznych aktivít • poskytovanie priestorov pre aktivity zo strany mesta • podpora pri pracovnom uplatnení organizáciou zriadenou mestom -Podnik medzitrhu práce - Šanca pre všetkých, n.o. • možnosť predaja časopisu NOTABENE • začatie poskytovania poradenstva, pomoci pre obete násilia Centrom služieb KA • existencia bytov pre obete násilia • spolupráca s Centrami pre deti a rodinu • spolupráca s Mestskou políciou, ÚPSVR, OOPZ 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok ľudských zdrojov pre prácu s CS • chýba sociálne poradenstvo v krízových sociálnych situáciách • nepriaznivé situácie v rodinách vznikajúce v dôsledku agresívneho správania sa niektorých rodinných príslušníkov • málo bytov nižšieho štandardu • chýbajúca služba – podpora samostatného bývania • výskyt sociálno-patologických javov, závislosti na rôznych látkach • neprepojenie sociálneho a zdravotného sektora pri riešení problematiky ľudí so závislosťami • problém s umiestňovaním ľudí pod vplyvom návykových látok • apatia CS na riešení svojich problémov • slabá motivácia a malá podpora pre začlenenia sa do bežného života mladých dospelých • nízka vzdelanostná úroveň, znížené možnosti uplatnenia na trhu práce • zadlženosť CS • absencia materiálnej pomoci pre CS (šatstvo, vybavenie domácnosti apod.) • chýbajúca spolupráca subjektov v meste pracujúcich s CS • nedostatočná informovanosť o možnostiach a podpore pre CS • chýba sklad komodít určený na pomoc ľuďom v nûdzi • chýba systém na podporu osamostatňovania sa mladého dospelého • nedostatočná práca s mladým dospelým pred ukončením NRS
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • spolupráca organizácií a inštitúcií pracujúcich s CS 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohrozenie fyzickej osoby po prepustení z výkonu trestu • ohrozenie mladých dospelých po ukončení NRS

<ul style="list-style-type: none"> • získanie mimorozpočtových zdrojov na prácu s CS • efektívnejšie využitie služieb, nástrojov poskytovaných ÚPSVR • prepojenosť sociálnych a zdravotných služieb 	<ul style="list-style-type: none"> • ohrozenie obetí domáceho násilia • nedostatok odborných pracovníkov zameraných na prácu s CS • meniaca sa legislatíva • zneužívanie sociálneho systému • nedostatok kvalifikovaných pracovníkov • nespolupráca CS • nedostatok finančných zdrojov
--	---

4.5 CIEĽOVÁ SKUPINA - MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY

CHARAKTERISTIKA CIEĽOVEJ SKUPINY - MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY

Problematika marginalizovaných rómskych komunit je v Slovenskej republike riešená, financovaná a riadená primárne zo strany štátu. To sa týka aj sociálnych služieb, ktoré sa poskytujú pre osoby žijúce v priestorovo segregovanom prostredí generáčne reprodukovanej chudoby.

Podpora sa zabezpečuje najmä prostredníctvom viacerých národných projektov zo štrukturálnych a investičných fondov Európskej únie. Ide predovšetkým o projekty podpory terénej sociálnej práce, komunitných centier, ale aj projekt asistentov osvety zdravia v komunitách (Zdravé komunity).

Mesto Banská Bystrica prostredníctvom OSV-SKI vykonáva návštevy prijímateľov sociálnych služieb priamo v ich prirodzenom prostredí už od svojho vzniku. Návštevy sa vykonávajú najmä z dôvodu prešetrenia ich sociálnych a rodinných pomerov.

Dňa 19. decembra 2018 bola v súlade so zákonom o sociálnych službách zapísaná do Registra poskytovateľov sociálnych služieb Banskobystrického kraja **Terénnna sociálna služba krízovej intervencie** (ďalej len TSSKI). V roku 2018 bola vytvorená pracovná pozícia sociálneho pracovníka TSSKI, ktorej vznik vyplynul z novelizácie zákona o sociálnych službách (§24a) a potreby riešiť problémy vyskytujúce sa najmä medzi klientmi žijúcimi v rómskych osadách. Od mája 2018 pracovníci TSSKI priebežne zmapovali obyvateľov rómskych osád na území mesta a postupne si vytvorili u väčšiny obyvateľov dôveru, ktorá je potrebná na ďalšiu spoluprácu ako aj riešenie vzniknutých negatívnych javov. V súčasnosti na tomto úseku činnosti pracuje jeden sociálny pracovník a jeden asistent sociálnej práce.

Pracovníci TSSKI svoju činnosť smerujú najmä na obyvateľov rómskych osád. Sociálne poradenstvo poskytujú v teréne aj ambulantne. Prijímatelia sociálnej služby majú možnosť sociálneho pracovníka kontaktovať prostredníctvom OSV-SKI, alebo vyhľadať ho priamo v priestoroch KOM PaS, kde sa poskytuje nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu. Obe sociálne služby, ktoré mesto Banská Bystrica poskytuje sa vhodne dopĺňajú a prostredníctvom odborných a obslužných činností sú nápomocné pri riešení nepriaznivých sociálnych situácií, v ktorých sa jednotlivci aj rodiny ocitajú.

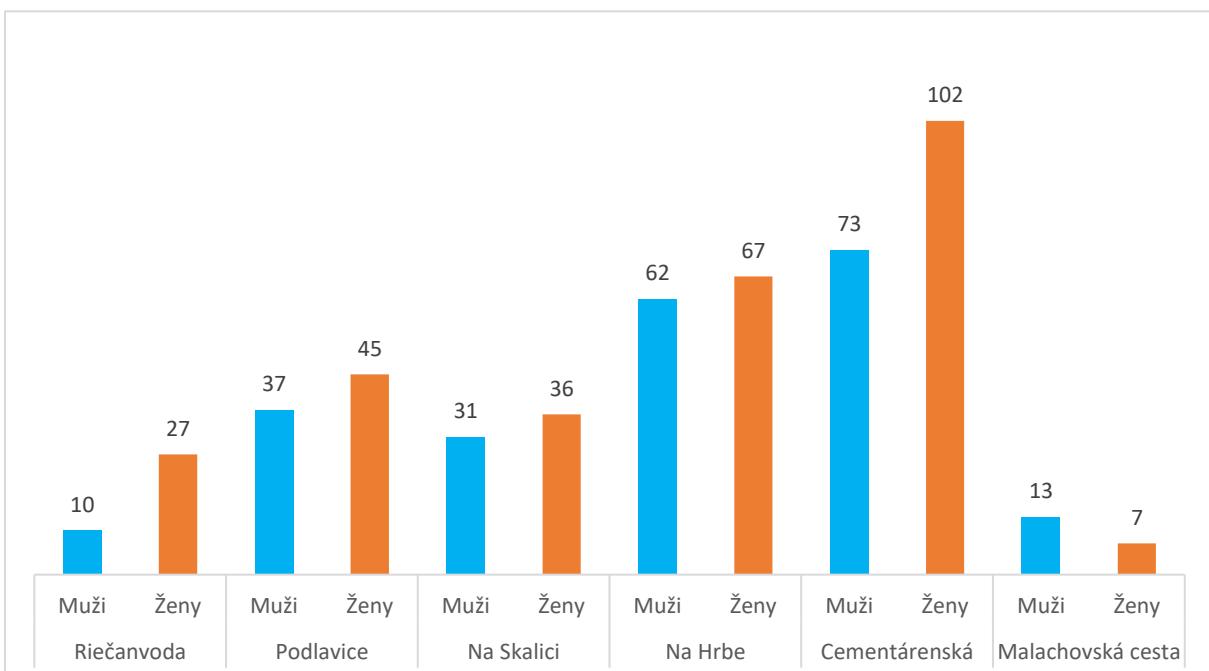
Jeden z cieľov TSSKI v meste Banská Bystrica je poskytnutie odbornej pomoci všetkým obyvateľom mesta, ktorí sa ocitnú v nepriaznivej sociálnej situácii a nie sú schopní sami, ani s pomocou rodiny a blízkych nájsť vhodné riešenie svojho problému za predpokladu aktívnej spolupráce klienta. Ďalším je preventívne pôsobenie v rámci ohrozených skupín obyvateľov a následné predchádzanie krízovým situáciám, akou je napríklad sociálne vylúčenie a jeho prípadné prehlbovanie. Veľmi dôležitým cieľom je aktivizácia klientov k pozitívnej zmene.

Avšak hlavným cieľom TSSKI je zmierniť proces vyčlenenia ohrozených obyvateľov zo spoločnosti a hľadať riešenie nepriaznivej sociálnej prípadne životnej situácie klientov, ktorí sa pre dlhodobo neriešené sociálne problémy stali členmi vylúčenej komunity, dôsledkom čoho je nepriaznivá sociálna.

ANALÝZA CIELOVEJ SKUPINY MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY

V meste Banská Bystrica sa nachádza 6 osád, kde žijú marginalizované rómske komunity – osada Riečnavoda, osada Podlavice, osada Na Skalici, osada Cementárska, osada Na Hrbe a osada Malachovská cesta. Počas mapovania rómskych osád vyplynulo niekoľko problémov, s riešením ktorých MSÚ Banská Bystrica prostredníctvom TSSKI plánuje prijímateľom sociálnej služby poskytovať pomoc takým spôsobom, aby následne boli zorientovaní, ako svoju situáciu riešiť. Terénny sociálny pracovník poskytuje pomoc pri riešení problémov a náročných situácií v osobnostnom a rodinnom živote so zámerom udržiavať duševné zdravie vrátane preventívno-výchovnej činnosti v tejto oblasti. Zameriava sa na osoby ohrozené sociálnou exklúziou a inými sociálno-patologickými situáciami ohrozujúcimi jednotlivca alebo rodinu.

V priebehu obdobia od mája 2018 bolo v 6 osadách Riečnavoda, Podlavice, Na Skalici, Na Hrbe, Cementárenská a Malachovská cesta, nachádzajúcich sa na území mesta Banská Bystrica zistené, že len v jednej osade je nižší počet obyvateľov ako 25 a to na Malachovskej ceste. Spolu vo všetkých týchto osadách žije podľa zistení pracovníkov TSSKI cca 500 obyvateľov. Navštívili postupne vo všetkých 6 osadách každú jednu rodinu, ktorá bola prístupná komunikácií. Počas úvodného mapovania sa zamerali na zisťovanie informácií týkajúcich sa vekového zloženia, zamestnanosti, vzdelania obyvateľov osád ako aj vlastníctvo nehnuteľností v daných lokalitách. Počty obyvateľov v jednotlivých osadách uvádzame v nasledujúcom grafe.

Graf 12 Rozdelenie rómskeho obyvateľstva v rámci rómskych osád na území Banskej Bystrice. Zdroj: MsÚ Banská Bystrica

Pracovníci TSSKI priamo spolupracujú so Školským úradom a oddelením školstva a mládeže, pri riešení problémov so školskou dochádzkou, so zápisom na povinnú školskú dochádzku, priamo so základnými školami a materskými školami na území mesta Banská Bystrica, s pracovníkom MsÚ na úseku bytovej politiky ohľadom možností riešenia bývania prijímateľov sociálnej služby formou existujúceho prestupného bývania. Ďalej s orgánmi verejnej správy a organizáciami, napr. ÚPSVR, Sociálna poisťovňa, ZSS apod.

Na základe požiadavky Úradu splnomocnenca pre rómske komunity sa mesto Banská Bystrica zapojilo do tvorby tretej generácie Atlasu rómskych komunít, kde v januári 2019 poskytlo zistené údaje o obyvateľoch rómskych osád a tiež požadované údaje o umiestnení daných lokalít ako aj využívania sietí v rámci mesta.

Mesto Banská Bystrica sa prostredníctvom TSSKI snaží dosiahnuť čo najnižšie percento sociálne vylúčených obyvateľov, súčasne pôsobiť preventívne nielen v oblasti pravidelnej školskej dochádzky, či evidencie prijímateľov sociálnej služby ako nezamestnaných na ÚPSVR a v ostatných oblastiach dotýkajúcich sa ich života.

SWOT ANALÝZA CIELOVEJ SKUPINY MARGINALIZOVANÉ RÓMSKE KOMUNITY

Sílne stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • existujúca siet sociálnych služieb v meste • poskytované základné poradenstvo poskytované na MsÚ • záujem mesta riešiť problematiku MRK • rozvíjajúca TSS KI • existujúce KC • podpora zo strany mesta pri organizovaní rôznych aktivít • spolupráca s Mestskou políciou, OOPZ, ÚPSVR • súčinnosť so školami a školskými zariadeniami • snaha o integráciu detí zo sociálne znevýhodneného prostredia (doučovanie) • existencia viacstupňového bývania • nastavený systém práce s CS na princípe zásluhovosti • MVO spolupracujúce s MRK a ich záujem participovať na riešeniac pre CS 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočné vzdelávanie v oblasti komunitného rozvoja • nedostatok ľudských zdrojov pre prácu s CS • nedostatočná informovanosť o sociálnych službách, možnostiach riešenia životných situácií v rodine • málo bytov nižšieho štandardu • chýbajúce KC v lokalitách s MRK • málo odborných programov aj voľnočasových aktivít pre CS • výskyt sociálno-patologických javov • chýbajúca terénna práca KI v MRK • nízka kvalita bývania • slabé hygienické návyky • apatia CS o riešenie svojich problémov • nezáujem o starostlivosť o svoje zdravie • nízka vzdelanostná úroveň • nedostatok sociálnych zručností • vysoká zadlženosť občanov CS a nízky príjem • slabý záujem o vzdelávanie a problém s prácou • chýbajúci zdravotní asistenti • chýba spolupráca subjektov zabezpečujúcich pomoc
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • vyššia participácia na riešení svojej situácie CS • zriadenie komunitného centra v lokalite s MRK • spolupráca organizácií a inštitúcií poskytujúcich sociálne služby v meste, vytváranie partnerstiev • spolupráca so školstvom pri vzdelávaní najmä detí • možnosť získania mimorozpočtových zdrojov • využitie nástrojov aktívnej politiky trhu práce • podpora dobrého spolunažívania • posilnenie personálnych kapacít v práci s CS 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok odborných pracovníkov zameraných na prácu s CS • zlá verejná mienka občanov mesta o CS • nedostatok prístupných bytov • nedostatok pracovných príležitostí • slabá motivácia pre vzdelávanie detí • dlhová politika CS • „zneužívanie lacnej pracovnej sily“ • zneužívanie sociálnych výhod • nárast chudoby

<ul style="list-style-type: none">• zameranie sa na zručnosti, schopnosti CS• rozvoj spolupráce so študentmi VŠ – dobrovoľníkmi• spolupráca orgánov verejnej a štátnej správy a ich pôsobenie priamo v lokalitách s MRK• organizovanie aktivít, prezentácia CS	
---	--

4.6 ĎALŠIE POŽIADAVKY Z PRACOVNÝCH SKUPÍN

V rámci pracovných skupín bolo navrhnutých niekoľko cieľov, ktoré sa netýkajú priamo rozvoja sociálnych služieb (v zmysle platnej legislatívy v oblasti sociálnych vecí) a z tohto dôvodu ich nebolo možné priamo riešiť v tomto dokumente. Avšak je potrebné ich zapracovať do iných strategických dokumentov mesta – Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica, Program rozvoja bývania mesta Banská Bystrica a Koncepcia rozvoja školstva mesta Banská Bystrica, príp. iné, nakoľko úzko súvisia s vykonávaním sociálnej práce v jednotlivých cieľových skupinách, sú dôležité pre úspešnosť implementácie navrhnutých cieľov a opatrení v KPSS, sú dôležité pre občanov v meste a na riešenie ich životných situácií, v ktorých sa ocitávajú. Na uvedenom sa zhodli prítomní z radov odbornej i laickej verejnosti.

Navrhnutá požiadavky za jednotlivé cieľové skupiny:

A. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta B. Bystrica, Program rozvoja bývania mesta B. Bystrica

1. Budovanie nájomných bytov v meste B. Bystrica

- pre rodiny bez/s deťmi (tzv. štartovacie byty, cenovo dostupné nájomné)
- pre občanov so zdravotným znevýhodnením, ŤZP
- pre občanov, ktorí dokážu za pomoci a dohľadu asistentov bývať samostatne (napr. mladí dospelí z centier pre rodiny a deti pri osamostatňovaní sa)
- pre seniorov, ktorí nepotrebuju sociálne služby (cenovo dostupné nájomné)
- pre marginalizovanú rómsku komunitu (spracovanie návrhu modelu/možností bývania pre túto komunitu v meste a pomenovanie s tým súvisiacich javov: pozemky, infraštruktúra, svojpomocná výstavba, finančný mechanizmus s participáciou skupiny...atď.)

2. Budovanie verejných priestranstiev s ihriskami, zeleňou, pitnou vodou na podporu rodinných aktivít, exteriérových aktivít pre rôzne komunity vrátane ihrísk aj pre rodiny s deťmi so zdravotným znevýhodnením.

3. Budovanie bezbariérovosti v meste (budovy, chodníky, prechody pre chodcov a pod.).

B. Koncepcia rozvoja školstva v meste B. Bystrica

1. Vytvorenie metodiky práce s deťmi predškolského a školského veku

Zdôvodnenie:

- chýba metodika na získanie zručností na prácu s deťmi so zdravotným znevýhodnením pre rodičov aj učiteľov;

- chýba intenzívnejšia spolupráca sociálnych pedagógov a psychológov a špeciálnych pedagógov;
 - zvýšené možnosti využívania odborníkov v poradniach, resp. poradenských centrách.
2. Zvýšenie počtu asistentov v MŠ, ZŠ.
 3. Zvýšenie integrácie detí so zdravotným postihnutím do škôl a školských zariadení (možnosť individuálnych učebných plánov a ich aplikácia, individuálny prístup apod.).
 4. Odborné poradenstvo v MŠ, ZŠ pre rodičov s deťmi v krízových situáciách, s poruchami učenia a správania sa, zo znevýhodneného prostredia:
 - viac využívať prácu sociálnych a špeciálnych pedagógov, asistentov učiteľa;
 - intenzívnejšia spolupráca so sociálnymi pracovníkmi verejnej správy (ÚPSVR, mesto atď.).

5 STRATEGICKÁ ČASŤ

V strategicj časti sú zadefinované ciele a opatrenia s aktivitami komunitného plánu sociálnych služieb, ktoré vychádzajú z výstupov pracovných skupín. Následne boli odsúhlasené na spoločnom stretnutí pracovných skupín a občanov mesta Banská Bystrica. Prehľadná štruktúra strategickej časti KPSS je spracovaná v **Prílohe č. 5**.

Na stretnutí bol navrhnutý a schválený hlavný cieľ Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Banská Bystrica na roky 2021-2027:

Hlavný cieľ:

Posilňovanie a rozširovanie kvalitných sociálnych služieb v meste Banská Bystrica

5.1 STRATEGICKÝ CIEL 1. - PODPORIŤ AKTÍVNE STARNUTIE OBYVATEĽOV MESTA

- Špecifický cieľ 1.1 – Podpora aktivít seniorov v rôznych oblastiach (vzdelávanie, šport, kultúra apod.)
- Špecifický cieľ 1.2 – Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí
- Špecifický cieľ 1.3 – Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami seniorov

Špecifický cieľ 1.1 - Podpora aktivít seniorov v rôznych oblastiach	
Charakteristika cieľa:	Podporovať seniorov mesta v aktívnom starnutí, aby sa mesto Banská Bystrica stalo príjemným miestom, ktoré reflektuje potreby seniorov.
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	<ul style="list-style-type: none">1.1.1. Podporovať aktivity seniorov v rôznych oblastiach (vzdelávanie, šport, kultúra a pod.)1.1.2. Podporovať programy celoživotného vzdelávania1.1.3. Rozšíriť pôsobenie denných centier pre širšiu verejnosť

Opatrenie 1.1.1	Podporovať aktivity seniorov v rôznych oblastiach (vzdelávanie, šport, kultúra apod.)
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu seniorov a ich aktívne starnutie, rozvoj medzigeneračného dialógu medzi občanmi mesta
Predpokladané dopady opatrenia:	Aktívne zapájanie sa seniorov do verejného života a vytvorenie viac možností na výmenu skúseností s deťmi a mládežou (medzigeneračné prepojenie)

Aktivity:	1.1.1.1.Organizovanie workshopov, kurzov, súťaží, pravidelných cvičení pod vedením trénerov, stretnutí k ochrane zdravia aj majetku 1.1.1.2 Organizovanie stretnutí na spoluprácu s deťmi a mládežou
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 – 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet aktivít • Počet zapojených seniorov • Miera spokojnosti s dobrovoľníckym programom (klienti, rodina, dobrovoľníci, koordinátor/ka) - 75% zapojených • Počet zapojených detí a mládeže
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	43 300 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO
Opatrenie 1.1.2	<i>Podporovať programy celoživotného vzdelávania</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na celoživotné vzdelávanie občanov a ich aktívny život v seniorskom veku
Predpokladané dopady opatrenia:	Aktívni seniori a podpora vzdelávacích aktivít
Aktivity:	1.1.2.1 Organizovanie prednášok, školení, kurzov používania PC a rozširovanie zručností
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet aktivít • Počet zapojených seniorov • Miera spokojnosti s dobrovoľníckou službou (klienti, dobrovoľníci, koordinátor/ka programu) 75% zapojených
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	11 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, VÚC, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO
Opatrenie 1.1.3	<i>Rozšíriť pôsobenie denných centier pre širšiu verejnosť</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu vzájomnej spolupráce a výmenu skúseností pri poskytovaní aktivít pre seniorov a aj pre širšiu verejnosť.

Predpokladané dopady opatrenia:	Aktívni seniori, podpora aktivít, do ktorých sa zapájajú seniori aj široká verejnosť.
Aktivity:	1.1.3.1 Organizovanie stretnutí a aktivít
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet stretnutí • Počet zapojených seniorov • Počet aktivít so zapojením verejnosti
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	8 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO
Špecifický cieľ 1.2 - Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí	
Charakteristika cieľa:	Poskytnúť podporu seniorom v domácnosti, tak, aby mohli čo najdlhšie zostať vo svojom prirodzenom prostredí.
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	<p>1.2.1. Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné a terénné sociálne služby</p> <p>1.2.2. Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností a uspokojovanie potrieb seniorov v domácnosti</p> <p>1.2.3. Vytvoriť dobrovoľnícky program na podporu seniorov</p> <p>1.2.4. Podporovať programy a prácu svojpomocných skupín pre občanov s rôznymi formami demencie a ich rodiny.</p>

Opatrenie 1.2.1	Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné a terénné sociálne služby
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu existujúcich ambulantných a terénnych služieb, ktoré sú prospešné pre seniorov a ich život v prirodzenom domácom prostredí
Predpokladané dopady opatrenia:	Väčší počet seniorov bude zostať v ich prirodzenom prostredí s podporou terénnych a ambulantných sociálnych služieb
Aktivity:	<p>1.2.1.1 Podpora a rozvoj existujúcich ambulantných sociálnych služieb o 5 %</p> <p>1.2.1.2 Podpora a rozvoj existujúcich terénnych sociálnych služieb o 10 %</p>
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027

Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet seniorov žijúcich v ich prirodzenom prostredí s podporou terénnych a ambulantných sociálnych služieb • Počet druhov ambulantných sociálnych služieb • Počet druhov terénnych sociálnych služieb
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	4 807 600 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, VÚC, zdroje ŠR, EŠIF, MVO, úhrada prijímateľov sociálnej služby
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO

Opatrenie 1.2.2	<i>Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností a uspokojovanie potrieb seniorov v domácnosti</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu seniorov žijúcich vo svojich domácnostiach; podpora sa bude týkať činností – pomoc v domácnosti: upratovanie, pranie, žehlenie..., ďalej potrebný sprievod, rozhovor, sociálny kontakt apod.
Predpokladané dopady opatrenia:	Väčší počet seniorov bude zostať vo svojich domácnostiach s primeranou podporou, aby mohli žiť samostatne.
Aktivity:	<p>1.2.2.1 Rozšíriť ponuku podpory poskytovanej v prirodzenom prostredí</p> <p>1.2.2.2 Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností za služby</p>
Predpokladané obdobie realizácie:	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Ponuka podporných činností v prirodzenom prostredí • Počet seniorov využívajúcich podporu v prirodzenom prostredí • Vytvorený systém
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	66 600 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, VÚC, zdroje ŠR, EŠIF, MVO, úhrada prijímateľov sociálnej služby
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO
Opatrenie 1.2.3	<i>Vytvoriť dobrovoľnícky program na podporu seniorov</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu seniorov žijúcich vo svojich domácnostiach
Predpokladané dopady opatrenia:	Väčší počet seniorov bude zostať vo svojich domácnostiach s primeranou podporou dobrovoľníkov

Aktivity:	1.2.3.1 Rozšíriť ponuku podpory poskytovanú seniorom v ich prirodzenom prostredí dobrovoľníkmi
Predpokladané obdobie realizácie:	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet dobrovoľníkov zapojených do programu podpory • Počet seniorov zapojených do programu podpory • Miera spokojnosti s dobrovoľníckou službou (klienti, dobrovoľníci, koordinátor/ka programu) 75% zapojených
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	38 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	MVO / Mesto Banská Bystrica
Opatrenie 1.2.4	<i>Podporovať programy a prácu svojpomocných skupín pre občanov s rôznymi formami demencie a ich rodiny.</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu seniorov s rôznymi formami demencie žijúcich vo svojich domácnostach
Predpokladané dopady opatrenia:	Rodina aj seniori sa budú zúčastňovať na podpornom programe zvládnutia rôznych foriem demencie
Aktivity:	1.2.4.1 Zabezpečiť podporný program pre občanov s rôznymi formami demencie 1.2.4.2 Organizovať stretávanie svojpomocných skupín pre občanov s rôznymi formami demencie a ich rodín
Predpokladané obdobie realizácie:	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet preventívnych programov podpory • Počet stretnutí svojpomocnej skupiny • Počet občanov s rôznymi formami demencie, ktorí žijú s podporou doma
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	97 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	MVO / Mesto Banská Bystrica

Špecifický cieľ 1.3 - Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami seniorov	
Charakteristika cieľa:	Poskytovať seniorom mesta Banská Bystrica sociálne služby v zariadení, pokiaľ terénné a ambulantné služby nepostačujú na riešenie nepriaznivej situácie v prirodzenom prostredí.
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	<p>1.3.1. Podporovať a rozvíjať existujúce pobytové sociálne služby</p> <p>1.3.2. Vytvoriť nové kapacity pre pobytové sociálne služby pre seniorov, ktorí sú odkázaní na celodennú starostlivosť</p>
Opatrenie 1.3.1	<i>Podporovať a rozvíjať existujúce pobytové sociálne služby</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu seniorov, ktorým je poskytovaná sociálna služba v pobytových zariadeniach sociálnych služieb
Predpokladané dopady opatrenia:	Zabezpečená celodenná starostlivosť o seniorov pobytovou sociálnou službou, ktorých zdravotný stav túto formu služby vyžaduje
Aktivity:	1.3.1.1 Podpora a rozvoj existujúcich pobytových sociálnych služieb
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet seniorov využívajúcich pobytovú sociálnu službu • Počet druhov pobytových sociálnych služieb
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	6 235 000€
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, zdroje ŠR, EŠIF, MVO, úhrada prijímateľov sociálnej služby
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO
Opatrenie 1.3.2	<i>Vytvoriť nové kapacity pre pobytové sociálne služby pre seniorov, ktorí sú odkázaní na celodennú starostlivosť</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu seniorov, ktorí sú odkázaní na celodennú starostlivosť a nie je možné im primerané služby poskytnúť v prirodzenom domácom prostredí. Pobytové sociálne služby zamerat' najmä na služby na komunitnej úrovni.
Predpokladané dopady opatrenia:	Seniori, kde terénné a ambulantné sociálne služby nestačia na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie budú môcť využívať sociálne služby pobytové.
Aktivity:	1.3.2.1 Rozšíriť počet pobytových miest zariadení sociálnych služieb

	o 30 miest
Predpokladané obdobie realizácie:	2024 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet nových miest v pobytových zariadeniach • Počet seniorov využívajúcich nové pobytové miesta
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	360 000€
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, zdroje ŠR, EŠIF, MVO, úhrada prijímateľov sociálnej služby
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO

Pozn.

Odsúhlasené členmi pracovnej skupiny - Seniori dňa 26.8.2020.

5.2 STRATEGICKÝ CIEL 2. - ZAPÁJAŤ OBČANOV SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM DO BEŽNÉHO ŽIVOTA

- **Špecifický cieľ 2.1 – Rozvoj sociálnych služieb pre občanov so zdravotným znevýhodnením v prirodzenom domácom prostredí**
- **Špecifický cieľ 2.2 – Priestor a podpora pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením**

Špecifický cieľ 2.1 - Rozvoj sociálnych služieb pre občanov so zdravotným znevýhodnením v prirodzenom domácom prostredí

Charakteristika cieľa:	Podporovať rozvoj sociálnych služieb pre občanov so zdravotným znevýhodnením v súlade so štandardami kvality
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	<ul style="list-style-type: none">2.1.1 Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné a terénnne sociálne služby2.1.2. Zabezpečiť poskytovanie služby Podpora samostatného bývania2.1.3. Vytvoriť dobrovoľnícky program na podporu občanov so zdravotným znevýhodnením2.1.4. Pripraviť nástroj na prehľadný popis potrieb občana so zdravotným znevýhodnením

Opatrenie 2.1.1	Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné a terénnne sociálne služby
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu existujúcich ambulantných a terénnych služieb, ktoré sú prospešné pre občanov so zdravotným znevýhodnením a ich život v prirodzenom domácom prostredí
Predpokladané dopady opatrenia:	Väčší počet občanov so zdravotným znevýhodnením bude zostať v ich prirodzenom prostredí s podporou terénnych a ambulantných sociálnych služieb
Aktivity:	<ul style="list-style-type: none">2.1.1.1 Podpora a rozvoj existujúcich ambulantných sociálnych služieb2.1.1.2 Podpora a rozvoj existujúcich terénnych sociálnych služieb2.1.1.3 Podpora a rozvoj odľahčovacej služby
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none">• Počet občanov so zdravotným znevýhodnením žijúcich v ich prirodzenom prostredí s podporou terénnych a ambulantných služieb• Počet druhov ambulantných sociálnych služieb• Počet druhov terénnych sociálnych služieb

	<ul style="list-style-type: none"> počet opatrovateľov využívajúcich odľahčovaciu službu počet foriem pre poskytovanie odľahčovacej služby
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	189 600 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, VÚC, zdroje ŠR, MVO, úhrada prijímateľov sociálnej služby
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO
Opatrenie 2.1.2	Zabezpečiť poskytovanie služby Podpora samostatného bývania
Charakteristika opatrenia:	Poskytovať podpornú službu „Podpora samostatného bývania“
Predpokladané dopady opatrenia:	Občania so zdravotným znevýhodnením dostanú primeranú podporu, aby mohli žiť samostatný život vo svojej domácnosti.
Aktivity:	2.1.2.1 Zabezpečiť vytvorenie služby PSB
Predpokladané obdobie realizácie:	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> Počet občanov v PSB Počet hodín poskytnutých v PSB
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	106 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO, VÚC, zdroje ŠR
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO
Opatrenie 2.1.3	Vytvoriť dobrovoľnícky program na podporu občanov so zdravotným znevýhodnením
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu občanov so zdravotným znevýhodnením žijúcich vo svojich domácnosťach
Predpokladané dopady opatrenia:	Väčší počet občanov so zdravotným znevýhodnením bude zostať vo svojich domácnosťach s primeranou podporou dobrovoľníkov
Aktivity:	2.1.3.1 Rozšíriť ponuku podpory poskytovanú občanom so zdravotným znevýhodnením v ich prirodzenom prostredí dobrovoľníkmi
Predpokladané obdobie realizácie:	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> Počet dobrovoľníkov zapojených do programu podpory Počet občanov so zdravotným znevýhodnením zapojených do programu podpory Miera spokojnosti s dobrovoľníckym programom (klienti, rodina, dobrovoľníci, koordinátor/ka) - 85% zapojených

Predpokladaná výška FP na realizáciu:	19 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	MVO / Mesto Banská Bystrica

Opatrenie 2.1.4	<i>Pripraviť nástroj na prehľadný popis potrieb občana so zdravotným znevýhodnením</i>
Charakteristika opatrenia:	Stručný a prehľadný popis potrieb občana so zdravotným znevýhodnením zrozumiteľný pre členov rodiny, profesionálnych pracovníkov aj dobrovoľníkov je efektívny nástroj pre poskytovanie primeranej podpory občanom so zdravotným znevýhodnením.
Predpokladané dopady opatrenia:	Lepšie porozumenie potrebám a spôsobom poskytovania primeranej podpory a uľahčenie jej poskytovania .
Aktivity:	2.1.4.1 Vytvorenie nástroja na prehľadný popis potrieb a podpory pri ich napĺňaní.
Predpokladané obdobie realizácie:	2021-2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet spracovaných prehľadov pre občanov so zdravotným znevýhodnením • Počet občanov so zdravotným znevýhodnením využívajúcich tento nástroj • Počet pracovníkov a dobrovoľníkov využívajúcich tento nástroj
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	700 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	MVO / Mesto Banská Bystrica

Špecifický cieľ 2.2 - Priestor a podpora pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením	
Charakteristika cieľa:	Podporovať rodiny so zdravotne znevýhodneným členom, aby sa mohli stretávať, odovzdávať si skúsenosti, organizovať aktivity
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	2.2.1 Podporovať programy a prácu svojpomocných skupín rodiny so zdravotne znevýhodneným členom

Opatrenie 2.2.1	<i>Podporovať programy a prácu svojpomocných skupín rodiny so zdravotne znevýhodneným členom</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu rodín s členom so zdravotným znevýhodnením žijúcich vo svojich domácnostiach
Predpokladané dopady opatrenia:	Rodiny aj občania so zdravotným znevýhodnením sa budú zúčastňovať na podpornom programe zvládnutia náročných životných situácií a poskytnú si navzájom podporu.
Aktivity:	2.2.1.1 Zabezpečiť/vytvoriť podporný program a tréning pre rodiny so zdravotne znevýhodneným členom 2.2.1.2 Vytvoriť priestor pre stretnávanie sa svojpomocných skupín pre rodiny so zdravotne znevýhodneným členom 2.2.1.3 Aktivity zamerané na podporu duševného zdravia
Predpokladané obdobie realizácie:	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet vytvorených podporných programov • Počet občanov so zdravotným znevýhodnením, ktorí využili podporný program/tréning • Počet stretnutí svojpomocnej skupiny • Počet aktivít zameraných na podporu duševného zdravia
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	51 600 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	MVO / Mesto Banská Bystrica

Pozn.

Odsúhlasené členmi pracovnej skupiny - Osoby so zdravotným znevýhodnením dňa 26.8.2020.

5.3 STRATEGICKÝ CIEL 3. - VYTVORIŤ ROVNOSŤ PRÍLEŽITOSTÍ PRE RODINY S DEŽMI A PRE MLÁDEŽ Z RÔZNORODÉHO PROSTREDIA

- **Špecifický cieľ 3.1 – Rozvoj preventívnych programov a služieb zameraných na prehľbovanie vzájomných vzťahov v rodine**
- **Špecifický cieľ 3.2 – Rozvoj terénnej práce a poradenstva**
- **Špecifický cieľ 3.3 Podporný mechanizmus pre deti a mládež z málo podnetného prostredia**

<i>Špecifický cieľ 3.1 - Rozvoj preventívnych programov a služieb zameraných na prehľbovanie vzájomných vzťahov v rodine</i>	
Charakteristika cieľa:	Podporovať budovanie zdravého vzťahu rodič – dieťa, posilňovanie rodičovských kompetencií a vytváranie priestoru na zamedzenie sociálnej izolácie rodín.
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	3.1.1. Vzdelávacie aktivity pre rodičov 3.1.2. Zvýšiť informovanosť rodičov detí najmä v zariadeniach pre deti do 3 rokov veku.

<i>Opatrenie 3.1.1</i>	<i>Vzdelávacie aktivity pre rodičov</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na rozvoj zručností rodičov a podporu zdravých vzťahov v rodine, aktivity posilňujúce rodičovské kompetencie, stretnutia pre budúcich rodičov s pred pôrodnými prípravami
Predpokladané dopady opatrenia:	Väčší počet rodičov zvládne svoje rodičovské kompetencie a vytvorí lepšie prostredie pre výchovu svojich detí. Vytvorí sa priestor pre zamedzenie sociálneho vylúčenia rodín, vytvoria sa svojpomocné podporné skupiny.
Aktivity:	3.1.1.1 Vzdelávacie aktivity - prednášky, workshopy a diskusie pre rodičov 3.1.1.2 Podpora svojpomocných skupín rodičov
Predpokladané obdobie realizácie:	2022 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none">• Počet vzdelávacích aktivít• Počet účastníkov• Počet stretnutí svojpomocných skupín
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	36 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, MVO, granty, dotácie
Garant / Partner	MVO / Mesto Banská Bystrica

Opatrenie 3.1.2	<i>Zvýšiť informovanosť rodičov detí najmä v zariadeniach pre deti do troch rokov veku.</i>
Charakteristika opatrenia:	Rozšíriť informovanosť rodičov v oblastiach vzdelávanie, osveta a spolupráca s rôznymi odborníkmi – logopéd, pediater, psychológ apod.
Predpokladané dopady opatrenia:	Rodičia budú mať potrebné informácie na zvládnutie výchovy najmä detí do troch rokov a budú viac spolupracovať s pracovníkmi zariadení.
Aktivity:	3.1.2.1 Informačné a odborné stretnutia najmä pre rodičov v zariadeniach pre deti do troch rokov veku.
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet stretnutí • Počet účastníkov stretnutí
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	3 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO

Špecifický cieľ 3.2 - Rozvoj terénej práce a poradenstva	
Charakteristika cieľa:	Podporovať rodiny a uplatňovať opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	3.2.1. Podpora programov v spolupráci s akreditovanými subjektmi 3.2.2. Podpora dobrovoľníckych doučovacích programov

Opatrenie 3.2.1	Podpora programov v spolupráci s akreditovanými subjektmi
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu rodín s cieľom prevencie vzniku porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb. Jednotlivec aj celé rodiny si vyžadujú v niektorých prípadoch odbornú pomoc, poradenstvo, sprevádzanie, ktoré je možné objednávať a podľa ich reálnych potrieb a realizovať ich v súčinnosti s akreditovanými subjektami.
Predpokladané dopady opatrenia:	Rodiny budú mať aj viac informácií, možnosti na zvládnutie rôznych náročných životných situácií.
Aktivity:	3.2.1.1. Podporné programy, konzultácie s odborníkmi podľa potrieb rodín v náročných životných situáciách

Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet preventívnych programov podpory • počet zapojených rodín
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	92 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO

Opatrenie 3.2.2	<i>Podpora dobrovoľníckych doučovacích programov</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu rodín a detí v oblasti zvládania nárokov školy pre žiakov ZŠ 1.stupeň, zriedkavo pre 2.stupeň.
Predpokladané dopady opatrenia:	Rodiny budú mať viac možností podporiť prípravu detí na školské vyučovanie
Aktivity:	3.2.2.1 Podpora podporných (asistenčných) a dobrovoľníckych doučovacích programov
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet preventívnych programov doučovania • Počet dobrovoľníkov • Počet zapojených detí • Miera spokojnosti s cieľom programu (spätná väzba od detí, dobrovoľníkov, soc. pracovníkov, koordinátora/ky programu, rodičov) - 85% zapojených • Počet hodín doučovania
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	24 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	MVO / Mesto Banská Bystrica

Špecifický cieľ 3.3 - Podporný mechanizmus pre deti a mládež z málo podnetného prostredia
Charakteristika cieľa: Vytvoriť nástroj podpory pre talentované deti na základe odporúčania a prejaveneho záujmu rodiny.

Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	3.3.1. Program podpory talentovaných detí z málo podnetného prostredia
--	--

Opatrenie 3.3.1	Program podpory talentovaných detí z málo podnetného prostredia
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na podporu detí z málo podnetného prostredia, aby sa mohli ďalej vo svojich talentoch rozvíjať. Vytvorenie nástroja podpory pre talentované deti pre oblasť aktívneho trávenia voľného času – organizovaná forma – na základe spracovaných odporúčaní podľa mentálnych a fyzických daností dieťaťa a prejaveného záujmu rodiny.
Predpokladané dopady opatrenia:	Rodiny budú mať dodatočné finančné prostriedky na podporu rozvoja talentov svojich detí.
Aktivity:	3.3.1.1 Program podpory talentovaných detí
Predpokladané obdobie realizácie:	2023 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Spracovanie programu a podmienok získania podpory. • Počet podporených detí
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	35 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO

Pozn.

Odsúhlasené členmi pracovnej skupiny - Rodina, deti a mládež dňa 26.8.2020.

5.4 STRATEGICKÝ CIEL 4. - VYTVORIŤ PRÍLEŽITOSTI NA RÝCHLY NÁVRAT DO BEŽNÉHO ŽIVOTA PRE OBČANOV V NEPRIAZNIVÝCH SITUÁCIÁCH

- **Špecifický cieľ 4.1 – Rozširovanie a udržiavanie existujúcich sociálnych služieb KI**

<i>Špecifický cieľ 4.1 - Rozširovanie a udržiavanie existujúcich sociálnych služieb krízovej intervencie</i>	
Charakteristika cieľa:	Podporovať občanov v kríze cielenou prácou s prijímateľom, ktorý aktuálne prežíva určitú sociálno-ekonomickú situáciu ako záťažovú, nepriaznivú či život ohrozujúcu tak, aby riešil negatívne sociálno-zdravotné a pracovné situácie a dospel k úspešnému procesu osamostatnenia sa.
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	<p>4.1.1. Poskytovať terénnu sociálnu službu KI,</p> <p>4.1.2. Poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach: nízkoprahové denné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, zariadenie núdzového bývania, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.</p> <p>4.1.3 Podpora mladým dospelým po návrate z inštitucionálnej starostlivosti</p>

Opätnenie 4.1.1	Poskytovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie
Charakteristika opätnenia:	Opätnenie je zamerané na terénnu prácu s občanmi tak, aby riešili negatívne sociálno-zdravotné a pracovné situácie podľa ich individuálnych potrieb a okolností.
Predpokladané dopady opätnenia:	Väčší počet občanov bude mať podporu terénnnej sociálnej služby KI.
Aktivity:	<p>4.1.1.1 Poskytovať kvalitnú a cielenú terénnu sociálnu službu KI občanom v kríze</p> <p>4.1.1.2 Poskytovať poradenstvo pre všetkých klientov nachádzajúcich sa v krízovej situácii vrátane obetí domáceho násilia</p>
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet intervencií poskytnutých prostredníctvom TSS KI • Počet občanov v kríze s podporou KI • Počet pracovníkov KI • Počet obetí domáceho násilia v poradenstve • Počet klientov v poradenstve
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	13 000 €
Predpokladané zdroje	rozpočet mesta, MVO, zdroje ŠR, granty, dotácie

financovania:	
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO, ÚPSVR
Opatrenie 4.1.2	<i>Poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na poskytnutie sociálnych služieb v zariadeniach občanom v kríze tak, aby pomohli prekonat' ich negatívnu sociálno-zdravotnú a pracovnú situáciu a prispeli k úspešnému procesu osamostatnenia sa a integrácie do bežného života. Zároveň sa vytvorí ďalší priestor na prácu pre skupinu ľudí, ktorí sú závislí na rôznych návykových látkach.
Predpokladané dopady opatrenia:	Občanom v kríze bude poskytnutá sociálna služba v zariadení, prekonajú s podporou negatívnu životnú situáciu a budú sprevádzaní pri začlenení sa do bežného života.
Aktivity:	4.1.2.1 Poskytovať a zabezpečovať poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach nízkoprahové denné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, zariadenie núdzového bývania, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu. 4.1.2.2 Vybudovanie multifunkčného centra pre ľudí bez domova „MultiPaK“ – kapacita 30 4.1.2.3 Vybudovanie centra materiálnej pomoci „A2NA“
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet občanov využívajúcich sociálne služby krízovej intervencie v zariadeniach • Počet integrovaných rodín/jednotlivcov • Vybudovanie nízkoprahového denného centra • Počet klientov • Vytvorenie centra a systému poskytovania materiálnej pomoci • Počet občanov, ktorí využili pomoc „A2NA“
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	1 008 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, EŠIF, zdroje ŠR, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO

Opatrenie 4.1.3	<i>Podpora mladým dospelým po návrate z inštitucionálnej starostlivosti</i>
Charakteristika opatrenia:	Opatrenie je zamerané na pomoc pri osamostatňovaní sa mladých dospelých prichádzajúcich z inštitucionálneho prostredia. Zároveň sa zintenzívni a zjednotí spolupráca subjektov podieľajúcich sa na danej stratégii riešenia krízovej situácie.

Predpokladané dopady opatrenia:	Lepšie začlenenie sa mladých dospelých do bežného života.
Aktivity:	4.1.3.1 Vytvoriť systém na podporu osamostatňovania sa mladého dospelého 4.1.3.2 Podporiť sociálnu službu – Podpora samostatného bývania
Predpokladané obdobie realizácie:	2023 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvorený systém podpory • Počet spolupracujúcich organizácií • Počet osamostatnených mladých dospelých • Počet občanov, ktorým sa poskytuje sociálna služba PSB
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	15 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, EŠIF, zdroje ŠR, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica /UPSVR, MVO

Pozn.

Odsúhlasené členmi pracovnej skupiny - Osoby v nepriaznivých situáciách (krízová intervencia) dňa 26.8.2020.

5.5 STRATEGICKÝ CIEL 5. - VYTVORIŤ PRIESTOR PRE DÔSTOJNÝ ŽIVOT OBČANOV MRK

- Špecifický cieľ 5.1 – Podpora aktivít v komunite
- Špecifický cieľ 5.2 - Dostupnosť TSS KI pre občanov MRK

<i>Špecifický cieľ 5.1 - Podpora aktivít v komunite</i>	
Charakteristika cieľa:	Podporovať komunitný rozvoj a podporovať riešenie aktuálnych problémov v MRK
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	5.1.1. Vytvoriť priestor na prácu s rodinami MRK

<i>Opatrenie 5.1.1</i>	<i>Vytvoriť priestor na prácu s rodinami MRK</i>
Charakteristika opatrenia:	Vytvorenie priestoru – komunitného centra - pre intervencie pre cielovú skupinu, pre spoluprácu rôznych subjektov s nimi pracujúcich a tým vykonávanie i kvalitnej sociálnej práce, tvorby stratégií so zámerom riešenia problémov v MRK. V komunitnom centre sa fyzickej osobe v nepriaznivej sociálnej situácii poskytne sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školy a školského zariadenia, budú sa vykonávať preventívne aktivity, zabezpečovať záujmová činnosť. Intervencie v MRK zamerajú sa na riešenie aktuálnych problémov a predovšetkým na riešenie exekúcií, povinného očkovania, preventívnych prehliadok, plánovaného rodičovstva a ďalšie. Komunitné centrum, ktoré sa nachádza v bezprostrednej blízkosti MRK, bude prepájať aktívny život MRK a trávenie voľného času s upriamením pozornosti na zlepšovanie kvality ich života.
Predpokladané dopady opatrenia:	Vytvorenie priestoru pre prácu s rodinami a spoluprácu participujúcich organizácií.
Aktivity:	5.1.1.1 Vybudovať komunitné centrum 5.1.1.2 Spolupráca subjektov interaktívnych s cielovou skupinou a budovanie partnerstiev (napr. Zdravé regióny, MVO...) 5.1.1.3 Organizovať aktivity a programy pre komunitu
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet komunitných centier v MRK • Počet intervencií v komunite • Počet aktivít a účastníkov v KC • Počet partnerstiev s inými organizáciami, inštitúciami a subjektmi v práci s cielovou skupinou • Počet aktivít a programov v komunite

Predpokladaná výška FP na realizáciu:	339 000 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, štátny rozpočet–zdroje ŠR, EŠIF, granty, MVO, dotácie,
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO, MZ SR - Zdravé regióny, verejná správa

Špecifický cieľ 5.2 - Dostupnosť terénnnej sociálnej služby krízovej intervencie pre občanov MRK

Charakteristika cieľa:	Opatrenie je zamerané na terénnu prácu s občanmi MRK tak, aby sa riešili negatívne sociálno-zdravotné a pracovné situácie podľa ich individuálnych potrieb a okolností.
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	5.2.1. Poskytovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie v MRK

Opatrenie 5.2.1	Poskytovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie v MRK
Charakteristika opatrenia:	Terénnna sociálna služba krízovej intervencie s občanmi v MRK podporí riešenie nepriaznivých životných situácií podľa individuálnych potrieb a okolností jednotlivých občanov a rodín.
Predpokladané dopady opatrenia:	Väčšiemu počtu občanov MRK bude poskytnutá terénnna sociálna služba krízovej intervencie.
Aktivity:	5.2.1.1 Poskytovať kvalitnú a cielenú terénnu sociálnu službu krízovej intervencie občanom MRK v kríze 5.2.1.2 Vytvoriť pozíciu kľúčového pracovníka TSS KI v MRK 5.2.1.3 Poskytovať poradenstvo pre občanov v MRK
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet intervencií poskytnutých v rámci TSS KI • Počet občanov v kríze v MRK s podporou TSS KI • Počet kľúčových pracovníkov TSS KI v jednotlivých lokalitách MRK • Počet hodín poradenstva pre občanov v MRK
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	0 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, MVO, granty, dotácie, zdroje ŠR
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO

Pozn.

Odsúhlasené členmi pracovnej skupiny - Osoby žijúce v marginalizovaných rómskych komunitách dňa 26.8.2020.

5.6 STRATEGICKÝ CIEĽ 6. - INFORMOVANOSŤ OBČANOV A PRACOVNÍKOV MESTA O MOŽNOSTIACH A ROZVOJI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

- Špecifický cieľ 6.1 – Dostupnosť aktuálnych informácií pre občanov mesta o vývoji a možnostiach sociálnych služieb
- Špecifický cieľ 6.2. - Rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami v oblasti sociálnych služieb
- Špecifický cieľ 6.3. – Rozširovanie personálnych kapacít v sociálnej oblasti

Špecifický cieľ 6.1 - Dostupnosť aktuálnych informácií pre občanov mesta o vývoji a možnostiach sociálnych služieb

Charakteristika cieľa:	Informovať obyvateľov mesta Banská Bystrica o existujúcich sociálnych službách a ich ďalšom vývoji
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	6.1.1. Aktualizovať prehľadný materiál o sociálnych službách v meste BB

Opatrenie 6.1.1	Aktualizovať prehľadný materiál o sociálnych službách v meste BB
Charakteristika opatrenia:	Poskytnúť občanom mesta zrozumiteľné, dostupné a adresné informácie o existujúcich sociálnych službách
Predpokladané dopady opatrenia:	Občania budú mať prehľad a informácie o existujúcich sociálnych službách a v prípade potreby si budú môcť vybrať službu, ktorá pomôže pri riešení ich sociálnej situácie, v ktorej sa ocitli.
Aktivity:	<p>6.1.1.1 Aktualizovať a zverejniť informačný materiál (Sprievodca sociálnymi službami, Adresár poskytovateľov sociálnych služieb v meste Banská Bystrica), v ktorom budú dostupné, zrozumiteľné a adresné informácie o poskytovaných sociálnych službách pre rôzne cieľové skupiny (v elektronickej podobe, v listinnej podobe).</p> <p>6.1.1.2 Priebežne tento materiál aktualizovať</p> <p>6.1.1.3 Informovať občanov o vývoji a trendoch sociálnych služieb v meste Banská Bystrica</p> <p>6.1.1.4 Spracovavať podnety, návrhy od občanov mesta vo veci sociálnych služieb</p>
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Aktualizovaný informačný materiál • Možnosti prístupu k materiálu • Počet aktualizácií informačného materiálu • Počet spracovaných správ

	<ul style="list-style-type: none"> • Počet informačných kanálov • Počet spracovaných podnetov a návrhov od občanov mesta
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	7 100 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, MVO
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO

Špecifický cieľ 6.2 - Rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami v oblasti sociálnych služieb	
Charakteristika cieľa:	Systematický rozvoj spolupráce mesta s partnerskými organizáciami pôsobiacimi v oblasti sociálnych služieb a v oblasti prevencie na území mesta
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	6.2.1. Vytvoriť stabilnú sieť spolupráce na podporu občanov mesta Banská Bystrica v nepriaznivých sociálnych situáciach
Opatrenie 6.2.1	Vytvoriť stabilnú sieť spolupráce na podporu občanov mesta Banská Bystrica v nepriaznivých sociálnych situáciach
Charakteristika opatrenia:	Systematicky rozvíjať spoluprácu mesta s partnerskými organizáciami a spoločne hľadať optimálne riešenia nepriaznivých sociálnych situácií.
Predpokladané dopady opatrenia:	Spolupráca, výmena informácií a rozvoj vzájomných vzťahov medzi všetkými partnermi vytvorí sieť, ktorá bude lepšie pripravená riešiť nepriaznivé situácie občanov mesta a vytvorí nové príležitosti pre občanov mesta, ktorí sa do takýchto situácií dostanú.
Aktivity:	6.2.1.1 Systematická spolupráca partnerských organizácií podľa cieľových skupín obyvateľstva 6.2.1.2 Pravidelné pracovné stretnutia so zameraním na riešenie konkrétnych nepriaznivých situácií
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet stretnutí • Počet partnerov • Počet riešení nepriaznivých sociálnych situácií
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	700 €
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, dotácie, granty, MVO
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica / MVO / verejná správa

Špecifický cieľ 6.3 - Rozširovanie personálnych kapacít v sociálnej oblasti	
Charakteristika cieľa:	Rozvoj v oblasti poskytovania sociálnych služieb a zvyšovanie ich kvality a spolupráce s partnerskými organizáciami aj s občanmi si vyžaduje viac pracovníkov, preto bude potrebné postupne navyšovať ich počet.
Opatrenia vedúce k naplneniu cieľa:	6.3.1. Zvýšenie počtu pracovníkov pôsobiacich v sociálnej oblasti.

Opätenie 6.3.1	Zvýšenie počtu pracovníkov pôsobiacich v sociálnej oblasti .
Charakteristika opatrenia:	Z dôvodu rozvoja sociálnych služieb podľa potrieb občanov a plnenie pôsobnosti mesta v zmysle platných právnych predpisov v sociálnej oblasti bude potrebné postupne zvyšovať aj počet pracovníkov na ich naplnenie.
Predpokladané dopady opatrenia:	Personálne kapacity prijatím nových pracovníkov budú posilnené tak, aby mohli zvládnuť a naplniť ciele prijaté v KPSS mesta B. Bystrica roky 2021 – 2027.
Aktivity:	6.3.1.1 Systematické prijímanie pracovníkov na napĺňanie cieľov a aktivít definovaných v KPSS mesta B. Bystrica na roky 2021 – 2027
Predpokladané obdobie realizácie:	2021 - 2027
Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia:	<ul style="list-style-type: none"> • Počet nových pracovníkov • Oblasti pôsobenia
Predpokladaná výška FP na realizáciu:	1 948 000€
Predpokladané zdroje financovania:	rozpočet mesta, zdroje ŠR, EŠIF
Garant / Partner	Mesto Banská Bystrica

Pozn.

dňa 26.8.2020 odsúhlásené členmi pracovnej skupiny:

- Seniori
- Osoby so zdravotným znevýhodnením
- Rodina, deti a mládež
- Osoby v nepriaznivých situáciách (krízová intervencia)
- Osoby žijúce v marginalizovaných rómskych komunitách.

7 IMPLIMENTÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU MESTA BANSKÁ BYSTRICA

7.1 ČASOVÝ HARMONOGRAM IMPLEMENTÁCIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

<i>Ciele a opatrenia</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2021-2027</i>	
	<i>€</i>	<i>€</i>	<i>€</i>	<i>€</i>	<i>€</i>	<i>€</i>	<i>€</i>	<i>€</i>	
1. Seniori								11666500	
1.1	Podpora aktivít seniorov v rôznych oblastiach (vzdelávanie, šport, kultúra a pod.)								62300
1.1.1	<i>Podporovať aktivity seniorov v rôznych oblastiach (vzdelávanie, šport, kultúra a pod.)</i>								43300
.	1.1.1.1 Organizovanie workshopov, kurzov, súťaží, pravidelných cvičení pod vedením trénerov, stretnutí k ochrane zdravia aj majetku	5000	5000	5000	5000	6000	6000	6000	38000
.	1.1.1.2 Organizovanie stretnutí na spoluprácu s deťmi a mládežou	500	600	600	800	800	1000	1000	5300
1.1.2.	<i>Podporovať programy celoživotného vzdelávania</i>								11000
.	1.1.2.1 Organizovanie prednášok, školení, kurzov používania PC a rozširovanie zručností	1000	1000	1500	1500	2000	2000	2000	11000
1.1.3.	<i>Rozšíriť pôsobenie denných centier pre širšiu verejnosť</i>								8000
.	1.1.3.1 Organizovanie stretnutí a aktivít	500	500	1000	1000	1500	1500	2000	8000
1.2.	Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí								5009200
1.2.1.	<i>Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné a terénnne sociálne služby</i>								4807600
.	1.2.1.1 Podpora a rozvoj existujúcich ambulantných sociálnych služieb o 5 %	16500	16700	16700	16700	17000	17000	17000	117600

	1.2.1.2 Podpora a rozvoj existujúcich terénnych sociálnych služieb o 10 %	640000	650000	660000	670000	680000	690000	700000	4690000
1.2.2	<i>Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností a uspokojovanie potrieb seniorov v domácnosti</i>								66600
	1.2.2.1 Rozšíriť ponuku podpory poskytovanej v prirodzenom prostredí		10000	10000	10000	12000	12000	12000	66000
	1.2.2.2 Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností za služby		100	100	100	100	100	100	600
1.2.3	<i>Vytvoriť dobrovoľnícky program na podporu seniorov</i>								38000
	1.2.3.1 Rozšíriť ponuku podpory poskytovanú seniorom v ich prirodzenom prostredí dobrovoľníkmi		5000	5000	7000	7000	7000	7000	38000
1.2.4	<i>Podporovať programy a prácu svojpomocných skupín pre občanov s rôznymi formami demencie a ich rodiny</i>								97000
	1.2.4.1 Zabezpečiť podporný program pre občanov s rôznymi formami demencie		10000	10000	10000	10000	12000	12000	64000
	1.2.4.2 Organizovať stretnávanie svojpomocných skupín pre občanov s rôznymi formami demencie a ich rodin		2000	5000	6000	6000	7000	7000	33000
1.3	Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami seniorov								6595000
1.3.1.	<i>Podporovať a rozvíjať existujúce pobytové sociálne služby</i>								6235000
	1.3.1.1 Podpora a rozvoj existujúcich pobytových sociálnych služieb	880000	885000	890000	890000	890000	900000	900000	6235000
1.3.2	<i>Vytvoriť nové kapacity pre pobytové sociálne služby pre seniorov, ktorí sú odkázaní na celodennú starostlivosť</i>								360000
	1.3.2.1 Rozšíriť počet pobytových miest zariadení sociálnych služieb				90000	90000	90000	90000	360000
2. Osoby so zdravotným znevýhodnením									366900
2.1.	Rozvoj sociálnych služieb pre občanov so zdravotným znevýhodnením v prirodzenom domácom prostredí								315300

2.1.1.	<i>Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné a terénnne sociálne služby</i>								189600
	2.1.1.1 Podpora a rozvoj existujúcich ambulantných sociálnych služieb	16500	16700	16700	16700	17000	17000	17000	117600
	2.1.1.2 Podpora a rozvoj existujúcich terénnych sociálnych služieb	5000	5000	5000	7000	7000	7000	7000	43000
	2.1.1.3 Podpora a rozvoj odľahčovacej služby	3000	3000	4000	4000	5000	5000	5000	29000
2.1.2.	<i>Zabezpečiť poskytovanie služby Podpora samostatného bývania</i>								106000
	2.1.2.1 Zabezpečiť vytvorenie služby PSB		8000	10000	15000	20000	25000	28000	106000
2.1.3.	<i>Vytvoriť dobrovoľnícky program na podporu občanov so zdravotným znevýhodnením</i>								19000
	2.1.3.1 Rozšíriť ponuku podpory poskytovanú občanom so zdravotným znevýhodnením v ich prirodzenom prostredí dobrovoľníkmi		2000	2000	3000	3000	4000	5000	19000
2.1.4.	<i>Pripojiť nástroj na prehľadný popis potrieb občana so zdravotným znevýhodnením</i>								700
	2.1.4.1 Vytvorenie nástroja na prehľadný popis potrieb a podpory pri ich napĺňaní	100	100	100	100	100	100	100	700
2.2.	Priestor a podpora pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením								51600
2.2.1.	<i>Podporovať programy a prácu svojpomocných skupín rodiny so zdravotne znevýhodneným členom</i>								51600
	2.2.1.1 Zabezpečiť/vytvoriť podporný program a tréning pre rodiny so zdravotne znevýhodnením členom		5000	5000	5000	6000	6000	7000	34000

	2.2.1.2 Vytvoriť priestor pre stretávanie sa svojpomocných skupín pre rodiny so zdravotne znevýhodnením členom		200	200	200	300	300	400	1600
	2.2.1.3 Aktivity zamerané na podporu duševného zdravia		2000	2000	2000	3000	3000	4000	16000
3. Rodina, deti a mládež									190000
3.1.	Rozvoj preventívnych programov a služieb zameraných na prehľbovanie vzájomných vzťahov v rodine								
3.1.1.	<i>Vzdelávacie aktivity pre rodičov</i>								
	3.1.1.1 Vzdelávacie aktivity – prednášky, workshopy a diskusie pre rodičov		3000	3000	4000	4000	5000	5000	24000
	3.1.1.2. Podpora svojpomocných skupín rodičov		1000	1000	2000	2000	3000	3000	12000
3.1.2.	<i>Zvýšiť informovanosť rodičov detí, najmä v zariadeniach pre deti do troch rokov veku</i>								
	3.1.2.1 Informačné a odborné stretnutia najmä pre rodičov v zariadeniach pre deti do troch rokov veku.	300	400	400	400	500	500	500	3000
3.2.	Rozvoj terénnnej práce a poradenstva								
3.2.1.	<i>Podpora programov v spolupráci s akreditovanými subjektmi</i>								
	3.2.1.1 Podporné programy, konzultácie s odborníkmi podľa potrieb rodín v náročných životných situáciách	8000	10000	12000	14000	16000	16000	16000	92000
3.2.2.	<i>Podpora dobrovoľníckych doučovacích programov</i>								

	3.2.2.1 Podpora podporných (asistenčných) a dobrovoľníckych doučovacích programov	0	4000	4000	4000	4000	4000	24000
3.3.	Podporný mechanizmus pre deti a mládež z málo podnetného prostredia							35000
3.3.1.	<i>Program podpory talentovaných detí z málo podnetného prostredia</i>							35000
	3.3.1.1 Program podpory talentových detí	0	0	5000	10000	5000	10000	35000
4. Osoby v nepriaznivých situáciách (krízová intervencia)								1036000
4.1.	Rozširovanie a udržiavanie existujúcich sociálnych služieb krízovej intervencie							1036000
4.1.1.	<i>Poskytovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie</i>							13000
	4.1.1.1. Poskytovať kvalitnú a cielenú terénnu sociálnu službu KI občanom v kríze	1000	2000	2000	2000	2000	2000	13000
	4.1.1.2. Poskytovať poradenstvo pre všetkých klientov nachádzajúcich sa v krízovej situácii, vrátane obetí domáceho násilia	0	0	0	0	0	0	0
4.1.2	<i>Poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach</i>							1008000
	4.1.2.1 Poskytovať a zabezpečovať poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach nízkoprahové denné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, zariadenia núdzového bývania, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.	80000	80000	90000	90000	100000	100000	10000 0 640000
	4.1.2.2 Vybudovanie multifunkčného centra pre ľudí bez domova „MultiPak“	3000	200000	20000	2000	2000	2000	231000

	4.1.2.3 Vybudovanie centra materiálnej pomoci „A2NA“	120000	10000	5000	2000	0	0	0	137000
4.1.3	<i>Podpora mladým dospelým po návrate z inštitucionálnej starostlivosti</i>								15000
	4.1.3.1 Vytvoriť systém na podporu osamostatňovania sa mladého dospelého			0	0	0	0	0	0
	4.1.3.2 Podporiť sociálnu službu – Podpora samostatného bývania			3000	3000	3000	3000	3000	15000
5. Osoby žijúce v marginalizovaných rómskych komunitách								339000	
5.1	Podpora aktivít v komunite								339000
5.1.1	<i>Vytvoriť priestor na prácu s rodinami MRK</i>								339000
	5.1.1.1 Vybudovať komunitné centrum	160000	120000	20000	2000	2000	2000	2000	308000
	5.1.1.2 Spolupráca subjektov interaktívnych s cieľovou skupinou a budovanie partnerstiev (napr. Zdravé regióny, MVO...)	0	0	0	0	0	0	0	0
	5.1.1.3 Organizovať aktivity a programy pre komunitu	3000	3000	4000	4000	5000	6000	6000	31000
5.2	Dostupnosť terénnnej sociálnej služby krízovej intervencie pre občanov MRK								0
5.2.1	<i>Poskytovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie v MRK</i>								0
	5.2.1.1 Poskytovať kvalitnú a cielenú terénnu sociálnu službu krízovej intervencie občanom MRK v kríze	0	0	0	0	0	0	0	0
	5.2.1.2 Vytvoriť pozíciu kľúčového pracovníka TSS KI v MRK	0	0	0	0	0	0	0	0
	5.2.1.3 Poskytovať poradenstvo pre občanov v MRK	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Prierezové ciele a opatrenia								1955800	

6.1	Dostupnosť aktuálnych informácií pre občanov o vývoji a možnostiach sociálnych služieb								7100
<i>6.1.1</i>	<i>Aktualizovať prehľadný materiál o sociálnych službách v meste Banská Bystrica</i>								7100
	6.1.1.1 Aktualizovať a zverejniť informačný materiál (Sprievodca sociálnymi službami, Adresár poskytovateľov sociálnych služieb v meste Banská Bystrica), v ktorom budú dostupné, zrozumiteľné a adresné informácie o poskytovaných sociálnych službách pre rôzne cieľové skupiny (v elektronickej podobe, v listinnej podobe)	1000	0	1000	0	1000	0	1000	4000
	6.1.1.2 Priebežne tento materiál aktualizovať			300	0	500	0	500	1300
	6.1.1.3 Informovať občanov o vývoji a trendoch sociálnych služieb v meste Banská Bystrica	200	200	200	300	300	300	300	1800
	6.1.1.4 Spracovávať podnety, návrhy od občanov mesta vo veci sociálnych služieb	0	0	0	0	0	0	0	0
6.2	Rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami v oblasti sociálnych služieb								700
<i>6.2.1</i>	<i>Vytvoriť stabilnú sieť spolupráce na podporu občanov mesta Banská Bystrica v nepriaznivých sociálnych situáciách</i>								700
	6.2.1.1 Systematická spolupráca partnerských organizácií podľa cieľových skupín obyvateľstva	0	0	0	0	0	0	0	0
	6.2.1.2 Pravidelné pracovné stretnutia so zameraním na riešenie konkrétnych nepriaznivých situácií	100	100	100	100	100	100	100	700
6.3	Rozširovanie personálnych kapacít v sociálnej oblasti								1948000
<i>6.3.1</i>	<i>Zvýšenie počtu pracovníkov pôsobiacich v sociálnej oblasti</i>								1948000
	6.3.1.1 Systematické prijímanie pracovníkov na napĺňanie cieľov	184000	240000	272000	282000	310000	320000	340000	1948000

	a aktivít definovaných v KPSS mesta Banská Bystrica na roky 2021 – 2027								
SPO LU		2128700	2301600	2092900	2182900	2241200	2286900	232000 0	15554200

Poznámka: Tabuľka zahŕňa iba výdavky na jednotlivé ciele a opatrenia s konkrétnymi aktivitami, ktoré sú naplánované na roky 2021-2027 na rozvoj sociálnych služieb v meste Banská Bystrica. Bežné výdavky súvisiace už s realizovanými sociálnymi službami tu zahrnuté nie sú.

7.2 MERATEĽNÉ UKAZOVATELE HODNOTENIA KPSS

Hodnotenie a monitoring plnenia KPSS podľa určeného časového harmonogramu sa realizuje priebežne na základe nasledovných merateľných ukazovateľov:

1. CS: Seniori				
Špecifický cieľ 1.1				
Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota
1.1.1.	Podporovať aktivity seniorov v rôznych oblastiach (vzdelávanie, šport, kultúra a pod.)	1.1.1.1 Organizovanie workshopov, kurzov, súťaží, pravidelných cvičení pod vedením trénerov, stretnutí k ochrane zdravia aj majetku	<ul style="list-style-type: none"> • Počet aktivít • Počet zapojených seniorov • Miera spokojnosti s dobrovoľníckym programom (klienti, dobrovoľníci, koordinátor/ka programu) 	8/ rok 1000/rok 75%
		1.1.1.2 Organizovanie stretnutí na spoluprácu s deťmi a mládežou	<ul style="list-style-type: none"> • Počet zapojených detí a mládeže 	100/rok
1.1.2.	Podporovať programy celoživotného vzdelávania	1.1.2.1 Organizovanie prednášok, školení, kurzov používania PC a rozširovanie zručností	<ul style="list-style-type: none"> • Počet aktivít • Počet zapojených seniorov • Miera spokojnosti s dobrovoľníckym programom (klienti, dobrovoľníci, koordinátor/ka programu) 	5/ rok 50/rok 75%
1.1.3.	Rozšíriť pôsobenie denných centier pre širšiu verejnosť	1.1.3.1 Organizovanie stretnutí a aktivít	<ul style="list-style-type: none"> • Počet stretnutí • Počet zapojených seniorov • Počet aktivít so zapojením verejnosti 	2/rok 100/rok 10/rok
Špecifický cieľ 1.2				

Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí				
	Opatrenia	Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota
1.2.1.	Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné a terénnne sociálne služby	1.2.1.1 Podpora a rozvoj existujúcich ambulantných sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none"> Počet seniorov žijúcich v ich prirodzenom prostredí s podporou ambulantných sociálnych služieb Počet druhov ambulantných sociálnych služieb 	5% Min 3
		1.2.1.2 Podpora a rozvoj existujúcich terénnych sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none"> Počet seniorov žijúcich v ich prirodzenom prostredí s podporou terénnych sociálnych služieb Počet druhov terénnych sociálnych služieb 	10% Min 3
1.2.2	Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností a uspokojovanie potrieb seniorov v domácnosti	1.2.2.1 Rozšíriť ponuku podpory poskytovanej v prirodzenom prostredí	<ul style="list-style-type: none"> Ponuka podporných činností v prirodzenom prostredí Počet seniorov využívajúcich podporu v prirodzenom prostredí 	1 15/rok
		1.2.2.2 Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností za služby	<ul style="list-style-type: none"> Vytvorený systém 	1
1.2.3	Vytvoriť dobrovoľnícky program na podporu seniorov	1.2.3.1 Rozšíriť ponuku podpory poskytovanú seniorom v ich prirodzenom prostredí dobrovoľníkmi	<ul style="list-style-type: none"> Počet dobrovoľníkov zapojených do programu podpory Počet seniorov zapojených do programu podpory Miera spokojnosti s dobrovoľníckou službou (klienti, dobrovoľníci, koordinátor/ka programu) 	10/rok 10/rok 75%
1.2.4	Podporovať programy a prácu svojpomocných skupín pre občanov	1.2.4.1 Zabezpečiť podporný program pre občanov s rôznymi formami demencie	<ul style="list-style-type: none"> Počet preventívnych programov podpory 	1/ rok

	s rôznymi formami demencie a ich rodiny	1.2.4.2 Organizovať stretnanie svojpomocných skupín pre občanov s rôznymi formami demencie a ich rodin	<ul style="list-style-type: none"> Počet stretnutí svojpomocnej skupiny Počet občanov s rôznymi formami demencie, ktorí žijú s podporou doma 	10/za rok
--	---	--	--	------------------

Špecifický cieľ 1.3

Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami seniorov

Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota
1.3.1	Podporovať a rozvíjať existujúce pobytové sociálne služby	1.3.1.1 Podpora a rozvoj existujúcich pobytových sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none"> Počet seniorov využívajúcich pobytovú sociálnu službu Počet druhov pobytových sociálnych služieb 	10% Min 2
1.3.2	Vytvoriť nové kapacity pre pobytové sociálne služby pre seniorov, ktorí sú odkázaní na celodennú starostlivosť	1.3.2.1 Rozšíriť počet pobytových miest zariadení sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none"> Počet nových miest v pobytových zariadeniach Počet seniorov využívajúcich nové pobytové miesta 	30 30

2. CS: Osoby so zdravotným znevýhodnením

Špecifický cieľ 2.1

Rozvoj sociálnych služieb pre občanov so zdravotným znevýhodnením v prirodzenom domácom prostredí

Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota
2.1.1.	Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné a terénnne sociálne služby	2.1.1.1 Podpora a rozvoj existujúcich ambulantných sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none"> Počet občanov so zdravotným znevýhodnením žijúcich v ich prirodzenom prostredí s podporou ambulantných služieb 	2% Min 2

			<ul style="list-style-type: none"> Počet druhov ambulantných sociálnych služieb 	
		2.1.1.2 Podpora a rozvoj existujúcich terénnych sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none"> Počet občanov so zdravotným znevýhodnením žijúcich v ich prirodzenom prostredí s podporou terénnych služieb Počet druhov terénnych sociálnych služieb 	3% Min 3
		2.1.1.3 Podpora a rozvoj odľahčovacej služby	<ul style="list-style-type: none"> Počet opatrovateľov využívajúcich odľahčovaciu službu Počet foriem pre poskytovanie odľahčovacej služby 	20 Min 2
2.1.2.	Zabezpečiť poskytovanie služby Podpora samostatného bývania	2.1.2.1 Zabezpečiť vytvorenie služby PSB	<ul style="list-style-type: none"> Počet občanov v PSB Počet hodín poskytnutých v PSB 	5/rok 1500 h/rok
2.1.3.	Vytvoriť dobrovoľnícky program na podporu občanov so zdravotným znevýhodnením	2.1.3.1 Rozšíriť ponuku podpory poskytovanú občanom so zdravotným znevýhodnením v ich prirodzenom prostredí dobrovoľníkmi	<ul style="list-style-type: none"> Počet dobrovoľníkov zapojených do programu podpory Počet občanov so zdravotným znevýhodnením zapojených do programu podpory Miera spokojnosti s dobrovoľníckym programom (klienti, rodina, dobrovoľníci, koordinátor/ka) 	10/rok 10/rok 85%
2.1.4	Pripraviť nástroj na prehľadný popis potrieb občana so zdravotným znevýhodnením	2.1.4.1 Vytvorenie nástroja na prehľadný popis potrieb a podpory pri ich napĺňaní	<ul style="list-style-type: none"> Počet spracovaných prehľadov pre občanov so zdravotným znevýhodnením Počet občanov so zdravotným znevýhodnením využívajúcich tento nástroj Počet dobrovoľníkov využívajúcich tento nástroj 	1 25 20 dobrovoľníkov + 5 odborníkov
Špecifický cieľ 2.2				

Priestor a podpora pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením					
Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota	
2.2.1	Podporovať programy a prácu svojpomocných skupín rodiny so zdravotne znevýhodneným členom	2.2.1.1 Zabezpečiť/vytvoriť podporný program a tréning pre rodiny so zdravotne znevýhodnením členom	<ul style="list-style-type: none"> Počet vytvorených podporných programov Počet občanov so zdravotným znevýhodnením a ich rodín, ktorí využili podporný program/tréning 	3/rok 25 odín	
		2.2.1.2 Vytvoriť priestor pre stretávanie sa svojpomocných skupín pre rodiny so zdravotne znevýhodneným členom	<ul style="list-style-type: none"> Počet stretnutí svojpomocnej skupiny 	12/rok	
		2.2.1.3 Aktivity zamerané na podporu duševného zdravia	<ul style="list-style-type: none"> Počet aktivít zameraných na podporu duševného zdravia 	12/rok	
3. CS: Rodina, deti a mládež					
Špecifický cieľ 3.1					
Rozvoj preventívnych programov a služieb zameraných na prehľbovanie vzájomných vzťahov v rodine					
Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota	
3.1.1.	Vzdelávacie aktivity pre rodičov	3.1.1.1 Vzdelávacie aktivity – prednášky, workshopy a diskusie pre rodičov	<ul style="list-style-type: none"> Počet vzdelávacích aktivít Počet účastníkov 	10/rok 100/rok	
		3.1.1.2 Podpora svojpomocných skupín rodičov	<ul style="list-style-type: none"> Počet stretnutí svojpomocných skupín 	10/rok	

3.1.2.	Zvýšiť informovanosť rodičov detí, najmä v zariadeniach pre deti do troch rokov veku	3.1.2.1 Informačné a odborné stretnutia najmä pre rodičov v zariadeniach pre deti do troch rokov veku.	<ul style="list-style-type: none"> Počet stretnutí Počet účastníkov stretnutí 	2/rok 30/rok
--------	--	--	---	-------------------------

Špecifický cieľ 3.2

Rozvoj terénnnej práce a poradenstva

Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota
3.2.1	Podpora programov v spolupráci s akreditovanými subjektmi	3.2.1.1 Podporné programy, konzultácie s odborníkmi podľa potrieb rodín v náročných životných situáciách	<ul style="list-style-type: none"> Počet preventívnych programov podpory Počet zapojených rodín 	3 /rok 30/rok
3.2.2	Podpora dobrovoľníckych doučovacích programov	3.2.2.1 Podpora podporných (asistenčných) a dobrovoľníckych doučovacích programov	<ul style="list-style-type: none"> Počet preventívnych programov doučovania Počet dobrovoľníkov Počet zapojených detí Miera spokojnosti s cieľom programu (spätná väzba od detí, dobrovoľníkov, soc. pracovníkov/čok, koordinátora/ky programu, rodičov) Počet hodín doučovania 	2 zariadenia/rok 17/rok 17/rok 85 % 400 h/rok

Špecifický cieľ 3.3

Podporný mechanizmus pre deti a mládež z málo podnetného prostredia

Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota
------------------	--	-----------------	-----------------------------	----------------

3.3.1	Program podpory talentovaných detí z málo podnetného prostredia	3.3.1.1 Program podpory talentových detí	<ul style="list-style-type: none"> • Spracovanie programu a podmienok získania podpory • Počet podporených detí 	1 5/ rok
-------	---	--	---	--------------------

4. CS: Osoby v nepriaznivých situáciach (krízová intervencia)

Špecifický cieľ 4.1

Rozširovanie a udržiavanie existujúcich sociálnych služieb KI

Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota
4.1.1.	Poskytovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie	4.1.1.1 Poskytovať kvalitnú a cielenú terénnu sociálnu službu KI občanom v kríze	<ul style="list-style-type: none"> • Počet intervencií poskytnutých prostredníctvom TSS KI • Počet občanov v kríze s podporou KI • Počet pracovníkov KI 	150/rok 40/rok 1
		4.1.1.2 Poskytovať poradenstvo pre všetkých klientov nachádzajúcich sa v krízovej situácii, vrátane obetí domáceho násilia	<ul style="list-style-type: none"> • Počet obetí domáceho násilia v poradenstve • Počet klientov v poradenstve 	20/rok
4.1.2.	Poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach	4.1.2.1 Poskytovať a zabezpečovať poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach nízkoprahové denné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, zariadenia núdzového bývania, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.	<ul style="list-style-type: none"> • Počet občanov využívajúcich sociálne služby krízovej intervencie v zariadeniach • Počet integrovaných rodín/jednotlivcov 	300/rok 4/8/rok
		4.1.2.2 Vybudovanie multifunkčného centra pre ľudí bez domova „MultiPak“	<ul style="list-style-type: none"> • Vybudovanie nízkoprahového denného centra • Počet klientov 	1 30/rok
		4.1.2.3 Vybudovanie centra materiálnej pomoci „A2NA“	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvorenie centra a systému poskytovania materiálnej pomoci 	1 100/rok

			<ul style="list-style-type: none"> Počet občanov, ktorí využili pomoc „A2NA“ 	
4.1.3	Podpora mladým dospelým po návrate z inštitucionálnej starostlivosti	4.1.3.1 Vytvoriť systém na podporu osamostatňovania sa mladého dospelého	<ul style="list-style-type: none"> Vytvorený systém podpory Počet spolupracujúcich organizácií Počet osamostatnených mladých dospelých 	1 3/rok 3/rok
		4.1.3.2 Podporiť sociálnu službu – Podpora samostatného bývania	<ul style="list-style-type: none"> Počet občanov, ktorým sa poskytuje sociálna služba PSB 	3/rok

5. CS: Osoby žijúce v marginalizovaných rómskych komunitách

Špecifický cieľ 5.1

Podpora aktivít v komunite

Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota
5.1.1	Vytvoriť priestor na prácu s rodinami MRK	5.1.1.1 Vybudovať komunitné centrum	<ul style="list-style-type: none"> Počet komunitných centier v MRK Počet intervencií v komunite Počet aktivít Počet účastníkov v KC 	2 300/rok 10/rok 150/rok
		5.1.1.2 Spolupráca subjektov interaktívnych s cielovou skupinou a budovanie partnerstiev (napr. Zdravé regióny, MVO...)	<ul style="list-style-type: none"> Počet partnerstiev s inými organizáciami, inštitúciami a subjektmi v práci s cielovou skupinou 	6
		5.1.1.3 Organizovať aktivity a programy pre komunitu	<ul style="list-style-type: none"> Počet aktivít a programov v komunite 	5/rok

Špecifický cieľ 5.2

Dostupnosť terénnnej sociálnej služby krízovej intervencie pre občanov MRK					
Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota	
5.2.1	Poskytovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie v MRK	5.2.1.1 Poskytovať kvalitnú a cielenú terénnu sociálnu službu krízovej intervencie občanom MRK v kríze	<ul style="list-style-type: none"> Počet intervencií poskytnutých v rámci TSS KI Počet občanov v kríze v MRK s podporou TSS KI 	300/rok 200/rok 4	
		5.2.1.2 Vytvoriť pozíciu klúčového pracovníka TSS KI v MRK	<ul style="list-style-type: none"> Počet klúčových pracovníkov TSS KI v jednotlivých lokalitách MRK 		
		5.2.1.3 Poskytovať poradenstvo pre občanov v MRK	<ul style="list-style-type: none"> Počet hodín poradenstva pre občanov v MRK 	1800/rok	
6. Prierezové ciele a opatrenia					
Špecifický cieľ 6.1					
Dostupnosť aktuálnych informácií pre občanov mesta o vývoji a možnostiach sociálnych služieb					
Opatrenia		Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota	
6.1.1	Aktualizovať prehľadný materiál o sociálnych službách v meste BB	6.1.1.1 Aktualizovať a zverejniť informačný materiál (Sprievodca sociálnymi službami, Adresár poskytovateľov sociálnych služieb v meste Banská Bystrica), v ktorom budú dostupné, zrozumiteľné a adresné informácie o poskytovaných sociálnych službách pre rôzne cieľové skupiny (v elektronickej podobe, v listinnej podobe)	<ul style="list-style-type: none"> Aktualizovaný informačný materiál Možnosti prístupu k materiuľu listinná, elektronická 	1 Min 2	

	6.1.1.2 Priebežne tento materiál aktualizovať	<ul style="list-style-type: none"> Počet aktualizácií informačného materiálu 	podľa potreby
	6.1.1.3 Informovať občanov o vývoji a trendoch sociálnych služieb v meste Banská Bystrica	<ul style="list-style-type: none"> Počet spracovaných správ Počet informačných kanálov 	min 1x/ročne min 2
	6.1.1.4 Spracovávať podnety, návrhy od občanov mesta vo veci sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none"> Počet spracovaných podnetov a návrhov od občanov mesta 	Podľa potreby

Špecifický cieľ 6.2

Rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami v oblasti sociálnych služieb

Opatrenia	Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota
6.2.1 Vytvoriť stabilnú sieť spolupráce na podporu občanov mesta Banská Bystrica v nepriaznivých sociálnych situáciach	6.2.1.1 Systematická spolupráca partnerských organizácií podľa cieľových skupín obyvateľstva	<ul style="list-style-type: none"> Počet stretnutí Počet partnerov 	5/rok Min. 5/1 CS
	6.2.1.2 Pravidelné pracovné stretnutia so zameraním na riešenie konkrétnych nepriaznivých situácií	<ul style="list-style-type: none"> Počet riešení nepriaznivých sociálnych situácií Počet stretnutí 	4/rok 5/rok

Špecifický cieľ 6.3

Rozširovanie personálnych kapacít v sociálnej oblasti

Opatrenia	Aktivity	Merateľný ukazovateľ	Hodnota
------------------	-----------------	-----------------------------	----------------

6.3.1	Zvýšenie počtu pracovníkov pôsobiacich v sociálnej oblasti	<p>6.3.1.1 Systematické prijímanie pracovníkov na napĺňanie cieľov a aktivít definovaných v KPSS mesta Banská Bystrica na roky 2021 - 2027</p> <ul style="list-style-type: none"> • Počet nových pracovníkov • Oblasti pôsobenia 	<p>8/rok krízová intervencia, dlhodobá starostlivosť</p>

26 HODNOTENIE A MONITOROVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU MESTA BANSKÁ BYSTRICA, PODMIENKY A SPÔSOB JEHO ZMENY A AKTUALIZÁCIE

V rámci hodnotenia a monitorovania komunitného plánu mesta Banská Bystrica budú podľa potreby jednotlivých opatrení realizované parciálne analýzy potrieb v definovaných cieľových skupinách. Analýzy budú realizované vždy v nadväznosti na konkrétné plánované a implementované opatrenia tak, aby reagovali na aktuálny stav potrieb prijímateľov sociálnych služieb a obyvateľov mesta Banská Bystrica a aj aktuálny stav poskytovaných sociálnych služieb poskytovaných služieb pre konkrétné cieľové skupiny. Takto sa zabezpečí rovnomerné a aktuálne plánovanie a poskytovanie sociálnych služieb v meste Banská Bystrica.

Plnenie a dosiahnutie stanovených cieľov KPSS je v implementačnej (realizačnej) fáze závislé:

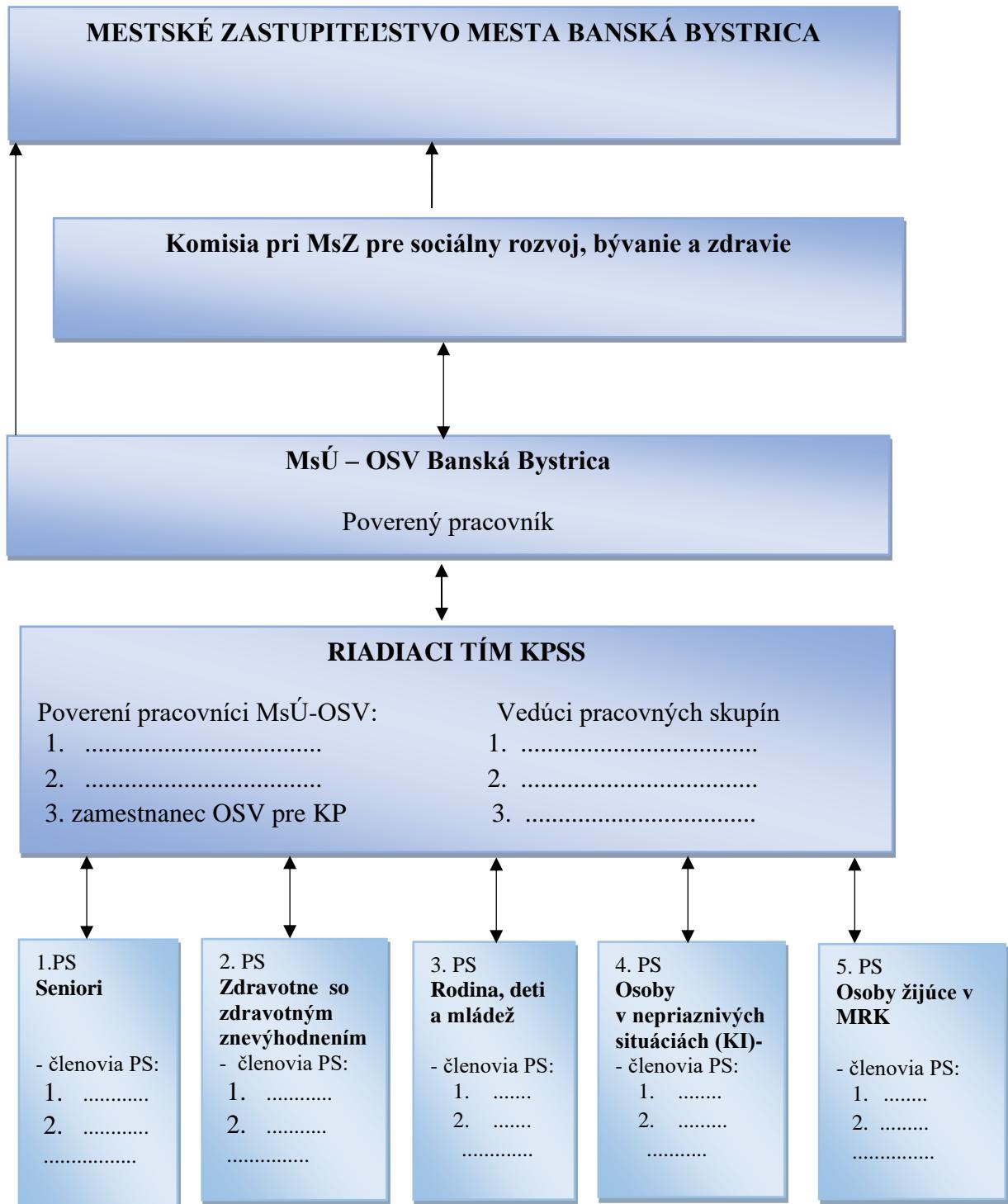
- na finančnom, organizačnom a riadiacom zabezpečení komunitného plánovania
- na politickej podpore volených predstaviteľov komunity
- na schválení mestským zastupiteľstvom a získanie legitimity a programovej záväznosti
- na akceptovaní KPSS ako základ pre tvorbu rozpočtu mesta
- na plnení zadefinovaných pôsobností mesta v legislatíve v sociálnej oblasti
- na zachovaní vytvorených kontaktov v pracovných skupinách, ktoré sa na začiatku plánovacích procesov konštituovali spontánne na základe záujmu ako neformálne záujmové občianske štruktúry, ktoré by mali nadálej zotrvať v činnosti aj v realizačnej fáze KPSS
- na koordinácii, komunikácii a spolupráci so všetkými dotknutými subjektmi v komunite.

Komunitný plán mesta Banská Bystrica bude vyhodnocovaný jedenkrát ročne, pričom sa bude vyhodnocovať realizácia jednotlivých opatrení a aktivít definovaných v strategicj časti komunitného plánu pre jednotlivé špecifické ciele, a to aj s využitím merateľných ukazovateľov uvedených v konkrétnych opatreniach.

Monitoring sa bude realizovať v spolupráci s poskytovateľmi sociálnych služieb v zriadenstve mesta Banská Bystrica, verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb na území mesta Banská Bystrica a všetkými relevantnými aktérmi v oblasti sociálnych služieb a to podľa cieľových skupín. Pracovná skupina minimálne jedenkrát ročne vyhodnocuje KPSS formou Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS za konkrétnu cieľovú skupinu (ďalej len „Správa“), ktorú predkladá vedúci skupiny poverenému pracovníkovi na MsÚ-OSV. Súhrnná Správu o plnení cieľov a opatrení bude predkladaná na pripomienkovanie verejnosti s určením termínu predloženia možných návrhov, podnetov, pripomienok. Následne bude predmetom rokovania Komisie pri MsZ pre sociálny rozvoj, bývanie a zdravie a MsZ Banská Bystrica.

Pri monitorovaní a hodnotení budú využívané rôzne médiá a formy informovania o priebehu realizácie a napĺňania KPSS

Organizačná štruktúra inštitucionálneho zabezpečenia monitorovania a hodnotenia KPSS mesta Banská Bystrica:

26.1 ČASOVÝ PLÁN HODNOTENIA A MONITOROVANIA KPSS:

Kto	Čo	Kedy - termín						
AKČNÝ PLÁN KPSS								
Pracovná skupina	Návrh Akčného plánu na ďalší kalendárny rok	2021/ 9-10	2022 / 11-12	2023 / 11-12	2024 / 11-12	2025 / 11-12	2026 / 11-12	2027 / ----
Mestský úrad-OSV	spracovanie Akčného plánu na ďalší kalendárny rok	2021/ 10	2022 / 10	2023 / 10	2024 / 10	2025 / 10	2026 / 10	2027 / ----
Komisia pri MsZ pre sociálny rozvoj, bývanie a zdravie	Prerokovanie Akčného plánu na ďalší kalendárny rok	2021/ 10	2022 / 10	2023 / 10	2024 / 10	2025 / 10	2026 / 10	2027 / ----
Mestské zastupiteľstvo	Prerokovanie Akčného plánu na ďalší kalendárny rok	2021/ 11-12	2022 / 11-12	2023 / 11-12	2024 / 11-12	2025 / 11-12	2026 / 11-12	2027 / ----
HODNOTENIE A MONITOROVANIE KPSS								
Pracovná skupina	vyhodnotenie plnenia cieľov a opatrení KPSS	2021/ ----	2022 / 2	2023 / 2	2024 / 2	2025 / 2	2026 / 2	2027 / 2
Mestský úrad-OSV	spracovanie a zverejnenie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS a zber podnetov	2021/ -----	2022 / 2-3	2023 / 2-3	2024 / 2-3	2025 / 2-3	2026 / 2-3	2027 / 2-3
Verejnosť	pripomienkovanie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS	2021/ -----	2022 / 3	2023 / 3	2024 / 3	2025 / 3	2026 / 3	2027 / 3
Komisia pri MsZ pre sociálny	prerokovanie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS	2021/ -----	2022 / 3-4	2023 / 3-4	2024 / 3-4	2025 / 3-4	2026 / 3-4	2027 / 3-4
Mestské zastupiteľstvo	prerokovanie Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS	2021/ -----	2022 / 4-5	2023 / 4-5	2024 / 4-5	2025 / 4-5	2026 / 4-5	2027 / 4-5

Pozn. rok/mesiac

26.2 SPÔSOB ZMENY A AKTUALIZÁCIE KPSS

Počas priebežného hodnotenia a monitorovania plnenia stanovených cieľov a opatrení v KPSS je dôležité sledovať, vyhodnocovať realizačné procesy, zapracovať do dokumentu KPSS zmeny (legislatívne, ekonomické, demografické a iné) v komunite, regióne i celej spoločnosti. Tieto zmeny v priebehu spracovávania KPSS neboli známe, ale v priebehu nasledujúcich rokov sa uskutočnia a je nevyhnutné na ne flexibilne reagovať.

Zmena a aktualizácia KPSS:

- pracovná skupina minimálne jedenkrát ročne vyhodnocuje KPSS formou Správy o plnení cieľov a opatrení KPSS (ďalej len „Správa“),
- súčasťou Správy je i vyjadrenie, či navrhuje do dokumentu KPSS zapracovať zmeny týkajúce sa schválených cieľov a opatrení, alebo navrhuje doplniť nové ciele a opatrenia,
- v prípade, že sú iné podnety (napr. zo strany verejnosti) na doplnenie cieľov a opatrení do KPSS, resp. zmenu schválených cieľov a opatrení od poskytovateľov a prijímateľov sociálnych služieb ako aj ostatnej verejnosti ku KPSS, spracuje odporúčania k týmto podnetom - o ich zapracovanie, resp. nezapracovanie do dokumentu so zdôvodnením,
- takto spracovanú Správu predkladá pracovná skupina MsÚ-OSV,
- MsÚ - OSV predkladá materiál na prerokovanie Komisie pri MsZ pre sociálny rozvoj, bývanie a zdravie a následne MsZ.

V zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. v znp.:

- §83, ods. 2 mesto predkladá KPSS vrátane zmien VÚC v Banskej Bystrici do 15 dní od jeho schválenia OcZ,
- §83 ods. 4 mesto predkladá KPSS na schválenie MsZ do 6 mesiacov od zverejnenia národných priorít sociálnych služieb.

27 ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica je strategickým dokumentom a kľúčovým nástrojom komunitného plánovania, ktorý slúži na rozvoj a skvalitňovanie potrebnej sociálnej infraštruktúry v meste a zlepšenie poskytovania sociálnych služieb svojim obyvateľom. Cieľom komunitného plánu je efektívne riešiť oblasť sociálnych služieb, flexibilne reagovať na potreby občanov. Na jednej strane jasne a zrozumiteľne definovať zámery a vízie mesta v tejto oblasti a na strane druhej realisticky posúdiť jeho možnosti. Hlavným cieľom mesta je čo najlepšie využiť dostupné finančné prostriedky a dosiahnuť tým čo najlepší výsledný efekt v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Dokument bol spracovaný v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, ako aj v súlade s inými legislatívnymi normami a strategickými dokumentmi.

Celkovo sa v rámci procesu komunitného plánovania naplnili nasledovné ukazovatele stanovené pred tvorbou dokumentu:

<i>Zdroje, aktivity a výstupy KPSS</i>	<i>Druh</i>	<i>Počet</i>	<i>Spolu</i>
Ľudské zdroje spracovania KPSS (priamo zapojení do tvorby)	za projektový tím	10	97
	za pracovné skupiny	87	
Pracovné a informačné stretnutia	Verejné	1	6
	pracovná skupina	5	
Predložené návrhy a podnety	Špecifické ciele	navrhnuté pre cielovú skupinu	14
		prijaté pre cielové skupiny	14
		Neprijaté	0
	Opatrenia	navrhnuté pre cielovú skupinu	34
		prijaté pre cielovú skupinu	27
		presunuté ako návrh do PHSR a iných dokumentov mesta	7
		neprijaté	0
Výstupy strategickej časti	počet cielových skupín	5	5
	Hlavný cieľ	1	21
	Strategické ciele	6	
	Špecifické ciele	14	
	Opatrenia	27	27
	Aktivity	48	48

Tabuľka 27 Zdroje, aktivity a výstupy komunitného plánovania.

Komunitný plán je tzv. „otvorený dokument“. To znamená, že sa dopĺňa a prispôsobuje sa meniacim podmienkam. Ide o zmeny vyplývajúce nielen z legislatívnych zmien, ale najmä z potrieb obyvateľstva, ďalej z personálneho, materiálno-finančného zabezpečenia a pod. Dopĺňa sa a aktualizuje o nové ciele a opatrenia podľa potreby rozvoja sociálnej oblasti v meste Banská Bystrica, čím sa zabezpečí jeho aktuálnosť a zmysluplnosť.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica na roky 2021-2027 bol spracovaný na základe aktívneho prístupu všetkých, ktorí do jeho tvorby mali záujem prispieť svojimi pripomienkami, nápadmi, návrhmi.

Ďakujeme za aktívnu spoluprácu pri spracovaní dokumentu najmä členom pracovných skupín.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica 2021-2027

Zadávateľ: Mesto Banská Bystrica

Zhotoviteľ: Rada pre poradenstvo v sociálnej práci, Bratislava

Rok spracovania: 2020

PRÍLOHY

1. Vyhodnotenie - KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB MESTA BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2015 – 2020
2. Zoznam účastníkov procesu komunitného plánovania
3. Fotodokumentácia stretnutí
4. Zoznam subjektov pôsobiacich v sociálnej oblasti mesta Banská Bystrica
5. Štruktúra strategickej časti Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Banská Bystrica 2021-2027
6. Uznesenie MsZ Banská Bystrica č. 601/2020 zo dňa 10.11. 2020

Príloha 1

Mesto
Banská Bystrica

**Vyhodnotenie -
KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
MESTA BANSKÁ BYSTRICA NA ROKY 2015 – 2020**

Rodina s deťmi a mládež

Ciel č. 1

Zvýšiť počet sociálnych služieb pre rodiny s deťmi a mládež

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krycia/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
1.1 Rozvoj ambulantných a terénnych sociálnych služieb	1.1.1 Zvýšenie počtu terénnych a ambulantných služieb a zlepšenie ich kvality a dostupnosti	1.1.1.1 Rozšírenie kapacity ambulantnej služby na podporu zosúladzovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	EŠIF Rozpočet mesta 450 000,- EUR	2017 - 2020	G: Mesto BB	Rozšírená kapacita: 50 miest
Plnenie aktivity: Rozprávkové jasličky boli zaregistrované ako sociálna služba v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. v znp. v 5/2018 ako zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa s kapacitou 75. Počas platnosti dokumentu zariadenie bolo využívané nasledovne: Rok 2015 - počet detí 68 / kapacita 75 detí Rok 2016 - počet detí 70/ kapacita 75 detí Rok 2017 - počet detí 72 / kapacita 75 detí Rok 2018 - počet detí 71/ kapacita 73 detí (RUVZ znížilo kapacitu na 73) Rok 2019 - počet detí 65/ kapacita 73 detí Rok k 30.06.2020 – počet detí 62 /kapacita 73 detí. Z uvedeného vyplýva, že od roku 2015 bolo vyhovené všetkým žiadostiam o poskytnutie tejto sociálnej služby a nebolo potrebné rozširovať kapacitu v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.						
		1.1.1.2 Vytváranie podmienok na rozširovanie počtu Materských centier a podporovanie už existujúcich	Rozpočet mesta, dotácie, granty, príspevky, dary. 5000,- EUR / ročne	2016 - 2020	G: Materské centrá Únia MC	Počet novovzniknutých materských centier: 2
Plnenie aktivity: Počet materských centier sa v rokoch 2015 - 2020 zvýšil z 2 na 3, bola obnovená činnosť Materského centra Podlavice. Materské centrá boli v rokoch 2016 – 2020 podporené dotáciami mesta vo výške 9950,- EUR, ktoré boli určené na rôzne aktivity so zameraním na vzdelávanie rodičov, individuálne poradenstvo a organizovanie podujatí materských centier.						AKTIVITA ČIASTOČNE SPLNENÁ

1.2 Zosúladenie rodinného a pracovného života a lepšie začlenenie žien na trh práce	1.2.1 Zniženie energetickej náročnosti prevádzky v MsDJ a rozšírenie dostupnosti verejných služieb	1.2.1.1 Skvalitnenie a zefektívnenie poskytovania služby v MsDJ a zvýšenie kapacity služieb pre deti do 3 rokov veku	EŠIF 150 000,- EUR	2016 - 2020	G: Mesto BB P: MVO	Kapacita služieb
--	---	---	-----------------------	-------------	---------------------------------	------------------

Plnenie aktivity: V roku 2017 bola uskutočnená rekonštrukcia Mestských detských jasľí – došlo k zatepliu objektu a k výmene okien (výška vynaložených finančných prostriedkov 254 375,- EUR, z toho z Envirofondu - MŽP SR bolo poskytnutých 136 000,- EUR), čím sa zvýšila úspora energií a tým sa zefektívnila kvalita poskytovaných služieb. Zatepliu objektu sa v roku 2018 ušetilo cca 5500,- EUR a v roku 2019 cca 2800,- EUR oproti roku 2016. Zvýšenie kapacity sociálnej služby - zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa nebolo potrebné, nakoľko od roku 2015 bolo vyhovené všetkým žiadostiam o poskytnutie tejto služby.	AKTIVITA ČASTOČNE SPLNENÁ
1.2.1.2 Vytvorenie modelového programu a služieb ústretových k pracovnému, rodinnému a osobnému životu a zvýšenie zamiestnanosti osôb s rodinnými povinnosťami	EŠIF 20 000,- EUR
Plnenie aktivity: Mesto Banská Bystrica v roku 2017 – 2018 spolupracovalo s Národným centrom pre rovnosť príležitostí A. Friedrich Ebert Stiftung v SR na projekte „Rodina a práca vo verejných politikách“, ktorý riešil otázky súvisiace s pracovnými príležitosťami, s cenou pracovnej sily v regióne, s bytovou politikou a v neposlednom rade aj s ústretovosťou k rodine a prorodinnej politike. Cieľom bolo vytvorenie modelového programu a služieb ústretových k pracovnému, rodinnému a osobnému životu a zvýšenie zamiestnanosti osôb s rodinnými povinnosťami. Uskutočnila sa výmena skúseností a konzultácie, avšak na spracovanú vízu projektu nebola vyhlásená výzva pre získanie Európskych štrukturálnych a investičných fondov. Z uvedeného dôvodu sa aktivitu nebolo možné realizovať.	AKTIVITA NEREALIZOVANÁ.

Ciel' č. 2

Vytvorenie programov pre talentované deti

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krytie/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
2.1 Podpora talentovaných detí	2.1.1 Zvýšenie počtu programov	2.1.1.1 Vytvorenie nového štipendijného programu a fondu pre talentované deti a mládež zo	Verejné zbierky	2016 - 2020	G: Mesto BB	Vytvorený štipendijný program: 1

zo sociálne slabšieho prostredia		sociálne slabšieho prostredia na voľnočasové aktivity	Súkromní prispievatelia 5 000,- EUR / ročne	P: podnikateľský sektor a donori	
Plnenie aktivity: V roku 2016 bola vytvorená rámcová idea neinvestičného fondu na podporu talentovanej mládeže zo sociálne slabšieho prostredia na voľnočasové aktivity. Navrhovaný grantový systém mal byť doplnením existujúceho systému podpory Štipendijného fondu Andreja Hanzlíka na podporu vzdelanosti v meste, mladých talentovaných študentov stredných a vysokých škôl s dôrazom na osoby zo sociálne znevýhodneného prostredia. Bolo konštatované, že je potrebné dať návrh na zloženie pracovného tímu, ktorý by mal byť zložený z nasledovných profesijných oblastí: - právnický úsek: zriadovateľská listina, stanovy, podklady pre registráciu v zmysle platnej legislatívy, darovacie zmluvy a pod. - sociálny úsek: stanovenie cielovej skupiny – stanovenie hraníc nízkopríjmovej rodiny, následný výkon formálneho hodnotenia žiadostí - ekonomický úsek: vytvorenie účtu, stanovenie ekonomických pravidiel prijímania a napĺňania účelu fondu, ročné zúčtovanie, pohyb na účte, hospodárenie fondu a pod. - Študentský parlament: na poskytnutie ich videnia problematiky a možných návrhov pre tvorbu Štatútu a podmienok poskytovania podpory - vedenie mesta: stanovenie Správnej rady a osoby zodpovednej za vedenie fondu, PR, propagácia a „uvedenie do života“, Výročná správa a pod. Daný postup neboli doriešený, avšak táto potreba stále trvá a aktivita bude uvedená v novom Komunitnom pláne sociálnych služieb mesta Banská Bystrica na roky 2021 – 2027.					AKTIVITA NEREALIZOVANÁ

Ciel' č. 3

Rozšíriť terénné a ambulantné formy sociálnej služby pre rodiny s deťmi

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krytie/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
3.1 Podpora preventívnych programov zameraných na rozvoj rodičovských kompetencií	3.1.1 Vytvorenie modelových programov v členení podľa veku dieťaťa	3.1.1.1 Rozšírenie programov na rozvoj rodičovských kompetencií	Grant Dotácie z mesta 1 800,- €	2018 - 2020	G: MC Mamina P: Mesto BB	_____

Plnenie aktivity:

Materské centrum Mamina v spolupráci s Centrom včasnej intervencie Banská Bystrica a OZ NOSMA od roku 2018 vytvorilo 5 programov na rozvoj rodičovských kompetencií, zameraných na výchovu, zdravie, životný štýl a podporu vzťahov v rodinách prostredníctvom spoločne tráveného voľného času. Rodičia programy veľmi ocenili a pravidelne sa ich zúčastňujú doteraz.

Materské centrum Mamina zorganizovalo Kurz pre rodičov detí do 10 rokov, Kurz pre rodičov tinedžerov a Individuálne a skupinové podporné stretnutia – coaching podľa potreby. Týchto programov sa zúčastnilo dokopy cca 47 rodičov. Počas obdobia 2016 až 2020 poskytlo Centrum včasnej

AKTIVITA SPLNENÁ

intervencie podporu formou služby včasnej intervencie 32 rodinám priamo z mesta Banská Bystrica a usporiadalo rôzne workshopy pre rodičov ohľadom stimulácie a vývinu reči a iných oblastí vývinu dieťaťa. Taktiež v spolupráci so Zariadením pre deti do troch rokov veku dieťaťa mesta Banská Bystrica začalo v roku 2019 organizovať odborné semináre pre rodičov. Prvý bol na tému – Čo môžeme spraviť pre správny vývoj reči u našich detí. Špeciálna pedagožička poskytla základné informácie o vývoji reči v určitých fázach veku dieťaťa, aké sú príznaky a príčiny nesprávneho vývinu, ako sa dajú odstrániť, prípadne prečo im treba venovať pozornosť. Následne prebiehala diskusia rodičov, ktorí mali rôzne otázky týkajúce sa problematiky. Na odbornom seminári sa zúčastnili prevažne rodičia detí, ktoré v tom období navštěvovali zariadenie, ale aj 15 rodín, ktoré sa prostredníctvom Radničných novín dozvedeli o prebiehajúcim seminári a prišli sa poradiť, ako správne stimulovať ich dieťa. Tieto aktivity podporilo Mesto Banská Bystrica dotáciemi spolu vo výške približne 3455,- EUR.

Seniori

Ciel č. 1

Zlepšiť a zefektívniť sociálne služby v Banskej Bystrici

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krycia/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
1.1 Rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb	1.1.1 Zvýšenie počtu terénnych a ambulantných sociálnych služieb	1.1.1.1 Podpora a vytvorenie sociálnych služieb na báze IKT	EŠIF Rozpočet mesta 200 000,- EUR	2017 - 2018	G: Mesto BB	Vytvorená služba: 1
Plnenie aktivity: Do zariadení sociálnych služieb zriadených mestom Banská Bystrica (ZpS Jeseň, KOMUCE Krivánska, Stredisko sociálnych služieb a Zariadenie pre deti do troch rokov veku dieťaťa) bol zavedený nový informačný systém CYGNUS. Systém výrazne pomáha pri poskytovaní sociálnych služieb a starostlivosti o prijímateľov sociálnych služieb – napr. evidencia individuálnych plánov, stravy, úhrada za služby, lieky. V systéme sa spracováva aj prehľad údajov o jednotlivých zariadeniach. Jeho zabezpečenie a s tým spojená technická podpora bola financovaná z rozpočtu mesta vo výške 21 400 €. Informačný systém CYGNUS obsahuje samostatné moduly pre pobytové a ambulantné sociálne služby : sociálna časť, dokumentácia klienta, stravovacia časť – sledovanie neprítomnosti klienta, zamestnanci .V rámci evidencie sú zaznamenaní bývalí a aktuálni klienti, vrátane ich osobných údajov, adres, kontaktov atď., zmluva pri nástupe do zariadenia, tvorba a vyhodnocovanie individuálnych plánov, evidencia finančných depozít, evidencia fakultatívnych služieb, zaznamenávanie a sledovanie skutočnej realizácie úkonov klientov – opatrotateľské plány. So všetkými výstupmi pracujú zamestnanci zariadení sociálnych služieb s pridelenými právami a zástupcovia zriaďovateľa.						AKTIVITA SPLNENÁ
		1.1.1.2 Zvýšiť podiel sociálnych služieb poskytovaných v domácnosti o 10%	Rozpočet mesta EŠIF 80 000,-EUR	2016 - 2020	G: Mesto BB P: MVO	Zvýšené percento poskytovaných sociálnych služieb v domácnosti: o 10%

Plnenie aktivity: Podiel poskytovaných sociálnych služieb v domácnosti verejnými i neverejnými poskytovateľmi sa v sledovanom období zvyšoval: rok 2016: +13% rok 2017: +1,33% rok 2018: +16,33% rok 2019: +10,4% k 30.6. 2020: +1,58% (ukazovateľ ovplyvnený pandémiou COVID-19 v r. 2020). Možno konštatovať, že záujem o poskytovanie sociálnych služieb v domácnosti každý rok vzrástá. Zvýšené požiadavky sú najmä na opatrovateľskú službu a rekondično- regeneračné služby. Ku 30.6.2020 boli evidované nesplnené požiadavky u cca 40 žiadateľov. Z uvedeného vyplýva, že i keď sa stanovaná aktivita podarila naplniť, zo strany zriaďovateľa je potrebné pokračovať pri poskytovaní terénnych sociálnych služieb (v domácnosti) a hľadať riešenia na uspokojovanie požiadaviek zo strany občanov.	AKTIVITA SPLNENÁ				
1.1.1.3 Podporovať a rozvíjať poskytovanie ambulantnej služby – denný stacionár v meste (kapacita 20)	Rozpočet mesta, štátnej rozpočet, MVO rozpočet, granty	2019 - 2020	G: Mesto BB P: MVO		
		15 000,- €			
Plnenie aktivity: Mesto Banská Bystrica intenzívne podporuje rozvoj ambulantnej sociálnej služby v dennom stacionári s cieľom skvalitnenia života týchto prijímateľov sociálnej služby. Prostredníctvom širokého spektra aktivít sú klienti zariadenia podporovaní pri prekonávaní sociálnej izolácie, pri nadobúdaní a rozvoji sociálnych zručností a schopností s možnosťou každodenného návratu do svojho prirodzeného sociálneho prostredia. Nízka kapacita denného stacionára umožňuje zabezpečenie vysoko individuálneho prístupu ku klientom. Súčasná kapacita 9 miest formou ambulantnej služby v dennom stacionári je postačujúca, nakol'ko nie sú evidované žiadosti, ktoré by sme pre budúcich prijímateľov sociálnych služieb nevedeli uspokojiť. Využiteľnosť kapacity je na 85 %.	AKTIVITA SPLNENÁ				
1.1.1.4 Podporovať a rozvíjať poskytovanie terénnnej sociálnej služby – domáca opatrovateľská služba podľa potrieb občanov mesta	Rozpočet mesta, štátnej rozpočet, MVO rozpočet	2019 - 2020	G: Mesto BB P: MVO		
	90 000,- €				
Plnenie aktivity: Poskytovanie domácej opatrovateľskej služby je efektívnym nástrojom na podporu zotrvenia odkázaných ľudí v ich prirodzenom domácom prostredí. Mesto Banská Bystrica v spolupráci s neverejnými poskytovateľmi domácu opatrovateľskú službu intenzívne podporuje a zabezpečuje jej rozvoj. Pri poskytovaní sociálnej služby maximálne rešpektuje individuálne potreby a požiadavky občanov mesta a v rámci možností im službu zabezpečuje v potrebnom rozsahu. Každoročne sa zvyšuje podiel poskytovania domácej opatrovateľskej služby, pribúdajú klienti aj opatrovateľky, pričom dochádza aj k zvyšovaniu príspevkov pre neverejných poskytovateľov.	AKTIVITA SPLNENÁ				
V roku 2019 bola poskytnutá opatrovateľská služba v domácnosti 246 prijímateľom sociálnych služieb, bolo poskytnutých 178 056 hodín. Počet opatrovateľiek mesta Banská Bystrica: v roku 2019 – 74. Mesto Banská Bystrica uzatvorilo zmluvu s celkom 138,7 prijímateľmi sociálnej služby výška hodín 100 016,25 hod.					

		<p>nevverejný poskytovateľ sociálnej služby EBBA 45,58 prijímateľmi sociálnej služby výška hodín 33 166,50 hod. nevverejný poskytovateľ sociálnej služby SENIORKA 49,75 prijímateľmi sociálnej služby výška hodín 33 221,50 hod. nevverejný poskytovateľ sociálnej služby ŠAFRAN 11,58 prijímateľmi sociálnej služby výška hodín 11 652,00 hod. Finančný príspevok od Mesta Banská Bystrica v roku 2019 neverejným poskytovateľom bol vo výške 415 716,69 €.</p> <p>K 30.6.2020 (ukazovateľ ovplyvnený pandémiou COVID-19 v r. 2020) bola poskytnutá opatrovateľská služba v domácnosti 281 prijímateľom sociálnych služieb, bolo poskytnutých 91 854,50 hodín. Počet opatrovateliem mesta Banská Bystrica: k 30.6.2020 – 78. Mesto Banská Bystrica uzatvorilo zmluvu s celkom 156 prijímateľmi sociálnej služby výška hodín 53 528,50 hod. nevverejný poskytovateľ sociálnej služby EBBA 49 prijímateľmi sociálnej služby výška hodín 14 504,50 hod. nevverejný poskytovateľ sociálnej služby SENIORKA 54 prijímateľmi sociálnej služby výška hodín 17 285,50 hod. nevverejný poskytovateľ sociálnej služby ŠAFRAN 22 prijímateľmi sociálnej služby výška hodín 6 536,00 hod. Finančný príspevok od Mesta Banská Bystrica v roku 2020 neverejným poskytovateľom bol za obdobie 01-06/2020 vo výške 319 970,88 €. Národný projekt: Podpora opatrovateľskej služby v meste Banská Bystrica, trvanie február 2019 – marec 2020, výška nenávratného finančného príspevku - 87 600 € prijímateľ finančných prostriedkov mesto Banská Bystrica.</p>			
		<p>1.1.1.5 Podporovať a rozvíjať poskytovanie ambulantnej sociálnej služby – denné centrum v meste</p>	Rozpočet mesta, granty	2019 - 2020	G: Mesto BB P: MVO
			18 000,- €		
		Plnenie aktivity: Mesto je zriaďovateľom 11 denných centier, ktoré zabezpečujú pre seniorov mesta sociálne poradenstvo, rôznorodú záujmovú a kultúrnu činnosť, medzi ktorú patrí aj organizovanie výletov, poznávacích zájazdov a spoločenských aktivít. Mesto intenzívne podporuje rozvoj denných centier formou spoločných stretnutí so zástupcami DC ako aj formou poskytovania finančných príspevkov pri príležitosti životných jubileí seniorov. Svoju činnosť od roku 2019 denné centrá prezentujú aj prostredníctvom vlastného časopisu pod názvom OKO. Počet členov denných centier ku 30.6.2020 (spolu 891 členov): DC Dúbrava – 118 členov, DC Harmónia – 256 členov, DC Quo Vadis – 45 členov, DC Lipa – 32 členov, DC Marína – 56 členov, DC Nádej – 86 členov, DC Pohoda – 34 členov, DC Púpava – 41 členov, DC Rozmarín – 87 členov, DC Senior – 63 členov, DC Na Uhlišku - 73 členov. Mesto podporilo sociálnu službu (mimo mzdových nákladov) v jednotlivých denných centrach v roku 2019 sumou – 20 935,- € a v roku 2020 v sumou 26 232,- €.	AKTIVITA SPLNENÁ		
		<p>1.1.1.6 Podporovať a rozvíjať poskytovanie ambulantnej sociálnej služby – práčovňa v meste</p>	Rozpočet mesta	2019 - 2020	G: Mesto BB
			3 500,- €		
		Plnenie aktivity: Pre seniorov, zdravotne postihnuté osoby vytvára mesto vhodné podmienky na zabezpečenie prania, žehlenia a údržby ich bielizne a šatstva a to v 2 práčovniach. V roku 2019 službu práčovní využívalo 73 klientov. Aj táto forma ambulantnej sociálnej služby vhodne dopĺňa ostatné poskytované sociálne služby. Mesto podporilo sociálnu službu práčovne (mimo mzdových nákladov) v roku 2019 sumou – 2 189,- € a v roku 2020 sumou 3 395,- €.	AKTIVITA SPLNENÁ		

		1.1.1.7 Podporovať a rozvíjať poskytovanie terénnych sociálnych služieb – jedáleň, požičiavanie pomôcok, prepravná služba, monitorovanie a signalizácia potreby pomoci v meste podľa potrieb občanov	Rozpočet mesta, štátnej rozpočet, granty 100 000,- €	2019 – 2020	G: Mesto BB P: MVO	
Plnenie aktivity: Na základe potreby občanov, najmä seniorov a zdravotne postihnutých mesto Banská Bystrica poskytuje terénné sociálne služby zamerané na postupné odstraňovanie bariér a znevýhodnení, vzniknutých v dôsledku sociálnych, alebo zdravotných udalostí občanov a to požičiavaním pomôcok, prepravnou službou, či „SOS“ náramkom, ale i možnosťou stravovania v jedálňach. Jednotlivé sociálne služby boli využité za sledované obdobie nasledovne:						AKTIVITA SPLNENÁ
Prepravná služba : rok 2019: 582 klientov k 30.6.2020: 120 klientov Jedáleň : 146 klientov, počet vydaných jedál 16 820 123 klientov Požičiavanie pomôcok : 102 klientov 118 klientov Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci: 10 klientov 8 klientov (ukazovateľ ovplyvnený pandémiou COVID-19 v r. 2020)						
Mesto podporilo uvedené sociálne služby (mimo mzdrových nákladov) v roku 2019 sumou – 83 398,- € a v roku 2020 sumou 102 970,- €.						
1.2 Zabezpečenie sociálnych služieb na komunitnej báze	1.2.1 Rozšírenie existujúcej kapacity zariadení opatrovateľskej služby	1.2.1.1 Podporovať a rozvíjať poskytovanie pobytovej sociálnej služby – zriadenie opatrovateľskej služby v meste (kapacita 70)	EŠIF, rozpočet mesta, granty 500 000,- €	2019 – 2020	G: Mesto BB P: MVO	
Plnenie aktivity: V zariadeniach opatrovateľskej služby je poskytovaná sociálna služba osobám na určitý čas. Záujem o danú službu každoročne vzrástá. Pre klientov a aj ich rodinných príslušníkov je to možnosť dočasného riešenia ich nepriaznivej sociálnej situácie do doby jej trvalejšieho riešenia. Zriadenie opatrovateľskej služby – 3 mesačná doba poskytovania služby - kapacita 24 miest: Rok 2019: počet klientov 121, počet žiadateľov o službu poradovníku 220. K 30.6.2020: počet klientov 6, počet žiadateľov o službu v poradovníku 27 (ukazovateľ ovplyvnený pandémiou COVID-19 v r. 2020). Zriadenie opatrovateľskej služby - týždená forma poskytovania služby - kapacita 24 miest Rok 2019: počet klientov 25, počet žiadateľov o službu poradovníku 43. K 30.6.2020: počet klientov 7, počet žiadateľov o službu v poradovníku 10 (ukazovateľ ovplyvnený pandémiou COVID-19 v r. 2020). V sledovanom období sa kapacitu sociálnej služby nepodarilo navýsiť, avšak pripravili sa na to potrebné podklady, priestor pre jej rozšírenie v nasledujúcom období.						AKTIVITA SPLNENÁ

		1.2.1.2 Priebežne monitorovať potreby seniorov (1x ročne prieskum)	Rozpočet mesta 2 000,- €/ročne	2016 - 2020	G: Mesto BB	Vytvorené a zrealizované monitorovanie: 1x ročne
Plnenie aktivity: Odbor sociálnych vecí MsÚ Banská Bystrica každoročne realizuje monitoring potrieb a zároveň spokojnosti prijímateľov sociálnych služieb prostredníctvom dotazníkov a osobných rozhovorov. Každoročne sa zozbierali a vyhodnocovali dotazníky z jednotlivých zariadení sociálnych služieb (ZpS Jeseň, Strediska sociálnych služieb, KOMUCE Krivánska), z Agentúry sociálnych služieb, ktorá poskytuje opatrovateľskú službu, prepravnú službu, stravovanie, požičiavanie pomôcok, regeneračno – rekondičné služby, službu monitorovanie a signalizácia potreby. Odbor sociálnych vecí pravidelne mesačne organizuje stretnutia s vedúcimi denných centier, kde sa taktiež monitorujú potreby 1x ročne formou dotazníka. Podľa výsledkov monitoringu reaguje na podnety a požiadavky seniorov.						AKTIVITA SPLNENÁ
		1.2.1.3 Podporovať a rozvíjať poskytovanie pobytovej sociálnej služby – zariadenie pre seniorov v meste (kapacita 300)	Rozpočet mesta 650 000,- €	2019 - 2020	G: Mesto BB P: MVO	
Plnenie aktivity: Rozvoj a podpora pobytovej sociálnej služby spočíva predovšetkým vo zvyšovaní kvality sociálnych služieb v zariadeniach pre seniorov s orientáciou na prijímateľov týchto služieb a ich podporu tak, aby boli v čo najväčšej možnej miere zohľadňované ich individuálne potreby a preferencie pri poskytovaní sociálnej služby. Mesto každoročne podporuje a rozvíja poskytovanie tejto sociálnej služby rôznymi činnosťami, prácam zameranými na jej skvalitňovanie. Súčasná kapacita sociálnych služieb nebola zriaďovateľom sociálnych služieb v zariadení pre seniorov zvýšená. Finančnou podporou zriaďovateľa bola podporená rekonštrukcia zariadenia sociálnych služieb v celkovej výške, kvalita sociálnych služieb v zmysle naplnenia štandardov. Súčasná kapacita ZpS: 177 miest , počet žiadateľov o sociálnu službu v poradovníku k 31.12. 2019: 394 a k 30.6. 2020: 395.						AKTIVITA SPLNENÁ
1.3 Zvýšenie motivácie zamestnancov pracujúcich v zariadeniach sociálnych služieb	1.3.1 Zabezpečenie zvýšenie odmeňovania zamestnancov v zariadeniach sociálnych služieb	1.3.1.1 Zabezpečiť zvýšenie mzdy zamestnancov v zariadeniach sociálnych služieb v priemere o 80 €/mesiac	Rozpočet mesta 150 000 €	2018	G: Mesto BB	_____
Plnenie aktivity: V roku 2018 sa zvýšil osobný príplatok zamestnancov zariadení sociálnych služieb v priemere o 78,80 EUR/mesiac ako motivácia zamestnancov poskytujúcich sociálne služby.						AKTIVITA SPLNENÁ

Ciel č.2
Zvýšiť počet dobrovoľníkov – seniorov (svojpomocné skupiny)

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krycia/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota	
2.1 Rozvoj dobrovoľníctva seniorov	2.1.1 Vzdelávanie a osvetá k dobrovoľníctvu seniorov	2.1.1.1 Propagácia dobrovoľníctva medzi seniormi	Dotácie štátu Rozpočet mesta Granty 500,- €/ ročne	2016 - 2020	G: Centrum dobrovoľníctva P: Mesto BB, DC, KC, Univerzita 3. veku UMB	Využívanie nástrojov informovanosti (web stránka mesta, Radničné noviny, newsletter Centra dobrovoľníctva)	
Plnenie aktivity: Centrum dobrovoľníctva každoročne organizuje informačné semináre, ktoré slúžia ako nábor dobrovoľníkov – seniorov, propaguje Týždne dobrovoľníctva v Radničných novinách aj formou letákov, taktiež oceňovanie dobrovoľníkov Srdce na dlani, pripravuje programové ponuky pre seniorov v KOMUCE, Komunitnom centre Sásová a Komunitnom centre Fončorda a aktívne využíva na informovanie o svojich aktivitách Newsletter Centra dobrovoľníctva. Počas uplynulých rokov sa zistilo, že online forma vyhľadávania ponúk pre seniorov a seniorky nie je atraktívna a vôbec ich neoslovuje. Taktiež plagáty s ponukami sa neukázali ako správna forma propagácie a náboru. Najviac funguje osobný kontakt, príklad iných seniorov z ich okolia a osobné prezentačné aktivity. Mesto Banská Bystrica má zriadených 11 denných centier. Na jeseň v roku 2019 vznikol časopis OKO, v ktorom seniori informujú o svojich aktivitách, pripravujú pozvánky na podujatia pre všetkých seniorov, sprostredkúvajú recepty, rady do domácností apod. Redakčnú radu časopisu tvoria seniorky – dobrovoľníčky.						AKTIVITA SPLNENÁ	
		2.1.1.2 Aktívne využívanie databázy Centra dobrovoľníctva seniormi	Dotácie štátu Rozpočet mesta Granty 500,- €/ ročne	2016 - 2020	G: Centrum dobrovoľníctva	Počet dobrovoľníkov – seniorov	
Plnenie aktivity: Počas rokov 2015 – 2020 sa uskutočnilo niekoľko stretnutí k databáze dobrovoľníckych ponúk (práca s databázou, zadávanie profilu, hľadanie dobrovoľníckych príležitostí a pod.) a školení dobrovoľníkov. V rokoch 2016 a 2017 absolvovalo toto školenie cez 100 seniorov a senioriek. Počas uplynulých rokov sa zistilo, že online forma vyhľadávania ponúk pre seniorov a seniorky nie je atraktívna a vôbec ich neoslovuje. Táto aktivita sa ukázala ako nerelevantná k spôsobu komunikácie tejto vekovej skupiny a ich aktivizácia prebehla iným spôsobom. Momentálne sa v Centre dobrovoľníctva angažuje 32 dobrovoľníkov – seniorov.						AKTIVITA SPLNENÁ	
	2.1.2 Zvýšenie počtu dobrovoľníckych ponúk pre seniorov a programov	2.1.2.1 Vytvorenie ponuky dobrovoľníckych aktivít vhodných pre seniorov	Dotácie štátu Rozpočet mesta Granty 2 000,- €/ ročne	2016 - 2020	G: Centrum dobrovoľníctva P: MVO, organizácie poskytujúce SS zriadené regionálnou	Vytvorená ponuka: 1	

	medzigeneračnej spolupráce				a miestnou samosprávou, školy, školské zariadenia		
Plnenie aktivity: V sledovanom období bolo vytvorených približne 7 dobrovoľníckych ponúk pre seniorov (Polievka pomoci, doučovanie matematiky s učiteľkou Hejného matematiky, Díky moc za pomoc, a iné) a 3 dlhodobé programy medzigeneračnej spolupráce – Hlavičky, Čítankovo a Dobrovoľníctvo seniorov v Univerzitnej knižnici UMB. Cieľom vytvorenia ponuky programov je zapojiť potenciál starších ľudí v rámcoch sociálnej a občianskej aktivity, vďaka čomu môžu seniori zostať aktívni a nadálej sa spoločensky zapájať a cítiť sa prospéšne i odovzdávať skúsenosti.						AKTIVITA SPLNENÁ	
		2.1.2.2 Vytvorenie programov medzigeneračnej spolupráce s aktívnym zapojením seniorov	Dotácie štátu Rozpočet mesta BB Granty 2 000,- €/ ročne	2016 - 2020	G: Centrum dobrovoľníctva P: MVO, organizácie poskytujúce SS zriadené regionálnou a miestnou samosprávou, školy, školské zariadenia	Počet programov: 3	
Plnenie aktivity: V roku 2017 boli vytvorené 3 dlhodobé programy medzigeneračnej spolupráce - Hlavičky, Čítankovo a Dobrovoľníctvo seniorov v Univerzitnej knižnici. Cieľom programov je vytvorenie podmienok na spoločenské začlenenie seniorov, predchádzanie ich sociálnemu vylúčeniu a podporovať medzigeneračné porozumenie. Medzigeneračných dobrovoľníckych programov sa počas rokov 2016 - 2020 zapojili dve základné školy a osem materských škôl, z ktorých 5 spolurealizujú program Čítankovo takmer tri roky. Dobrovoľníctvo v univerzitnej knižnici UMB 2016 – 5 dobrovoľníkov, 2017 – 8 dobrovoľníkov, 2018 – 10 dobrovoľníkov, 2019 – 8 dobrovoľníkov, k 30.6.2020 – 8 dobrovoľníkov. Hlavičky - doučovací medzigeneračný program 2016 – 7 dobrovoľníkov, 2017 – 7 dobrovoľníkov, 2018 – 4 dobrovoľníkov, 2019 – 7 dobrovoľníkov, k 30.6.2020 - 5 dobrovoľníkov. Čítankovo - medzigeneračný program 2017 – 12 dobrovoľníkov, 2018 – 14 dobrovoľníkov, 2019 – 17 dobrovoľníkov, k 30.6.2020 - 13 dobrovoľníkov.							AKTIVITA SPLNENÁ

Ciel č. 3

Vytvoriť podmienky pre aktívne starnutie

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krycia/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
3.1 Podpora aktívneho starnutia	3.1.1 Zvýšenie počtu programov aktívneho starnutia	3.1.1.1 Zorganizovať športovo – pohybové aktivity	Granty Rozpočet mesta BB 5 000,- € (1 000,- €/ ročne)	2016 - 2020	G: Mesto BB P: MVO	Počet športovo – pohybových aktivít: 2
Plnenie aktivity: Mesto Banská Bystrica každoročne v októbri organizuje Akadémiu európskeho seniora, ktorej súčasťou je aj športovo – pohybová aktivita Olympiáda seniorov. V roku 2016 sa Olympiády zúčastnilo 180 seniorov, v roku 2017 - 145 seniorov, v roku 2018 - 138 seniorov a v roku 2019 - 150 seniorov. Od roku 2019 sa v spolupráci s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva začal projekt FIT SENIOR, ktorý je zameraný na zvýšenie pohybovej aktivity seniorov žijúcich v Banskej Bystrici. Ďalej mesto Banská Bystrica podporuje denné centrá pri organizovaní športových hier a s rôznymi partnermi realizuje projekty/aktivity zamerané na zdravý životný štýl.						AKTIVITA SPLNENÁ
		3.1.1.2 Zvýšiť počet regeneračno – rekondičných stredísk	Rozpočet mesta BB 15 000,- €	2016 - 2020	G: Mesto BB	Počet regeneračno – rekondičných stredísk: z 2 na 3
Plnenie aktivity: V roku 2016 sa počet regeneračno – rekondičných stredísk zvýšil z 2 na 3 strediská, nakoľko záujem o regeneračno-rekondičné služby každým rokom vzrástá. V roku 2017 využívalo tieto služby 220 klientov, v roku 2018 290 klientov a v roku 2019 - 220 klientov v 3 strediskách, k 30.6.2020 - 37 klientov (ukazovateľ ovplyvnený pandémiou COVID-19 v r. 2020).						AKTIVITA SPLNENÁ
		3.1.1.3 Zabezpečiť siet'ovanie denných centier	Granty Rozpočet mesta BB 5 000,- € (1 000,- €/ ročne)	2016 - 2020	G: Mesto BB	Počet zosieťovaných centier: 6
Plnenie aktivity: Odbor sociálnych vecí MsÚ Banská Bystrica organizuje raz mesačne porady denných centier, kde sa navzájom informujú o aktivitách, ktoré vykonávajú a o dobrých praktikách, ďalej organizuje rôzne vzdelávacie prednášky a kultúrno-spoločenské udalosti, na ktorých sa zúčastňuje všetkých 11 denných centier v meste. Dobrovoľníci z denných centier vydávajú občasník OKO od 9/2019. Počet zosieťovaných denných centier: 11.						AKTIVITA SPLNENÁ
		3.1.1.4 Podpora programov celoživotného vzdelávania	UMB 70 000,- €	2017 - 2020	G: UMB P: Mesto BB	Počet podporených programov :3

Plnenie aktivity: V rokoch 2016 a 2017 boli organizované Univerzitou Mateja Bella neformálne komunitno – vzdelávacie aktivity, na ktorých sa v každom roku zúčastnilo okolo 950 účastníkov. Mesto Banská Bystrica každoročne v októbri organizuje Akadémiu európskeho seniora, ktorej súčasťou sú aj rôzne prehliadky v rámci mesta, vedomostné kvízy, pamäťové cvičenia, kreatívne dielne, dni otvorených dverí a iné. Mestom bol podporený projekt - Díky moc za pomoc, v ktorom lektor a stredoškoláci z Banskej Bystrice učili seniorov tvoriť videá na mobilných telefónoch a „zavesiť“ ich na sociálnu sieť, vďaka čomu môžu seniori zdieľať svoje skúsenosti, nápady, talenty a vedomosti s mladou generáciou. V spolupráci s Ministerstvom vnútra SR organizuje školenia a stretnutia na tému <i>Ako predísť podvodom na senioroch</i> ; a mnoho ďalších.	AKTIVITA SPLNENÁ
---	-------------------------

Osoby so zdravotným postihnutím

Ciel č. 1

Rozšíriť ponuku služieb pre občanov so zdravotným postihnutím a ich rodiny

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krycia/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
1.1 Rozvoj terénnych a ambulančných sociálnych služieb	1.1.1 Zvýšenie počtu terénnych a ambulančných služieb	1.1.1.1 Vytvorenie služby včasnej intervencie	Granty BBSK Rozpočet mesta BB 200 000,- €	2016 - 2020	G: Mesto BB P: BBSK MVO	Vytvorená služba: 1

Plnenie aktivity:

V roku 2016 vznikla nezisková organizácia Centrum včasnej intervencie v Banskej Bystrici, ktorá sa venuje sociálnej službe včasnej intervencie, špecializovanému sociálnemu poradenstvu, sociálnej rehabilitácii, stimulácií vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím, komunitnej rehabilitácii a preventívnej aktivite. Tím odborníkov, pozostávajúci zo sociálneho pracovníka, fyzioterapeuta, logopéda, psychológika, špeciálneho a liečebného pedagóga, poskytuje svoje služby deťom, ktorých vývin je oneskorený alebo ohrozený. Služba je bezplatná.

Počas obdobia 2016 až 2020 poskytlo Centrum včasnej intervencie podporu formou služby včasnej intervencie 32 rodinám priamo z mesta Banská Bystrica. Celkovo z Banskobystrického kraja sa služba poskytla 201 rodinám. Počas tohto obdobia Centrum včasnej intervencie usporiadalo rôzne workshopy pre rodičov – ohľadom stimulácie a vývinu reči a iných oblastí vývinu dieťaťa, workshopy pre odborníkov pracujúcich pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v oblasti vzťahovej väzby, v oblasti rozvoja komunikácie. Taktiež usporiadali dve konferencie pre rodičov aj odborníkov – Integrácia in BB – ohľadom sietovania odborníkov v meste Banská Bystrica pri integrácii detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. A druhú konferenciu – Komunikácia nie je len reč – o možnostiach rozvoja náhradnej komunikácie u detí so zdravotným postihnutím. Aktívne spolupracujú s Neonatologickou klinikou.

	1.1.2 Podpora pre rodiny s deťmi so	1.1.2.1 Zriadenie denného stacionára pre deti so ZP	Granty EŠIF 150 000,- €	2017 - 2020	G: Mesto BB P:	Zriadenie denného stacionára: 1
--	--	--	-----------------------------------	-------------	--------------------------	---------------------------------

	zdravotným postihnutím				MVO	
Plnenie aktivity: Zriadenie denného stacionára pre deti so zdravotným postihnutím nebolo zrealizované v spolupráci s neziskovou organizáciou SPOSA BB, ktorá mala v pláne zriadiť denný stacionár. Uvedené sa zatiaľ nepodarilo zrealizovať, nakoľko nezisková organizácia zatiaľ nesplňa všetky stanovené podmienky stanovené v legislatíve pre registráciu sociálnej služby.	AKTIVITA NEREALIZOVANÁ.					

Ciel' č. 2

Podpora inovatívnych typov služieb na komunitnej úrovni						
Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krytie/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
2.1 Podpora samostatného bývania	2.1.1 Vytvorenie podmienok na bývanie	2.1.1.1 Zabezpečenie sociálnej služby na podporu samostatnosti a nezávislosti s podporou komunitných služieb	EŠIF Rozpočet mesta BB ŠFRB 240 000,- € + 30 000,- € prevádzka	2017 - 2020	G: Mesto BB P: MVO	Počet bytových jednotiek: 4
Plnenie aktivity: Mesto Banská Bystrica poskytuje sociálnu službu - zariadenie podporovaného bývania. Cieľom prijatého opatrenia bolo rozširovať tento druh služby v rámci rôznych lokalít v meste a určeným osobám vytvoriť podmienky na bývanie a vedenie samostatného života vzhladom na ich zdravotné znevýhodnenie. V sledovanom období neboli vyhlásené výzvy z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, za pomoci ktorých by túto prioritu bolo možné realizovať.						AKTIVITA NEREALIZOVANÁ.

Ciel' č. 3

Podpora aktivizácie a pracovného začlenenia občanov so ZP						
Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krytie/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
3.1 Podpora tvorby pracovných príležitostí	3.1.1 Vytvoriť podmienky pre začlenenie osôb so ZP	3.1.1.1 Zriadenie centra pracovnej rehabilitácie	EŠIF ÚPSVaR 100 000,- €	2017 - 2020	G: MVO P: ÚPSVaR	Zriadené centrum: 1

Plnenie aktivity: V rokoch 2017 – 2020 nebola aktivita realizovaná z dôvodu nevyhlásenia vhodnej výzvy z Európskych štrukturálnych a investičných fondov na realizáciu tejto aktivity, avšak ani niektorá z mimovládnych organizácií neprejavila záujem o zriadenie centra pracovnej rehabilitácie pre občanov so zdravotným postihnutím.	AKTIVITA NEREALIZOVANÁ.
3.1.1.2 Vytvorenie programu na oceňovanie zamestnávateľov ústretových k zamestnávaniu občanov so ZP	Rozpočet mesta BB Granty 8 000,- €
G: Mesto BB P: zamestnávateelia ÚPSVaR	2017 - 2020

Plnenie aktivity: K aktívite bol spracovaný projektový zámer, ktorého cieľom bolo vytvorenie programu na oceňovanie zamestnávateľov ústretových k zamestnávaniu občanov so zdravotným postihnutím. Na zrealizovanie neboli finančné prostriedky.	AKTIVITA NEREALIZOVANÁ.
--	--------------------------------

Osoby v obtiažnych životných situáciách

Ciel' č. 1 Zvýšiť počet sociálnych služieb na komunitnej úrovni pre osoby v obtiažnych životných situáciách

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krycia/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
1.1 Rozvoj komunitných sociálnych služieb	1.1.1 Zvýšenie počtu terénnych a ambulantných služieb	1.1.1.1 Vytvorenie TSP pre prácu s ľuďmi bez domova	EŠIF Rozpočet mesta BB ÚPSVaR 100 000,- €	2016 - 2020	G: Mesto BB P: MVO ÚPSVaR Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity	Vytvorená TSP/počet pracovníkov: 1/2
Plnenie aktivity: Mesto Banská Bystrica v decembri 2018 zaregistrovalo terénnu sociálnu službu krízovej intervencie, ktorá je zameraná na rôzne cieľové skupiny a medzi ne patrí aj skupina ľudí bez domova. Terénni pracovníci vyhľadávajú a mapujú miesta, kde sa ľudia bez domova zdržiavajú, pracujú s nimi v ich prirodzenom prostredí. Napriek tomu, že služba je „v praxi“ len pomerne krátka čas, už teraz je zrejmé, že jej zriadenie bolo opodstatnené a sociálna práca prináša prvé výsledky. Počet pracovníkov v roku 2019 – 1, v roku 2020 – 2.						AKTIVITA SPLNENÁ

		1.1.1.2 Podporovať poskytovanie pobytovej sociálnej služby – nocľaháreň (kapacita 30)	Štátny rozpočet 30 000,- €		G: SČK P: Mesto BB	
Plnenie aktivity: Na území mesta Banská Bystrica poskytuje sociálnu službu – nocľaháreň Územný spolok Slovenského Červeného kríža v Banskej Bystrici. Kapacita zariadenia je 20 miest, čo je nezmenený stav v porovnaní s rokom 2014, avšak Slovenský Červený kríž, územný spolok Banská Bystrica nezaznamenal potrebu navýšiť počet miest, nakoľko majú ročne v priemere 16 stálych klientov. Mesto každoročne podporuje činnosť tejto pobytovej sociálnej služby, takmer na dennej báze sociálnym poradenstvom, avšak aj finančne, nakoľko zriadená služba sa nachádza v budove vo vlastníctve mesta.						AKTIVITA SPLNENÁ
		1.1.1.3 Podporovať poskytovanie pobytovej sociálnej služby – útulok (kapacita 100)	Štátny rozpočet, rozpočet mesta, rozpočet iných organizácií 270 00,- €		G: Mesto BB P: SČK, MVO	
Plnenie aktivity: Na území mesta Banská Bystrica poskytuje sociálnu službu – útulok 5 poskytovateľov. Celková kapacita tejto služby je 149 miest, čo predstavuje nárast o 17 miest v porovnaní s rokom 2014. Pracovníci OSV-SKI sú v neustálej súčinnosti so všetkými poskytovateľmi služby.						AKTIVITA SPLNENÁ
		1.1.1.4 Podporovať poskytovanie ambulantnej a terénnej sociálnej služby – nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Rozpočet mesta, rozpočet MVO, granty 120 000,- €		G: Mesto BB P: MVO	
Plnenie aktivity: Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu poskytovaná mestom Banská Bystrica sa zameriava na prípravu na vyučovanie, poskytuje priestor pre záujmovú činnosť, spolupodieľa sa na príprave voľnočasových aktivít, zvyšovanie sociálnych a životných zručností detí a mládeže a poskytovanie základného sociálneho poradenstva v oblasti osobných, rodinných, pracovných a sociálnych problémov. Každoročne sa v centrách, kde sa poskytuje nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, realizujú nové projekty, programy a aktivity, ktoré zlepšujú študijné výsledky detí, zvyšujú počet vypracovaných domáčich úloh a príprav do školy, zlepšujú sociálne zručnosti u detí a kde deti získavajú pozitívny vzor, prostredníctvom kamarátskeho vzťahu. Počet sociálnych pracovníkov – štyria. V roku 2019 využilo nízkoprahovú sociálnu službu pre deti a rodinu spolu cca 3130 klientov, z toho cca 890 dospelých a cca 2240 detí.						AKTIVITA SPLNENÁ
		1.1.1.5 Podporovať a poskytovať TSS krízovej intervencie	Rozpočet mesta, granty		G: Mesto BB	
Plnenie aktivity:						AKTIVITA SPLNENÁ

Činnosť terénnnej sociálnej služby krízovej intervencie je zameraná na rôzne cieľové skupiny obyvateľstva. Sociálni pracovníci poskytujú základné poradenstvo priamo v prirodzenom prostredí klientov, v prípade potreby sprevádzanie klientov a pomoc pri vybavovaní úradných a iných záležitostí. Od vzniku (december 2018) tejto terénnnej sociálnej práce pracovníci priebežne zmapovali sociometrické údaje rómskych osád na území mesta a postupne si vytvorili dôveru u väčšiny obyvateľov, ktorá je potrebná na ďalšiu spoluprácu ako aj riešenie vzniknutých negatívnych javov.

Počet pracovníkov v roku 2019 – 1, v roku 2020 – 2. Počet obyvateľov 6 lokalít v roku 2019 cca 694. Spolupráca s Odborom školstva Mestského úradu Banská Bystrica, ZŠ Trieda SNP 20, MŠ Tulská, TSP Centrum pre deti a rodinu Svetluška. Počet intervencií v roku 2019: 27.

Počet intervencií k 30.6.2020: intervencia COVID-19: 325 rodín/1617 obyvateľov

Počet klientov, ktorým bola poskytnutá súčinnosť príprava do školy a komunikácia kvôli COVID 19:

- komunikácia so ZŠ vo veci domácich úloh sa so ZŠ komunikovalo ohľadom 16 rodín z osád Riečna voda a Podlavice a 13 rodín z Internátnej 12, spolu bolo oslovených všetkých 11 ZŠ, z ktorých tri prejavili záujem o spoluprácu počas opatrení COVID 19
- domáce úlohy sa distribuovali 19 deťom
- príprava do školy sa realizovala s 15 deťmi
- počas opatrení COVID 19 sa roznieslo 238 domácich úloh deťom v rámci osád a deťom žijúcim na Internátnej 12.

Počet klientov, s ktorými sa riešili ich potreby (škola, zdravotné veci, drevo, poradenstvo a pod.):

- iné ako domáce úlohy sa riešili u 8 detí (spolu 6 rodín) z lokalít Podlavice, Riečna voda a Internátnej 12 - diagnostiky na CPPP, preskúšanie detí na pôde ZŠ, osobné stretnutia s triednymi učiteľmi za účasti rodičov a detí, zabezpečenie predpisu liekov, očný lekár, predpis okuliarov, do 31.03.2020 sa rozviezlo 5x drevo spolu do troch osád v množstve 15,5m³. Bolo zrealizovaných 24 návštěv v rodinách (spolu 8 rodín), kde sa vyskytlo infekčné ochorenie „sladké chrusty“ a vši.

Je zrejmé, že v podporovaní a rozvíjaní tejto sociálnej služby bude potrebné pokračovať aj v ďalšom období.

Ciel č. 2

Vytvoriť možnosti vzdelávania v oblasti životných zručností aj v rámci prevencie obtiažnych životných situácií

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krytie/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
2.1 Rozvoj neformálneho vzdelávania životných zručností	2.1.1 Zvýšenie gramotnosti pre osoby bez vzdelania	2.1.1.1 Aktivity neformálneho vzdelávania v oblasti životných zručností pre osoby ohrozené ťažkými životnými situáciami – Podpora mladých uchádzačov (s neukončeným vzdelávaním) o zamestnanie	EŠIF Rozpočet mesta BB 26 000,- €	2017 - 2020	G: MVO P: Mesto BB ÚPSVaR	_____

Plnenie aktivity: Podnik medzitahu práce – Šanca pre všetkých, n.o., ktorú zriadilo Mesto Banská Bystrica, realizuje programy a projekty pre mladých uchádzačov o zamestnanie Podpora mladých uchádzačov o zamestnanie, ktoré ich majú aktivizovať a podporiť prostredníctvom odbornej prípravy – vzdelávania, hľadania zamestnania, stáže, praxe a tréningami zručnosti. Hlavným cieľom je pomôcť mladým ľuďom uplatniť sa na pracovnom trhu. Z už realizovaných programov sa všetci klienti sa zúčastnili pracovného pohovoru, niekoľko ich bolo zamestnaných na trvalý pracovný pomer alebo na dohodu o pracovnej činnosti a niekoľko klientov absolvovalo komisionálne skúšky s cieľom ukončiť si vzdelanie. Mesto ich činnosť každoročne podporuje finančnou dotáciou. Realizáciu projektov finančne podporených z Karpatskej nadácie a Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sa podniku podarilo zriadíť a technicky vybaviť stály kontaktný bod Centrum praktického výcviku, ktoré bolo určené 15 zraniteľným osobám bez akýchkoľvek pracovných návykov a zručností. V centre majú zraniteľné osoby vytvorené vhodné podmienky na vykonávanie zapracovania priamo v praxi s cieľom získavať a prehľbovať praktické skúsenosti nevyhnutné pre potreby trhu práce. V rámci projektových aktivít sa poskytovalo zraniteľným osobám individuálne karierové poradenstvo zamerané na prehľbenie a rozšírenie ich kompetencií pri hľadaní zamestnania a podporu a zvyšovanie motívacie pracovať a ďalej sa vzdelávať.	AKTIVITA SPLNENÁ
---	-------------------------

Ciel č. 3

Vytvoriť možnosti dostupného bývania pre osoby v obtiažnych životných situáciách

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krytie/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
3.1 Podpora samostatného bývania	3.1.1 Vytvorenie podmienok na bývanie pre ľudí v ťažkých životných situáciách	3.1.1.1 Zabezpečenie sociálnej služby na podporu samostatnosti a nezávislosti s podporou komunitných služieb	EŠIF Rozpočet mesta BB (240 000,- €) 30 000,- € prevádzka služieb	2017 – 2020	G: Mesto BB	
Plnenie aktivity: Sociálna služba Podpora samostatného bývania - v zmysle zákona 448/2008 Z. z. v znp. nebola registrovaná. Je to služba na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti fyzickej osoby zameraná najmä na pomoc pri prevádzke domácnosti, pomoc pri hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, podporu pri zapojení sa do spoločenského a pracovného života, podporu rozvoja osobných záujmov, predchádzanie a riešenie krízových situácií, podporu spoločensky primeraného správania. Potreba zriadenia uvedenej služby pretrváva, bude uvedená v novom Komunitnom pláne sociálnych služieb mesta Banská Bystrica na roky 2021 – 2027.						AKTIVITA NEREALIZOVANÁ
		3.1.1.2 Podpora pre program svojpomocnej výstavby domčekov	EŠIF Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity Rozpočet mesta BB	2018 - 2020	G: MVO Mesto BB	Vytvorený program podpory: 1

Plnenie aktivity: Zámerom USVRK bolo vytvoriť program na podporu výstavby domčekov. Uvedené zo strany gestora nebolo realizované.	AKTIVITA NEREALIZOVANÁ
3.1.1.3 Vytvorenie vhodných podmienok pre poskytovanie sociálnych služieb na komunitnej báze, v prirodzených spoločenstvách organizačne podobných bežnej rodine	EŠIF Rozpočet mesta BB 240 000,- €
Plnenie aktivity: Cieľom tejto aktivity bol rozvoj komunitných služieb a deinštitucionalizácia v rámci sociálno-právnej ochrany maloletých detí v rámci trendu a nastavovania politík v tejto oblasti. Na území mesta Banská Bystrica fungujú zariadenia podporovaného bývania pre mladých dospelých, ktorí vedia s podporou viesť samostatný život. Kapacita týchto zariadení je dokopy 17 miest, čo je v súčasnosti dostačujúca kapacita, preto aktivita nebola realizovaná.	AKTIVITA NEREALIZOVANÁ

Ciel č. 4 Zvýšiť ponuku adekvátnych pracovných príležitostí pre občanov v obtiažnych životných situáciách

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krytie/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
4.1 Podpora tvorby pracovných príležitostí	4.1.1 Využívanie efektívnych nástrojov zamestnávania	4.1.1.1 Vytvorenie systému implementácie nástroja Sociálne zodpovedne orientovaného verejného obstarávania	2% z celkového objemu zadaných VO charakteru využiteľného pre tento cieľ	2016 - 2020	G: Mesto BB	Vytvorený systém: 1
Plnenie aktivity: V sledovanom období sa nepodarilo plniť tak, ako bola aktivita nadefinovaná. Avšak čiastočne prostredníctvom niektorých zazmluvnených dodávateľov služieb bola sprostredkovaná pomoc pre sociálne odkázaných občanov formou uzavretenia pracovného pomeru.						AKTIVITA NEREALIZOVANÁ
		4.1.1.2 Aktívne využívanie nástrojov APTP a zvýšiť počet participujúcich subjektov (resp. zamestnávateľov)	EŠIF 1 500 000,- € ŠR 75 000,- €	2016 - 2020	G: ÚPSVR BB	Počet využívaných nástrojov APTP: 8

<p>Plnenie aktivity: Nástroje aktívnych opatrení na trhu práce sprostredkováva v zmysle platnej legislatívy Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Ide napr. o sprostredkovanie zamestnania, príspevky pre občana, príspevky pre zamestnávateľa, podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím, aktivačná činnosť, vzdelávanie a príprava pre trh práce, REPAS+ pre uchádzačov o zamestnanie a KOMPAS+ pre uchádzačov o zamestnanie. Podnik medzitahu práce – Šanca pre všetkých je nezisková organizácia zriadená Mestom Banská Bystrica, ktorá poskytuje spoločensky prospéšné služby vo verejnom záujme s cieľom vytvárať vhodné podmienky pre znevýhodnené osoby a umožniť im získavať pracovné zručnosti a reálne pracovné skúsenosti prepojené s aktivitami zameranými na osobnostný rozvoj v dočasnom zamestnaní. Podnik má vytvorený stály kontaktný bod pre zraniteľné osoby a realizuje projekty – Príležitosť získať prácu, Podpora mladých uchádzačov o zamestnanie, Rozvoj ľudských zdrojov – aktivity uľahčujúce integrovanie mladých Rómov a Obnova náterov zábradlí, Záhradka Kamarátka. Podnik medzitahu práce na základe uzatvorených viacerých dohôd s príslušným úradom práce, či už v rámci národných projektov („Praxou k zamestnaniu práce, Podpora rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti) alebo prostredníctvom ďalších nástrojov AOTP vytváral vhodné pracovné príležitosti, čoho výsledkom bolo zamestnanie 8 znevýhodnených osôb z toho boli 3 zdravotne znevýhodnení občania. Počet využívaných nástrojov AOTP: 4 (§50 j, § 51, §52 a, § 54)</p>	AKTIVITA SPLNENÁ
--	-------------------------

Ciel č. 5

Podpora integrovaných komunitných služieb

Priorita	Opatrenie	Aktivita	Zdroje krytie/ predpokladaný náklad	Časový harmonogram	Gestor/ partneri	Indikátor/ požadovaná hodnota
5.1 Podpora rozvoja centier integrovanej zdravotno-sociálnej starostlivosti	5.1.1 Rozšírenie so zameraním i na špecializované služby pre osoby so závislosťami a o osoby odkázané na zdravotnú starostlivosť	5.1.1.1 Zriadenie nocľahárne a nízkoprahového denného centra v rámci siete pomoci osobám závislým a osoby odkázané na zdravotnú starostlivosť	EŠIF Mesto BB 75 000,- € (700 000,- €)	2017 – 2020	G: CPLDZ Mesto BB SČK	Zriadenie nocľahárne/centra: 1
Plnenie aktivity: Zriadenie nocľahárne a nízkoprahového denného centra v rámci siete pomoci osobám závislým a osoby odkázané na zdravotnú starostlivosť sa nepodarilo zrealizovať napriek spracovaniu projektového zámeru a komunikácie s Ministerstvom zdravotníctva SR. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam a úsiliu mesta riešiť aj tieto cieľové skupiny občanov, uvedenú aktivitu nebolo možné realizovať.						AKTIVITA NEREALIZOVANÁ.

Príloha 2**ZOZNAM ÚČASTNÍKOV PROCESU KOMUNITNÉHO PLÁNOVANIA****Členovia riadiaceho výboru**

P.č.	Titul, meno a priezvisko	Pozícia v KPSS	Organizácia
1.	PhDr. Ing. Ivana Kružliaková, PhD.	Odborný garant KPSS	MsÚ – OSV Banská Bystrica
2.	Ing. Milan Lichý	predseda Komisie pre sociálny rozvoj, bývanie a zdravie	Mesto Banská Bystrica
3.	PhDr. Karol Langstein	vedúci PS: 1/Osoby žijúce v MRK 2/ Osoby v nepriaznivých situáciach (krízová intervencia)	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
4.	Mgr. Beata Styková	vedúca PS: 1/Seniori 2/ Osoby so zdravotným znevýhodnením	MsÚ Banská Bystrica OSV – SDS
5.	Ing. Adriana Tupá	vedúca PS: 1/Rodina, deti a mládež	MsÚ – OSV Banská Bystrica
6.	Mgr. Gabriela Dubovanová	koordinátorka	MsÚ – OSV Banská Bystrica
7.	doc. PhDr. Slavomír Krupa, PhD.	spracovateľ dokumentu	Rada pre poradenstvo v sociálnej práci
8.	PhDr. Miroslav Cangár, PhD.	Spracovateľ dokumentu	Rada pre poradenstvo v sociálnej práci
9.	PhDr. Soňa Holúbková	facilitátor PS a spracovateľ dokumentu	Rada pre poradenstvo v sociálnej práci
10.	Mgr. Alena Madošová	člen	MsÚ – OSV Banská Bystrica

Členovia pracovnej skupiny: Seniori

P.č.	Titul, meno a priezvisko	Pozícia v KPSS	Organizácia
1.	Mgr. Beata Styková	Vedúca PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SDS
2.	PhDr. Ing. Ivana Kružliaková, PhD.	Odborný garant KPSS	MsÚ – OSV Banská Bystrica
3.	PhDr. Jana Dupáková	Člen PS	DD a DSS Senium Banská Bystrica
4.	Helena Jedličková	Člen PS	OO Jednoty dôchodcov Banská Bystrica
5.	Petra Štesková	Člen PS	EBBA, n.o. Banská Bystrica
6.	Mgr. Ľubica Golianová	Člen PS	SPOĽAČH, o.z. Banská Bystrica
7.	Mgr. Eva Malinová	Člen PS	Dom Božieho milosrdstva – ZpS Banská Bystrica
8.	Iveta Kišová	Člen PS	Šafrán, n.o. Banská Bystrica
9.	Mgr. Marcela Matušková	Člen PS	SENIORDOM Betonika Banská Bystrica
10.	Mgr. Silvia Cochová, PhD.	Člen PS	Centrum dobrovoľníctva Banská Bystrica
11.	Mgr. E. Zemanová	Člen PS	CZD Kanaán Banská Bystrica
12.	PhDr. Jana Kamenská, PhD.	Člen PS	BBSK
13.	Mgr. Zuzana Barinová	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SDS
14.	Mgr. Slavka Kostúrová	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SDS
15.	PhDr. Kornélia Balogová	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SDS
16.	Mgr. Katarína Brašeňová	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SDS
17.	Ing. Adriana Tupá	Člen PS	MsÚ – OSV Banská Bystrica
18.	Jaroslav Jursík	Člen PS	Seniorka n.o. Banská Bystrica
19.	PhDr. Helena Vavrúšová, PhD.	Člen PS	FNsP F.D.R Banská Bystrica
20.	Doc. Ing. Anna Vaňová, PhD.	Člen PS	Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja, EF UMB, Banská Bystrica
21.	Ing. Mária Filipová	Člen PS	ÚMS, FO

Členovia pracovnej skupiny: Osoby so zdravotným znevýhodnením

P.č.	Titul, meno a priezvisko	Pozícia v KPSS	Organizácia
1.	Mgr. Beata Styková	Vedúca PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SDS
2.	PhDr. Ing. Ivana Kružliaková, PhD.	Odborný garant KPSS	MsÚ – OSV Banská Bystrica
3.	Mária Helexová	Člen PS	SPOSA BB
4.	PhDr. Jana Dupáková	Člen PS	DD a DSS Senium Banská Bystrica
5.	Iveta Kišová	Člen PS	Šafrán, n.o. Banská Bystrica
6.	Mgr. Nadežda Bieliková	Člen PS	SLOVILCO Slovenské združenie stomikov ILCO KLUB BB
7.	Ing. Mgr. Juraj Barbuščák	Člen PS	DOM, n.o. Banská Bystrica
8.	Mgr. Dagmar Filadelfiová	Člen PS	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Krajské stredisko Banská Bystrica
9..	PhDr. Jana Kamenská, PhD.	Člen PS	BBSK
10.	Mgr. Andrea Luttyová	Člen PS	ÚPSVR Banská Bystrica
11.	PhDr. Danka Murgašová	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SDS
12.	Mgr. Zuzana Šperková	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SDS
13.	Ing. Ľudmila Veveková	Člen PS	Denné centrum Divadla z pasáže, n.o. Banská Bystrica
14.	Jaroslav Jursík	Člen PS	Seniorka n.o. Banská Bystrica
15.	Mgr. Ján Záskalan	Člen PS	Komunitné centrum zdravia MOSTY, n.o. Banská Bystrica
16.	PhDr. Eva Trepáčová	Člen PS	OZ SANARE Banská Bystrica
17.	Ľubomíra Tósegiová	Člen PS	FNsP F.D.R Banská Bystrica
18.	Mgr. Eva Mrenicová	Člen PS	Centrum včasnej intervencie Banská Bystrica
19.	Ing. Mária Filipová	Člen PS	ÚMS, FO
20.	Ing. Eva Tomášová	Člen PS	FO
21.	PaedDr. Adriána Maďarová, PhD.	Člen PS	ZŠ Bakossova Banská Bystrica

Členovia pracovnej skupiny: Rodina, deti a mládež

P.č.	Titul, meno a priezvisko	Pozícia v KPSS	Organizácia
1.	Ing. Adriana Tupá	Vedúca PS	MsÚ – OSV Banská Bystrica
2.	PhDr. Ing. Ivana Kružliaková, PhD.	Odborný garant KPSS	MsÚ – OSV Banská Bystrica
3.	PhDr. Karol Langstein	Vedúci PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
4.	Dana Boháčiková	Člen PS	OZ Creativas made
5.	Bc. Radovan Jonáš	Člen PS	Slovenský Červený kríž Územný spolok Banská Bystrica
6.	Mgr. Jarmila Spišiaková	Člen PS	Jaja Baby Care s.r.o. Banská Bystrica
7.	JUDr. Ján Michalskí	Člen PS	Diecézne pastoračné centrum pre rodinu Banskobystrickej diecézy
8.	Mgr. Veronika Kosková	Člen PS	Materské centrum Mamina Banská Bystrica
9.	Mgr. Katarína Longauerová	Člen PS	Materské centrum Mamina Banská Bystrica
10.	PaedDr. Renáta Kráčiková	Člen PS	Súkromné detské centrum HUGO, Banská Bystrica
11.	Mgr. Andrea Súlovcová	Člen PS	Slovenské misijné hnutie Banská Bystrica
12.	Mgr. Ivan Bučko	Člen PS	OZ ANTIRA Banská Bystrica
13.	Ing. Mgr. Jozef Pišta	Člen PS	Zdravé regióny
14.	Mgr. Štefan Náther	Člen PS	Nádej deťom Banská Bystrica
15.	Ing. Mgr. Ľubica Michalíková	Člen PS	Centrum pre deti a rodiny Dom svätej Alžbety Banská Bystrica
16.	Lucia Valachová	Člen PS	Svet HARMÓNIE, s.r.o. Banská Bystrica
17.	Mgr. Ján Záskalan	Člen PS	Komunitné centrum zdravia MOSTY, n.o. Banská Bystrica

18.	PaedDr. Martina Macíková	Člen PS	RC Hviezdička Banská Bystrica
19.	pplk. Mgr. Jozef Môcik	Člen PS	OR PZ Banská Bystrica
20.	Mgr. Marianna Jakubíková	Člen PS	MsP Banská Bystrica
21.	Mgr. Michaela Halabuková	Člen PS	MsÚ – OSV Banská Bystrica
22.	Mgr. Jana Chudá	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
23.	Mgr. Lucia Janáková	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
24.	PhDr. Dana Boroška	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
25.	Mgr. Eva Mrenicová	Člen PS	Centrum včasnej intervencie Banská Bystrica
26.	Mgr. Marek Ondráš	Člen PS	Člen Komisie pre sociálny rozvoj, bývanie a zdravie pri MsZ Banská Bystrica
27.	Mgr. Ivana Michalíková	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica PS-SUR
28.	Janka Žabková	Člen PS	MC Podlavice Banská Bystrica
29.	Doc. Ing. Katarína Vitálišová, PhD.	Člen PS	Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja, EF UMB, Banská Bystrica
30.	Ing. Nikoleta Jakuš Muthová, PhD.	Člen PS	Katedra verejnej ekonomiky a regionálneho rozvoja, EF UMB, Banská Bystrica
31.	Mgr. Pravol'ub Lamoš	Člen PS	ÚPSVR Banská Bystrica
32.	Ing. Mária Filipová	Člen PS	ÚMS, FO
33.	Zuzana Murárová	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
34.	Martina Matejková	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
35.	Dominika Filipková	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI

Členovia pracovnej skupiny: Osoby v nepriaznivých situáciách (krízová intervencia)

P.č.	Titul, meno a priezvisko	Pozícia v KPSS	Organizácia
1.	PhDr. Karol Langstein	Vedúci PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
2.	PhDr. Ing. Ivana Kružliaková, PhD.	Odborný garant KPSS	MsÚ – OSV Banská Bystrica
3.	Dana Boháčiková	Člen PS	OZ Creativas made
4.	Mgr. Fridrich Močáry	Člen PS	Slovenský Červený kríž Územný spolok Banská Bystrica
5.	Mgr. Denisa Pecníková	Člen PS	Centrum pre deti a rodiny Banská Bystrica
6.	Mgr. Eva Stachová	Člen PS	Centrum pre deti a rodiny Banská Bystrica
7.	Mgr. Edita Palečková	Člen PS	DEBORA útulok pre matky s deťmi Banská Bystrica
8.	Mgr. Jolana Uhríková	Člen PS	Slovenské misijné hnutie Banská Bystrica
9.	Mgr. Ivan Bučko	Člen PS	OZ ANTIRA Banská Bystrica
10.	Ing. Mgr. Jozef Pišta	Člen PS	Zdravé regióny
11.	Mgr. Jolana Nátherová	Člen PS	Centrum komunitného organizovania Banská Bystrica
12.	Silvia Kováčová	Člen PS	Nádej deťom Banská Bystrica
13.	Martina Strmeňová	Člen PS	Centrum komunitného organizovania Banská Bystrica
14.	Mgr. Richard Balko	Člen PS	MsP BB
15.	PhDr. Jana Kamenská, PhD.	Člen PS	BBSK
16.	Mgr. Zdenka Čubová	Člen PS	ÚPSVR SR Banská Bystrica
17.	Mgr. Vladimír Frémal	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
18.	PhDr. Dana Boroška	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI

19.	Ing. Jana Škorňová	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
20.	Ivana Latiaková	Člen PS	Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, Banská Bystrica
21.	Ing. arch. Zuzana Hrušková	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OPA-RA
22.	Ing. Mária Filipová	Člen PS	ÚMS, FO
23.	Eva Knéslová	Člen PS	FO
24.	Zuzana Murárová	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
25.	Martina Matejková	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
26.	Dominika Filipková	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
27.	Mgr. Anna Surovcová	Člen PS	Centrum pre obete násilia

Členovia pracovnej skupiny: Osoby žijúce v marginalizovaných rómskych komunitách

P.č.	Titul, meno a priezvisko	Pozícia v KPSS	Organizácia
1.	PhDr. Karol Langstein	Vedúci PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
2.	PhDr. Ing. Ivana Kružliaková, PhD.	Odborný garant KPSS	MsÚ – OSV Banská Bystrica
3.	Mgr. Marián Balog	Člen PS	ÚSVRK SR
4.	Mgr. Ivan Bučko	Člen PS	OZ ANTIRA Banská Bystrica
5.	Mgr. Andrea Súlovcová	Člen PS	Slovenské misijné hnutie Banská Bystrica
6.	Ing. Mgr. Jozef Pišta	Člen PS	Zdravé regióny
7.	Mgr. Jolana Nátherová	Člen PS	Centrum komunitného organizovania Banská Bystrica
8.	Silvia Kováčová	Člen PS	Nádej deťom Banská Bystrica

9.	Martina Strmeňová	Člen PS	Centrum komunitného organizovania Banská Bystrica
10.	npor. Mgr. Vladimír Píka	Člen PS	OR PZ Banská Bystrica
11.	npor. Mgr. Jozef Oborčok	Člen PS	OR PZ Banská Bystrica
12.	PhDr. Ivan Holík	Člen PS	MsP Banská Bystrica
13.	PhDr. Pavel Červienka	Člen PS	ÚPSVR Banská Bystrica
14.	Mgr. Vladimír Frémal	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
15.	PhDr. Dana Boroška	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
16.	Beata Hirt	Člen PS	Komunitná nadácia Zdravé mesto Banská Bystrica
17.	Mgr. Jana Trvalová	Člen PS	Základná škola, Trieda SNP 20, Banská Bystrica
18.	Ing. arch. Zuzana Gombalová	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OPA-RA
19.	Ing. Mária Filipová	Člen PS	ÚMS, FO
20.	Mgr. Adela Matulajová Plešková	Člen PS	Centrum komunitného organizovania Banská Bystrica
21.	Zuzana Murárová	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
22.	Martina Matejková	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI
23.	Dominika Filipková	Člen PS	MsÚ Banská Bystrica OSV – SKI

Príloha 3

Fotodokumentácia stretnutí

Príloha 4

Zoznam subjektov pôsobiacich v sociálnej oblasti mesta Banská Bystrica

	Názov zariadenia	Druh sociálnej služby	Cieľová skupina	Zriaďovateľ alebo forma subjektu	Adresa, kontakt a email
1.	Zariadenie pre seniorov Jeseň	Zariadenie pre seniorov, Práčovňa	Seniori	Mesto Banská Bystrica	Internátna 1869/10, 974 04 Banská Bystrica, 048/4134218, 0945 505 603, jesen.internatna@banskabystrica.sk
2.	Zariadenie pre seniorov Jeseň	Zariadenie opatrovateľskej služby	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Zariadenie pre seniorov Jeseň, Družby 1870/25, 97404 Banská Bystrica, 048/4131385, 048/4230632 048/4134218, kornelia.balogova@banskabystrica.sk
3.	Zariadenie pre seniorov Jeseň	Zariadenie podporovaného bývania	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Internátna 1869/10, 974 04 Banská Bystrica, 048/4134218, 0945 505 603, jesen.internatna@banskabystrica.sk
4.	Komunitné multifunkčné centrum - KOMUCE, Banská Bystrica	Zariadenie pre seniorov	Seniori	Mesto Banská Bystrica	Krivánska 6613/16-26, 974 11 Banská Bystrica, 048/4174576, 0945 505 602, Komuce.krivanska@banskabystrica.sk
5.	Komunitné multifunkčné centrum - KOMUCE, Banská Bystrica	Zariadenie opatrovateľskej služby	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Krivánska 6613/16-26, 974 11 Banská Bystrica, 048/4174576, 0945 505 602, Komuce.krivanska@banskabystrica.sk
6.	Stredisko sociálnych služieb	Zariadenie opatrovateľskej služby	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Robotnícka 1714/12, 97401 Banská Bystrica, 048/4155171, 048/4330777, 0908 817 150, 048/4330730 lenka.presperinova@banskabystrica.sk
7.	Stredisko sociálnych služieb	Denný stacionár, Zariadenie opatrovateľskej služby	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Na Uhlisku 216/1, 974 01 Banská Bystrica, 048/4143688, 048/4155171, 0908 817 150 sss.uhlisko@banskabystrica.sk
8.	Stredisko sociálnych služieb	Denný stacionár, Zariadenie opatrovateľskej služby	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	9. mája 5965/74, 97401 Banská Bystrica, 0945 505 600, 048/4155171, sss.bb@stonline.sk
9.	Agentúra sociálnych služieb	Opatrovateľská služba, Prepravná služba, Jedáleň, požičiavanie pomôcok, monitorovanie a signalizácia potreby	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Robotnícka 1714/12, 97401 Banská Bystrica, 048/4142473, 048/4144332 ass.robotnicka@banskabystrica.sk
10.	DC Rozmarín	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Robotnícka 1714/12Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk
11.	DC Marína	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Robotnícka 1714/12, Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk
12.	DC Nádej	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Robotnícka 1714/12, Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk
13.	DC Pohoda	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Internátna 1869/10, Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk
14.	DC Senior Kremnička	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Kremnička 5016/18, Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk

15.	DC Quo Vadis	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Kapitulská 318/21, Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk
16.	DC Dúbrava	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Gaštanová 6463/12, Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk
17.	DC Na Uhlišku	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Na Uhlišku 216/1, Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk
18.	DC Harmónia	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Lazovná 255/24, Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk
19.	DC Lipa	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Dolná 185/52, Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk
20.	DC Púpava	Denné centrum	Seniori , OZZ	Mesto Banská Bystrica	Tatranská 6557/10, Banská Bystrica, 048/2852206, 0905 834 373 denne.centrum@banskabystrica.sk
21.	Centrum zborovej diakonie Kanaán	Zariadenie pre seniorov	Seniori	nezisková organizácia	Lazovná 254/23, 97401 Banská Bystrica, 048/4728220, 0915 835 997, zariadeniepreseniorov@gmail.com
22.	DOM Božieho milosrdenstva, n.o.	Zariadenie pre seniorov	Seniori	nezisková organizácia	Tibora Andrašovana 14300/44, 97401 Banská Bystrica, 048/4204401, 048/4204414, 048/4204406, 0908 105 874, dombm@dombm.sk
23.	Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Senium	Zariadenie pre seniorov	Seniori	BBSK	Jilemnického 1710/48, 97404 Banská Bystrica, 0918 484 873, 048/4701411, 048/4701410, 048/4701436, riaditel@ddsenium.sk
24.	SENIORDOM Betonika, n.o.	Zariadenie pre seniorov	Seniori	nezisková organizácia	Senická cesta 15064/35, 97401 Banská Bystrica, 0911 980 212, kajkastrharska@gmail.com
25.	EBBA, n.o. - vzdelávanie, poradenstvo, sociálny servis	Opatrovateľská služba	Seniori , OZZ	nezisková organizácia	Nám. Štefana Moyzesa 17A, 97401 Banská Bystrica, 0908 958 622, ebba@ebba.sk
26.	SENIORKA n.o.	Opatrovateľská služba	Seniori , OZZ	nezisková organizácia	ul. ČSA 24, 974 01 Banská Bystrica, 0905 429 74, seniorka@seniorka.sk
27.	Šafrán, n.o.	Opatrovateľská služba	Seniori , OZZ	nezisková organizácia	Dolná 134/1, 97401 Banská Bystrica, 0944 454 557, 0948 388 152, sabrannnobb@gmail.com
28.	ATENA, n.o.	Opatrovateľská služba	Seniori , OZZ	nezisková organizácia	Námestie SNP 14/14, 97401 Banská Bystrica, 0911 078 078, ivana.lorincova@atena-sk.eu
29.	TERRA GRATA, n.o.	Sociálne poradenstvo - základné	Seniori	nezisková organizácia	Partizánska cesta 6883/97, 97401 Banská Bystrica, 048/4145300, poradenstvo@terragrata.sk, into@e-obec.sk
30.	Centrum dobrovoľníctva, n.o.	x	Rodina, deti a mládež, Seniori, OZZ	nezisková organizácia	Komenského 21, 97401 Banská Bystrica, 0902 138 946, cd@centrumdobrovolnictva.sk
31.	SPOŁACH, o.z.	x	OZZ (Alzheimerovou chorobou, demencie)	občianske združenie	Kapitulská 318/21, 97401 Banská Bystrica, 0948 211 372, spolach.oz@gmail.com
32.	AkSen	x	Seniori	občianske združenia	Vážska 3576/18, 921 01 Piešťany pobočka Banská Bystrica, 0948 113 356, aksenbb@aksen.sk
33.	Mestská polícia	x	všetky CS	Mesto Banská Bystrica	Československej armády 26, 97401 Banská Bystrica, 048/4330800, policia@banskabystrica.sk

34.	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny	x	všetky CS	štátna správa	Československej armády 7, 97401 Banská Bystrica, 048/2441 100, bb@upsrv.gov.sk
35.	Banskobystrický samosprávny kraj, Odbor sociálnych služieb a zdravotníctva	x	všetky CS	samospráva	Námestie SNP 23, 97401 Banská Bystrica, 048/4325514, podatelna@bbsk.sk
36.	Sociálna poisťovňa	x	všetky CS	štátna správa	Kapitulská 27, 97426 Banská Bystrica, 0906 175 552, banskabystrica@socpoist.sk
37.	Dom matky Terezy n.o.	Domov sociálnych služieb	Seniori , OZZ	nezisková organizácia	Dom matky Terezy n.o., Družby 747/7, 97404 Banská Bystrica, 048/4139287, 048/4136878, dom.matky.terezы@gmail.com
38.	Denné centrum Divadla z Pasáže, n.o.	Domov sociálnych služieb	Seniori , OZZ	nezisková organizácia	Denné centrum Divadla z Pasáže n.o., Lazovná 252/21, 97401 Banská Bystrica, 0917 841 600 0911 118 183, 048/4124782, denne.centrum@gmail.com, ludemilaveverkova@gmail.com
39.	Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Senium	Domov sociálnych služieb	OZZ	BBSK	Stredisko DSS PRAMEŇ, Dolná Strieborná 932/5, 974 01 Banská Bystrica 0903 501 008, 048/4141002 048/4142181, dsskompa@mail.t-com.sk
40.	Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Senium	Domov sociálnych služieb	OZZ	BBSK	Stredisko DSS KOMPA, ul. 29. augusta 1583/13, 974 01 Banská Bystrica, 0918 484 873, 048/4701411 048/4701410, 048/4701436, riaditel@ddsenium.sk
41.	Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Senium	Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie	Seniori , OZZ	BBSK	DD a DSS Senium, Jilemnického 1710/48, 97404 Banská Bystrica, 0918 484 873, 048/4701411, 048/4701410, 048/4701436, riaditel@ddsenium.sk
42.	STADETORE, n.o.	Domov sociálnych služieb	Seniori , OZZ	nezisková organizácia	STADETORE, n.o., Slnečná 3813/34, 97404 Banská Bystrica, 0917 514 111, 048/4230908, 048/4230918, stadtore@gmail.com
43.	DOM, n.o.	Zariadenie podporovaného bývania	Plnoleté FO odkázané na pomoc inej FO, kt. sú odkázané na dohľad, pod ktorým sú schopné viest' samostatný život	nezisková organizácia	DOM, Kuzmányho 1219/11, 97401 Banská Bystrica, 0905 919 167, 048/4124782, divadelny.dom@gmail.com
44.	Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska	Sociálne poradenstvo - špecializované	OZZ	občianske združenie	Internátna 1869/10, 97401 Banská Bystrica, 048/4134201, 0905 477 975, 0911 636 439, unss.bystrica@unss.sk, dagmar.filadelfioava@unss.sk, ivana.frcova@unss.sk
45.	Zväz diabetikov Slovenska	Sociálne poradenstvo - špecializované	OZZ	občianske združenie	Dolná 14466/82, 97401 Banská Bystrica, 0903 604 510, 0905 253 952, zds.zds1@gmail.com
46.	Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku	Sociálne poradenstvo - základné	OZZ (sluchové postihnutie)	Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku	Kresťanské centrum nepočujúcich na Slovensku, Kapitulská 21, 97401 Banská Bystrica, 0905 403 697, 048/4720262, 0908 093 959, kcns.bb@gmail.com, oaza.smaldone@gmail.com
47.	Spoločnosť na pomoc osobám s autizmom Banská Bystrica	x	OZZ (autizmus)	občianske združenie	Horná 461/67, 97401 Banská Bystrica, helexova@gmail.com, sposabb@gmail.com
48.	INTEGRA - chránené dielne, n.o.	x	OZZ	nezisková organizácia	Cementárenska cesta 4636/6, 97401 Banská Bystrica, integrano@integrano.sk, integrano.sk@gmail.com
49.	Občianske združenie NOŽIČKA	x	OZZ (Rodičia a deti s ČZP)	občianske združenie	Odbojárov 24, 97411 Banská Bystrica, janka.vigasova@gmail.com
50.	Daruj nádej, občianske združenie	x	OZZ (Rodičia a deti s ČZP)	občianske združenie	Trieda Hradca Králové 1289/28, 97404 Banská Bystrica, darujnadej@centrum.sk

51.	Občianske združenie SANARE na podporu duševného zdravia	x	OZZ (duševné ochorenia)	občianske združenie	Československej armády 380/4, 97401 Banská Bystrica, et.sanare@gmail.com
52.	SLOVILCO Slovenské združenie stomikov ILCO KLUB Banská Bystrica	x	OZZ (stomické ochorenie)	občianske združenie	Radvanská 17, 97405 Banská Bystrica, nkollarova@gmail.com
53.	Klub SM pri SZSM	x	OZZ (skleróza multiplex)	Klub SM pri SZSM	Limbová 15, 97409 Banská Bystrica, m.turiansky@gmail.com
54.	PONS o.z.	x	OZZ (viacnásobné postihnutie)	občianske združenie	Mlynská 59, 97409 Banská Bystrica, juraj.oravec14@gmail.com
55.	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa - Rozprávkové jasličky	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Rodina, deti a mládež	Mesto Banská Bystrica	Rozprávkové jasličky, Trieda SNP 1763/15, 97401 Banská Bystrica, 048/4141940, jasle.snp@banskabystrica.sk
56.	Terénnna sociálna služba krízovej intervencie	Terénnna sociálna služba	Rodina, deti a mládež, Osoby žijúce v MRK	Mesto Banská Bystrica	Internátna 12, 97401 Banská Bystrica, 0907 218 271, dana.boroska@banskabystrica.sk
57.	Martina Silberová - LIENKA - OC	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Rodina, deti a mládež	BBSK	Javorová 808/10, 97409 Banská Bystrica, 0908 440 741, 0915 266 328, kperasinova@hotmail.sk
58.	Lucia Valachová	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Rodina, deti a mládež	BBSK	Sásovská cesta 2953/38, 97411 Banská Bystrica, 0917 357 664, info@jaslickygioia.sk
59.	Jaja Baby Care s.r.o.	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Rodina, deti a mládež	s.r.o.	Nad plážou 4489/20A, 97401 Banská Bystrica, info@jajababycare.sk
60.	Detské centrum ZVEDAVČEK	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Rodina, deti a mládež	občianske združenie	Pieninská 6903/29B, 97411 Banská Bystrica, 0949 112 961, dc.zvedavcek@gmail.com, marijakrest@gmail.com
61.	Detské centrum U Macka Macíka	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Rodina, deti a mládež	občianske združenie	Tajovského 411/5, 97401 Banská Bystrica, 0905 860 931, mackovaskolka@gmail.com
62.	Mgr. Mariana Mitterová	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Rodina, deti a mládež	BBSK	Bernolákova 6032/9, 97405 Banská Bystrica, 0914 250 003, mitterlienka@gmail.com
63.	PaedDr. Renáta Kráčiková	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Rodina, deti a mládež	BBSK	Československej armády 380/4, 97401 Banská Bystrica, 0907 228 450, sdchugo@gmail.com
64.	Svet HARMÓNIE, s.r.o.	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Rodina, deti a mládež	s.r.o.	Slnečná 3813/34, 97404 Banská Bystrica, 0917 357 664, jasleharmonia@gmail.com

65.	Yoki, s.r.o	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	Rodina, deti a mládež	s.r.o	Na Karlove 3781/23, 97401 Banská Bystrica, 0905 346 048, yokisro@gmail.com
66.	CVI Banská Bystrica, n.o.	Služba včasnej intervencie	Rodina, deti a mládež, OZZ	nezisková organizácia	Skuteckého 133/30, 97401 Banská Bystrica, 0915 951 215, mrenicova@centravi.sk, evamrenicova@gmail.com
67.	Centrum pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie	x	Rodina, deti a mládež	Okresný úrad Banská Bystrica	Mládežnícka 34, 97401 Banská Bystrica, 048/413751, 048/4134752, riaditel@cpppapbb.sk
68.	Materské centrum Mamina	x	Rodina, deti a mládež	občianske združenie	Tatranská 10, 97411 Banská Bystrica, 0948 523 4936, mcmamina@mcmamina.sk
69.	Materské centrum Hviezdička (Súkromná materská škola Severná 5 a Súkromná materská škola Tatranská 10)	x	Rodina, deti a mládež	občianske združenie	Ďumbierska 36, 97411 Banská Bystrica, 0915 793 082, hviezdicabb@yahoo.com
70.	Materské centrum Podlavice	x	Rodina, deti a mládež	občianske združenie	Limbová 23, 97409 Banská Bystrica, 0908 987 970, mcpodlavice@gmail.com
71.	ADAM - aktivity detí a mládeže n.o.	x	Rodina, deti a mládež	nezisková organizácia	Jantárova ulica 14984/6, 97405 Banská Bystrica, 048/4182127, aktivitydeti@gmail.com
72.	Občianske združenie ROSA - fond na podporu zdravého psychického vývinu dieťaťa	x	OZZ	občianske združenie	Mládežnícka 34, 97404 Banská Bystrica, 048/4124537, ozrosa@post.sk
73.	Centrum Návrat v Banskej Bystrici	x	Rodina, deti a mládež	občianske združenie	Námestie SNP 16, 97401 Banská Bystrica, 048/4143897, 0907 518 180, 0918 653 817, navratbb@navrat.sk, lucia.ziakova@navrat.sk
74.	Centrum dobrovoľníctva, n.o.	x	Rodina deti, Seniori, OZZ	nezisková organizácia	Komenského 21, 97401 Banská Bystrica, 0908 411 917, silvia@centrumdobrovolnictva.sk
75.	Nádej deťom	x	Rodina, deti a mládež	nezisková organizácia	Horná Strieborná 3, 97401 Banská Bystrica, 0907 859 066, info@nadejdetom.sk, stefan@nadejdetom.sk
76.	Diecézne pastoračné centrum pre rodinu Banskobystrickej diecézy	x	Rodina, deti a mládež	nezisková organizácia	Kapitulská 21, 97401 Banská Bystrica, marek@rodinabb.sk
77.	Špeciálna základná škola	x	Rodina, deti a mládež	Okresný úrad Banská Bystrica	Ďumbierska 15, 974 11 Banská Bystrica, 048/4141277, specialnaskola@gmail.com
78.	Súkromná ZŠ pre žiakov s autizmom	x	OZZ	FO	Ul. 9. mája č.74, 97401 Banská Bystrica, 0948 320 669, 0907 885 207, zsautizmus@gmail.com
79.	Komunitné centrum Fončorda	Komunitné centrum	Rodina, deti a mládež, Seniori	Mesto Banská Bystrica	Komunitné centrum, Havranské 6591/9, Banská Bystrica, 0917 505 922, kcfoncorda@banskabystrica.sk
80.	Komunitné centrum Sásová	Komunitné centrum	Rodina, deti a mládež, Seniori	Mesto Banská Bystrica	Komunitné centrum, Tatranská 6557/10 Banská Bystrica, 0917 505 921, kcsasova@banskabystrica.sk
81.	Zariadenie núdzového bývania pre rodiny s deťmi KOTVA	Útulok	Rodina, deti a mládež, Osoby žijúce v MRK	Mesto Banská Bystrica	Mičinská cesta 4347/19A, 97401 Banská Bystrica, 048/4330710, 0918 505 229, znb.kotva@banskabystrica.sk
82.	Slovenské misijné hnutie	Komunitné centrum	Krízová intervencia	občianske združenie	Kollárova 1043/14, 97401 Banská Bystrica, 048/415908, 0903 328 284, smh@stonline.sk

83.	Diecézna charita Banská Bystrica	Sociálne a zdravotné služby	Krízová intervencia	Centrum pre deti a rodiny Banská Bystrica	Tajovského 1, 97401 Banská Bystrica, 048/4230346, dpn@charitabb.sk
84.	Stredisko evanjelickej DIAKONIE Horná Mičiná	Útulok	Rodina, deti a mládež	cirkevná organizácia	Topoľová 4924/8, 97401 Banská Bystrica, 0908 313 717, debora.utulok@gmail.com
85.	Slovenský Červený kríž, územný spolok Banská Bystrica	Útulok	Krízová intervencia	PO	Tulská 5986/38, 97404 Banská Bystrica, 048/4131335, 048/4153039, 0904 211 211, 0903 558 918, socialne.bb@redcross.sk, banskabystrica@redcross.sk
86.	Slovenský Červený kríž, územný spolok Banská Bystrica	Nocľaháreň	Krízová intervencia	PO	Pod Urpínom 552/6, 97401 Banská Bystrica, 048/4138651, 048/4131335, socialne.bb@redcross.sk, banskabystrica@redcross.sk
87.	Centrum pre deti a rodiny Banská Bystrica	x	Rodina s deťmi	nezisková organizácia	Kollárova 29, 97401 Banská Bystrica, 048/2433002, lubica.blandova@dedsvetluska.sk
88.	Stredisko evanjelickej DIAKONIE Banská Bystrica Domov detí	x	Rodina s deťmi	nezisková organizácia	Horná 34, 97401 Banská Bystrica, 0918 828 540, 0918 828 541, domovdeti@mail.t-com.sk
89.	Signál ohrozenia, o.z. Centrum Srdiečko	x	Rodina s deťmi	občianske združenie	Wolkerova 26, 97404 Banská Bystrica, 0905 763 291, signalohrozenia@gmail.com
90.	Centrum pre deti a rodiny Dom sv. Alžbety KS pre deti a osamelých rodičov, n.o.	x	Rodina s deťmi	nezisková organizácia	9. mája 74, 97401 Banská Bystrica; 0911 232 132, michalikovalubica@dsaksbb.sk
91.	OZ Návrat	x	Rodina s deťmi	občianske združenie	Námestie SNP 16, 974 01 Banská Bystrica, 048/4143897, navratbb@navrat.sk
92.	Spoločnosť piateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar	x	Rodina s deťmi	mimovládna organizácia	Severná 4, 97401 Banská Bystrica, 09036 781 465, bbystrica@usmev.sk
93.	Okresné riaditeľstvo policajného zboru Banská Bystrica	x	Seniori, OZZ, Rodina, deti a mládež, Osoby v nepriaznivých situáciach (KI), Osoby žijúce v MRK	štátna správa	Okružná 19, 97404 Banská Bystrica, 0961601111, orpzb@minv.sk
94.	Zariadenie núdzového bývania pre rodinu s deťmi KOTVA	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Rodina, deti a mládež, Osoby v nepriaznivých situáciach (KI), Osoby žijúce v MRK	Mesto Banská Bystrica	Mičinská cesta 19, 974 01, Banská Bystrica, 048/4330710, 0918 505 229, znb.kotva@banskabystrica.sk
95.	Zariadenie dočasného bývania KOTVA	Útulok	Rodina, deti a mládež, Osoby v nepriaznivých situáciach (KI), Osoby žijúce v MRK	Mesto Banská Bystrica	Mičinská cesta 19, 974 01, Banská Bystrica, 048/4330710, 0918 505 229, karol.langstein@banskabystrica.sk
96.	Nízkoprahové komunitné centrum KOMPAS	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Rodina, deti a mládež, Osoby v nepriaznivých situáciach (KI), Osoby žijúce v MRK	Mesto Banská Bystrica	Nízkoprahové komunitné centrum KOM PaS, Internátna 3513/12, 97404 Banská Bystrica, 048/4127752, 048/4330710, 0918 505 229, kc.kompas@banskabystrica.sk, karol.langstein@banskabystrica.sk, maria.kocisova@banskabystrica.sk
97.	Nízkoprahové komunitné centrum Kotvička	Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	Rodina, deti a mládež, Osoby v nepriaznivých situáciach (KI), Osoby žijúce v MRK	Mesto Banská Bystrica	Nízkoprahové komunitné centrum Kotvička, Mičinská cesta 4347/19A, 97401 Banská Bystrica. 048/4330710, 0918 505 229, nkc.kotvicka@banskabystrica.sk

98.	Terénnna sociálna služba krízovej intervencie	Terénnna sociálna služba	Rodina, deti a mládež, Osoby v nepriaznivých situáciach (KI), Osoby žijúce v MRK	Mesto Banská Bystrica	Internátna 12, 97401 Banská Bystrica, 0907 218 271, dana.boroska@banskabystrica.sk
99.	Slovenské misijné hnutie	Komunitné centrum	Rodina, deti a mládež, Osoby žijúce v MRK	občianske združenie	Skuteckého 117/4, 97401 Banská Bystrica, 0918 803 692, 0917 133 784, 0908 508 666, komunitnecentrumemko@gmail.com
100.	Nádej deťom	Komunitné centrum	Rodina, deti a mládež, Osoby v nepriaznivých situáciach (KI), Osoby žijúce v MRK	občianske združenie	Tatranská 6557/10, 97411 Banská Bystrica, 0907 859 066, info@nadejdetom.sk, stefan@nadejdetom.sk
101.	KRAJSKÁ ASOCIÁCIA RÓMSKYCH INICIATÍV (KARI)	Komunitné centrum	Rodina, deti a mládež, Osoby žijúce v MRK	občianske združenie	Nový svet 19, 97401 Banská Bystrica, 0919 143 928, slobodnikova.natasa@centrum.sk, karibb.karibb@gmail.com
102.	Podnik medzitahu práce – Šanca pre všetkých, n.o.	x	Rodina, deti a mládež, Osoby v nepriaznivých situáciach (KI), Osoby žijúce v MRK	nezisková organizácia	Magurská 6407/16, 97411 Banská Bystrica, 0918 741 030, podnikmpno@gmail.com
103.	Centrum sociálnych služieb KA	x	Rodina, deti a mládež, Osoby v nepriaznivých situáciach (KI)	občianske združenie	Kalinčiakova 781/2, 96301 Krupina, pobočka Kapitulská, 974 01 Banská Bystrica, info@pomocabetiam.sk, css.krupina@gmail.com, aninasur@gmail.com
104.	OZ ANTIRA	x	Osoby žijúce v MRK	občianske združenie	Pod cintorínom 3184/5, 97411 Banská Bystrica, 0910 931 181, 01buckoivan@gmail.com
105.	Centrum Návrat v Banskej Bystrici	x	Rodina, deti a mládež	občianske združenie	Námestie SNP 16, 97401 Banská Bystrica, 048/4143897, 0907 518 180, 0918 653 817, navratbb@navrat.sk, lucia.ziakova@navrat.sk
106.	Komunitné centrum zdravia MOSTY, n.o.	x	Rodina, deti a mládež, Osoby žijúce v MRK	nezisková organizácia	Tulská 63, 97404 Banská Bystrica, 0911 442 642, nehraj@nehraj.sk
107.	LAVUTA, o.z.	x	Osoby žijúce v MRK	občianske združenie	Kráľovoľská 6, 97411 Banská Bystrica, 048/4112297, 0905 240 711, lavuta@pobox.sk
108.	Zdravé regióny	x	Rodina, deti a mládež, Osoby žijúce v MRK	MZ SR-príspevková organizácia	0907 266 675, jozef.pista@zdraveregiony.sk
109.	Úrad splnomocnenca vlády pre rómske komunity	x	Rodina, deti a mládež, Osoby v nepriaznivých situáciach (KI), Osoby žijúce v MRK	štátna správa	Nám. L. Štúra 1, 97405 Banská Bystrica, 02/57295864, marian.balog@minv.sk

Pozn.:

OZZ - Osoby so zdravotným znevýhodnením
MRK - Marginalizovaná rómska komunita

KI - Krízová intervencia

CS - Cieľové skupiny

Štruktúra strategickej časti Komunitného plánu sociálnych služieb mesta

Príloha 5 Banská Bystrica 2021-2027

Hlavný cieľ:	Posilňovanie a rozširovanie kvalitných sociálnych služieb v meste Banská Bystrica														
Cieľová skupina	Seniori		Osoby so zdravotným znevýhodnením		Rodina, deti a mládež			Osoby v nepriaznivých situáciach (krízová intervencia)	Osoby žijúce v marginalizovaných rómskych komunitách		Prierezové ciele a opatrenia				
Strategické ciele	1.		2.		3.				4.	5.		6.			
	Podporiť aktívne starnutie obyvateľov mesta		Zapájať občanov so zdravotným znevýhodnením do bežného života		Vytvoriť rovnosť príležitostí pre rodiny s deťmi a pre mládež z rôznorodého prostredia				Vytvoriť príležitosti na rýchly návrat do bežného života pre občanov v nepriaznivých situáciach	Vytvoriť priestor pre dôstojný život občanov MRK		Informovanosť občanov a pracovníkov mesta o možnostiach a rozvoji sociálnych služieb			
Špecifické ciele	1.1	1.2.	1.3.	2.1.	2.2.	3.1.	3.2.	3.3.	4.1.	5.1.	5.2.	6.1.	6.2.	6.3.	
	Podpora aktivít seniorov v rôznych oblastiach	Podpora seniorov v prirodzenom domácom prostredí	Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami seniorov	Rozvoj sociálnych služieb pre občanov so zdravotným znevýhodnením v prirodzenom domácom prostredí	Priestor a podpora pre svojpomocné skupiny rodín s členom so zdravotným znevýhodnením	Rozvoj preventívnych programov a služieb zameraných na prehľbovanie vzájomných vzťahov v rodine	Rozvoj terénnej práce a poradenstva	Podporný mechanizmus pre deti a mládež z málo podnetného prostredia	Rozširovanie a udržiavanie existujúcich sociálnych služieb krízovej intervencie	Podpora aktivít v komunite	Dostupnosť TSS KI pre občanov MRK	Dostupnosť aktuálnych informácií pre občanov mesta o vývoji a možnostiach sociálnych služieb	Rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami v oblasti sociálnych služieb	Rozširovanie personálnych kapacít v sociálnej oblasti	
Opatrenia	1.1.1.	1.2.1.	1.3.1.	2.1.1.	2.2.1.	3.1.1	3.2.1.	3.3.1.	4.1.1.	5.1.1.	5.2.1.	6.1.1.	6.2.1.	6.3.1.	

Podporovať aktivity seniorov v rôznych oblastiach (vzdelávanie, šport, kultúra a pod.)	Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné a terénnne sociálne služby	Podporovať a rozvíjať existujúce pobytové sociálne služby	Podporovať a rozvíjať existujúce ambulantné a terénnne sociálne služby	Podporovať programy a prácu svojpomocných skupín rodiny so zdravotne znevýhodneným členom	Vzdelávacie aktivity pre rodičov	Podpora programov v spolupráci s akreditovanými subjektmi	Program podpory talentovaných detí z málo podnetného prostredia	Poskytovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie	Vytvoriť priestor na prácu s rodinami MRK	Poskytovať terénnu sociálnu službu krízovej intervencie v MRK	Aktualizovať prehľadný materiál o sociálnych službách mesta BB	Vytvoriť stabilnú sieť spolupráce na podporu občanov mesta Banská Bystrica v nepriaznivých sociálnych situáciách	Zvýšenie počtu pracovníkov pôsobiacich v sociálnej oblasti	
1.1.2.	1.2.2.	1.3.2.	2.1.2.		3.1.2.	3.2.2.		4.1.2.						
Podporovať programy celoživotného vzdelávania	Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností a uspokojovanie potrieb seniorov v domácnosti	Vytvoriť nové kapacity pre pobytové sociálne služby pre seniorov, ktorí sú odkázaní na celodennú starostlivosť	Zabezpečiť poskytovanie služby Podpora samostatného bývania	Zvýšiť informovanosť rodičov detí najmä v zariadeniach pre deti do troch rokov veku	Podpora dobrovoľníckych doučovacích programov	Poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach	4.1.3.							
1.1.3.	1.2.3.		2.1.3.					4.1.3.						
Rozšíriť pôsobenie denných centier pre širšiu verejnosť	Vytvoriť dobrovoľnícky program na podporu seniorov		Vytvoriť dobrovoľnícky program na podporu občanov so zdravotným znevýhodnením					Podpora mladým dospelým po návrate z inštitucionálnej starostlivosti						
	1.2.4.		2.1.4.											
	Podporovať programy a prácu svojpomocných skupín pre občanov s rôznymi formami demencie a ich rodiny		Pripraviť nástroj na prehľadný popis potrieb občana so zdravotným znevýhodnením											
Aktivity	1.1.1.1.	1.2.1.1.	1.3.1.1.	2.1.1.1.	2.2.1.1.	3.1.1.1.	3.2.1.1.	3.3.1.1.	4.1.1.1.	5.1.1.1.	5.2.1.1.	6.1.1.1.	6.2.1.1.	6.3.1.1.

										Aktualizovať a zverejniť informačný materiál (Sprievodca sociálnymi službami, Adresár poskytovateľa v sociálnych služieb v meste Banská Bystrica), v ktorom budú dostupné, zrozumiteľné a adresné informácie o poskytovaných sociálnych službách pre rôzne cieľové skupiny (v elektronickej podobe, v listinnej podobe)	
Organizované workshopov, kurzov, súťaží, pravidelných cvičení pod vedením trénerov, stretnutí k ochrane zdravia aj majetku.	Podpora a rozvoj existujúcich ambulantných sociálnych služieb	Podpora a rozvoj existujúcich ambulantných sociálnych služieb	Zabezpečiť podporný program a tréning pre rodiny so zdravotne znevýhodneným členom	Vzdelávacie aktivity - prednášky, workshopy a diskusie pre rodičov	Podporné programy, konzultácie s odborníkmi podľa potrieb rodín v náročných životných situáciach	Program podpory talentovaných detí	Poskytovať kvalitnú a cielenú terénnu sociálnu službu KI občanom v kríze	Vybudovať komunitné centrum	Poskytovať kvalitnú a cielenú terénnu sociálnu službu krízovej intervencie občanom MRK v kríze	Systematická spolupráca partnerských organizácií podľa cieľových skupín obyvateľov	Systematické prijímanie pracovníkov na napínanie cieľov a aktivít definovaných v KPSS mesta Banská Bystrica na roky 2021 - 2027
1.1.1.2.	1.2.1.2.	2.1.1.2.	2.2.1.2.	3.1.1.2.	4.1.1.2	5.1.1.2	5.2.1.2	6.1.1.2	6.2.1.2.		
Organizované stretnutí na spoluprácu s deťmi a mládežou.	Podpora a rozvoj existujúcich terénnych sociálnych služieb	Podpora a rozvoj existujúcich terénnych sociálnych služieb	Vytvoriť priestor pre stretávanie sa svojpomocných skupín pre rodiny so zdravotne znevýhodneným členom	Podpora svojpomocných skupín rodičov	Poskytovať poradenstvo pre všetkých klientov nachádzajúcich sa v krízovej situácii, vrátane obetí domáceho násilia	Spolupráca subjektov interaktívnych s cieľovou skupinou a budovanie partnerstiev (napr. Zdravé regióny, MVO...)	Vytvoriť pozíciu kľúčového pracovníka TSS KI v MRK	Priebežne tento materiál aktualizovať	Pravidelné pracovné stretnutia so zameraním na riešenie konkrétnych nepriaznivých situácií		

			2.1.1.3	2.2.1.3.					5.1.1.3	5.2.1.3	6.1.1.3		
			Podpora a rozvoj odľahčovacej služby	Aktivity zamerané na podporu duševného zdravia					Organizovať aktivity a programy pre komunitu	Poskytovať poradenstvo pre občanov v MRK	Informovať občanov o vývoji a trendoch sociálnych služieb v meste Banská Bystrica		
1.1.2.1.	1.2.2.1.	1.3.2.1.	2.1.2.1.		3.1.2.1.	3.2.2.1		4.1.2.1.			6.1.1.4		
Organizovanie prednášok, školení, kurzov používania PC a rozširovanie zručností	Rozšíriť ponuku podpory poskytovanej v prirodzenom prostredí	Rozšíriť počet pobytových miest zariadení sociálnych služieb	Zabezpečiť vytvorenie služby PSB		Informačné a odborné stretnutia najmä pre rodičov v zariadeniach pre deti do troch rokov veku.	Podpora podporných (asistenčných) programov a dobrovoľníckych doučovacích programov		Poskytovať a zabezpečovať poskytovanie sociálnych služieb v zariadeniach nízkoprahové denné centrum, komunitné centrum, nocľaháreň, útulok, zariadenie núdzového bývania, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	4.1.2.2.	Spracovávať podnety, návrhy od občanov mesta vo veci sociálnych služieb			
	1.2.2.2												
	Vytvoriť systém na poskytovanie iných činností za služby												
	1.1.3.1.	1.2.3.1		2.1.3.1				4.1.3.1					

Organizova- nie stretnutí a aktivít	Rozšíriť ponuku podpory poskytovanú seniorom v ich prirodzenom prostredí dobrovoľníkmi		Rozšíriť ponuku podpory poskytovanú občanom so zdravotným znevýhodnením v ich prirodzenom prostredí dobrovoľníkmi					Vytvoriť systém na podporu osamostatňovania sa mladého dospelého				
	1.2.4.1 Zabezpečiť podporný program pre občanov s rôznymi formami demencie.		2.1.4.1. Vytvorenie nástroja na prehľadný popis potrieb a podpory pri ich napíšaní					4.1.3.2. Podporiť sociálnu službu - Podpora samostatného bývania				
	1.2.4.2 Organizovať stretávanie svojpomocných skupín pre občanov s rôznymi formami demencie a ich rodín.											

Mestské zastupiteľstvo v Banskej Bystrici

UZNESENIE

z 10. novembra 2020 číslo 601/2020 – MsZ

K bodu: Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica na roky 2021 - 2027

Mestské zastupiteľstvo

I. berie na vedomie

Dôvodovú správu ku materiálu Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica na roky 2021 – 2027

II. schvaľuje

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Banská Bystrica na roky 2021-2027

Ján Nosko
primátor mesta
Banská Bystrica

V Banskej Bystrici, 16. novembra 2020